

ཨ་མ་མཆོག་གི་འཕྲིན་པ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་ཁག་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB15631	ImageGroup:	HPD34851
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གཞུང་འབྲས། སི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ། gsung 'bum/_mi pham rgya mtsho
Author:	སི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ། mi pham rgya mtsho
Descriptor:	produced from computerized output
Original Publication:	n/a/n/a
Place:	Shreng ts'u
Publisher:	[gangs can rig gzhung dpe nying myur skyobs lhan tshogs]
Date:	2007
Volume:	5
Total Volumes:	22
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St. New York City, NY 10011, US. Comments: 2008

༡༡། །མ་དུ་པརྟེན་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྒྱམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་པག་འཁུམ་མཚན་བཟང་གངས་ལྗན་ལས། །ཅེ་
 རྟེན། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་མཚན་འགྲེལ་ཕྱོགས་ལས་རྒྱམ་པར་རྒྱལ་བའི་རུ་མཚོན། ཟུར་བྱང་དང་མཁས་འཇུག་ལྟར་བྱིས་པ་བཅས་སོ། །
 བརྟེན་རིག་འཇོན་བརྒྱད་པའི་སྟོན། །ཐུབ་བསྟན་སྟོང་པོ་གསང་སྟགས་སྟེ་འཁྱུར་བའི། །བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་འཇམ་གྱིང་ཐུབ་ཐུར་ཅིག །

པོད་ལྟ་པ། ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོན་ལ། ཚུད་རིགས་སྟེ་བའི་སྟོན་
 ། མདོ་སྟགས་ཚོས་རྒྱལ་ཚད་ལ་མ་ཁོར་བ། །མཁས་ཤིང་ཐུབ་

आर्य समाज

ॐ । एतद्भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं भक्त्यंशं ।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

མ་ཇི་ཏེ་གྲུ་མེད་

༡། །དམར་སེར་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་ལང་ཚོ་ཅན། །ཤེས་རབ་རལ་གྱིས་བདུད་དང་རྫོངས་མུན་འདུལ། །དུན་བས་རིག་ལམ་སྒྲུབ་མེད་གའི་སྒྲ། །སྒྲིགས་པའི་དཔལ་རྩྱལ་ལྟ་མཆོག་དེ་ལ་འདུད། །
ཡང་དག་ངེས་པའི་ཆོག་གི་སྒྲིན་མ་ལ། །བརྟེན་ནས་རིག་བྱེད་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་དོན། །ལྟ་བའི་ཤྱོ་ལྟ་རྒྱམས་ལ་ངག་གི་དཔལ། །མ་ཚོར་འབྱེད་པའི་གདམས་པ་བསྟན་བར་བྱ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་དོན་མ་ཚོར་བར་འཆད་རྩྱེད་རྩྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་སྒྲིན་གསལ་བར་བྱ་དགོས་ལ། །དེ་གསུམ་ཡང་ངེས་པའི་ཆོག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །སྒྲུབ་ངག་གི་དོན་ལ་མ་ཁས་ན་དམ་བཅའ་བ་དང་
མུན་འབྱིན་པའི་གནས་སྒྲུབ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན། །དེ་དག་གི་གནད་ཅི་རིགས་བསུས་ཏེ་བཀོད་པ་ལ། །དང་པོ་བྱུང་མཐའི་རྒྱུ་བཞག་སོགས། །དངོས་པོ་འགག་པ་འགག་པ་མིན། །དངོས་པོ་མ་
འགག་འགག་པ་ཡིན། །ཞེས་བརྗོད་ཆེ་དངོས་པོ་འགག་པ་དངོས་པོ་མིན་པས་དེ་འགག་པ་མེད་ལ། །དངོས་པོ་མ་འགག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས། །དེ་འགག་ཞེས་བརྗོད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། །དེ་འགག་པ་

བཅའ་མིན། ཡིན་ན་ལུ་མ་སྒྲི་མིན་པར་ཁས་བླང་དོ། མིན་ན། ལུ་མ་སྒྲི་མིན་པ་མིན་ན། དེ་ལུ་མ་སྒྲི་མིན་པ་མིན་པས་དགག་གཉིས་རྣལ་མ་གོ་བས་ལུ་མ་སྒྲི་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ལུ་མ་སྒྲི་ལུ་མ་སྒྲི་ཡིན་སྟགས་ཞིབ་དཔྱད། བོད་
 ཏུ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལུ་མ་སྒྲི་མིན་པ་སྒྲི། ལུ་མ་སྒྲི་ཡིན་མིན་གཉིས། གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །འདི་དེས། ཡང་ལུ་མ་སྒྲི་དེ་ལུ་མ་སྒྲི་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་འཇམ་མ་ལྷག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལུ་ར་ན་
 ལུ་མ་སྒྲི་ལུ་མ་སྒྲི་མིན་པར་ཁས་བླང་དོ། །གཉིས་པ་ལུ་ར་ན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། ལུ་མ་སྒྲི་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྷག་གམ་མ་ལྷག་ ལྷག་ན་ལུ་མ་སྒྲི་མིན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །རྟག་དངོས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ལུ་མ་སྒྲི་ཡིན།
 རྟགས་འགྲིགས། ཀ་ལུ་མ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འཇམ་ཡིན་པ་མི་མྱོད་ལ། ཡིན་པ་མི་མྱོད་ཡིན། ལུ་མ་པ་མི་མྱོད་ཡིན་རྟགས་འགྲིགས་སྟགས་དཔྱད། ཡིན་པ་མི་མྱོད་པ་ཡིན་པར་མྱོད་པ་མི་མྱོད་ལུ་མ་སྒྲི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲི་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཀྱང་
 ཡིན་པ་མི་མྱོད། བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། མེས་བྱེ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་མི་མྱོད། ཡིན་མྱོད་མི་མྱོད་གཉིས་ཀ་མེས་བྱེ་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། མེས་བྱེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་དེ་མི་མྱོད་དོ། མྱོད་ན་མེས་བྱེ་ལ་ཡིན་མྱོད་མི་མྱོད། གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ལུ་མ་སྟགས་ལྟ་བུ་གཉིས་གཉིས་པ་ཀ་ལུ་མ་གཉིས་མིན་ལྟ་བུ། ཀ་ལུ་མ་གཉིས་དེ་ཡིན་མྱོད་ཀྱང་ཡིན། མིན་པ་མྱོད་ཀྱང་ཡིན་པས་གསུམ། ཡང་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ལུ་ར་འགྱུར་དོ། །དེ་

༡༩༩ ། འདྲའི་རྣམ་པ་ལྟག་འཆད་པས་ཅི་བུ། ཀ་ལུམ་གཉིས་མིན། གླི་བྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། གླི་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཀ་གསེར་ལུམ་མིན་པའི་གླི་ཡིན། རྟགས་འགྲིགས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན། རྟགས་འགྲིགས། ཀ་ལུམ་གཉིས་མིན་གཤམ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་མི་སྤྱིད་གཤམ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱེ་ར། མིན་ན་རང་མིན་ཕྱོག་ཆོས་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀ་ལུམ་གཉིས་མིན་རུ་མ་གཤམ་ན། རང་མིན་དང་མི་སྤྱིད་པར་ཡང་གཤམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ་དངོས་འགལ་པར་ན་ལུང་གསུམ་མེད་པར་རྣམ་ཀུན་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། ཆོག་གི་བརྟོད་རྒྱལ་པས་མ་སྟེ་བརྟོད་ན་ལུང་གསུམ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའ་སྟགས། མིན་པ་ལུམ་སྟགས། གཉིས་ཡིན་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་མིན་རྟག་དངོས་གཉིས་ཀ་རྟག་མིན་གྱི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་མིན་པ་དང་མི་རྟག་དོན་གཅིག་སྟེ། རྟག་པ་མིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། མི་རྟག་པ་མིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བུས་ཀུན་ཁས་ལེན་ལ། མི་ལེན་ན་དངོས་འགལ་པར་ན་ལུང་གསུམ་ཡོད་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་མིན་པའི་མི་རྟག་པ་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་མིན་ལ།

རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཕུབ་ཀྱང་། རྟག་པ་མིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཕུབ་སྟེ། རྟག་པ་མིན་པ་འཇོག་ཟེར་ན། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཁག་འདིར་སྦྱར་ན། རྟག་པ་མིན་ཡང་ལོག་
 པ་འདྲ་མིན། རྟག་པ་འདྲ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་འཇོག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་འདྲ་ཡིན། མ་ལོག་པ་འདྲ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲུ་གིས། ལུས་པ་འདི་སྟེ་མིན་དེ། ལུས་སྟེ་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ལོག་པ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་འགལ་པར་ན་སྤང་སྤུལ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་འགལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཁས་སྤང་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་འདི་ཡིན། འདི་གལ་ཆེ། འགྲུ་གིས། །
 སྤང་བ་རྟག་པ་གྲེས་པ་འདི་སྟེ་ནས་ཐ་སྟོང་ཀྱང་། །འཇོག་ཕྱིར་འཇོག་ཕྱིར་སྤུལ་ཐ་སྟོང་མང་ཡང་། །ལོགས་པར་བ་རྟག་ན་དོན་སྟོང་དོན་རང་མཆོན། །སོ་སོའི་འཇུག་ལུལ་གོ་བ་འདི་དབང་གིས་ཡིན། །ཆོག་དང་དོན་གྱི་འཇུག་ལུལ་གོ་བ་
 ཡོད་ན། །སྤུལ་དང་སྤུན་འབྲེན་སྤུལ་ལ་མི་སྤོངས་གིང་། །ཆོག་ལ་འཇོག་ནས་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡི། །གནས་རྣམས་ཀྱང་ལ་མ་ཁས་པ་འདི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ལུས་པ་འདི་སྟེ་དང་གསེར་ལུས་ཀྱི་སྟེ་ལ། །སྟེ་ཕྱི་འདི་རྟགས་འགྲིགས་མི་
 འགྲིགས་དཔྱོད། །འགྲིགས་ན་སྟེ་མིན་ན་ཁས་ལེན་འགལ་འདྲ་མི་འདྲ་དཔྱད། །གས་ཕུ་དང་འགལ་འབྲེལ་སྟེ་སོགས་བརྟགས་ཡོད་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འདི་དག་འདུས་མ་ཕུས་ཡིན་དགོས་ན། །འདུས་མ་ཕུས། བཞི་

༡༡། །གང་དུ་འདྲ་བེད་ན། བརྟག་མིན་འགོག་པར་འདྲ་སྟེ་བརྟག་ས་ཡོད་རྟག་པར་བཞག་པ་དེ་དག་ཆོས་མིན་གྱང་སྒྲུང་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའམ་ཇུས་ཡོད་མིན་པས། དེ་དག་ཇུས་གྱི་ངོ་བོས་སྟེ་
 འགག་གམ། ཇུས་ཡོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱེགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ། ལུས་པ་ལུས་སྟེ་མིན་སྟགས། ལུས་པ་དང་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་ཏེ་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་ལུས་པ་ཙམ་མིན་ལ་ལུས་པ་དངོས་པོ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡིན། ལུས་པ་
 དང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་སྟགས། རོ་བོ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་སྒྱུ་དགོས་ལ། ལུས་པ་ལུས་སྟེ་མིན་སྟགས་སྟམ་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟོས་ཏེ་ལུས་པ་ལུས་སྟེ་མིན་པ་སྟགས་བེད་དགོས། ལུས་སྟེ་ལུས་པ་མིན་
 སྟགས་བསྟེས་ཏེ་དབྱད། མིང་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྟོག་པ་ནས་ལུས་པ་དངོས་པོའང་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡིན་པ་གཅིག་བཟོད་མི་སྟོན་དོ། །དེས་ན་ཆོག་ལ་ཇི་སྟོན་པ་ལྟར་ལུས་པ་ལུས་སྟེ་མིན་པས་སྟེ་བྱེད་རྟགས་མི་འགྲིག་ས། མ་ཡིན་པར་
 འགྲིག་ས་མོད་དེ་ནི་ཆོག་ཙམ་སྟེ། རི་རྩ་མ་ཡིན་པ། མ་ཡིན་པ་རི་རྩ་ཡིན་གྱང་། ཆོག་ཙམ་སྟེ་དོན་ལ་རི་རྩ་མེད་པས་རི་རྩ་ཡོད་པ་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་པ་ལུས་སྟེ་མིན་སྟགས་དབྱད། ལུས་སྟེ་མིན་པ་ལུས་སྟེ་རི་འགྲིག་ས་
 སམ། དེ་སྟགས་དབྱད་དགོས། །རི་རྩ་ཞེས་པའི་མིང་བཟོད་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྒྱུད་ཡོད། དེ་མེད་ན་ཡོད་པ་མི་སྟོན་པ་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཉིས་ཡིན་སྟགས་སྟུར་རོ། །རི་རྩ་མེད་པའི་ཐ་སྒྱུད་དུ་བྱ་དགོས། །དོན་

མཛེས་པ་ལྟར་གྱི་

ཀྱང་ཡོད། དངོས་འགག་འགག་མིན་གྱི་ཐ་སྐད་བྱ་དགོས། དོན་དང་ཐ་སྐད་སོ་སོར་བྱེ་སྒྲེད་བྱུང་དོ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྲེས་ཟེན་ཡིན་ཏེ། །དེ་མིན་པ་དངོས་པོ་མིན། དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་ཡོད་པ། མ་འགག་པ། རྣམས་སྒྲེས་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་གྱི་ཐ་སྐད་ལ། དངོས་པོ་མ་སྒྲེས་པ། སྒྲེས་པ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད། དངོས་པོ་འགག་པ་མ་འགག་པ། དངོས་པོའི་རྣམས་ཡོད་པ། དངོས་པོའི་རྣམས་མེད་པ། ཡང་སྒྲེས་པའི་དངོས་པོ། མ་སྒྲེས་པའི་དངོས་པོ། ཡོད་པའི་དངོས་པོ། མེད་པའི་དངོས་པོ། འགག་པའི་དངོས་པོ། མ་འགག་པའི་དངོས་པོ། རྣམས་ཡོད་གྱི་དངོས་པོ་སོགས་བརྗོད་པ་ནི་བརྗོད་འདོད་གྱི་ཐ་སྐད་ལ་གོ་བྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་སྒྲེས་བཟུང་སྒྱེ་བྱེ་བྲག་དམིགས་མ་བྱེ་བར་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དམིགས་སྒྲེས་བཟུང་ན་སྒྲེས་པ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན། འདས་པའི་སྒྲེས་པར་དམིགས་ཏེ་སྒྲེས་པ་འགགས་སོ་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །མི་ལ་སྒྲེས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་ཅིས་ཁས་ལེན་ཏེ། མི་ལ་སྒྲེས་པ་སྤིང་པ་ཡིན་པས། རྣམ་ཀུན་ཡོད་ཅིས་བྱ། མི་ཡིན་ན་སྒྲེས་པ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་། མི་སྤིང་པ་ནི་མེད་པར་ཁས་བྱུང་སྒྱེ། རི་བོང་ལ་རྩ་དང་། རུས་སྒྲེས་ལ་ལ་སྒྲེ། མོ་གཤམ་ལ་སྒྲེས་བཞིན་ནོ། །ཁངས་རྒྱས་ལ་འང་རྩ་ཡོད་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་གྱི་པ་ཡུལ་མོ་གཤམ་སྒྲེས་ཀྱི་ཤོང་བྱེར་འདྲ་ཟེར་ནས་ཐལ་བ་འཁེན་པ་ལ། ཅིའི་བྱེར། ཞེས་དྲི། ཁྱོད་གྱིས་ཐ་སྐད་བདེན་པ་དོན་དཔྱད་གྱིས་དགག་བྱུར་འདོད་པའི་བྱེར་ཞེན། སྒྲེས་པ་ཆོས་ཅན།

༡༡། །དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དམིགས་མ་དམིགས་གང་རུང་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གང་ཡིན་དམིགས་པ་ཡིན་ན། །ལུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤམ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། །བྱུང་བ་
 ལྷན་ལྷོ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། དམིགས་ན་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །བྱུང་བ་མེད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དཔྱོད་ཚད་མས་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་མེད་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་ན། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེན་གྱུང་བཞིན། ཡང་བདེན་གྱུང་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པས་
 བདེན་མེད་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྱུང་བ་དེ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཤམ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཡིན་པར་རྟེན་པའམ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྱུང་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལོག་ན་རང་བཞིན་དུ་
 མཐོན་པའང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས། དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྐད་བྱ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་
 པའང་མ་ཡིན། མི་དམིགས་པའང་མིན་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་མ་གོ་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས། ལུས་པ་ཡོད་པར་དམིགས་ན། ལུས་པ་ཡོད་པར་ཡོངས་གཙོད་དུ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲུབ་

200

གྲུབ་པས། ལུས་མེད་རྣམ་པ་ཅད་ལ་ཁེགས། དེ་བཞིན་ལུས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། མ་ཡིན་པ་ཁེགས། དགག་པ་བཞི་པོ་ལའང་། ལུས་མེད་གྲུབ་ན། ལུས་ཡོད་ཁེགས་སྟགས་ཡིན་པས། བདེན་མེད་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དམིགས་ན་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ་རྟེ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་རྒྱུར་འགྱུར་རྟེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་གཅིག་ན་བྱུང་བཟོད་ཅིག །ཡང་སྒྱིར། དོན་ཀྱན་གཅིས་ཀྱི་ཚད་མས་
 དམིགས་ན་ཡོད། མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་དུ་བྱིས་ནས། དེ་ལྟ་ན། དོན་དཔྱད་ཚད་མས་རྟེན་དོན་བདེན་མེད་ཡིན་དགོས་ན། བདེན་མེད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་བདེན་གྲུབ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །བདེན་མེད་
 ལའང་བདེན་གྲུབ་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་ཁེགས་ཀྱི། བདེན་མེད་མི་འགོག །ལུས་པ་ལའང་བདེན་གྲུབ་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་འགོག་གི། ལུས་པ་མི་འགོག །དེ་ལྟ་ན། བདེན་གྲུབ་ལའང་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་རིགས་
 རྟེ། ལུས་པ་དང་བདེན་མེད། ལུས་པ་དང་བདེན་མེད་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ལུས་པ་དང་བདེན་མེད་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་རྟེ། ལུས་པ་ལུས་པ་མིན་པ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟ་སྒྲ་པ་བཅུ་ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་
 མཚར་དུན། ། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་མི་དགག་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ལུས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མི་ཁེགས་པ་མིན་ལ། ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དོན་དཔྱད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་

ལྷོ། །ནམ་མིན། ཡིན་ན། བེགས་པར་འགྱུར། མིན་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། མ། བེགས་པར་དོན་དམ་པར་མེད་ན་དོན་དཔྱད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མས་དམིགས་པའང་དེ་དང་འདྲ་
 རྟེན། ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་དུ་འཇོག་བྱེད་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་གྱང་དེ་འདྲའོ། །ཐ་སྐྱད་གྱི་བུམ་པ་དོན་དཔྱད་གྱི་དཔྱད་ཡུལ་མིན་ཟེར་ན། དེ་དེས་བེགས་པ་མིན། མ། བེགས་པ་མིན་ཟེར་
 རམ། ཅིའི་ཕྱིར་དཔྱད་ཡུལ་མིན། ཇི་ལྟར་སྐྱད་ཞིང་བརྟགས་པའི་ཆོས་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་རུང་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་རུང་བའི་ཕྱིར། མི་རུང་ན་བདེན་གྲུབ་གྱང་དཔྱད་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
 བུམ་པ་ལས་ཡན་གར་བའི་བདེན་གྲུབ་མེད་དཔྱད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་ཡོད་བུམ་པ་དཔྱད་ཡུལ་མིན་པ་ལ་མཚན་ཆེའོ། །བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་བཀག་པ་ཡིན་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་རྒྱུ་མི་སྤིང་དེ། བ་ལང་
 ལ། ཏེ་མེད་གྱང་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་བུང་འཇུག་དུ་འགྱུར་རོ། །གྱང་ལ་རི་མོ་བྱིས་པའི་ཕིར་དང་གཞི་ད་ལྟ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ལྟར་ནས་བྱི་དགོས་གྱི། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་འབྲད་མི་སྤིང་། ལྟར་པའི་ཆོ་ལྟར་པའི་དུས་དེར་རི་མོ་དེ་ཉིད་
 དོད་དགོས་གྱི། མ་དོད་ན་ཕིར་དང་གཞི་བྱེ་ནས་ག་ལ་དོད། དེས་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་རྒྱ་ཕྱི་མ་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཕྱི་ཡིན་གྱི་དུས་གཅིག་པ་མེད། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཉེར་ལེན་དང་ནམ་ལྟར་པའི་སྐད་

ཚད་མ་འགྱུར་པའི་སྟེང་།

五、

ཅིག་དེར་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་མའི་གནས་སྐབས་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་དུས་སྤུ་ཕྱི་མེད་པར་བྱུང་དུས་དེ་ནི་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལུ་ཆོན་གྱིས་བརྒྱུར་བའི་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཆོན་རྒྱ་ལུ་ཆོན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལན་ཆད་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་ཅན་དུ་འགྱུར། སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་རེ་བ་ལས་མེད་ཀྱང་། རྒྱུན་ལ་བསམ་ནས་རྒྱ་ལུ་ཆོན་མེད། ད་ཆོན་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུན་
 མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུ་ལ་གྱུན་དུ་པན་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་སྤུ་ཕྱི་མེད། དེ་ལ་ཐོ་ལུ་དང་ཆོག་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་ལ། རང་རང་གི་རྒྱས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལ།
 བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུས་དེ་ནི་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལ་པན་རྒྱུན་འབྲས་བྱུང་བྱེ། གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་སོ། །མིག་སེས་ཀྱི་གཞུགས་མཐོང་བ་སོགས་རྒྱུན་གསུམ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཆོག་པ་
 དགོས་ཀྱང་། ཆོག་པ་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་སེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་པན་དུ་སྐྱེ། ཡུལ་ད་ལྟ་བུས་རྒྱུ་ལ་པ་མི་གཏོང་ན། འདས་འདས་ལ་གཏོང་རུས་མེད་དོ། །མི་སྟག་གི་རིག་བྱ་དེ་དང་ལུས་བྱུང་བའི་དུས་དེ་ནི་དུ་མ་སྐྱེ་ན། འགག་ནས་
 རིག་བྱ་ནི་མེད་པ་ཅི་ཞིག་ཆོར། དེས་ན་སྐད་པའི་ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་ལ། མདོར་ལུ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་འཛིན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། རང་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་རྒྱུ་ལ་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་དགོས་པས། ཡུལ་

༡༡། འདས་འདས་ལ་འཛིན་དུ་མེད་དེ་རང་མཚན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་རྗེ་ན་ཅེར་དུ་འཛིན་པ་འང་མ་བརྟག་པའི་ངོར་མི་འབྱད་པ་མེད་མོད། ལུལ་ནི་སེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 རྒྱ་དེས་ལུད་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་ན་ལུལ་མིན་ལ། ཡོད་ན་སེས་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་མ་པར་གར་བ་ལས་འོས་མེད་པས་སེས་པའི་རྒྱ་མ་པར་དཔུང་ན་འབྱད་དམ་སྟུམ། མི་ལུག་སྒྲ་བ་བདུན་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལོ། །དགོ། སེས་པ་རྒྱུན་བཞི་སྟེ།
 མིག་སེས་སྟོན་པོའི་རྒྱ་ལྟར་དུ་སྟེ་བ་ལ། ད་ལྟ་བའི་མི་རྟོག་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དམིགས་རྒྱུན། ད་ལྟ་བའི་མིག་དབང་བདག་རྒྱུན། ད་ལྟ་བའི་སེས་པའི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་སེས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན། དེ་གསུམ་ཆོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྟེ།
 བ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་དབང་སེས་གསུམ་ཆོགས་པའི་དུས་དེ་ནི་ད་དུ་སྟོ་འཛིན་མིག་སེས་སྟེ་སྟེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། དེས་ན་རྒྱ་མ་པའི་ཐག་ན་ལུལ་ད་ལྟ་ཡོད་དེ། སེས་པས་ལུལ་བྱག་ལྟར་དུ་འཛིན་མི་སྟོད་པས་སོ། །
 གཟུགས་ད་ལྟ་ལ། མི་ཡོད་ད་ལྟ་བ་ཆོགས་པའི་དུས་དེ་ནི་ད་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་སྟུང་སྟེ། དེ་ལ་ཅེར་ལེན་རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གྲོག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་མི་ཡོད་ལ་གར་བཞིན། གྲོག་ཡོད་ཆོག་གཟུགས་
 བརྒྱན་སྟུང་དུང་གི། འགག་ནས་ག་ལ་ཡོད། རིགས་འདྲའི་རྒྱས་རྒྱུན་རྒྱུན་ཅེག་མ་ཡིན་པས་སྟུ་མ་སྟུ་མ་རྒྱ་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཏེ་དུས་མཉམ་མི་སྟོད། དངོས་པོ་གང་དག་ལྟར་ཅེག་འབྱུང་རྒྱུན་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་

ཆེད་པདུན་རྒྱལ་

ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་ལ། དེ་ཕྱད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་ལུན་མས་གྲང་རྒྱ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་རུང་དོ། །དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མེད་སྒྲམ་ན། ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་གྲང་ཕྱེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་
 གྱུར་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གལ་ཆེ་འདྲ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འདྲི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་མེད་དེ། ཐོ་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལུས་པར་མི་ལྟོས། ལུས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐད་ཅིག་
 ཐོ་པར་མི་ལྟོས་པར་ཡོད། ཆོན་དང་རས་གཞི་དེ་འདྲ་ཡང་ལུས་པ་རི་མོ་ཅན་དང་། རས་ཆོན་ཅན་རྒྱའི་རྒྱེན་རྒྱེན་ཅན་པན་རྒྱེན་སྒྲ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་དུས་དེ་རྒྱེན་དང་རྒྱེན་ཅན་ཕྱད་པའི་དུས་དེར་
 ལྷུང་སྟེ། ལུས་པ་ལག་པས་བཟུང་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །འཁར་གཞིང་ད་ལྟ་བུས། རྒྱ་ད་ལྟ་བ་བརྟེན་སྟགས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའང་རྒྱེན་གསུམ་ཆོགས་པ་རྒྱ་བྱས་ནས་སེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱམ་ལུན་དུ་སྟེ་པའི་
 འབྲས་ལུག་ཉིས་སྟེ་ཕྱི་ཡོད་པར་བཞད་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱེན་གསུམ་ཆོགས་པའམ་ཕྱད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་གོ་དགོས་སྒྲུལ། ལྷུང་ལུན་དང་ཆ་གྲང་
 ཕྱད་པའང་དེ་འདྲའོ། །སྒྲུལ། ཕྱད་དང་རུས་མེད་འགག་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་དོན་འགལ་ལྟོག་གསུང་། འགའ་ཞིག་དུ་རྒྱས་ཆོགས་པའི་ཆ་དང་རྒྱས་རྒྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་རུས་ཕྱར་པ་

༡༩། །ལྷ་ལུ་རི་ཆ་ཕྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། །འགལ་བ་སྒྲུབ་ཅིག་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཉིས་དང་པོ་ཕྱད་དུས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཉིས་མཉམ་དུ་མཐོང་དགོས་ན་དེ་མི་མྱོད། །ནམ་ལང་བའི་དུས་ཀྱི་ཁང་
ནང་ལྷ་ར་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་འོད་དེ་བ་ཡང་ཡོད་ན་སྒྲུབ་པ་ཕྱ་བ་འི་བཞིན་མི་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ལྷ་ལུ་རི་སྒྲུབ་དུ་ལ་ལྷ་ལ་སྒྲུབ་དུ་ལ་མང་བའི་བྱིར་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དང་། །རིམ་པས་དང་བའང་སྒྲུབ་དུ་ལ་རིམ་མང་མོང་བའི་རྒྱུན་གྱི་
དབང་གིས་ཡིན་འདྲ། །སྒྲོ་འགལ་ལྷན་ཅིག་ཕྱད་པ་མེད་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་གསུང་། །དེ་ཡང་བདག་མེད་ལས་ཆེ་སྒྲུམ་པ་སོགས་སྒྲོ་རིམ་གསལ་ལོག་གེས་རིམ་ཆུང་རིམ་མེད་དང་འགལ་བ་དེ་དག་རང་རང་དོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་སྒྲོ་
འགོག་རྒྱས་ཀྱི་རང་ལས་ཆེ་བ་མིན་ནོ། །ཡང་དག་དབྱུང་ན་ཕྱད་པ་མི་མྱོད་ལ་མ་ཕྱད་པར་འགོག་པའང་མི་མྱོད་མོད། །འགལ་སྒྲུས་འགལ་སྒྲོ་ཤོགས་པ་ཐ་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་དེ་སྒྲོ་འགག་ལ་དབྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱད་ནས་འགོག་གུང་
ཕྱད་པའི་དུས་དེ་ནི་དུ་གཅིག་སྒྲོ་གཅིག་འགག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །འོ་ན་མེད་དང་གང་རིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ནས་ཕྱད་དགོས་དེའི་ཆེ་གཅིག་སོས་མ་འགག་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགག་པ་ཆ་མཉམ། །ས་བོན་འགག་པ་དང་སྒྲུ་
གུ་སྒྲོ་བ་དབྱུང་ན་དུས་མི་མཉམ་གུང་། །དེའི་མཆམས་ཐེན་མི་རྒྱས་ཏེ། །ཡང་དག་པར་འགག་ནས་སྒྲོ་བའང་མིན་ཏེ། །འགག་ནས་སྒྲོ་རྒྱས་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་དམ་རིག་པས་དབྱུང་བཟོད་མེད་གུང་། །སྒྲོ་འགག་གི་ཐ་སྒྲུབ་གནོད་

མེད་དུ་མཐོང་བ་ལ། སྒྲིལ་མེད་པ་ལ་དུས་མཉམ་བེར་རམ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲིལ་ལའང་མཚུངས་པས། དངོས་པོ་མི་འག་ལ་བ་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་དུས་མི་མཉམ་པར་རྒྱན་རིམ་སྒྲུབ་ཅུང་། འག་ལ་བ་ལ་དངོས་རྒྱ་ཚང་བའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་འག་ལ་
 བ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མཉམ་ཆོག་སྒྲིལ་པའི་ཐ་སྒྲིལ་བྱས་ནས། དངོས་སྒྲིལ་དུས་གཉིས་ཀ་འག་ལ་བ་མེ་རྒྱ་སྒྲིལ་མཉམ་ལྟ་བུ་འམ། སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱིས་གཅིག་པོས་གསོལ་བ་ལས་ལེན་ནམ། ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས། ཉ་ཉ། ལ་དོག་ཡིན་
 བ་དཀར་པོ་ཡིན་པ། མིན་པ། གཉིས་ཡིན། གཉིས་མིན་གང་ཡང་ལས་སྒྲིལ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲིལ་དང་པོ་འདོད་ན། བརྒྱ་རྒྱ་གཉིས་ལ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པར་དུང་དཀར་པོ་དཀར་པོ་མིན་པར་ལས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་མིན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དུང་གི་ལ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པར་ལས་སྒྲིལ་མི་རུང་བར་ཐལ། ལ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་པ་ལས། འདོད་ན་དམ་བཅའ་ལ་མཛོན་སྒྲིལ་ཆད་མས་བསལ་བ་འཇུག་
 གོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་ལས་སྒྲིལ་ན། བད་རག་དཀར་པོ་ཡིན་པ། གཉིས་པར་དུང་དཀར་པོ་མིན་པར་ཐལ་ནའང་། དུང་དཀར་པོར་ལས་སྒྲིལ་དགོས་པ་འདི། ལ་དོག་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲིལ་པས། ལ་དོག་ཡིན་ཆད་གྱི་དོན་བསྒྲིལ་པའི་
 ཕྱིར་གོ་ལ། དུང་གི་ལ་དོག་སྒྲིལ་ཆོ། ལ་དོག་གི་ཕྱི་ཕྱག་དུང་གི་ལ་དོག་དམིགས་གྱིས་འཛིན་པ། ཉལ་ལུང་ཆོག་ལ་ལྟད་མེད་ཀྱང་ལས་ལེན་དངོས་འག་ལ་དུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས། ལ་དོག་ཡིན་ན་མཛོན་རུང་ཡིན། ལ་དོག་

ལྷོ། །ཡིན། གཟུགས་ཡིན། མིག་སྤྲོས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡིན་སྟགས་ཁས་ལེན། དཀར་པོ་ཡིན་མིན་གང་ཡང་མིན་པའི་ཁ་དོག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། ཁ་དོག་ཡིན་ན་
 དཀར་པོ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་སྤང་སུམ་མེད་པས། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཁས་མ་སྤང་ན། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཁ་དོག་འཛོག་དགོས་ན་དེ་མི་སྤྲོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་དོག་རྣམས་སྤྱི་ལ། རང་ལྟོག་ནས་བསམ་ན། ཁ་དོག་མིན། ཁ་དོག་གི་ལྟོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན། ཁ་དོག་ཁ་དོག་མིན། མ་དོག་རུང་མིན། མི་རྟག་པ་མིན་སྟགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས། དེས་ན་དེ་ལ་འད་སྤྱིའི་ཁས་
 ལེན་ཚུལ་འགལ་བ་འདྲ། དམ་བཅའི་འགྲོ་ཚུལ་འདིས་སྤྲོས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་མི་རྟག་སུ་བཞི་ཁས་མི་ལེན། མི་ཡིན་ན། ཐོ་མོ་མ་ཆིང་གང་རུང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟགས་ཐམས་ཅད་རིགས་འགྲེ་སྟེ། སྤྱི་བརྗོད་ཀྱང་། སྤྱི་རྒྱུད་བརྗོད་
 བྱ་མིན་ལ། བྱེ་བྲག་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་མི་སྤྲོད་པ་སྟགས་སྤྱི་རང་འདྲེས་པའི་གོ་ཚུལ་གཏད་སྟེ་མེད་པར་གར་བབ་གྱི་ཁས་ལེན་ཡིན། དེ་བཞིན་ཡིན་ལོག་སྐྱེ་འབྲས་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་གན་ཕྱེ་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཞིབ་དུ་སྤྱོད་པར་
 བྱ་སྟེ། སྤྱོད་གཅིག་གིས་གཞན་ནས་རིགས་འགྲེ་ཁ་འཕང་བྱའོ། །ལུས་ཚམ་སྟེ། སྤྲོས་བྱ་ཚམ་ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན། འདོད་ན། ཚས་དུང་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟེང་།

མཛེས་པ་ལྟུང་།

དཀར་པོའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དཀར་པོ་ཡིན་པས་ཁུང་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ། སྤར་ཁ་དོག་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པས་མ་
ཁུང་པར་ཁས་སྤར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་བྱས་ཆེ་རྟགས་ཁུང་ཆེད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། འདོད་ལེན་མི་ཐེབ་སྟེ། དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པར་བསྟོན་འདིར་དུ་མེད་པས་འཕོར་
གསུམ་སྟགས་ཏེ། དམ་བཅའ་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བ་ལྟར་སྤར་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཁས་སྤར་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ། ཁ་དོག་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་བྲག་གི་དམིགས་མ་བཟུང་། ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དམིགས་སུ་བཟུང་
བས་འདིའི་ཁུང་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཁ་དོག་གི་སྤྱིར་སྟེགས། འདིའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དུང་གི་ཁ་དོག་ལ་གོ་བས། བཀོད་ཆེད་ལ་འགལ་ཏེ་ཆོག་མཆུངས་ཀྱང་སོང་ཆེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་མི་
འགལ་ཏེ། ཁ་དོག་ཡིན་ཞེས་པ་སྤྱི་དང་ཕྱི་བྲག་གི་དོན་དུ་སོང་། ཁཅིག་གིས། དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཁས་སྤར་དུང་སྟེ། ཁ་དོག་ཡིན་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྤར་ཡང་། ཡིན་པར་ཡང་ཁས་མ་སྤར་བའི་ཕྱིར།
འདིར་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དུང་ཐེར་བ་ཕྱིན་སྟེ། དུང་གི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གེས་ཕུ་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་དེའི་རིགས་འགྲེས་

༡༡། རྟེན་པས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མོང་བཀོད་གྱི་པས་ལེན་འགོ་ལུགས་འདི་དག་སྐྱེས་ལུ་ཞེ་འདོད་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱུར་བ་མིན་ཡང་། ཚེག་བརྗོད་པ་རང་གི་བབ་གྱིས་དེ་ལྟར་པས་ལེན་ཕུ་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡིན་ན། བོ་མོ་མ་ཞིང་གི་རྟེན་ཅན་གང་རུང་ཡིན་པར་པས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། གང་རུང་རུང་ཟེར་ན་གསུམ་ཀར་པས་སྤང་རུང་བ་གོ་བའི་ཚེག་སྒྲུན་ཅན་སྤང་རོ། །ཁ་དོག་གི་ཕྱེ་བྲག་དམིགས་པས་ལ་བ
 དེའི་ཁ་དོག་ཅི་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་རྟེ། ཁ་དོག་གི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་རྟེ། ཁ་དོག་མཐའ་དག་ཚང་ན་འང་ཕྱེ་བྲག་ལས་མི་འདའ་འོ། །དེས་པོ་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱེ་བྲག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་། རེ་རེ་མིན། ཤེས་ཕུ་ཡིན་ན་རྟག་མི
 རྟག་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་རེ་རེ་མིན་སྟགས་འགྲོ། ཀེས་མཐོ། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཀ་ཀ་བ་མིན། ལུམ་བ་མིན་ཟེར། འོན་གཉིས་ཀ་མིན་པར་པས་ལོང་། དེ་གཉིས་ཀ་བ་ཡང་མིན། ལུམ་བ་ཡང་མིན་པའང་པས་ལེན་ཀྱང་། མི་ཡིན་ན་
 བོ་ཡིན་པར་པས་མི་ལེན། མོ་ཡིན་པར་མ་ཞིང་གང་རུང་ཞེས་པའི་དམིགས་མ་བསལ་བས། མདུན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་པོར་པས་ལེན་པ་སྟགས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་རེ་རེར་པས་ལེན་རུང་། སྤྱིའི་སྐབས་སུ་རེ་
 རེར་པས་སྤང་ན་གཞན་ཤེགས་པར་འགྱུར། བོ་མོ་མ་ཞིང་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་མིང་ཅེས་པས་སྤང་དགོས། གཟུགས་པམས་ལྟ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོ་མ་སྐྱེས་ལུ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་པོ་མོ་སྟགས་དཔྱེ་བ་མིང་པས་སྐྱེས་ལུ་སྟེ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཐོར་པ་གང་དམ། མ་ཞིང་མིན་སྟགས་སོ། །འོ་ན་མི་ཚས་ཅན། ཐོ་མོ་མ་ཞིང་གང་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དེ་གང་དུ་འདྲ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐོར་ཁས་མི་ལེན། མོར་མ་ཞིང་དུ་ཁས་སྤྱང་མི་རིགས་པའི་
བྱིར། ཞེན། མི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐོ་མོ་མ་ཞིང་དམིགས་མ་བྱེ་པར་མི་ཡིན་ཚད་བཟུང་བས་རེ་རེར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། མིའི་རྟེན་གྱི་རང་མཚན་ནི་དེ་གསུམ་གང་དུ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་ཀ་མིན་
པ་མི་སྟོང་པའི་བྱིར། །འོ་ན་གསུམ་པོ་དམིགས་མི་བྱེ་པར་བསྟོམ་ནས་འཛིན་པའི་ཚད་འདྲའི་མི་ཞེས་པའི་མིང་དོན་དེ་མི་ཡི་རྩ་སྟེ་ཡིན་པས། མི་རྩ་སྟེ་ལ་དེ་མི་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པར་དེ་གསུམ་མིན་པའི་མི་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། མི་མི་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་ཤེས་དོན་གོའི་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་ནས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། མི་རྩ་སྟེ་མ་ལ་བསམ་ན་མི་ཡི་སྟེ་དོན་ཅམ་ཡིན་ལ། མི་མིན་བཅད་པའི་མི་ཡི་
ལྟོག་པའམ་གཞན་སེལ་ནི་དངོས་མེད་རྟག་པ་སྟེ་མཚན་ཡིན་པས། མི་ནི་དེ་གསུམ་ལས་ལོག་སྟེ་དངོས་སོ། །མི་རྟག་པ། རང་མཚན་ཡིན་ལ། མི་ཡི་ལྟོག་པ། མི་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མིའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མིན་པའི་མི་དེ་
ཡུལ་གང་ན་ཡོད། རུས་ནམ་ལྟར་བརྟོད་ཅིང་། ཡུལ་རུས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་ན་མི་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་རུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ན་བྱོད་སྒྲུར་བྱོང་དམ་སྟགས་བརྟོད། དགོ་ལྟན་པ་ང་མིན་ཟེར་བ་ལ་འདྲ་དེ་བརྟོད་ཅིང་། དེས་ན་

༡། །སྒྲུལ་བརྒྱུད་ཕུ་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུ་དོན་ཙམ་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱུད་ཀྱི། རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པ་མི་མིན་མོད། མིང་དོན་བརྒྱུད་ཆོ་སྒྱི་མཚན་རྒྱང་པ་ལ་མི་འདྲིན་པར་སྒྱི་རང་འདྲེས་
པའི་རྩུལ་གྱིས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་དགོས་པ་གཞུང་སྒྱིའི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་བར་སྒྲུས་ན། ཁས་ལེན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཙམ་བཅམས་སེལ་ལྡན་མིན་གསུམ་གང་ཡང་མིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ཁས་
ལེན་དེ་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ལ་བསམ་པ་ཡིན། དངོས་པོའི་སྒྲུ་དོན་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་ནས་བསམ་ན་དངོས་པོ་རྟག་ཅེས་སམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སུས་ཁས་ལེན་རུང་།
དངོས་པོའི་སྒྱི་མཚན་རྟག་། རང་མཚན་མི་རྟག་ཅེས་བྱུང་བྱེ། སྒྱིར་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ལ། རི་བོང་རུ་མེད་པར་འདོད་མི་རུང་སྟེ། རི་བོང་རུའི་སྒྲུ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲུ་དོན་རི་རུ་མིན་པས་རི་རུའི་རང་མཚན་
མེད་ཅེས་འདོད་ཀྱི། སྒྲུ་དོན་ལ་དབྱུད་པས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་དོན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ལ་མིང་བརྟགས་ནས་དབྱུད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཀ་སུམ་སྟགས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།
གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་གསུམ་ལྡན། བདག་བྱེད་པ་པོ་རི་རུ་སྟགས་ཀྱང་སྒྲུ་དོན་ཙམ་གྱི་དམིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་མེད་པར་དབྱུད་པ་ཡིན་པས་སྒྲུ་དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་ན་སྒྱིས་སྟགས་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ཡོད་དགོས་ཏེ་མི་དེ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གསུམ་མིན་པའི་མི་ཙམ་པོ་མི་མ་ཡིན་ཏེ། མིའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བ་སྒྲ་ད་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་མིན་པའི་མིའི་འགོ་བ་མེད་ཀྱང་། མི་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་རེ་རེར་ཁས་
ལེན་མིན་ཕྱིར་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་ནེས་སོ། །དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་མེད་ན། དེ་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ག་ལ་རིགས། མི་ཙམ་དང་མི་རྣམས་སྒྱི་མ་དག་ན་མི་མིན་ཏེ་མི་ཡི་སྒྲ་དོན་ནམ་མི་ཡི་མིང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཆེ་ཡང་སེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་མི་རྟག་སོགས། སྒྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་རིགས་འདྲ་བས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་སེས་སྒྲུའོ། །ཉིས་མགོ་ལ། ཀ་སུམ་གཉིས། ཀ་བ་མིན། སུམ་བ་མིན་པར་རྣམ་ཀུན་ཁས་ལེན་དགོས།
དེ་ལྟ་ན། ཀ་སུམ་གཉིས་ཀ་སུམ་གཉིས་མིན་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་གོ་རྒྱུ་དང་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་ཁས་སྤང་ན། ཀ་བ་ཀ་བ་ཡིན་སུམ་བ་སུམ་བ་ཡིན་པའི་ཀ་སུམ་གཉིས་ཀ་སུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་གོ་
མི་ཆོད་ན། ཉི་མ་ཉི་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས། ཟླ་བ་ཟླ་བ་= སྐར་མ་སྐར་མ་ཡིན་ལ། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དེ་གསུམ་ཡིན་དགོས། དེ་མིན་ན། ཟློད་གཅིག་ལ། ཟློད་གཅིག་ལ། ཟློད་གཅིག་ལ།
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས། ཟློད་གཉིས་ཀ་ཟློད་གཉིས་ཀ། ཟློད་གསུམ་ཀ་ཟློད་གསུམ་ཀ་ཡིན་སོགས་འགྲོ། ཟློད་གཉིས་ཟློད་གཉིས་མིན་ན། ཟློད་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། ཟློད་གཉིས་ཟློད་གཉིས་མིན་ན་ཟློད་གཉིས་ཡིན་པ་མི་

ལྷ། སྤྱིད་པའི་སེམ་བུར་འགྱུར་རོ། ཁྱི་སྒྲུ་སྒྲུར་གསུམ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སེམ་བུ། ཀ་བུམ་གཉིས་དེ་འདྲ། དེས་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་དེ་གཉིས་མིན་ཟེར་དུས་གོ་ལུགས་སོ་སོ་དཔུང། ཁས་ལེན་དེའི་ཚུལ་ལྟར་ན།
འགྲོ་བ་རིགས་དུག རྒྱུ་གྲོ་ལ་གྱི་ལམ་ལྷ་སོགས་གཅིག་ཡིན་པར་མི་སྤྱིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ཁས་ལེན་སྒྲུ་མ་ལྟར་ན་མི་དཔུལ་བའང་ཡིན། ལྷ་སོགས་གཞན་བཞིའང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། བསམ་ཚུལ་
གྱིས་མི་འགལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན། བསྒྲོག་ཕྱོགས་གྱིས་གནོད་དོ། དེས་ན་བསམ་པའི་བྱ་བྱེ་སྟེ་བཟོད་དོ། རིགས་དུག་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད། རིགས་དུག་རིགས་དུག་རང་རང་ཡིན་པར་སྤྱིད། ཏེ་ ལུམ་སྤྱི་
ལུམ་སྤྱི་མིན་ཞེས་པ་ལ། ལུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་དང་སེམ་བུ་ལྷ་བུ་ལ་བསམ་ན་མི་འཐད། ལུམ་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱུ་བཅུད་དམ་སྒྲུ་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆ་ནས་དྲགས་སྒྲུ་འགྲིགས་ཀྱང་། བསྒྲུས་ཚན་རང་གི་ཁས་ལེན་འགའ་དང་
འགལ་ཚུལ་བཟོད་དོ། དེ་འདྲ་ཀུན་ཏུ་སྟེ། རྒྱུ་ཀུན་སྒྲུ་དོན་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་མི་འཛིན་ཏེ་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་འཛིག་ཏེན་དང་བསྒྲུན་བཅོས་སྤྱིའི་ལུགས་བཟུང་། དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་སྤྱི་ཡི་དབང་དུ་བུས་ན་དེ་ལྟར་
གོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་གན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། སྤྱི་དབང་རང་ལུགས་མི་བྱ། སྤྱི་བ་འབའ་ཞིག་ལའང་། དུས་གསུམ་སྟེ་སྟེ། སྤྱི་ཁ་མ། སྤྱི་བཞིན་པ། སྤྱིས་མ་ཐག་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྤྱད་བུར་ཡོད་པ་འགག་སོགས་ལ་སྤྱུར། ལྷ་སོགས་ཏུ་བུར་བ་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་

ཞེས་ཞེ་འདོད་དོན་གྱིས་རྒྱ་ཡིན་པས་སྒྲིད་ཅིག་ལ་བསམ་ན་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན། མིན་ན་ལུས་པའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྫོ་ལོག་ཆོས་ཅན། ལུས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལུས་མིན་ལས་ལོག་པའང་། ལུས་པ་མིན་ཆད་ལོག་པར་གོ་བ་ཡིན། གཞན་དུ་ལུས་མིན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་ལུས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བསམ་ན། རྫོ་རིལ་ལས་ལོག་པ་སྒྲ་ལོགས་ཀྱང་ལུས་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་རུང་ངོ་། །འགལ་བ་ནི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཆོས་ཐ་དད་ཡིན་ཆད་ལ་འགལ་བར་བསམ་ན། ས་སྒྲུག་ཀྱང་འགལ། རྫོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་འགལ་བས། འགལ་བ་མིན་པ་མེད་པ་ལོགས་དཔུང་། དེ་ལྟ་ན་གཞི་གུ་བ་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འགལ་བས་བྱལ་སྒྲེ་རང་ལྷོག་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་གཞི་གུ་བ་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མི་འགལ་ཞིང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བྱལ་སྒྲེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་ལོགས་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་འགལ་འབྲེལ་གཅིས་ག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་གོ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡོད་པར་མི་སྤྱིད་པ་རི་བོང་ལ་རྩ་དང་མོ་གཤམ་ལ་བྱ་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་པས་བྱལ། གལ་ཏེ་འདི་མི་སྤྱིད་པ་རི་བོང་ལ་རྩ་དང་མོ་གཤམ་ལ་བྱ་མེད་པ་སྤྱིད་པ་ཡིན། ཡོད་པར་སྤྱིད་པའང་སྤྱིད་པ་ཡིན། མེད་པར་སྤྱིད་པའང་སྤྱིད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡོད་པར་སྤྱིད་པ་ཡོད་པར་སྤྱིད་པ་ཡིན། མེད་པར་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་པར་སྤྱིད་པ་ཡིན། ཞེས་ཁས་ལེན་བསྐྱེས་གྱུ་རི་ལུགས་ལ་

༡༡། རིགས་སོ། མདུན་འདྲིར་ཡོད་པ་ཡོད་ལ་ཆོག་གན་འབྱེད་མི་དགོས། མེད་པ་མེད་ལ་གན་ཡོད་དེ། མེད་པ་མེད་ན་ལྟའི་མེ་ཏྲག་འདྲིར་ཡོད་པར་ཐལ། མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་ཡོད་ན་འང་དེར་ཐལ།
 དེས་ན་མེད་པར་མེད་ཅེས་མདུན་འདྲིར་ལྟའི་མེ་ཏྲག་མེད་པ་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་དུ་བྱ་བ་ལ་བཤད། མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་ཡུལ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ། ཡོད་པ་མེད་ཟེར་ན། མདུན་འདྲིར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་
 པར་འཕྱེན། མདུན་འདྲིར་ཡོད་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན་མདུན་འདྲིར་ནམ་མཁའ་འཕྲུལ་གྱི་མེད་པར་ཐལ་ལོ། རི་རུ་ཡོད་པ་མེད་པར་བཤད་སྐུམ་ན་འང་རུང་སྟེ། རི་རུ་ཡོད་པ་མེད་ཀྱང་མེད་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རི་བོད་ལ་རུ་མེད་པས་མེད་གོ་ཆོད་པ་བཞིན། དེས་ན་མདུན་འདྲིར་ཡོད་པ་ཡོད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མདུན་འདྲིར་གྱི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་མི་སྤྲིད་ལ། གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དོ། རི་
 རུ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་མིན། མདུན་འདྲིར་ནམ་མཁའ་མེད་པ་མི་སྤྲིད་པ་སྟགས་སོ། །ཁང་པ་འདྲིན་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ནམ་ཡང་བཟློད་མི་རིགས་སྐུམ་ན། དངོས་པོ་གཞན་མེད་པ་ལ་བཟློད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཞི་
 དམིགས་སུ་བསལ་ཏེ་མ་བཟུང་བར་གྱིར་བཟློད་པ་རྣམས་ལ་གཞི་དང་སྒྱུར་བའི་གོ་ཚུལ་སྐྱོ་ཆོགས་ཡོད་པ་གྲུའོ། མདུན་ལོ། མེ་ལུག་ལྷ་གཉིས་ཆོས་༡༤དགེ་བར། སྐུ་སྐྱོ་ཆོགས་ཡང་འཕྱུང་། ཅུ་ཀུན་དང་མགོ་ན།

五、

[illegible]

ལྷ། །སྒྲིགས་རུང་བས། ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་སྒྲིགས། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། ལུས་པ་དང་སྒྱི་བྱེ་འགྲིགས་པར་འགྲོ་བ་གནི་ཀུན་ལ་འགྲོ། ལུས་པ་འང་ལུས་མིན་ལས་ལོག་པའི་ལུས་ལྡན་ཅི་བཟགས་ཡོད་ལྡན་ཆོས་
 ཡིན་མོད་ཀྱི། ལུས་པ་བཟགས་ཡོད་མིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་དཔྱད། མཐ་མཐའ་སྒྲིགས་བཟགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་། བཟགས་རྒྱུ་མིན་ཏེ། མིང་རྒྱུ་བཟགས་ཡོད་ཡིན་ན་བཟགས་དོན་མེད་ལྱད་དཔྱད། དགོ། །
 བའང་ཡིན་ལུས་པ་འང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོག་བརྗོད་རྒྱལ་ལ་སྤྱིད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་དང་གཞལ་བྱ་
 དང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐས་ལེན་པས། རི་རྩ་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་འང་ཡོད་པ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་མིན། ཁྱོད་མིན་པ་ཁྱོད་ཡིན་པ་སྒྲིགས་མིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་ཐས་ལེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟ་ན་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་ལན་རྒྱུན་འགལ་མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་སྒྲིགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐས་ལེན་པ་གང་ཡང་མི་རུང་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ལ། མཐར་ཐས་ལེན་གཏད་སོ་མེད་པའི་འཆལ་གཏམ་སྒྲིན་པའི་
 དག་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །གང་དུན་དུན་ཐས་སྒྲུང་རུང་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀ་ལུས་གཉིས་འགལ་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམས་སྒྱི་ཉིས་མགོ་བཅད་ནས་ཞེས་སྒྱུར་སྒྱུར་ན། ལུས་སྒྱི་ལུས་སྒྱི་མིན་པ་སྒྲིགས་ལའང་རྣམས་སྒྱི་ཉིས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

མགོ་བཅད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་ར་མི་འགྲུབ་པོ། ཁྱིམ་མགོ་བཅད་ན་རང་གི་ལྷོ་གཞུག་ག་ལ་འགྲུབ། རྒྱ་ལྷོ་བཅད་ན། ལུས་ལྷོ་ལུས་ལྷོ་མིན་པ་ག་ལ་འགྲུབ། རྒྱ་ལྷོ་འབར་ཞིག་བཟུང་ན་ལུས་ལྷོ་མིན་པ་ལུས་ལྷོ་ར་ག་ལ་
འགྲུབ། ཞེན་པས་བཟོད་ཕྱི་རང་མཚན་ཕྱི་ལྷག་པ་བཟུང་ན་མིན་ལྷོ་ར་ག་ལ་འགྲུབ། ཞེན་པས་བཟོད་ཕྱི་ལྷོ་ར་བཟུང་ན་འགྲུབ་ཚད་ཀྱི་དེ་རྒྱ་མ་ལུས་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་བཟུང་ན་མ་དེ་བཅད་པའི་ལྷོ་འཁྱེད་ལྷོ་མ་ཡིན་ནོ། འདི་ལྷོ་ན་དེས་
པའི་ལྷོ་དོན་དེས་པོར་མི་འགྲུབ་པས། དེས་པོ་ག་པའི་དེས་པོར་མི་འགྲུབ་ལ་དེས་པོ་མིན་པ་ག་པའི་དེས་པོར་འགྲུབ་ཏེ། ག་པའི་དེས་པོ་དེ་དེས་པོ་དོན་ལྷོ་ཡིན་པའི་ལྷོ་ར་རོ། འདིས་པའི་ཕྱི་ལྷག་གང་ཡང་མིན་
པའི་དེས་པོ་ལྷོ་དོན་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དེས་པོ་མིན་ནོ། འདིས་པོ་དེས་པོ་མིན་པར་བཟོད་ན་མིང་གིས་བཟོད་ཚད་རང་རང་ཉིད་མིན་པར་འགྲུབ་ལ། དེས་པོ་པའི་བཟོད་དོན་གེས་ཕྱི་ལ་མེད་པར་འགྲུབ་རོ། འདིས་པོ་
དེས་པོ་མིན། དེས་པོ་ལྷོ་ལྷག་དེས་པོ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། དེ་ལྷོ་ན་ཕྱི་ལྷག་གྱུར་དེས་པོ་མིན། ག་པའི་མིན། ཙམ་དོན་ག་པའི་དེས་པོ་མིན་མོགས་མཐར་རང་མཚན་ཉག་གཅིག་ལ་མ་ལྷག་པར་དུ་མི་འགྲུབ། རང་
མཚན་འབར་ཞིག་ལྷོ་ལུལ་མ་ཡིན་པས་ལྷོ་ས་དོན་གོ་བ་མི་ཤིད་དོ། འདིས་པོ་དེས་པོ་ཡིན་ཏེ་དེས་པོ་དེས་པོ་ལྷོ་ལྷག་མིན་ཏེ་དེས་པོ་ཕྱི་ལྷག་པ་གྱུན་ལྷོ་ལྷོ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོ་ར། ལུས་ལྷོ་ལྷོ་ཡིན་ཏེ་མོགས་འགོ། ལུས་ལྷོ་ལ་

ཨྲ། །དོན་སྤྱི་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་གསུམ་ཡོད་པའི། ལུས་པའི་སྤྱི་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་མོད། རིགས་སྤྱིའི་དོན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་བཟུང་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བལ་དཔྱོད། ཀ་ལུས་གཉིས་འགལ་བའང་མི་
 འགལ་བའང་ཡིན་པར་གྲུལ། རང་མཚན་འགལ་ལ་ལྟོག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀ་ལུས་གཉིས་ཡིན་བརྗོད་པའི་ལྟོག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བུས་སྟོ། །རང་ལུགས་ཀ་ལུས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འགལ་བར་མ་ཟུང་། ལྟོག་པའང་
 འགལ་ཏེ་ཀ་བའི་སྤྱིས་ཀ་མིན་གཅོད་ལ། ཀ་མིན་གྱི་སྤྱིས་ཀ་བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྟོག་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཚིག་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་སྤྱིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ལྟོག་པ་གཅིག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་
 བསྟན་པའི་སྤྱི་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་རི་བོད་རྩ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་བ་ཞིན་ནོ། །དོན་ཀ་ལུས་རང་ལྟོག་འགལ་བའི་གཞི་མ་བུན་བརྗོད་པ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིའི་རྣམ་བཙན་ཙམ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བཀག་པ་མེད་དེ།
 རི་རྩ་དང་རྟག་བདག་སྤྱི་རྟག་པ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲའི་སྤྱི་ལ་བརྗོད་བྱའི་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་ཙམ་གྱིས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕང་བའི་དོན་སྤྱི་ལ་བརྟགས་པས་རང་མཚན་ཡོད་པ་ལྟར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེན་
 ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་པ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་བརྗོད་བྱའི་གཞི་བྱ་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མིན་སྟགས་འབྱེད་དེ། སྤྱི་དོན་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞི་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྤྱི་བ

ཕུ་མིན་པ་མེད་དེ། ཤེས་ཕུ་མིན་པ་འང་ཤེས་ཕུ་མིན་པར་ཤེས་ཕུ་ཡིན་སྟགས་འགྲེ། རང་མཚན་གྱི་དབང་དུ་ཕུས་ན་ཤེས་ཕུ་མིན་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་རུའི་རང་མཚན་དང་། ཡིན་པ་མི་མྱོད་པའི་ཤེས་ཕུའི་རང་མཚན་བཞིན་ནོ། །
 གྱིར་ཡིན་པ་མི་མྱོད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཀ་ལུ་མ་ཡིན་པ་སྟགས་ཡོད་པར་འགྱུར། །མེད་ན་འང་ཡིན་པ་མི་མྱོད་པ་མེད་པའི་མྱོར། ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་མྱོད་པར་འགྱུར་ལ། ཀ་ལུ་མ་སྟགས་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཡོད་པ་མི་མྱོད་པ་ལ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིན་པ་མི་མྱོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་མེད་པ་ཡིན། ཡོད་ན་གོང་བཞིན། མེད་པ་ཡིན་ན་གོང་བཞིན། དེ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ཆོག་གི་ལམ་ནས་ཁས་ལེན་མི་རུས་པ་རྟོ་རྟོ། གཉིས་ཡིན་
 གཉིས་མིན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མི་མྱོད་པ་ཡོད་ན་གོང་བཞིན། མེད་ན་ཡིན་པ་མི་མྱོད་པ་མེད་ན་དགག་པ་གཉིས་གྱིས་རྒྱལ་མ་གོ་བས་ཡིན་པ་མྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དགག་གཉིས་རྒྱལ་མ་གོ་མིན་ཏེ། ཡིན་པ་མི་མྱོད་
 པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་མེད་པར་བརྗོད་དོ་བེར་ན། ཡིན་པ་མི་མྱོད་པའི་ཤེས་ཕུ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་དོན་ལ་འང་མེད་པས་ཤེས་ཕུ་ཡིན་པར་ཁས་བྱུང་བ་འགལ་ལོ། །རྟོ་རྟོ། མེད་ཆེར་ན་གོང་བཞིན་དང་། ཀ་ལུ་མ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་
 མྱོད་པའི་ཤེས་ཕུར་ཁས་བྱུང་བ་འགལ་ལོ། །དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མི་མྱོད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རི་རུ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མི་མྱོད་པ་རི་རུ་དང་། ཀ་ལུ་མ་གྱི་ཡིན་པ་སྟགས་ཡིན་པས། བྱོད་

༡༡། །ཀྱིས་མི་སྤྱིད་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་སྤྲུང་པའི་ཕྱིར། མེད་ཟེར་ནའང་། རི་རྩ་མོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མི་སྤྱིད་པ་རི་རྩ་མོགས་ཡིན་ལ། མི་སྤྱིད་པ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེས་ན་དགག་པའི་ཆོག་ཅན་གྱི་མཐར་ཡོད་མེད་གྱི་ཁས་ལེན་སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་གྱིས་རྣམ་པར་མ་བཅད་ན་ཆོག་ཁོ་ནས་དགའ་འོ། །ཏི་ཏི་ཏ་ཏ། མི་སྤྱིད་པ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ནམ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་མོགས།
 དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་དབྱུད་དོ། །མི་སྤྱིད་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན། མི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་མི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན། ཡང་ན། མི་སྤྱིད་པ་མི་སྤྱིད་མ་ཡིན། མི་སྤྱིད་པ་འཇམ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། མི་སྤྱིད་པ་སྤྱིད་པ་ཡིན།
 མི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པ་འཇམ་སྤྱིད་པ་ཡིན། སྤྱིད་པ་སྤྱིད་པ་ཡིན། སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པ་འཇམ་སྤྱིད་པ་ཡིན་མོགས། རྟོན་ལ་བསམ་ནས་ཁས་སྤྲུང་གང་དྲན་དྲན་རུང་བ་ཆོག་གིས་གྲུ་གྲུས་ཅི་ཕུ། ཏ་ཏ། ཡང་རི་རྩ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། མོགས། བདག་ཆོས་ཅན། ཏྲག་པ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་རྩ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། གཏན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལུ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པའི་ལེན་མི་ཐེབ། རི་
 རྩ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དགག་གྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལའང་དེ་འདྲ་མོགས་དབྱུད། རི་རྩ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལུ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ལེན་ཐེབ། རི་རྩ་

ཚེས་ཅན། རི་རྩ་ཡིན་པར་བཤམ། རི་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་རྩ་རི་རྩ་ཡིན་པ་མེད་དེ། འདི་སྒྲིའི་རྒྱུ་ལ་བཅད་ཅམ་ལ་དོན་རང་མཚན་མེད་པས། རི་རྩ་རི་རྩ་ཡིན་ན་རི་རྩ་རྩ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལ་བཅད་ལ་རི་རྩ་རི་རྩ་ཡིན་ན། རི་
 བོང་རྩ་མེད་རི་བོང་རྩ་མེད་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་དང་གཉིས་ཡིན་སྟགས་འདྲའི་སྒྲིམ་དབྱུང། རི་རྩ་འི་སྒྲི་དོན་རི་རྩ་འི་སྒྲི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱོག་པར་བསམ་ན་དེ་འདྲ། རི་རྩ་རི་རྩ་ཡིན། རི་རྩ་ཡིན་པ་རི་རྩ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་
 རང་ཡིན་ཕྱོག་ཚེས་སུ་འགྱུར། དེ་སྒྲི་ན་རི་རྩ་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་མི་མྱོད་པ་རྒྱུ་མས་ལ། རྩ་མི་རྩ་མི་ཡིན་ཡིན་མེད་འདྲ་ཡང་། མེད་ན་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་རྩ་མེད་པར་བསམ
 གང་རུང་གི་སྒྲི་ནས་ཡོད་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པའི་སྟེན་སྒྲི་རྒྱུ་མས་རང་རང་ཡིན་དགོས་དེ། ཡིན་ན། མེད་པ་རི་རྩ་དང་། ག་སྒྲིམ་གཉིས་ཡིན་སྟགས་བཞིན། མེད་པར་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། རི་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན། རྩ་པ་རྩ་
 པ་ཡིན་སྟགས་དབྱུང། རྩ་སྒྲི་དབྱུང་དོ། །སྒྲི་པ་སྒྲི་པའི་ཕྱེ་བྲག་གི་སྒྲི་ཡིན། རྩ་པའི་ཕྱེ་བྲག་སྒྲི་པའི་ཕྱེ་བྲག་གི་སྒྲི་ཡིན། རྩ་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན། རྩ་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན། གཞན་ཡང་དོན་གྱི། རྩ་པའི་སྒྲི་
 དངོས་པོ་སྟགས་གྱི་མིང་ཡིན་པའི་མིང་གང་ཡང་རུང་པ་བཟོད་ན། དེ་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་སྒྲི་སྒྲི་པ་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་རང་ཡིན་ཕྱོག་ཚེས་ག་ལ་ཡིན།

མཐུན་པ་ལྟར།

མཐུན་མི་ཚོད་པས་ཁས་སྤྲུང་གོ་མི་ཚོད་ལ། ལུམ་སྤྱི་ཞེས་པ་དངོས་པོ་སྟགས་ལ་བཟུང་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ལུམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱད་པ་ཁས་ལེན་རུས། ལུམ་སྤྱི་མིན་པ་ལུམ་སྤྱི་མིན་པའི་ཁྱད་པ་ཁས་ལེན་མཐུན་འཆའ་རུས་ཏེ། ལུམ་སྤྱི་མིན་པ་རྫོང་ལ་སྟགས་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན། ལུམ་སྤྱི་ཡིན་ན་ལུམ་སྤྱི་མིན་པའི་ཁྱད་པ་ཁས་ལེན་མི་རུས་ཏེ། རྫོང་ལ་ཚེས་ཅན། ལུམ་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་སྤྱི་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་མིན་པའི་ཁྱད་པ་མཐུན་མི་ཚོད་དེ། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཚེས་ཅན། ཀ་པ་མིན་པ་སྟགས་གོང་འདྲ། ཀ་ལུམ་གཉིས་མིན་ན་ཀ་ལུམ་གཉིས་མིན་པས་མ་ཁྱད་སྟེ། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཀ་ལུམ་བཞིན། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་བེམས་པོར་ཁས་ལེན་པས་དེ་མེད་ན་མི་རུང་ངོ་། །བདག་གི་ལུགས་ལྟར་ན། ཀ་ལུམ་གཉིས་རེ་རེ་རུས་དེ་གཉིས་མིན་ཡང་། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཀ་ལུམ་གཉིས་མིན་ན། ཀ་ལུམ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པ་རི་བོང་རྒྱ་དང་འདྲ་བས། ཡོད་པ་དང་བེམས་པོ་དང་མི་རྟག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་དམ་བཅའ་གཏན་སྟོན་མེད་པའི་ཚེ་ག་ཅུ་མོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པས་མ་ཁྱད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་ག་

༡༡། ལ་ལྟུར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མིན་པ་དང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བས་འགལ་བའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ལྟུར་ལ། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་མེད་པར་ལྟུར་རོ། ལྟུར་ན། ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གང་དུན་དུན་དུ་
ཁས་སྤང་དུང་བར་ལྟུར་རོ། གཞལ་བྱ་རྟག་པ་སྟགས་ཀུན་ལ་དེས་འགོ། དོན་ལ་ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་མིན་པ་མི་འགོག་ན། ཡིན་མིན་གྱི་སྤྱང་ངོས་འགལ་མིན་
པར་ལྟུར་རོ། དེ་མིན་ན། ཀ་བ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་དུང་མི་འགལ་བ་སྟགས་མཐའ་ཡས་སོ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་སྟེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་དུང་བར་ལྟུར་རོ། དེས་ན་ཤེས་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་
ཤེས་བྱ་མིན་མོད། ཤེས་བྱ་མིན་པར་གཅོད་པའི་སྤྱད་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། རི་རུ་ཤེས་བྱ་མིན་པའང་། རི་རུའི་སྤྱད་དོན་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རི་རུ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཆོག་གི་གན་མ་སྟེད་པའོ། རྟག་པ་རྟག་པ། རྟག་
མིན་རྟག་པའང་། རྟག་པ་མིན་ཆད་མ་བཟུང་ན་དེ་འདྲ་མང་། དོན་གྱི་རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་མིན་ཏེ། རྟག་པ་མིན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་འགལ་ཡིན་པ་གཞུང་སྟེའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་
གཉིས་མི་འགལ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་སྟེ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དོན་གྱི་རྟག་པ་མིན་པ་མིན་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དབང་བཅན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་

མཛེས་པ་ལྟར་གྱི་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆད་ལུགས་འདི་ཡིན་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཆོག་རིས་ཙམ་གྱི་དམ་བཅའ་འདི་མི་བརྟན་སྟེ། རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་བྱལ་མཐའ་བཅད་མི་འོས་ཏེ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། བྱལ་པ་ཁས་འདོད་མི་རུས་སོ། ། ཤེས་བྱ་མིན་པ། རི་རྒྱ་དང་སྒྲ་རྟག་པ་སྟགས་འཕང་། རི་རྒྱ་མེད་པ་དང་སྒྲ་རྟག་པ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་གྱི། དེ་རང་ཉིད་ཤེས་བྱ་མིན་ནོ། ། འོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན། བྱལ་མཐའ་འཆད་རུས་ཏེ་གོང་བཞིན། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱལ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་
བྱ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྒྱ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་མིན་པ་རི་བོང་རྒྱ་ཉིད་ཤེས་བྱར་སོང་བ་མིན་ཏེ། རི་བོང་རྒྱ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་བྱར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་འདུ་ཡང་དོན་མི་འདུའོ། །
ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་དོན་གྱི་གཞི་འཛིན་དགོས་ཏེ་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་དོན། གང་ལ་བརྟེན་དེ་འཇུག་པ་དེ་ལ་བསམ་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲས་ཆེ་རི་རྒྱ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་གོ་ཡི། ཤེས་བྱ་མིན་པ་རི་བོང་རྒྱ་
ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ག་ལ་གོ་སྟེ། བྱེད་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་བཅད་དེའི་དོན་ལྟར་ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཅེས་དངོས་འགལ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རི་རྒྱ་ཤེས་བྱར་ཁས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཡག་

ཚེར་པའི་དེ་ཉིད་སྟགས་སུ་འབྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་སྟེ། དོན་དམ་པར་དེ་དག་གི་ཚེས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚེས་དབྱིངས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་
 དམ་དུ་འཛོག་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚེས་དབྱིངས་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་སོ་
 སོ་རང་རིག་གི་ཡུལ་ལས། ཐ་སྐྱད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་བྱེར་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཚེས་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། ཚེས་མིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ་ཐ་སྐྱད་ལས་འདས་པའོ། །འོན་ཚེས་དབྱིངས་ཡང་དག་མཐའ་སྟགས་སུ་ཐ་སྐྱད་
 བྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཞེན། ལྷོན་མེད་དེ། ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་བུལ་བའི་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བདགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚེས་དབྱིངས་སྟགས་ཀྱི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ངོ་མཚར། ལུས་སྟྱི་དེ་
 ལུས་སྟྱི་མིན་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ལུས་པའི་སྟྱི་མིན་པར་ལས་ལེན་ཀྱང་། ལུས་སྟྱི་དངོས་པོ་མིན་སྟུང་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། ལུས་སྟྱི་དངོས་པོ་མིན་དོན་ལུས་སྟྱི་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གཞན་སེལ་ལམ་ལྟེག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་
 པས། དེའི་ཚུལ་ལྟར་ན་སྒྲ་དོན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་མོད། ལུས་སྟྱི་ལུས་སྟྱི་མིན་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲ་ལྟ་ཡོད་མོད། དེ་ཆོག་གོ་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་ཡིན་པས། དེས་དོན་གྱི་ལུས་སྟྱི་ལུས་སྟྱི་མིན་པའི་གོ་བ་

༡༡། །འགོག་མི་རྒྱུ་ཏེ། མི་དེ་སྒྲུ་དོན་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་མི་རྒྱུ་སྒྲུ་མ་ཡིན་ཡང་། མི་ཞེས་པའི་སྒྲུ་དེས། དོན་གྱི་བརྒྱུ་དུ་མིན་ཆད་བརྒྱུ་གི། མི་མིན་རྒྱུ་སྒྲུ་བརྒྱུ་དུ་ལྟར་རྒྱུ་ཀུན་ཁས་མི་ཡིན་ཏེ། མི་ཡིན་ན་གང་ཟག་མིན་པ་དང་། མི་མི་ཡིན་སྟགས་ཁས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མི་མིན་ན། མི་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་ཅན་མི་གོ་པས། མི་ཡིན་ན་རྒྱུ་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ཡིན་དགོས་ན་དེ་མི་སྤྱི་དུ་པ་བཞིན་ནོ། །ཏེ། དངོས་པོ་ལུས་པ་ལྟ་ལུའི་མིང་དང་། དངོས་མེད་རི་རྒྱ་ལུའི་མིང་གང་ཡིན་རུང་མིང་ཡིན་ཆད་ལ་སྒྲུ་དོན་ཙམ་ལས་རང་མཆོན་དངོས་བརྒྱུ་མི་སྤྱི་དུ་གང་། དཔུང་ན། མིང་གི་དངོས་གྱི་བརྒྱུ་དུ་སྒྲུ་དོན་ཡིན་མོད། མིང་གི་བརྒྱུ་དུ་སྒྲུ་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་མི་གོ་སྟེ། ཞེན་པས་བརྒྱུ་དུ་རང་མཆོན་ལ་གོ་བས་བརྒྱུ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས། ལུས་སྤྱི་འང་དངོས་པོ་སྟགས་ལ་གོ་རུང་སྟེ། སྒྲུ་དོན་རྒྱུ་པ་ལ་མི་གོ་འོ། །རི་རྒྱུའི་མིང་ལ་སྒྲུ་དོན་ཙམ་ལས་རང་མཆོན་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རི་རྒྱུའི་རང་མཆོན་མེད་པའི་དབང་གིས་རི་རྒྱུ་མེད་ཅེས་བརྒྱུ་དུ་པ་ཡིན། སྒྲུ་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རི་རྒྱུ་མིན་ནོ། །རི་རྒྱུ་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་སྒྲུ་ས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་རང་འཛིན་དགོས་གི། དེ་མི་འཛིན་ན་རི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་མི་འཛིན་ལ། མ་གཤར་ན་མེད་པར་ཡང་མི་གེས་སོ། །ལུས་པ་ཞེས་བརྒྱུ་དུ་ཆེ་ལྟོ་ལྟོར་པའི་རྒྱུ་པ་རང་འཛིན་གི། སྒྲུ་དོན་ཙམ་ལ་ལྟོ་ལྟོར་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་མེ་ཆ་པར་འཛིན། མེ་ཡི་མིང་ལ་ཆ་བག་ལ་ཡོད། ཡོད་

ན་མེ་བརྗོད་ཆེ་ལ་འཆིག་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲ་དོན་ལ་ཆ་བཀ་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཤམ་པར་བྱའོ། །སྒྲིར་བུམ་པ་སྟགས་སྒྲུའི་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་དོན་སྟོན་པ་དང་། བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་
 ཀྱང་། བུམ་པ་བུམ་སྒྲི་མིན། བུམ་པ་འི་བྱེ་བྲག་མིན། བུམ་པ་འི་རྒྱ་མིན། བུམ་པ་འི་འབྲས་བུ་མིན་སྟགས་སྒྲུ་བུམ་པ་ལས་ལྟག་ཆད་ལ་རང་རང་གི་གོ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཞེས་ལྟོ་ལྟེར་བ། བུམ་སྒྲི་ཞེས་དེའི་སྒྲི་ལ་གོ་བས། སྒྲ་ཙམ་
 གྱིས་གོ་བྱ་ཐ་དད་དེ་ལྟར་ཡིན། དེའི་དབང་དུ་བུམ་སྒྲི་བུམ་པ་མིན་སྟགས་འགྲེ། བུམ་སྒྲི་ཡིན་ཞེས་གོ་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དོན་ཐམས་ཅད་རང་རང་མིན་པ་དེས་མི་གོ། །བུམ་པ་འང་བུམ་པ་ཡིན་པར་འདྲ། བུམ་སྒྲི་མིན་པ་བུམ་སྒྲི་མིན་
 ཏེ། བུམ་པ་མིན་པ་བུམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་མིན་པ་ཞེས་པ་འི་མིན་པ་འི་སྒྲས་བུམ་པ་མིན་ཆད་གོ། །ཁ་དོག་གི་སྒྲ་དོན་སྟོན་པོ་མིན། དཀར་པོ་མིན་སྟགས་འདྲ། སྟོན་པོ་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་དོན་ཐ་དད་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་།
 སྟོན་པོ་ཁ་དོག་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཏེ། སྟོན་པོའི་སྒྲས་ཁ་དོག་བརྗོད་བྱར་མི་སྟོང་བ་ནི། སྟོན་པོ་ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱར་སྟོང་མི་སྟོང་ཡོད། སྟོན་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་སྟགས་སྒྲི་ཀྱན་མིན་པར་འདོད་དགོས་ཀྱང་། སྒྲ་དོན་
 རང་ལྟོག་ནས་མིན། ཡིན་ན་སྟོན་པོ་དང་མི་རྟག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གོའོ། །སྟོན་པོ་དེ་རས་ཀྱི་སྟོན་པོ་མིན་སྟགས་འགྲེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན། སྟོན་པོ་དེ་ཁ་དོག་དང་། གཟུགས་དང་

ཡིན་པ་སུམ་སྒྲི་ཡིན་པ་དང་སུམ་སྒྲི་མིན་པ་ར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཔྱད། བསྐྱུལ་གྱི་ཀ་སུམ་འགལ་འཛུགས་འདི། བཅ་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་གནད་ལས་ཡིན་ཏེ། སུམ་པ་ཡིན་པ་དང་སུམ་མིན་འགལ་ལ། ཀ་བ་སུམ་མིན་གྱི་བྱུང་བ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གྱི་གཞི་མ་སུན་མི་འོང་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བར་བཛོད་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་དོན་མེད་དེ། བྱུགས་འདི་ན་སུམ་པ་མེད་དེ་ཀ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་མི་ཞེགས་ཀྱང་། བཅ་ཚུན་སྤང་འགལ་དངོས་
 ཡིན་ལ་བརྒྱད་འགལ་དངོས་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བརྒྱད་འགལ་འདྲའོ། །དེ་ལྷན་ས་སྒྲུག་གཉིས་ཀྱང་འགལ། འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཡིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སམ། ཆ་ནས་ལན་གཉིས་སུ་བཞག་ཀྱང་མི་སྒྲིན་ནམ་མེད་ལའང་དེ་
 འདྲ། དངོས་པོ་དང་སུམ་པ་ལ་དཔྱད་ན་ཀ་སུམ་མི་འགལ་གྱི། ཀ་བ་ཡིན་པ་དང་སུམ་པ་ཡིན་པ་འགལ་བེར་རམ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད། སྒྲི་སྒྲི་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སུམ་སྒྲི་འང་སུམ་སྒྲི་སྟགས་ཡིན། མིན་ན། སྒྲི་མིན་སྒྲི་ཡིན་སྟགས་
 སྒྲི་མཚན་ཅི་སྟགས་དཔྱོད། སུམ་སྒྲི་ལ་བསམ་ནས་ཁྱོད་ཁྱོད་མིན། ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཡིན་དུ་ཁས་ལེན་ན་སྒྲི་ཡིན་སྒྲི་མིན། སྒྲི་མིན་པའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་ཁྱོད་ཡིན་ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཡིན་དུ་ཁས་ལེན་རུང་། དེ་ལྷན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །སྒྲི་སྒྲི་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲི་དེ་སྒྲི་མིན། བེད་སྒྲི་ཀ་སྒྲི་སུམ་སྒྲི་སྟགས་དེའི་བྱེ་བྱག་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲི་མིན་སྒྲི་མིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་བྱེ་བྱག་རྟགས་འགྲེགས་ཏེ་བེད་སྒྲི་སྒྲི་མིན་པ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་བུ་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་བཟུང་།

༣༣། ཁ་སེས་ཕུ་ཡིན་པ་མང་། མིན་པ་ཉུང་སྟེ་སེས་ཕུ་མིན་པ་འང་སེས་ཕུ་ཡིན་པས་སེས་ཕུ་མིན་པའི་ཚེས་མེད་དོ། །ལྷས་བྱིན་ལྷ་ཕུ་གཅིག་བཟུང་ན། དེ་ཡིན་པ་བཟུང་ལ་ལྷས་བྱིན་མ་གཏོགས་པའི་སེས་ཕུ་
 ཐམས་ཅད་དེ་མིན་དུ་འདུ། རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་འདི་ན་གཞི་མ་ཐུན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མིན་པ་ཞེས་རྟག་པ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ
 འས་བྱུངས་སོ། །སེས་ཕུ་ཡིན་མིན་ཀྱང་དེ་འདྲ། དེ་ལྷ་ན་དངོས་འགལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་སྟེད་པས་ཡིན་པ་མི་སྟེད་པའི་སེས་ཕུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་ཁྱེད་མིན། ཁྱེད་ཡིན་ཁྱེད་ཡིན་ཡོད་ན་དེ་འདྲ། ལུམ་སྟེ་མིན་པ་ལུམ་སྟེ་ཡིན་
 དེ་འདྲ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེད་དོ། །གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱེད་ཁྱེད་མིན། ཁྱེད་མིན་ཁྱེད་ཡིན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྟགས་དབྱེད། རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་མིན་པ་མིན་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟག་མིན་རྟག་མིན་
 མིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྷ་ན་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་རྟག་མིན་ཞེས་པས་སྒྲ་སྒྲར་བ་དོན་མེད། དེས་ན་རྟག་མིན་རང་མིན་ལྟོག་ཚེས་ལུམ་སྟེ་ལྷར། དགོ་ལུན་པ་གང་ཟག་ཡིན། གང་ཟག་དགོ་ལུན་པ་མིན་
 སྟགས། བྱེ་བྲག་སྟེ་ཡིན། སྟེ་བྱེ་བྲག་མིན་པར་པས་ཡིན། སེས་ཕུའི་བྱེ་བྲག་ལུམ་པ་ཡིན། ལུམ་པའི་བྱེ་བྲག་སེས་ཕུ་མིན་ཟེར་ན། གཞེར་ལུམ་ཚེས་ཅན། སེས་ཕུ་མིན་པར་ཐལ། ལུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད། ཡིན་

ཐེང་ན། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་འི་བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། བརྗོད། དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བུམ་དང་ཤེས་བྱ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་འཛོག་ཚུལ་བརྗོད་ནས་ཆོག་འདི་བརྗོད་པ་འི་སྐབས་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གཞན་
 དུ་བུམ་པ་འི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་བརྗོད་ན་དེ་ལྟར་ཏེ། འདིར་ཆོག་མ་ཕྱེ་བར་སྐམ་པོའི་ངག་སྟེ། དེང་སང་གི་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་ལས་ཆོག་གི་སྒྲིལ་པ་ཆོད་རྒྱ་མེད་ཚུལ་བཤད་མོགས་
 དཔུང་། མེ་བུ་སྒྲིབ་པ་ཆོས་བཙུང་ལ་དྲན་དགོ། ཡང་བུམ་པ་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན། ཤེས་བྱ་བུམ་པ་འི་བྱེ་བྲག་མིན་མོགས་གང་འགྲིགས་དང་། བ་རོལ་པས་ལེན་དང་བསྐྱེད་ཏེ་བརྗོད་འདོད་གཙོ་བོ་མི་བྱེད་པར། རྒྱ་རྒྱུད་
 ཅུམ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་རང་ལུགས་པས་ལེན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་ཚུལ་དཔུང་། དགོ། བྱི་ཀན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ན་སྟོབས་བཅུ་འི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་གསུངས་པ་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཆ་བུམ་ས་པ་རེད། དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱི་ཀན་རྒྱ་
 བོའི་རྒྱུད་ན་མ་ཕྱེན་པ་འི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པ་འི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཅུམ་གྱིས་འགོག་རྒྱས་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་ཅུམ་བུམ་ས་པས་དགོངས་རིགས་ལ། ལས་སྒྲུ་མོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྒྱལ་བྱེད་པ་གང་སུས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོད་
 མས་བསལ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱལ་བྱེད་སུས་འཛོག་ མཛོན་སུམ་ཆོད་མས་བསལ་པ་འི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དེ་འདྲ་རྒྱ་བ་དེ་མ་པས་པར་རྒྱུམ་ཀྱང་གསེགས་སྟེང་ཡོད་གསུངས་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་མ་གོ་བའི་བྱུན་པོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་གཞུང་དེས་

༡༡། །སྤྱུག་ཅིག་དྲུང་ས་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་གི་ཚད་མས་བསལ་བྱེད། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལུང་གིས་དྲུང་དོན་དུ་རྒྱུ་བ་ཅི་དགོས། རིག་བས་བསལ་བའི་བྱེད་རོ། །ཁྱི་རྒྱ་མཁུ་ལྟ་བུ་
ཐལ་བ་འཕེན་པ་འདིས་རྒྱལ་ཚབ་གྱི་རྒྱད་བྲ་ལ་གོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྤང་བའི་རྟགས་རེད། དེ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཞུང་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་འདིང་བ་ཅམ་ལ་སྤྱས་ཡིད་ཆེས། ཆོས་ཅན། རྒྱ་བོའི་རྒྱད་ན་ཆོས་ཉིད་གསེགས་སྟོང་བྱི་
གང་བྲལ་བར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རང་རྒྱད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུང་སྟེ་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་དྲི་མ་གསུངས་པ་དོན་ཡོད་གྱི། མངོན་གྱུར་དུ་བཞེད་ན་དཔེ་དགུས་རྒྱལ་དུ་མི་སྟོན་ཏེ། དྲི་མ་དང་བྲལ་
བའི་བྱང་རྒྱལ་བཞིན། མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་སྟོངས་བརྩ་ལྟ་བུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་མོའི་བྱིམ་འོག་གཏེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། བྱིམ་འོག་ན་གཏེར་ཡོད་ཀྱང་མ་གསེས་པའི་དཔལ་མོ་ཆོས་ཅན། ལྷག་པོ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱིམ་འོག་ན་གཏེར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་སོ། །བུམ་པ་མིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་གཅོད་གྱིས། བུམ་པ་མིན་ཚད་གྱི་གསེགས་བྱ་ཀྱན་སྟོན། བུམ་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན། དངོས་པོ་མི་གཅོད་པས་
བུམ་པ་མིན་པའི་བེམས་གསེགས་ལྟ་བུར་མིན་གསུམ་བཟུང་། བུམ་པ་མིན་པའི་བེམས་པོ་ཞེས་པ་བརྗོད་ན། བུམ་པ་མིན་པའི་བེམས་པོ་འབའ་ཞིག་བཟུང་། བུམ་པ་མིན་པའི་ག་བ་ཞེས་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དོན་གྲུབ་པའི་བྱེད་རོ། །

五、

དེགས་པ་ཟ་པ་ཡོད་ན་བརྗོད་དེ། གཙོ་བོ་མིན་པའི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟགས་ལྟ་བུའོ། །ག་སུམ་གཉིས་ལས་སུམ་པ་མིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་ག་བའོ་ན་གོ། །དེ་ལྟར་ཚིག་གི་རྒྱུ་བཅད་ཀྱི་དོན་སྟོན་ལུགས་སྒྲ་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 སུམ་པ་ཡིན་པ་སུམ་པ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ། སུམ་པ་ཡིན་པའི་བཅས་པོ་སྟགས་བརྗོད་རིགས། སུམ་པ་ཡིན་པའི་གེས་པ་མི་མིད་སྟགས་སོ། །སྒྱིར་སྒྲ་ཡི་ལྟོག་པ་འཇམ་རྒྱུ་བཅད་ནས། སུམ་པ་སུམ་སྒྱི་མིན་པ་དང་། སུམ་སྒྱི་མིན་
 པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དབང་ཆེ་བར་མ་བུས་ཏེ། སྒྲ་དོན་གྱི་འཇུག་པ་དབང་ཆེ་བར་བུས་པའི་སུམ་མིན་སུམ་སྒྱི་ཡིན་པ་དོན་སོ་སོ་བ་བསྟེན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལས་ལེན་སོང་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ག་སྒྲ་དོན་ལ་གོ་ན། སུམ་སྒྱི་སུམ་སྒྱི་ཡིན།
 དེ་མིན་སུམ་སྒྱི་མིན། གཉིས་ག་དོན་ལ་གོ་ན། སུམ་སྒྱི་སུམ་སྒྱི་མིན། དེ་མིན་སུམ་སྒྱི་མིན་པས་འདི་ལྟགས་སོ། །སྒྱིར་རང་མཚན་ལ་གོ། །དེ་མིན་སྒྲ་དོན་ལ་གོ་ན། སུམ་སྒྱི་སུམ་སྒྱི་ཡིན། སུམ་སྒྱི་མིན་པ་སུམ་སྒྱི་མིན་སྟགས་
 དབྱུང་། སུམ་པ་ཞེས་པ་མིང་ཡིན་ལ། སུམ་པའི་སྒྱི་སྟགས་མིང་གཉིས་སྒྱུར་ན་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གོ་རྒྱ་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་གི་གཞན་སེལ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་ན་མི་དེ་སྒྱིས་པ་སྟགས་ཕྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མིན་ཡང་།
 མི་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་ན་ཕྱེ་བྲག་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་མིད་དེ། མིའི་མཚན་གཞི་བཞག་ན་མིའི་ཕྱེ་བྲག་ཞིག་འཛོག་གོ། །མི་ཙམ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་གཞི་མ་བཟུང་བར་མཚན་བུ་མིང་ཙམ་

མཐོང་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་

མིང་ཡིན་གྱི་དོན་མིན། མིང་གི་དོན་ནས་ཤེས་པུ་ཤེས་པུ་ཡིན། མི་མི་ཡིན་ནེས་ཁས་བླང་དགོས་ཀྱང་། དེ་མི་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་བླང་བ་མེད་དེ། མི་བཏགས་པར་རམ། མིང་རམ། རྣམ་སྒྲིམ་མི་མིན་པས་སོ། །སྒྲུལ་
དབྱུང་། ། སེམས་ཅན་གསར་སྒྲེས་མཚན་ལེན་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། གསར་སྒྲེས་ཡིན་པས་བྱུང་། དེར་མ་ཟད་སྒྲེས་པ་ཐམས་ཅད་གསར་སྒྲེས་ཡིན་པས་བྱུང་། གདོད་ནས་སྒྲེས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་སྟགས་སྒྲེས་པ་མིན་པ་ནི།
གདོད་ནས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲེས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲེས་པ་མིན་པ་དང་གསར་སྒྲེས་ཡིན་པས་བྱུང་པས་སོ། །དེའི་དོན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྒྲོན་མེད་གསར་སྒྲེས་ལ། ལྟོ་ལྟར་དུ་བྱུང་པའི་དོན་གྱི་གསར་སྒྲེས་ཡོད་མེད་ཅོད་དོ་སྒྲུལ་ན།
སེམས་ཅན་སྒྲོན་སྒྲོན་མེད་གསར་སྒྲེས་ལྟོ་ལྟར་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། སྒྲོན་ཡོད་སྒྲེས་པ་དང་། ལྟོ་ལྟར་མིན་པ་སྒྲེས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་རྒྱུན་སྒྲོན་མེད་གསར་སྒྲེས་ལ་བཤད་དོ་བསམ་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་
ནེས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་གསར་སྒྲེས་མིན་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་གདོད་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲེས་པ་མི་འཐད་དེ་གཞུག་སེམས་དང་རྣམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་མཁའ་ལ་རྒྱུན་མེད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་སྒྲུར་ཡོད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པས་རྒྱུན་ཡོད་སྒྲུལ་ན། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ལ། སྒྲུར་དང་དུ་ལྟེན་བྱུང་པར་མེད་པས་རྒྱུན་ག་ལ་ཡོད། ཅིས་བྱའོ། །ཏ་ཏ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲོན་མེད་

༡༡། །པ་འབྱུང་བ་ལ། །ཆགས་སྟགས་ངེས་མེད་ཐལ་བར་འབྱུང་། །གསུངས། ས་སྟགས་འབྱུང་བ་སེམས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བ་རྒྱུར་འཕེན་པའི་ལུགས་ལ་འཇུག་གི། གདོད་མའི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་
འབྱུང་སེམས་གྲོ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། འོད་གསལ་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་སྟོན་སོང་མེད་པ་མིན་ལ། འབྱུང་བ་མ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པས། ལྡན་སྒྲིམ་དང་ཀུན་
བདགས་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་ཉིང་བདག་དུ་བཟུང་བ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས། དེ་པན་ཆད་དེ་ཡི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་རྒྱས་པ་ཇེ་བདུས་སུ་སོང་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་རིགས་དུག་དུ་སྒྲིབ་
ལེན་པ། རི་སྲིད་འབྱུང་སེམས་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱན་ཡོད་ལ། མཐར་སེམས་ལྟོག་སྟེ་འོད་གསལ་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཅོན་པ་གཏན་སྲིད་ཐེན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་
དེ་ནམ་བུར་ཞེས་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་དང་ཡུན་གྱི་ཐོག་མ་འདི་ཞེས་བཟུང་མི་རྒྱས་ཉེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དབྱིངས་ལ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་གྲོ་བུར་བར་མདོ་དང་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོན་ནས་གྲོ་བུར་བ་མིན་ན་ཁྱིམ་གུང་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་དེ། ནམ་མཁའ་མེད་ན་སྟོན་དང་བཅས་པ། ནམ་མཁའ་ཡོད་ན་སྟོན་ཡོད་པས་བྱུང་ན། ཁྱིམ་གུང་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ནམ་

ཡང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ནི་སྒྲིན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གྲོ་བུར་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ནི་མ་སྒྲེས་པ་ལོ། །ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་ཅམ་ནས་སྒྲིན་ལྟ་སྒྲེས་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལྟར། སྒྲིན་བྱང་དུས་ཀྱི་ཆོད་བཟུང་ནས་ཐོག་མ་འདི་ཞེས་མི་ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནམ་མཁའ་དེ་དབྱིངས་སུ་འཇིག་རྟེན་མ་ཆགས་གོང་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། རྒྱུ་བྱང་ནས་འཇིག་རྟེན་
 ཆགས་ནས་དེ་དུས་སྒྲིན་སོགས་ཡོད་པའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཞིག་ནས་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་གི་ངང་དུ་གྱུར་ཆོ་སྒྲིན་དང་བྲལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡེ་ཐོག་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལ་
 རྒྱལ་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལྟར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་ཆགས་གོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་གཞིའི་འོད་གསལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟར་གྲོ་བུར་བའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་འོད་གསལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་
 ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། སེམས་ཟད་ནས་འབྲས་ལུའི་འོད་གསལ་ལྟ་བུ་རོ། །འོན་སེམས་ཅན་རྣམས་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་སེམས་ཟད་ནས་གྲོལ་དེ། ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་ལྟར་འབྲས་ལུ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་སྤར་
 ཡང་འབྲལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་དེ། འཇིག་རྟེན་སྤར་སྤར་བྱང་བ་མ་ཡིན་དེ་སྒྲེས་ཟེན་འགག་ཟེན་སྤར་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། སྤར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྤར་སྒྲེ་བའོ། །གྲོལ་ཟེན་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་ནས་ཡེ་ཤེས་

དམ་སྒྲུབ་ན། སྤྱིད་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་མི་སྤྱིད་དེ། ང་ཅག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་དེ་ལ་རྒྱུད་ཐང་དད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལུ་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱུ་འདུག་ལས་གཞི་མ་རྒྱས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཉ་ཏ། འོན་ཀྱང་གི་གཞི་དུ་མའི་མགོན་པོ་ཐོག་ས་དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་སྐད་དུ་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་ལུ་སངས་རྒྱས་༥་ལྟ། མ་འོངས་པའི་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞི་དུ་མགོན་པོ་གཞི་སྐད་གང་གར་ཡང་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་ལུ་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མས་བཞིན་ནོ། །ཆོས་དཔྱེད་ས་དང་དཔྱེད་མེད་པའི་སྐད་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ལོ་གཞི་དུ་མགོན་པོ་ཐོག་མ་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་མི་ཐེན་པའི་ཐོག་མ་ལས་མི་ཡོན་ཏེ། ཅམ་མ་པའི་ཐོག་མ་བཞིན་ནོ། །
 མེམས་ཅན་སྤྱི་ལོ་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཚད་ནམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ལས་བྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་ནས་བཟུང་སྤྱི་དཔྱད་ན་ཀུན་ལས་སྤྱི་བར་སངས་
 རྒྱས་པ་སྤྱིད་ལ། ཀུན་གྱི་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱིད་པ་བཞིན། མེམས་ཅན་འབྱུལ་པ་དང་མ་འབྱུལ་བའི་གཞི་དུ་མགོན་སྤྱིད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། འབྱུལ་མ་འབྱུལ་སངས་རྒྱས་མེམས་ཅན་གཉིས་སྤྱིད་པ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་སྤྱིས་ཀྱང་
 སྤྱི་བ་ཏུ་མེད། དེ་གཉིས་སྤྱི་འདུག་སྤྱི་བ་ཞེས་མི་རྒྱས། གཞི་དུ་མགོན་མེད་ན་མེམས་ཅན་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ཕྱི་དགོས་ཏེ། འབྱུལ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལས་མ་འབྱུལ་བའི་མེམས་ཅན་མི་སྤྱིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་དུས་མཐའ་

སྒྲིང་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བདེ་མི་སྒྲིང་པ་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྒྲིང་པ་འདི་ཕྱིར། དཔྱུལ་བའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། བདེ་ཞིང་སྒྲིང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ཞིང་སྒྲིང་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་
 ཞེན། མ་ཁུབ་པ་གོང་བཞིན། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་རབ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལྷུང་སེམས་རབ་མེད་པ་འདི་སེམས་ཅན་མི་སྒྲིང་པ་འདི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ལྷུང་པོ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁུབ་སྟེ།
 སེམས་ལྷུང་སེམས་རབ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གཅིག་རེ་ཞིག་ལྷུང་པ་འདི་ཐ་སྙད་གང་གསུམ་ལྷུང་ལྷུང་པ་ཡོད་དོ། །འོ་ན། སེམས་ལྷུང་རྫོངས་པ་མེད་པ་འདི་སེམས་ཅན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ལྷུང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སེམས་ལྷུང་
 རྫོངས་པ་མེད་པ་འདི་སེམས་ཅན་སྒྲིང་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོག་གཉིས་ལས་དག་པ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དག་བ་དང་། རོན་དམ་པ་འདི་དག་བ་དང་མཆུངས་པ་འདི་སྟོག་པ་མི་སྒྲིང་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་སྟོགས་
 བ་དང་ནག་སྟོགས་པ་གཉིས་ལས་དཀར་སྟོགས་པ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ལྷུང་སེམས་ལྷུང་དང་དྲུང་སྟོང་སྟོགས་དང་སྟོབས་མཉམ་པ་འདི་ནག་སྟོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲིང་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་ཁས་
 ཡེན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལྷུང་དང་། གཞལ་ལྷུང་མིན་པར་རོན་གཅིག་མི་འགལ་བ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། ཡིན་མིན་དང་ཆ་གང་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་ཉག་གཅིག་ཏུ་

མིག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་པར་སྟགས་འཕེན། དེ་ལྟ་པམ་ཚུན་གཅིག་ཡིན་པས་མི་སྤྲོད་ན། མིག་རྣ་པམ་ཚུན་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་མིག་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། པམ་ཚུན་གཅིག་མིན་ན་པམ་ཚུན་གཉིས་
 སྟགས་ཀྱིས་མིག་གཉིས་མདོར་རལ་སྟགས། འདི་གཅོད་འཆམས་སོ། །ཁྱོད་གཞི་གྲུ་བ་ན་ཁྱོད་ཐ་དད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བ་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ན་ཁྱོད་གཞི་
 གྲུ་བ་ན་སྟགས། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་དང་དེ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཟེར་ན། ལུས་པ་རྟག་ལ། ལུས་པ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་ཞེས་བརྗོད་རྟགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན།
 ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཤེས་བྱ་རྟག་པར་ཐས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལུས་པ་མིན་ལ། ལུས་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ཟེར་ན། ལུས་པ་ཟངས་ལུས་མིན་ལ་ཟངས་ལུས་ལུས་
 པ་ཡིན་པས་ན་ལུས་སྟེ་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རི་བོར་རྩ་ཆོས་ཅན། མདོར་རལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོར་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མདོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལུས་མིན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟག་པའི་ལུས་རྟུ་གྲུར་པའི་ཕྱིར། དེར་རལ་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། མདོར་ཐལ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡོད་མེད་ཤན་མི་ཕྱིད་དོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྒྲིང་ནས་ཕྱིད་དགོས་གྱི། དེའི་སྒྲུ་དོན་ལ་བསམ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །ལུས་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལུས་པ་ལས་སྤངས་སོ། །སྒྲིས་པ་ལུད་མེད་གཉིས་ཀ་སྒྲིས་པ་ཡིན་དང་ལུད་མེད་ཡིན་ཟེར་བ་སྟོན་ཅན་ལ། མིན་ཕྱོགས་གཉིས་སྟོན་མེད་པས་ན་བསྟོམ་པའི་སྒྲུ་དོན་ལ་མི་གོ་བ་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་ཟག་
 མིན་ཟེར་ན་རུང་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོམ་པར་གོ་ན། དེ་གཉིས་གང་ཟག་ག་ལ་ཡིན། དེ་གཉིས་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གྱི་ཡིན་པར་གོ་ན་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་གྱང་། འདི་ཚེས་གིས་མི་ཕྱིད་དེ་དོན་གྱིས་
 བཅད་པའོ། །དེ་བཞིན་སྟོ་ཕྱིར་བ་དང་། གདུང་འདེགས་གྱི་དོན་ཕྱིད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀ་ལུས་གཉིས་ཡིན། མདོར་ཐལ། ལུས་པས་གདུང་མ་འདེགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་སྟགས། མཚན་ཉིད་གྱང་དོན་གྱིས་མ་
 བཅད་ན་ཚེས་གིས་དཀར་ཡང་ཡོད་ས་སུ་གྲགས་པའི་ཚེས་བཞིན་སྟོན་མེད་དམ་སྤྱིད་དོ། །སེས་བྱ་མིན་ན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མི་ཚོད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སེས་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་
 དངོས་མེད་དེ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། སེས་བྱ་མིན་པ་སེས་བྱ་མདོར་ཐལ། སེས་བྱ་མིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེས་བྱ་མིན་པ་སེས་བྱ་ཡིན་པས། རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་སྟགས་སེས་བྱ་མིན་པ་མདོར་ཐལ། དེ་སེས་བྱ་མིན་

མཐོང་པ་ལྟར་

སྒྲེ་སྒྲོལ་བྱས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཚོས་ཅན་དུ་མ་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་མ་འདུག་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྒྲེད་ན་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདུག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་ཉིད་ཡོད་དེ་སྒྲོལ་
བྲལ་དུས་ཀུན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། ཞེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་བུམ་པ་གཏན་ནས་སྒྲེ་མ་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཉིད་ཅི་སྒྲེན་བུམ་པ་མེད་པར་བུམ་པའི་སྒྲེ་བཞིན་ཡོད་དམ་དཔྱད་མེད་དམ་དཔྱད་དོ། །
གཞན་ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲེད་ཚུལ་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེན་ཁས་སྒྲེད་དགའ་སྒྲེ། སེམས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་འདུག་མིན། སྒྲི་དོན་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་སྒྲེ་འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་
ཆོ་ཁས་མི་ལེན། སྒྲེད་ཚུལ་ལ་བུམ་པ་སྒྲི་དོན་མེད་ན་ཁས་ལེན་དུ་དགའོ། །དེ་བཞིན་དབུ་མས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་རྗེས་ཐོབ་གན་འབྱེད། མེད་པ་གནས་ཚུལ་དབང་བྱས་གོ་དགོས། ལྷགས་ལམ་དུ་འདུག་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་
ཡིན་པ་འདུག་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་སྒྲེད་མི་དགོས་སྒྲེད་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་མ་སྒྲེད་ན་ཁས་ལེན་མི་བདེ། སངས་རྒྱས་དཔྱལ་བར་སྒྲེ་བར་ཐལ་ཞེན། ཅིའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་སྒྲེད་
དཔྱལ་བ་སོགས་འཕྲེན། སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཐལ་བ་དེ་ལ་འགལ་བྱུང་དུ་གོ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་གོ་བ་ལོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ངོས་ན་དཔྱལ་བར་སངས་མེད་དེ། བདེན་སྒྲེད་གི་

११

६४

མཁའ་པོ་འཕྲུལ་གྱི་པྱུ་

༡༥༥ མཁའ་པོ་འཕྲུལ་གྱི་པྱུ་

༡༥༥ མཁའ་པོ་འཕྲུལ་གྱི་པྱུ་ དགག་སྐྱབ་རིགས་པའི་གསང་ལམ་གཅིག་པུའི་རྒྱལ། མཁའ་པོ་འཕྲུལ་གྱི་གཅིག་གིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི། བེ་ཆོས་དུ་བཅིག་ཆར་
 གཅོད་མཛད་པ། འཛིགས་བྲལ་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཅིག འདྲིམ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོད་མ་
 རིགས་པའི་གཏེར་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་མཆོན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཛུགས་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བྲ་མྱ་ཆ་ཡུག་ཏུ་རྒྱུ། བོད་སྐད་དུ། གཞུང་
 ཆོད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་རིགས་པའི་མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་གཏེར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་བརྒྱམ་པའི་ཡན་ལག བརྒྱམ་
 བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས། མཛུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཆོད་པར་བཟོད་པ་དང་། བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་ག

༡༥༦ རིགས་པའི་གཏེར་འཕྲུལ་གྱི་པྱུ་

མཛེས་པ་གཞི་

པའི་དོན་མ་ལུས་པ་གཞི་གསལ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་སྤྲུལ་གིང་། བདེན་པ་གཞིས་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པའི་རོ་འཛིན་གཞིས་མངའ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་ལུད་སྒྲུའི་སྒྲ་སྒྲོགས་གིང་། མཛེས་པའི་ལྷ་
པའི་ཟེར་ཉི་བལྟས་པས་འགྲེལ་བ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུར་མི་བཟོད་པའི་ཟེར་དེ་ནི་ལས་ཆོལ་གྱི་སྒྲེ་པོས་མི་བཟོད་པ། རྒྱལ་གྲོལ་དོན་གཞིར་གྱི་སྒྲོ་གསལ་བྱ་མཆོའི་རྒྱུ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཡིད་བདེ་པོ་སྟོགས་གྲུང་དང་ཆོས་གྱི་
གྲགས་པ་རྒྱལ་གཞིས་རྒྱལ་ཞེས་གྱུ་དབང་རྒྱལ་སྤྱལ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པར་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལུས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དུ་བྱས་པའོ། །གཞིས་པ་ལ། བརྒྱལ་པའི་དགོས་པ་དང་། རི་ལྟར་བརྒྱལ་པའི་ཚུལ་གཞིས། དང་པོ་
གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྟོག་དང་སྤྱུ་གཅོང་དན་གསུམ་སྟོགས་མ་ལས་པའི་རྒྱ་སྒྲར་གྱི་བ་བརྒྱས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པ་རྒྱུ་འཆད་ཉན་འགྲེལ་སྟོགས་གྱི་སྟོན་མ་རབ་ཏུ་ཁ་ཕྱེ་བར་མཛོད་མོད། རྒྱལ་པོས་
སྒྲུ་པའི་ཉ་གང་སྒྲུའི་ཉི་འོད་སྒྲུང་པས་མ་ཁྱུང་པ་དེ་མེད་དུ། གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་གོ་སར་སྟོང་པོ་གསལ་མ་རྒྱས་ཞེས་རྒྱ་སྒྲར་མང་ཡང་པདྨ་ཁ་ཡོངས་སུ་སྒྲེས་ནས་དཔུས་གྱི་ཟེའུ་འཕུགས་པ་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་
བུའོ། །གཞིས་པ། དེས་ན་རིག་པའི་དབང་ལྷག་གི་དགོངས་དོན་རི་བཞིན་གསལ་མ་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པ་པོ་བདག་གིས་དཔལ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་གཞུང་རི་ལྟ་བུར། སྒྲེས་སྒྲུངས་དང་ལྷག་པའི་ལུས་ཀྱིན་གྱིས་

༡༡། །པརྟུཔས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གསལ་པའི་མིག་གིས་ལེགས་པར་མཐོང་ནས། །འགལ་འབྲེལ་དཔྱོད་པའི་སེམ་རབ་དང་ལྟན་ཅིང་ཕྱོགས་ལྗང་མེད་པའི་ཡིད་གཟུ་པོར་གནས་པ་དང་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་
 པ་ཡི་གང་ཟག་སྒྲལ་ལྟར་གཞན་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གཤམ་འདོད་མེད་པའི་བརྟེ་པའི་བསམ་པས་བསྟན་བཅོས་འདྲི་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། །སེམ་བྱ་སྒྲི་ཕྱོག་ཚས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །སེམ་བྱེད་ཚད་མའི་རང་
 དཔེན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །སེམ་བྱའི་ཡུལ། །སེམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ། །སྒྲོ་ངེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །དེའི་བ། །དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ། །ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་འཛིན་གྱི་
 སྒྲོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། །གཞན་ལུགས་དགག་། །རང་ལུགས་བཞག་། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། །ཁས་སྤང་བརྟོད་པ་དང་། །དེ་དགག་པ། །བགག་པའི་མཐུག་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ། །དེ་ལ་པོད་
 ཁ་ཅིག་སྤང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས། །དོན་སྒྲི་རྟོག་པས་གཟུང་ཡུལ་དང་ནི་མེད་པ་གསལ་སྤང་བྱ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་རྟོག་མེད་ལོག་སེམ་གྱིས་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས། །ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཙང་ནག་པ་སྟགས་གྱི་བཞེད་
 པ་དེ་འབྲད་དོ་ཞེ་ན། །གཉིས་པ་ལ། །སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ་བས་དགག་། །ཡུལ་སྤང་རུང་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་། །དེའི་སྒྲོན་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ། །དེ་མི་འབྲད་དེ་ཡུལ་

དེ་གཉིས་རང་འཛིན་གྱི་སེམ་པ་རྟོག་པ་དང་མིག་སེམ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟུང་པར་འགལ་དེ་གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་འཛིན་གྱི་མིག་སེམ་པ་ཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།
 ཁོ་ན་རེ། ལྷོན་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐག་པ་ལ། ལྷུང་འཛིན་པ་ཞིན་དུ་རྟོག་པ་རང་ལྟུང་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་མེད་པས་ལྟུང་སེམ་སུ་བཞག་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ། དེ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཛིན་མཛོན་ལུས་ཅམ་
 ལ་བསམ་ན་ནི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་མ་ལྟུང་ལ། ཡུལ་ལྷུང་མེད་པས་ན་ལྷུང་འཛིན་ལྟུང་པ་ཡིན་དེ་དེས་ན་ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་འཛིན་ལྟུང་སེམ་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་སྒྲུང་
 རུང་དུ་ཐལ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ལྷོན་སྒྲུང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲུང་ཡུལ་དེ་གཉིས་པོ་སེམ་པ་ལས། ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་སྒྲུང་དུ་རུང་ཏེ་ཁར། གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་གྱུར་།
 ཅིག་སོས་གྱི་མཐོང་བ་དེར་ཡིད་གཏད་ན་མཐོང་བར་གྱུར་དགོས་དེ་དཔེར་ན་ལུས་པ་དང་ཀ་བ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོན་སྒྲུང་གི་ལན་དང་། ལན་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་དེ་གཉིས་སེམ་
 པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ཡང་དཔེར་ན་ལུས་གྱི་ནད་། མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལྟུང་སྒྲུང་གཉིས་པོ་དེ་འང་མཐོང་མ་ཐན་བདག་རང་ཉིད་ལ་རྟོག་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་

ལྷ། རྟོགས་པ་མེད་ཅི་ན། གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ་ནང་གི་ལུས་ནི་ལུལ་དུ་རུང་བ་མིན་ཏེ་སྒྲིབ་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དུ་མ་ཐད་
 རང་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་སྒྲིམ་སྒྲིང་གི་ལན་གྱི་ཁུད་པར་རྒྱམས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ལུལ་ཅན་རང་ཁོ་ན་དང་རྟག་དུ་འབྲེལ་བས་ན། ལུལ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲ་གཞན་གྱི་ལུལ་དུ་
 རུང་བ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་གི་སྒྲོ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་ཕྱིར། སུ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པས་ན་རང་རིག་པ་བཞིན་དུ་བརྟོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་འཕམ་གོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་ཡང་ལན་སོགས་ནང་
 དབྱེ་གསུམ། དང་པོ། ཁོ་ན་རེ་ལུལ་སོ་སོ་མིན་ཀྱང་རང་རང་གི་སྒྲོ་ངོའི་ལུལ་དེ་རང་རང་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་གིས་རང་ལུལ་དེར་བརྟོད་པས་ཅིག་གོས་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོ་ངོའི་ལུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་སོ་གྲེ་ན། དེ་མི་
 འཐད་དེ་གང་ཟག་གཉིས་གྱི་བརྟོད་ཕྱིའི་དོན། གཅིག་མ་ཡིན་པ་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཕྱིར་ཐུན་མོང་གཅིག་སྒྲིམ་ཞིང་གོ་བར་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ། ཁོ་ན་རེ་སྒྲིམ་དེ་མེད་སྟེ་འཆད་ཉན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་
 ཐུམ་པའི་དོན་གྱི་ལ་མཚོན་ན་ལྟོ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་གྱི་རྒྱམ་པ་གཉིས་པོ་འདྲ་བས་ན། འདྲ་བ་ལ་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་དེ་ལ། དམིགས་ནས་ཐ་སྐྱོད་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་དུ་འཆད་ཉན་གྱི་ལུལ་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་

གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རང་ལ་གར་ན་ནི་དེ་རང་ལུ་ལ་ཐུན་མིན་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་འཛིན་མི་མྱོང་དེ་གཞན་ལ་གར་བ་རང་ལ་འཆར་མི་མྱོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་སྒོ་ལ་མ་གར་ན་ནི་དེ་ཉིད་སྒོ་དེའི་ལུ་ལ་མིན་པས་ཐན་ཚུན་
འདྲ་བར་གཤམ་པ་མི་མྱོང་པས་དོན་རྟོགས་པ་མི་མྱོང་དོ། །དེས་ན་སོ་སོ་ཐ་དད་གྱིས་གཟུང་བ་ཡི་ལུ་ལ་གཅིག་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ག་ལ་མྱོང་དེ་དེ་གཅིག་གི་སྒོ་དེའི་དེ་གཅིག་ལ་མི་འཆར་མ་གར་ན་འདྲ་བར་གཤམ་པ་འབྱུང་
མི་མྱོང་དོ། །གསུམ་པ། ཁོ་ན་རེ་སོ་སོའི་སྒོ་དེའི་ལུ་ལ་དེ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་དུ་མ་གཤམ་པར་སོ་སོའི་སྒོ་དེའི་དེ་དང་ལུ་ལ་རང་མཆོན་གཅིག་དུ། འབྱུལ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་སྒྲི་ཐུན་མོང་པའི་ལུ་ལ་
གཅིག་མེད་པར་སོ་སོའི་སྒྲུང་ཆ་ཡིན་པར་མ་གཤམ་ནས་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ནི་ལུ་ལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་འབྱུལ་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྲི་དེ་གཟུང་པའི་ལུ་ལ་ཉིད་དུ་མེད་པར་ཚུལ་དེ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུག་པས། དོན་དེ་བར་སྒྲུབས་གྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅུད་པས་བསྟན་པ་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིག་ས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྱུལ་གཤམ་གྱི་གཟུང་ལུ་ལ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟགས་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ལུ་ལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་
མེད་པ་ཞིན་དུ། དྲ་དྲུང་ལ་ཆེར་ལུ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་རྒྱུ་མས་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ག་རེ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་ནམ་མཁའ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། མཐུལ་མོའི་ཐད་གྱི་བར་སྒྲུང་སྟོང་པ་ལ་བསྟན་ནས་

ལུ

ལྷ། །མཐོང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་བདག་གིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུན་པོ་རྣམས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་ལྷུལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་འོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། དེ་
 ལྟར་གཞན་ལུགས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལུལ་གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའམ་མཆན་ཉིད་པ་ནི་རང་མཆན་གཅིག་ཁོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་ན་གཟུང་ལུལ་ཡིན་ལ། རྟོག་གྱུར་དུ་འཇལ་ན་ཞིན་ལུལ་དང་། གཉིས་ཀའང་
 སྒྲིལ་སྒྲིལ་འཇུག་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་འཇུག་ལུལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྟོང་ལ། ལྷུལ་གེས་ལུལ་མེད་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་དང་། གཟུང་ལུལ་རང་མཆན་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཚུད་སྟོང་། དོན་སྟོང་དང་མེད་པ་གསལ་བ་ལུལ་དུ་མཆུངས་པའི་ཚུད་སྟོང་། སྟོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཚུད་སྟོང་དགག་པ་ཆད་མས་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྟོང་བཞི། དང་པོ། འོ་ན་དོན་སྟོང་ལུལ་མིན་ན་སྟོགས་གྲང་
 གིས་གཞལ་བྱའི་ལུལ་གཉིས་སུ་བཞེད་པས་གནོད་ཅི་ན། དེ་ནི་ལུལ་གཉིས་ཡོད་པས་མིན་གྱི་རང་མཆན་ལ་མངོན་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་རང་མཆན་དང་སྟོང་མཆན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མེད་
 སྟུང་ལུལ་གསུམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ། དེ་ལུལ་གཉིས་གང་རུང་དུ་འདུ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་དོན་སྟོང་གཞལ་བྱར་གསུངས་པ་ལྟར་མེད་པ་གསལ་བ་ལ་

54-10000

ཡུལ་གྱི་དགོས་པ་དང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཤིལྱིར་གཞུགས་པུ་གསུམ་པར་མི་བཞག་གོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་དེ་གཉིས་སུ་མི་འདུ་ན་མི་འབད་ལ་འདུ་ན་གང་དུ་འདུ་ཟེར་ན། སྤྱ་བད་སྤྱ་གས་སྤྱ་བ་ཙམ་པོ་དེ་གྱི་དོན་མེད་པར་
 དེར་སྤྱ་བ་ཉིད་གྱི་ཉིད་ཡིན་པས་རང་མཚན་དུ་འདུ་ལ་གྱོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གྱི་རོལ་གྱི་སྤྱར་སྤྱར་པར་སྤྱོམས་པ་ནི་དོན་ལ་གྱུ་བ་པ་མེད་དོ། །སྤྱར་སྤྱར་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་ཅེས། རྟོགས་པས་དཔྱད་ན་སྤྱར་སྤྱར་
 གི་རྒྱམ་པ་གྱོ་ལ་བར་པའི་གྱི་མཚན་ཡིན་པས་གཞུགས་པུ་སྤྱར་གསུམ་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དོན་གྱི་དང་མེད་སྤྱར་དངོས་མེད་གཉིས་པོ་འདི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་གི་ཉམས་སུ་གྱུར་བས་དངོས་སུ་གྱུ་བ་
 པས་དེའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་འདྲ་ཡོད་པར་སྤྱ་གས་ལ་གྱུ་བ་པས་ན་གྱུར་བ་དང་འགལ་བ་འདིས་དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་པ་འདི་བཀག་པའམ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇུག་གིས་གཉིས་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་
 གནོད་པས་ན་གིས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་ཅིང་། གཟུང་རྒྱམ་དེ་ནི་རང་རིག་གིས་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱམ་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་གྱུར་བའི་གྱིར་ན་ཡུལ་དེའི་རྒྱམ་པར་སྤྱར་བ་ནི་གིས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
 མི། རང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་སྤྱར་འཛིན་གྱིར་དེ་ལ་གྱོས་ནས་འཇུག་གིས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་དགག་པ་དེ་ཚད་མས་མི་རྟོག་སྟེ་རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་གཞུགས་མེད་ན།

五、

རྒྱལ་པོ་དེ་དོ། གཉིས་པ་ལ། བྱི་རོལ་དཔྱོད་པ་ན་དོན་རིག་པའི་རྩལ་དང་། ཐ་སྙད་བྱི་དེ་ཁོ་ན་དཔྱོད་པ་ན་རྒྱལ་རིག་ཞལ་བྱིས་བཞེས་པའི་རྩལ། དེ་གཉིས་བྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། བྱི་སྒྲུའི་ལུགས་དང་། བོད་བྱི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལས་སྒྲུང་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ནི་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ལ། རང་སྒྲེའི་ནང་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བྱི་
 ལུགས་པ་རྩི་ལྟར་བཞེད་ན། ཐ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་ལ་དཔྱོད་ཆོ་མདོ་སྒྲེལ་དང་། ཐ་སྙད་བྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་ཆོ་རྒྱལ་རིག་པ་ལྟར་ཞལ་བྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། ཐ་སྙད་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པ་དཔུ་མས་
 རྟོན་དོ། རིས་ན་དང་པོ་དོན་སྒྲུའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སྒྲུགས་མི་འབྱུང་དེ། བྱི་སྒྲུ་བ་ན་རེ། བར་ཆོད་པ་ཡི་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་རྒྱལ་གཉིས་མཐོང་བ་མིན་ནོ། རིས་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་
 བྱིགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་རྟོན་བཅས་ཉིད་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ལོ། གཉིས་པ། དེ་མི་འབྱུང་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གེ་མས་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ལྟ་བུར་དུ་རུང་བ་མིན་ལ། དབང་ཡུལ་དུས་མཉམ་པ་ལ་
 འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་དོ། གཉིས་པ་ལ། བྱིགས་སྒྲུ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་པོ་ལྟ་བུར་མིན་ཀྱང་དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་

2000

མཉམ་མོ། །གཉིས་པ། འོན་ཤེས་པའི་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བར་སྒྲི་ཡི་དབང་པོ་དང་འདྲ་བར་མི་སྒྲི་བཅི་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དཔེར་ན་ཟུང་དང་རྩལ་དང་རྫོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲི་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། བ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་
དབྱིབས་སོགས་དང་འདྲ་བར་སྒྲི་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་འདྲར་སྒྲི་བ་དོ་བོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེས་ན་ཡུལ་སྒྲི་བ་ལྟ་སྟེ་གཅིག་ལ་འབྲས་སྟེ་གཉིས་ཏེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་འཛིན་
དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྒྱུ་པ་གཏོད་པ་གཉིས་སོ། །སུམ་འཛིན་ལྟ་སྟེ་སྒྲི་ཡང་ཡུལ་ཤེས་པའི་གཟུང་རྒྱུ་དང་དེ་ཤེས་པའི་འཛིན་རྒྱུ་རང་རིག་སྟེ་རྒྱལ་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་རིག་པའི་ལུགས་ལ།
གཞན་གྱི་བརྟག་པ་དགག་པ། རྒྱུ་པར་རིག་པ་བསྐྱབས་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་རིག་པའི་ལུགས་གཏན་ལ་
བབ་ན། རགས་པའི་རྩིས་གཞི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དག་གུང་གཅིག་སུ་ཆ་མེད་ན་རགས་པའི་གཞིར་མི་རུང་བ་དྲ་དྲུ་མ་ཡོད་ན་ཆ་མེད་མི་འབྱེད་པའི་དེ་གཉིས་དང་ཡུལ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལས་གུང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ལ་རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་རྒྱུ་པ་གཏོད་ཕྱིར་མེད་པས་རྒྱུ་པ་འདྲ་མེད་ཏེ་མོ་གསུམ་གྱི་སུ་མེད་ན་དེའི་ཁ་དོག་གི་རྒྱུ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྟོག་གི་པ་ཁ་ཅིག་སྒྲི་བའི་བཞིན་པ་ལྟར་མ་བརྟག་མ་དཔྱེད་པའི་སྒྲི་དང་མཐུན་པར་

༡༩༩ ། འཇུག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་གུན་རྫོང་ཐ་སྐྱད་གྱི་དཔྱོད་པ་འཛིན་རྟེན་གྲགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ན་མ་དཔྱོད་པའི་བློ་ངོར་མ་ངོན་རྗེས་སྐྱབ་སེལ་སྟགས་གྱིས་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟགས་ཚད་མ་འི་རྣམ་པ་ཞུག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་འགྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བཅས་སྟེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་བཅས་པོ་ཞིག་པས་སེམས་ཙམ་དུ་གྱུ་བོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་བསྐྱབ་པ་ལ། རྟགས་གཉིས་མ་དོར་བསྟན་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་། སྟེས་པ་ནི་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ལ་གསལ་རིག་དང་མི་ལྟན་པའི་སྟེས་བྱ་མི་སྤྱིད་པས་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གྱུ་བ་པ་གསལ་པའི་རྟགས་དྲང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པས་འགྲལ་བོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་ཆོས་གང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་རྣམས་གཞན་ཡིན་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་དེ་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེས་ན་དཔེ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྐྱད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་དང་དེ་འཛིན་ཡང་རྟགས་ངེས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་འགྲལ་བོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཐ་དད་གཞན་ལ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་མཐུན་གཞན་བཀའ་པས་ཞེགས་པོ་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤྱོད་ལ། དགག་པ་རང་ལ་མཆུངས་པའི་རྩོད་སྤྱོད་དང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ།

ཕྱིན་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཕྱིན་པ་སྒྲིང་བ་ལ་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་འགོག་པ་དང་རིགས་པ་མཛུངས་ལ་སེམས་སྒྲིང་ཅིག་མ་དག་གུང་རུལ་གྱི་
 ཆ་གསུམ་པའི་ན་དུ་འདས་མ་འོངས་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་དེ་སྟུང་སེམས་སྒྲིང་ཅིག་མ་ལ་འད་ཐོག་དབུ་མ་མཐའི་སྒྲིང་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདུག་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། གཅིག་དྲང་རྒྱུ་བྲལ་ཞེས་ཟེར། ལན་ལ་ཕྱིར་པ་དེ་
 མ་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་པ་མི་མཛུངས་པའི་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིན་པ་དེ་མ་གྲུབ་ཏུ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲིང་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདུག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིང་ཅིག་གཅིག་པ་མི་མཛིན་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲིང་ཅིག་གཅིག་པ་མི་མཛིན་
 བུ། གསུམ་གྱི་བདུག་ཉིད་ཡིན་པ་འད་ཉམས་པས་གསུམ་ཞེས་གཅིག་འགོག་པ་འད་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ། རུལ་དང་མི་མཛུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རུལ་ནི་རིགས་པ་ཕྱོམས་པའི་ཆོ་དུས་ཅིག་ཆར་རྒྱུ་བྲལ་ན་དབུ་མ་གྱི་རུལ་
 བྱུ་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་བཞག་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ་བཞིག་ན་ཆ་མེད་དུ་འཇིག་ཏུ་སྒྱུ་ཕྱེད་ཐེལ་པ་བཞེན་ནོ། །སྒྲིང་ཅིག་ནི་རུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྒྱེ་ན་སྒྱེ་ན་དེ་འདྲུག་གུང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རུས་
 གསུམ་ཅིག་ཆར་རྒྱེ་སྒྱེ་བས། དེ་ལྟའི་སྒྲིང་ཅིག་རང་གི་ངོས་ནས་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པས་སྒྲིང་ཅིག་གསུམ་སྒྱེ་ལ་ནས་བཞིག་པ་འདིས་ཉན་ཐོས་རུས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་འདོད་པ་འགོག་གི་སྒྲིང་ཅིག་

ཨ
ཆོད་མ
དྲེ
རྒྱལ་པོ་

༡། །ཆ་མེད་ཅམ་དགག་པ་མིན་ཏེ། ད་ལྟོ་སྐད་ཅིག་དོན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱུ་བ་པ་དེ་ཁོ་ནས་ཆ་མེད་དུ་བཞག་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡུལ་མེད་ན་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འགལ་
ཞེན། དོན་དུ་སྐད་བུ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བྱིད་ཡིན་གྱི་སྐད་བུ་དེ་བྱིད་ཀྱི་རོལ་ན་མེད། བག་ཆགས་བརྟན་པ་སྒྲ་གཅིག་དྲང་དྲང་དགར་འཛིན་སྟགས་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་སྒྲ་གཉིས་དང་དྲང་སེར་འཛིན་
སྟགས་ཆོད་མ་མིན་པ་ལས། བདེན་དྲང་བརྟན་པ་འི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ། རི་སྤྱིད་ཀྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ་འི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་ཡུལ་གྱིས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དེ་དེ་ཆོ་རྣམ་
པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་གསུང་ཡུལ་གྱིས་ཟེར་ལ། གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་བདག་བྱིད་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ན། ཡུལ་དྲང་ཡུལ་ཅན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་དོ། །སྐབས་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འོ། །ཆོད་མ་རིགས་
པ་འི་གཏོར་ལས་ཡུལ་བརྟགས་པ་འི་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་དྲང་པོ་འོ། །གཉིས་པ་གེས་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ལ། མཚན་བྱིད། དབྱེ་བསྟུ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ། དང་པོ། སྒྲོ་ཡི་མཚན་བྱིད་ནི་གསལ་ཞིང་རིག་
པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ། ཡུལ་སྟགས་སྒྲོ་རྣམས་དུ་མ་ར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་སྒྱེ་འཛིན་པ་འི་རྟག་བཅས་རྟག་མེད་གཉིས། རོ་པོ་འི་སྒྲོ་ནས་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་སྟགས་དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གེས་པ་འི་སྒྲོ་ནས་རང་རིག་

ཆོད་མ་རིག་པ་འི་སྒྲོ་ར་

237

གཅིག་ཡིན་ཏེ་དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་དང་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་གཅིག་ཤིང་མཐར་འདྲེོ། །གསུམ་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ། དོན་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ། སྒྲི་
རིག་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་ན་པོད་རྣམས་ཡིད་དཔྱོད་དང་། སྒྲི་ལ་མ་དེས་དྲང་། བཅད་གཤམ་དང་། ལོག་གཤམ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལུ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་དཔྱོད་དགག་པ། སྒྲི་ལ་མ་དེས་པ་དགག་པ། བཅད་
གཤམ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྲི་ར་དགག་པ་དང་། མོ་མོར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ། ཉ་ཅང་ཐལ་པ། བསྒྲེག་པ་དང་མཚུངས་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་མི་འཐད་དེ་སྒྲི་ར་ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་
གཏུན་ནས་མི་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་ནི་དུམ་བཅའ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རྟགས་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེས་པ་མི་སྤིད་པས་ཐེ་ཚོམ་བག་ཉལ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་རྟགས་ཡང་དྲག་གམ། ཡང་ན་རྟགས་
ལྟར་སྒྲི་ལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྟེ་དེ་བཞི་ལས་འདྲེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཆོན་ཕྱིན་ལོག་དང་མ་དེས་པའི་རྣམ་ཆོན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་པོ་དེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟགས་པའི་ལྟར་
སྒྲི་གསུམ་དུ་མི་འདུན། ཡིད་དཔྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་ཞེས་པ་གཏུན་ཆེག་ལྟར་སྒྲི་བ་བཞི་པ་ཞིག་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཏུན་ཆེག་ལྟར་སྒྲི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་རྟགས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དཔྱོད་

༡༢། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ནི་མི་འདོད་ལ་དོན་བདེན་པ་དེས་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཞེས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཞིག་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། ཡིད་དཔྱོད་
དེས་དོན་བདེན་པ་གསུམ་དུ་དེས་ཀྱང་ད་དུང་ཚད་མ་མིན་ན། འོ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདྲ་ཚད་མ་མིན་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དོན་བདེན་པ་དེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་ན། དེས་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་པོ་ལན་
ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་གཞུང་དང་རིགས་པར་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་དེས་པ་ནི་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་དོན་དུ་བདོན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་མེད་དམ་སྟུམ་པ་བརྟུན་པ་ལོག་
པའི་སེམས་པ་དྲང་། ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་པ་སོམ་ནིའི་སྒྲོ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་འགལ་ཐེར་ན། བདེན་པ་དེས་པ་མེད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཉམས་ཏེ་ཡིད་དཔྱོད་དེས་པ་དོན་མཐུན་དུ་ཁས་སྤྱང་བས་སོ། །ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་པ་གཉིས་པོ་
ཡིད་དཔྱོད་དང་ལོག་སེམས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་ཐེ་ཚོམ་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་འཛོག་པར་དགའོ། །གསུམ་པ། ཡང་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟོག་གྱུར་དོན་མཐུན་དུ་དེས་པ་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་འདོད་པ་ལྟར། དེ་ལས་
ལྟོག་པ་རྟུན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་བར་ཡང་ཅིས་མི་འགྲད། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན་ཡིད་དཔྱོད་ནི་དོན་མཐུན་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ལོག་པ་དེ་གཉིས་ཀར་དོགས་པས་ཡིད་

2000

དཔྱེད་མིན་ཟེར་ན་འོན་སྐྱ་མ་འདྲ་དཔྱད་ན་གཉིས་ཀར་དོགས་པས་ཡིད་དཔྱེད་མིན་པར་མཛུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་དོགས་ནས་ད་རུང་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་ན་ནི་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར་གྱི་ཡིད་དཔྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་ཐེ་
ཆོམ་དུ་མི་འགྱུར་པར་དོན་མཐུན་ངེས་པ་དེ་ཡིད་དཔྱེད་ཡིན་པར་མིན་ན་དོན་མི་མཐུན་ཀྱང་ལོགས་སུ་འགྱུར་པས་ཡིད་དཔྱེད་སོགས་ལྟར་འདོད་པའི་གྲངས་ངེས་འཛིག་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ་ཡིད་དཔྱེད་ཐུན་པ་ལོག་གེས་ཡིན་ཟེར་
ན་འོན་ཡིད་དཔྱེད་ཀྱང་བདེན་པ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པར་མཛུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། ལྷ་མཆན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱེད་དགག་པ། ལྷ་མཆན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱེད་དགག་པ།
ལྷར་ཆོས་ཡིད་དཔྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཕྱོད་པར་ལྷ་ཡོད་སྐྱེམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ལྷ་མཆན་མེད་པ་འཇམ་མ་བཟུང་བ་ཡི། ཡིད་དཔྱེད་ལྷ་ལ་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་འོག་ན་
གཏེར་ཡོད་སྐྱེམ་པ་སོགས་སྒྲིག་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷ་མཆན་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཁས་བླང་བས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱས་མི་རྟག་པ་བཟུང་བ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལྷ་མཆན་ཅན། ཀྱན་ཀྱང་ཕྱོད་ལྟར་ན་
ཡིད་དཔྱེད་ཡིན་དགོས་ན་འད་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་དེ་དག་ཐེ་ཆོམ་དུ་བསྐྱས་པས་ན་གཞུང་དང་འགྲལ་ལོ། །གསུམ་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་བའི་ལྷར་ལས་རང་གི་བཟོད་བྱ་རྟགས་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཆོད་མ་དང་

༡༩༥། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སྟོ་རིགས་པའི་པོ་གང་ཡང་རུང་བར་འདུས་པ་ཡིན་གྱི་ཡིད་དཔྱད་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་དགག་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་ཚད་མ་མིན་ན་མངོན་སུམ་ཀུན་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་ནི་གཞུང་ལས་བཀག་ཕྱིར་ཏེ་རང་མཚན་དེར་སྒྲུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ཚད་མར་བཞག་གི་ངེས་པ་མིན་པར་
འཚད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ། སྟོ་དང་། སྟེ་བྲག་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བཅད་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པས་མཐུང་བཅད་ན། རང་ཡུལ་ཚད་མས་བཅད་ཟིན་ཡིན་པས་
ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ལྷག་མ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོག་དང་། ཡང་ན་ཚད་མ་ཉིད་སྟེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ་རྒྱ་མཚན་སྟོ་རིགས་པའི་པོ་དེ་ལས་གཞན་བའི་སྟོ་མི་སྟོད་
པ་དེས་ན་ཚད་མ་དང་ལོག་རྟོག་གཉིས་མ་ཡིན་པས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་གིས་སྒྲ་མའི་ཡུལ་དུན་པ་ཙམ་ལས་རང་ལ་རྟོག་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ་
གཉིས་། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་འགལ་བའི་གཞི་མཐུན་མི་སྟོད་པས་དགག། དབང་ཤེས་རིགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག། དེའི་དོན་བསྟུགས་སུམ། དང་པོ། མངོན་སུམ་ནི་རོ་བོ་རྟོག་བྱལ་ཡུལ་རང་མཚན་དུས་

མཛེས་པ་ལྟར་གྱི་

དུ་སྒྲུབ་པ། འཛིན་སྐྱབས་གསལ་བ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། བཅད་སྟེན་ནི་དོ་པོ་རྟོག་པ་ལུ། ལྷ་དོན་དུས་འདུས་པ་དུན་པ་འཛིན་སྐྱབས་མི་གསལ་བ་འདྲེས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུས་འཛིན་སྐྱབས་
འགྲལ་བ་ལ་མཛོན་སྐྱུ་ཡང་ཡིན་ལ་བཅད་སྟེན་གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ནི་ག་ལ་མིད། གཞིས་པ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་སྒྲོན་ཏེ་རིགས་ལུ་ལྷོན་པོ་ལྟ་སྒྲུབ་མིག་སྟེན་དང་མ་ཐུབ་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷོ་ཙམ་གྱི་རྒྱན་ལ་འཛིན་པ་ནི་
མཛོན་སྐྱུ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོན་པོ་དང་པོ་རྟོགས་ཐིན་གྱི་རྩེས་སུ་ལྷོན་པོ་འོ་སྐྱུ་དུ་སྟེན་པ་དེ་བཅད་སྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལྷོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་གི་ཕྱིར་བ་ལ་རྒྱན་གཅིག་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཞེན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ནི་
མཛོན་སྐྱུ་གྱི་ལུ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཕྱིར་བ་ནི་རྩེས་ཡིན་ལ། རིགས་མིན་ཅིང་སུ་སྟེན་གསལ་བའི་རིགས་སྒྱི་ལྟ་སྒྲུབ་ནི་མི་མིད་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་རིགས་ནི་སྒྱི་བཏགས་ཡིན་པས་མཛོན་སྐྱུ་གྱི་ལུ་མ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ།
མཛོན་པ་མཐོང་བའི་དྲོན་དུ་ལྟ་བུ་རྩེས་སྟེན་མིད་ལ། དེ་གཞིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་འགྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞི་མཐུན་མིད་དོ། །ད་ལྟ་བ་མཛོན་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུན་པ་མིན་ཏེ། དུན་པ་འདས་པའི་ལུ་མ་ཅན་ཡིན་
པས་སོ། །སྒྱི་གཅིག་དུ་བཏགས་པའི་རིགས་ནི་རྩེས་སུ་མིད་པས་དབང་པོའི་ལུ་མ་མཐོང་བར་སྒྱི་ཕྱི་ལ་གསུང་དོན་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མིད་དེ་སྐྱད་

༩༩། ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཡུལ་གསར་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཚེ་འདྲིག་མཚན་ཟིན་གྱི་རེས་པ་ཡོད་ན་མཛོན་སུམ་མིན་ཏེ་རྟོག་པ་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཐུ་མ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཕྱི་མ་རེས་པའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་སྐད་ཅིག་ཐུ་ཕྱི་འདྲ་བར་འཛོན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ས་ན་མཛོན་སུམ་བཅད་གེས་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་རིག་པ་པ་རང་ལྟོང་གི་གེས་པས་བཀག་པ་ཡིན་པོ། ཅིས་བྱ་བ་ནི་བཟུ་བའི་ཆོག་པ་ཐུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ཅོད་སྟོང་ནི། འོན་མཛོན་སུམ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པས་སོ་སྟེས་གིན་ཏུ་ཕྱི་བའི་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟོག་པ་པས་སོ་སྟེས་མཛོན་སུམ་མི་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ་སོ་སྟེས་མཛོན་སུམ་རྣམ་དང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཏུ་ཕྱི་ལ་མི་འཇུག་སྟེ་ཡུལ་དྲང་དྲང་པོའི་རྒྱལ་ཁུ་ར་བ་ཆོག་པ་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་སྟོང་གིས་རྒྱུ་གེས་སྟོང་རུང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་སྟོང་གི་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ལྟོང་པའི་རྒྱུ་གེས་གྲང་བ་སྟོང་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་ཐིག་གཅིག་ཅིག་ཅི་མ་གྱིས་སུམ་པ་གང་ནས་ཕྱིར་འཕོ་བ་མིན་ཀྱང་གང་བར་སོགས་ནས་ཕྱིར་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱལ་ཁུ་སྟོང་རུང་དུ་ཆོག་པ་པ་རྟོག་པ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཕྱུལ་པའི་གེས་པ་དེ་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སུམ་པ་མཛོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བཟུ་ནི། གཞན་གྱི་ཆད་མ་ཆད་མིན་གྱི་གསལ་པའི་ཆ་རྒྱུད་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་རིག་པ་ལུ་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་དེ་

五、

ཅུ་པའི་གྲངས་ཀྱི་དབུ་བརྒྱ་རྗེ་སྟེན་པ། རིགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་རིགས་ཀྱི་དབུ་བས་བྱས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ལྟ་མོའི་དབུ་བརྒྱ་རྗེ་སྟེན་པ་ནི་ཅུ་པའི་རིགས་དེ་ཡི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད་ཀྱི་ལོགས་སུ་
གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཏན་ཚིགས་རྒྱལ་མ་ཞོར་བ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་
པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ཚད་མིན་སྟེའི་མཚན་ཉིད་གྲངས་ཀྱི་དབུ་བརྒྱ། སོ་སོའི་རྒྱལ་གཞག་གསུམ། དང་པོ། དེས་ན་རང་ལུགས་ཚད་མིན་གྱི་སྟེའི་མཚན་ཉིད་གེས་པ་གང་ལ་མི་བརྒྱ་བ་མ་གྱུ་བ་དེ་ནི་ཚད་མ་མིན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ། དེ་ལ་དབུ་ན་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཚད་མའི་འགྲེལ་བླ་ཚད་མིན་ལ་ནང་གསེས་དབུ་བ་རྒྱལ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མིན་གྱི་སྟེའི་ལུ་ལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟེའི་རྒྱལ་གྲངས་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
དེ་སྟེའི་འཇུག་ཚུལ་མཐའ་དག་བཞི་ལས་གཞན་མི་སྟེད་ལ་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ལ་ཚད་མིན་ཡིན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ཐོབ་ཅིང་དེའི་གྲངས་ངེས་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟེན་གསུམ་དང་རྒྱལ་གཅོད་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ལོགས་
གནད་གཅིག་གོ། །ངོ་བོའི་སྟེའི་རྒྱལ་བརྒྱ་ན་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་མ་རྟོགས་པ་དེ་གཅིག་ལུར་འདུའོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་མཇུག་བརྒྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་

ཅ ཚེད་མ་ བུ་ལྷ་གསུམ་ རྒྱལ་པོ་གཞིར་

༡༡། །གསུམ་། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ཡུལ་དངོས་དྲེ་དྲང་དྲེ་མིན་ཕྱིན་ལོག་ཏུ་འཛིན་པས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཚད་མ་དང་ལོག་རྟོག་ཚད་ལ་དེ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་ཤུགས་ལ་
ཐེ་ཚོམ་ཚད་པས་ན་སྟོ་དེ་འདྲ་བ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་། ཡུལ་དེ་ལ་སྟོ་གཏན་མ་ ཞུགས་པ་དང་ ཞུགས་ཀྱང་ཚོལ་བའི་བྱ་བ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཚོལ་བའི་བྱ་བ་དབྱུང་བ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་
སྟོ་འི་ཡུལ་ཏུ་མ་སྐྱུང་ནས་མ་རྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་དྲེ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དྲེ་མིན་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་ནི་ལོག་སྟེས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་
དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ལོག་སྟེས་ཡིད་གཉིད་གྱིས་བསྐྱུང་བ་ལྟ་སྟུང་ནི་རྟོག་མེད་དབང་སྟེས་འབྱུལ་བ་སྟེ་བ་གཉིས་ལྟ་སྟུང་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་འང་སྟོ་སྟོར་སྟེ་ན་རྟོག་མེད་ལ་དབང་ཡིད་འབྱུལ་བ་གཉིས། རྟོག་པ་
ལ་ཡུལ་ཏུ་སྐྱུང་བ་འབྱུལ་བ་གསུམ་སྟེ་ན་མ་བྟུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་དྲེ་ཡིན་པར་འཛིན་ན་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བཞིན་ཏུ་དྲེ་མིན་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་སྐྱེས་ཡང་དེ་ལ་སྟོང་
ཅིང་ཡོད་རུང་བའི་སྟོ་སྟེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་དང་དངོས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བརྟག་ན་ཐེ་ཚོམ་པ་བྲག་ལ་ཉ་ལ་གཉིས་ཡོད་ལ། མདོན་གྱུར་

ཚད་མ་རྒྱུ་པའི་སྟོང་

2000

ལའང་རྒྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཆ་མཉམ་པ་དང་ཕྱོགས་ཤེ་ཤེ་བ་གཤམ་ཆེར་འཛིན་པ་དོན་འབྱུང་དང་དོན་མི་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མཐུག་བསྟུ། མདོར་བསྟུན་ཆད་མའི་སྒེས་པ་མདོན་རྩེས་གཉིས་
པོ་ཡང་། དོན་དུ་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་ཆད་མ་ཁོ་ན་ར་འདུས་གིང་ཆད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་མ་རྟགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་པར་སྒེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཆོག་སྟུ་བཅད་པ་འོ། །ཆད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་
ལས་ཕྱོ་བརྟག་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལྟེ་གཉིས་པ་འོ། །
༥༥ །གསུམ་པ་ཕྱོ་དེས་ཡུལ་རྟགས་ཚུལ་ལ། སྒྲི་བྱེ་བྱག་གི་རྟག་ཚུལ། ལྷུང་སེལ་གྱི་རྟག་ཚུལ། བརྗོད་བྱོ་རྗོད་བྱེད་གྱི་རྟག་ཚུལ། འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྟག་ཚུལ་བཞི་
ལས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱམ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན། རྩམ་ཕྱོག་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག། སྒྲི་བྱེ་བྱག་གི་རྟག་ཚུལ། ལྷུང་པར་དུ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དབྱེད་པ་དང་དེ་གནས་
ལ་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་རང་མཆོན་འཛིན་པ་ལི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྟག་མེད་གྱི་སྒེས་པ་ལིན་དེ་ཡུལ་སྒྲི་མཆོན་འཛིན་པའི་སྒེས་པ་ནི་རྟག་པ་ལིན། དེ་ལ་རང་མཆོན་ནི་རྩམ་སྟུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྒྲི། སྒྲི་ནི་དངོས་པོ་
གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྩམ་དྲུང་ཕྱོག་པ་སྒྲི་བྱེ་བྱག། ལྷུང་དྲུང་གཞན་སེལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་འདི་དག་ལ་པོད་གཞན་པ་དྲག་རྒྱམ་གཞག་གཞན་དུ་འཆད་དེ་རེས་མཆུངས་རེས་མི་མཆུངས་རེས་བྱོ་ཆོས་དང་རེས་དོན་

ཨ། ཆོས་རིས་སྤྱི་བསྐྱབ་རིས་འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་པས་རྣམ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་པ་མེད་དོ། །པོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ། རྣམ་སྤྱི་ཡུལ། རྟོག་རྟོག་མེད་གྲོ། ལྷ་པོ་ལ་འཛིན་ལྷ་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམས་ལྟོག་དོན་ལ་ཡོད་པ་དགག་པ། དེ་ལ་བོད་ལྷ་རབས་པ་རྣམས་ན་རེ། ལྟོག་པ་དུ་མ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་རྣམས། འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཁ་ཡར་བ་ལྟོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རྣམས་ཆོས་དང་ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། དངོས་འགལ་རྣམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་དང་། དངོས་འགལ་ལྟོག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རྣམས་ལྟོག་དེ་འདུ་བ་ནི་ལུ་སྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར་ལྟོག་པ་སྤྱི་བསྐྱབས་ལ་དོན་ལ་འབྲལ་མི་ཤེས་ལུ་འདུ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམས་ལྟོག་པ་ན་ཚུན་དུ་གོ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྟོན་མང་བས་མི་འཐད་ལ། རྣམས་ཆོས་དང་ལྟོག་ཆོས་ཀྱང་རྣམས་ལྟོག་རང་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་གྱི་ལོགས་ལུ་མི་འཐད་དེ། རྟོད་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ། རྣམས་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་དཔག་གི་ཡུལ་རྣམས་ལུ་ཐལ་ཞིང་། དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམས་དཔག་གིས་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམས་དངོས་པོར་མི་འཛིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས་རྣམས་དཔག་དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་རྣམས་ཆོས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་འཐད་ན་བྱས་མི་རྟག་ལུ་མ་པའི་སྟེང་ན་རྣམས་ཐ་དང་མེད་པས་བྱས་པ་རྟོགས་པས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་

ཐལ་ལོ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ལུལ་ནི་སེལ་བ་ཡི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ནི། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་དེས་ན་རང་
 ལྟགས་ལ་རྗེས་ཆོས་ཞེས་ཆོས་དུ་མ་གཅིག་འདུས་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་མཚན་ཉིད་རྗེས་ཡིན་ལ། རྗེས་ཆོས་ཀྱང་རྗེས་ཡིན་ཏེ་རྗེས་གཅིག་མཛོན་སུམ་བུས་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱན་ལུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་བྱེར་རོ། །ལྟོག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེས་ན་དོན་དུ་ལྟོག་པ་དུ་མ་རྗེས་གཅིག་ལ་འདུས་པའོ། །དངོས་པོ་ཐ་དད་དོན་ལ་རྗེས་གཅིག་པ་རྟག་དངོས་ལྟར་མི་སྟོན་པར་གེས་བར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། མཇུག་བསྟུག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེའི་དོན་གྲུབ་ལ་དབབ་པ་གསུམ། དང་པོ། ལྷོ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐ་དད་ལ་གཅིག་འཛོན་གྱི་སེལ་དོར་རིགས་མི་མཐུན་
 གཞན་ལས་ལོག་པ་ལྷོ་ཡི་མཚན་ཉིད་དྲང་། སེལ་དོར་གཞན་དང་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལུལ་དུས་ཐ་དད་པ་མཐའ་དག་ལས་ཀྱང་ལོགས་པ་བྱེ་བྲག་སྟེ། དེ་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་པ་དང་མཐུན་པ་ལས་ལྟོག་པར་བྱེད་
 པ་ལྟོག་པ་ཆེག་ཀྱང་དང་གཉིས་ཆོག་སེལ་ནི་ལྷོ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེན། གསུག་སྟགས་ལྟོགས་ཐ་དད་པ་ལ་ཐད་ཀ་དྲང་ནི་ལྷོ་བྱེ་བྲག་གིས་བསྟུས་པ་ལ་གོང་མ་ཡི། ལྷོ་དྲང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་

ན། དཔེར་ན་གཅིག་སྒྲིམ་ན་ཡུལ་དུ་ས་རྒྱུ་པ་ཐ་དང་པའི་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅེར་སྒྲིམ་པ་སྟེ་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པ་སྟེ་གཅིག་གི་དོ་བོ་འདྲ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་སྒྲིམ་
མ་སྒྲིམ་སྟེ་གསལ་གྱི་ཆ་གཅིག་འགྲེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་མི་ཞིག་པར་ཐལ་བ། དབང་གེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ། འགྲེལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་གསུམ་དང་པོ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲིམ་ཡང་ཡོད་དེ་སྒྲིམ་དང་ཕྱེ་
བྲག་རྣམས་གཅིག་ན་མགོ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་དགག་སྒྲིམ་དང་ཡན་ལག་ཅན་མཆོངས་པས་སོ། །གཅིག་པ། གཞན་ཡང་ཕྱེ་བྲག་འཛིན་པའི་དབང་པོ་འདྲ་རྟོག་
བཅས་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ་རྣམས་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་གཅིག་མི་སྒྲིད་པས་ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ན་སྒྲིམ་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ། དཀར་ནག་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྟེ་གསལ་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་སྒྲིམ་གཅིག་གི་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་སྒྲིམ་དུ་མ་ཕྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ལ། ཕྱགས་སྒྲུབ་དང་། དེ་དགག་པ་གཅིག་དང་པོ། གཅིག་སྒྲིམ་གཅིག་མེད་ཀྱང་གཤམ་སྟེ་བྲག་རེ་རེ་དྲུག་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་ཡང་ཕྱེ་བྲག་གི་
གངས་ཁི་སྒྲིད་པར་དུ་མ་ཡོད་ཅི་ན། གཅིག་པ། དེ་ལྟ་ན་སྟེ་མིན་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་མཆོངས་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཏེ་སྒྲིམ་ཡིན་ཆད་རྟོག་པ་ཉིས་ཆོག་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་དགག་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་འདྲ་འཛིག་པར་

༡༩། །འགྲུར་རྟེ་ག་བ་གྲུབ་པས་གིང་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གིང་ཁེག་པས་ག་བ་མི་ཁེག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཚུངས་སྒྲི་དགག་པ་ལ། རྩོགས་སྒྲ་དང་། དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲི་སོ་སོ་བ་
འབྲེལ་བ་དེ་མི་འདོད་ཀྱི་ག་གྲག་སོགས་ལ་ཡལ་ག་ལོ་མ་ལྟན་པའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྒྲི་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་ཕྱེ་བྲག་རྣམས་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་དགག་ །སྒྲོ་དོར་མཚུངས་
པའི་སྒྲི་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འདི་དང་འདི་འདྲའོ་ཞེས་པའི་མཚུངས་པ་ནི་རྟོག་པས་སྒྲུར་བ་ཅུ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡིས་སྒྲུར་བའི་ཆོས་དོན་ཁོ་རང་ལ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་རང་ཉིད་ལ་འདྲ་བ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཞིག་
ཡོད་ན་ནི། སྟོན་དེ་འདྲ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཞིག་གསུམ་དུ་མཐོང་ན་འང་འདི་གཞན་དང་འདྲ་བར་གཤའོ་སྒྲུམ་དུ་གེས་པར་འགྲུར་དགོས་ན་དེ་མི་སྤྱིད་པས་མཚུངས་པ་དོན་གྱི་སྤྱིང་ན་མེད་དོ། །གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་དོན་གྱི་སྤྱིང་ན་
མཚུངས་པའི་སྒྲི་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་མཚུངས་པར་བཟུང་བའི་སྒྲི་ཅི་སྤྱི་མེད་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲི་གསལ་རྒྱས་གཅིག་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་མི་གཅིག་ཀྱང་། རྟོག་པས་མཚུངས་པར་བཟུང་ཅུ་ལ་སྒྲི་གཅིག་དུ་བྱས་ན་ཅིར་
འགྲུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་དེ། མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ལ་དདོས་པོ་གཅིག་མི་སྤྱིད་དེ་ཆོས་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་མི་གེས་པས་སོ། །ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲི་གཅིག་པའི་སྒྲ་འདུག་པ་མེད་དེ་སྒྲི་ནི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་

གཅིག་གི་མིང་དུ་འདྲུག་གི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་པར་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་རྒྱུ་ལ་པར་གྱང་མཆུངས་པར་འཛིན་པ་ཉིད་སྒྲི་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མོག་མེད་གོམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲོ་ལ་སྒྲི་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱར་
 རྒྱ། གསལ་དུ་མཆུངས་པར་རྟོགས་གྱང་སྒྲིར་མི་རུང་ཞིང་། དེས་སྒྲིའི་གོ་མི་ཆོད་དེ་བུམ་ཟེརི་ཁྱེུ་དང་མེད་གོ་འདྲ་བར་རྟོག་གྱང་དེ་སྒྲིར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཡིན་སྐྱུ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལྷག་
 མོགས་ལ་འདྲ་ཕྱོགས་མེད་འདྲ་བ་ཅུ་མི་སྒྲི་ཕྱེ་བུག་ཡིན་མིན་ཀྱན་ལ་འདྲ་ཡོད་ཅིང་ཡུལ་དུ་ས་རྒྱུ་ལ་ཐུམ་ས་ཅན་འདྲ་བ་ཡི་ཆོས་ཞིག་གང་ན་འདྲ་མེད་དེ་ཐུན་མིན་རང་གཅིག་ཕྱི་ཆོས་གཞན་ལ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཡུང་འགལ། དེགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསུངས་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་ཞག་དྲང་ཡང་འགལ་བར་སྒྲུང་ཏེ། རྒྱུ་ལ་འགྲེལ་ལས། སྒྲི་ཡི་སྒྲོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒྲི་ནི་དངོས་མེད་དོ་པོ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དབང་རྒྱུད་
 ཡུལ་མིན། །དེས་ན་སྒྲི་ཡི་ཆོས་རྒྱུ་ས་ནི། །མདོན་སྐྱུ་མིན་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས། ཆོས་གང་ཞིག་དེ་ག་རང་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཕྱོགས་པ་ཅུ་
 ཞིག་ཕྱོས་དཔུང་ན་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་གྱུ་བ་པ་དེ། གཞན་སེལ་པའི་རྟོག་པའི་དོར་གཅིག་རྒྱུ་སྒྲུང་བས་ཐུན་མོང་གི་སྒྲི་ཡིན་ལ་དེ་དང་རང་མཆོན་གཅིག་ཉིད་དུ་འབྱུལ་བ་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཕྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོད་

༡༩༡ ། རྩོད་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གྲུ་ལ་རྟེ་རྟོན་ཁོ་རང་ལ་སྒྲི་མེད་ན། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲི་དེ་ནི་སྒྲོ་བརྟགས་ཅམ་ཡིན་པས་ན་དངོས་མེད་ལ། སྒྲི་ཞིག་གྲུབ་གྲུབ་དོན་དངོས་པོ་དང་མ་
འབྲེལ་སྒྲིར་ན་སྒྲི་བྲག་གྲུབ་པས་སྒྲི་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟགས་དང་། སྒྲི་ཁྱེག་པས་སྒྲི་བྲག་ཁྱེག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་དམིགས་པ་སྟགས་རྟོག་གའི་རྣམ་གཞག་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་ལུས་པར་རྒྱ་ལོན་ཅིག་ཅིས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་
སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཅི་ན། གཉིས་པ། དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲི་སོ་སོར་སྒྲིས་ནས་མི་བྱེད་གྱི་དོན་རང་མཚན་དྲང་སེལ་བ་སྒྲོ་བརྟགས་གཉིས་དོ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འབྲུལ་ནས་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ན།
དགག་སྒྲུབ་རི་ལྟར་བྱས་ནས་ཞུགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་དབྱེད་པས་རི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་མ་ལོར་བར་རྟོགས་པའི་སྟེང་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མ་དག་གིས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་དེ་གིན་དུ་འབྱུང་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲི་འདོད་པ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་ལམ་སྒྲི་བྲག་པ་དང་། སྒྲི་གསལ་ལ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལྷན་སྒྲིགས་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་ལ། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་གྲངས་ཅན་པ་དེ་
ཡི་རྣམས་ལྷན་འབྲུང་ནས་སྒྲི་སྟགས་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་གྲུབ་སྒྲི་དོན་ལ་མེད་པའི་སེལ་བ་རང་འདོད་པ་ནི་དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་དང་ས་སྒྲུབ་རྒྱེ་ཏེ་བདག་ལ་སྟགས་པ་མ་ཐས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བསྟུ་བའི་ཚིགས་

五、

ལྷ་བཅད་པའོ། །ཆོད་མ་རིག་པའི་གཏིར་ལས་སྤྱི་དྲུག་ཕྱག་བརྟལ་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་སེལ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ། འདྲལ་ཚུལ་སྤྱིར་བརྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་
 པ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཐན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། རྟོག་མེད་སེས་པ་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲུང་པའི་སྒྲོན་མ་འདྲལ་ཏེ་སྒྲུང་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་རྟོགས་པས་སོ། །སྒྲོན་མ་མས་ཅད་རང་ཡུལ་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདྲལ་སྟེ་སྒྲུང་ཙམ་གྱིས་
 བྱ་བ་མི་རྟོགས་པར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུང་སེལ་དེ་དྲག་ལྟུལ་པ་དྲང་མ་ལྟུལ་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྒྱུ་བ་བཞེ་ཡོད་དེ། སྒྲུང་བ་ལ་ལྟུལ་མ་ལྟུལ་གཉིས་སེལ་བ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 མ་ལོག་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རང་མཚན་མེད་པ་མཐོང་བ་ལྟུལ་སེས། །དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བསྐྱེད་པ་གཉིས། །རང་མཚན་ཡོད་པ་མཐོང་བ་མ་ལྟུལ་པ། །དེ་ལ་དོན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་
 པ་ལ། སྒྲུང་བ་དང་སེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲུང་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས། སྒྲོས་འཛིན་སྒྲུངས། སྒྲོ་དང་དོན་མཐུན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཡུལ་དོན་རང་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དཔེར་ན་བློར་ལ་སྒྲོན་པོ་དང་བྱས་མི་
 དྲག་ལྷ་བྱ་རྒྱུ་ས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཐ་དད་རྒྱ་མ་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་གཏན་ནས་མི་སྤྱིད་ཅིང་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྒྱམས་དོན་གྱི་སྟེང་ན་གཅིག་རྒྱ་གནས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་

ཅ ཚོང་མ་ བཅོམ་བྱུང་ རིག་པ་གཤེས་

༥༩། །རྣམ་གཅིག་ལ་གསལ་དང་མི་གསལ་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ངེས་ན་སྟོང་འཛིན་སྒྲུང་ས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་
བཞིན་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཐ་དྲད་སྒྲུང་བ་མེད། དེ་བཞིན་ཐ་དྲད་པའི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་མི་སྟེད་ཅིང་། སྒྲུང་བས་འདྲུག་ལ་ཡུལ་ལ་གང་གནས་ཅིག་ཆར་ལས་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲུང་འགའ་ཞིག་མི་སྒྲུང་བའི་ངེས་
འཛིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེ་ཡོང་ལ་ཤར་ཆེ་གཟུགས་གྱི་མཛོག་དཔྱེབས་ཇི་ཡོད་འཆར་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྟོང་ན་ཇི་ལྟར་མ་སྒྲུན་ཚུལ། དེས་ན་མཛོན་སུམ་མ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་ལ་
ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡི་ཕྱོད་ས་གྱི་དེ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས་པས་ན། ཡུལ་དེ་མེད་ན་དེ་འཛིན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་སྟོ་ཡུལ་དོན་པན་ཚུན་འཆོལ་བ་མེད་དོ། །འདིར་གང་ངོ་བོ་དཔྱེར་མེད་གྱི་
གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་བྱུང་པ་འདི་ལ་སུམ་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་ལ་མི་བཟུང་གི། དབང་པོ་ལ་གང་སྒྲུང་བ་དེ་ཅུམ་གྱི་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་བཟུང་དགོས་ཏེ། བསྐྱར་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་
སྟེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་ཡིན་པ་གནད་གྱི་དོན་ཏེ། །གཏན་ཆོག་ས་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྱུང་བསྐྱབ་ཚུད་སྒྲུང་རྣམས་ཟུར་མཆན་དུ་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཛོན་སུམ་མ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། མེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ངེས་པ་མི་

ཚོང་མ་རིག་པའི་སྟོང་

འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་སྒྲོང་གཉིས། དང་པོ། དེས་ན་མདོན་ལུ་མ་ཚད་མ་ཡང་། རྟག་མེད་གི་གེས་པ་ཡིན་ཕྱིར་ངེས་མི་དགོས་ཏེ་ངེས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་
 མིན་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྒྲོང་ནི། འོན་དངོས་ལུ་སྒྲོ་འདྲགས་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེན། མདོན་ལུ་རྟག་བྱལ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཡལ་ལ་མ་ཡལ་བ་ཉིད་གིས་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། འོན་དེས་
 དགག་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཐེར་ན་ཡལ་བ་ཕྱི་མེད་ན་མདོན་ལུ་མ་ཚད་མ་དེ་འཇམ་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ནས་རྟག་དོར་ངེས་མི་ལུས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་གཞན་གི་སྒྲོབ་ས་ཉིད་ལས་སྒྲོ་འདྲགས་ཚད་ནས་ངེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྒྲུབ་
 བྱེད་པ་ཆོས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སེལ་བ་མིན་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་དང་། སེལ་བ་མིན་པའི་སྒྲོ་རྟག་གི་ཡལ་ཅན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲོ་སྒྲོག་ངེས་པ་གཞན་སེལ་དུ་བསྒྲུབ་པ། ངེས་པའི་
 སྒྲོ་འདྲགས་གཅོད་པའི་ཚུལ། དེ་སྒྲོབ་དཔོན་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ཅིག་གི་སྒྲོག་པ་ལ་གཞན་སེལ་འདུག་མོད། སྒྲོན་པོའི་རང་སྒྲོག་ངེས་པ་འདི། རྟགས་པ་ཡིན་པས་
 མདོན་ལུ་མི་རུང་ལ། རྟགས་ལ་མ་སྒྲོས་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཅིང་། འགལ་སྒྲུ་མ་བཅད་པས་གཞན་སེལ་དུ་ཡང་མི་རུང་དོ་ཞེན། དོན་ཆ་གསལ་མ་བྱེ་བར་མདོན་ལུ་གིས་མཐོང་ནས་དེའི་རྗེས་བྱུང་གི་གེས་པས་སྒྲོན་

༡༩༡ ། བོའོ་ཞེས་སྒྱེའི་ཚུལ་དུ་རྟགས་པ་སྟོན་པོའི་ལྷན་པ་དེས་པ་ནི། རྟག་པ་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་དེས་སྟོ་མིན་བཅུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། སེལ་བ་ལ་དངོས་ཡུལ་མེད་པས་སྒྲིང་བརྟག་གཅིག་དུ་འབྱུལ་ནས་ཞུགས་པ་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཡང་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པས་མ་འབྱུལ་བའི་ཚད་མར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། སྟོ་གྲང་ལ་དེས་པ་ཡོད་པ་དེས། དེ་མིན་འགལ་སྒྲ་གཞན་གྱི་ཆ་གས་སུ་སྟོ་མ་བརྟགས་པ་དེ་ནིང་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་པར་གེས་པར་བྱ་སྟེ་དེས་སྟོ་འདོགས་དེ་གཉིས་སྒྲིང་སྟོན་ལྟར་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དེས་པ་དང་ནི་དེ་མིན་དུ་སྟོ་འདོགས་གྱི་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་འང་གཞན་སེལ་བའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོ་འདོགས་དེ་དུག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས་རིགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲིང་ཡུལ་ལ་སྟོ་རྟག་མི་འཇུག་ཚུལ་ལ། སྒྲིང་ན་དགག་བསྐྱབ་ཅིག་ཆར་རྟགས་པར་ཐལ་བ། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཐལ་བ། ལྷན་པས་དབྱེན་སེལ་བར་འགྱུར་བ་གསུམ། དང་པོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མིན་པར་སྒྲིང་དང་དེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་སྒྲིང་བས་འཇལ་ན་ཅི་སྟོན་ཐེར་ན་སྟོན་ཡོད་དེ། དེ་མིན་གཅོད་པའི་མིང་གི་སྒྲིང་དེ་ལྟར་དེས་པའི་རྟག་པ་ཡི་དོན་དེ་དག་སྒྲིང་བས་འཇལ་ན་ནི། ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་སྒྲིང་།

ཅམ་ན་ཅིག་ཆར་རྟོག་ས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ལུས་པ་འི་སྤེང་ན་ད་གཞོན་དགག་སྒྱུ་བ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པ་སྒྲུང་ཟེན་པ་དང་སྒྲུང་བས་སྒྲུ་རྟོག་འཇལ་ཟེན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ། ཡང་སྒྲུང་ཅམ་གྱི་དུས་ན་འཇལ་སྒྲུ་དེ་ལས་གསར་དུ་སྒྲུ་རྟོག་གི་དུས་ན་གཤམ་སྒྲུ་མི་སྤེང་དགོས་པས། རྟོག་ལུལ་དང་སྒྲུང་ལུལ་སོ་སོ་བ་མེད་པས་སྒྲུང་ལུལ་དེ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལ་ལུས་པ་བུས་པ་མི་རྟག་སྟགས་མིང་ག་
དད་པ་འི་སྒྲུ་དེས་པ་མི་སྤེང་གིས་པ་རྫོང་ཅིང་དུ་མར་བརྟགས་ན་ཡང་། ད་དང་བདག་ལྟ་སྤྱོད་མི་རྣམས་གངས་ཅམ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་ཐ་དད་ཐོབ་ཅིང་གཤམ་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། ཁོ་ན་རེ་སྒྲུ་མིང་དེ་བུས་མི་
རྟག་སྟགས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོག་པས་འབྱེད་ཟེར་ན་དོན་སྟེལ་བ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་པོའི་མིང་གིས་བརྟགས་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བར་བརྟགས་པས་རྟོག་གིའི་ཐ་སྒྲུད་མི་གཤམ་པ་འི་སྒྲུ་ཡིན་ཅིང་། སྟེལ་བ་
དེ་ལ་སྒྲུང་བར་རྫོམ་པ་རྣམས་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟེལ་བ་ལ། མཆོན་ཉིད། དེའི་རབ་བཞིན་དེ་ལ་ཚུད་སྤོང་གསུམ། དང་པོ། གཞི་དེ་ཅིག་གོས་ཡིན་མི་སྤེང་པས་ན་དེ་མིན་གྱི་དངོས་འགྲུལ་བཅད་པ་འི་རྟོག་པ་འི་སྒྲུ་
ནས་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གཞན་སྟེལ་གྱི་ལུལ་ཅན་ནམ་འཛིན་སྒྲུངས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟེལ་བ་འི་རྣམས་གཞག་དང་། དེའི་རབ་དཔེ། ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྒྲུགས་ལ། དང་པོ་ལ། ལུལ་གྱི་

༡༡། །གནས་ལུགས་དང་། སྒོ་ས་འཛིན་སྐྱེད་ས་གནིས། དང་པོ། གཞན་སེལ་དེ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒོ་དོ་ཅམ་ལས་སེལ་བ་རང་རྒྱ་བ་ལ་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་ཡུལ་རང་མཚན་ནམ་མཚན་
ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེད་ས་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་ལྷུལ་པའི་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པོ། །འདི་ལ་གང་གིས་གང་ཇི་ལྟར་སེལ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཐུར་མཚན་དུ་གསལ་ལོ། །གནིས་པ་ལ། ལུ་
བཞིའི་འཛིན་སྐྱེད་ས་སྒྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོག་པ་གནིས་ཕྱི་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་གནིས། དང་པོ། དེ་ལ་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པ་དྲང་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ། སེལ་བའི་
འཛིན་སྐྱེད་ས་དོན་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་དང་བསྐྱོག་ཏེ་བཟུང་བ་གནིས་ཏེ་ལུ་བཞི་སྒྲིང་པ་ཡིན་ནོ། །གནིས་པ་ལ། ཐ་དད་དུ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་བཤད་པ་གནིས། དང་པོ་ལ། སྒོ་འདོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན། སྒོ་འདོགས་པའི་སྒྲིའི་རྒྱམ་པ། སྒོ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་གནིས་འདིར་བཤད་དགོས་པས་དང་པོ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མེས་བསྐྱོག་ཚུས་དོམས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དྲང་
ལ་ལ་འདབ་ལྟར་པ་དང་ནོག་ལྟོག་གལ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་རྒྱམས་ལ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནིས་པ་ལ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་ལྷུལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྐྱེད་པ་གནིས། དང་པོ། སྒོ་སྐྱོག་མེད་ནས་གོམས་

2000

པའི་བཀའ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་འདི་རྣམས་ནི་མེད་ཀྱི་མེད་པ་ལང་ངོ་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་དུ་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འོན་ཏེ་ན་ཐ་དད་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་དེས་བཞག་པའམ་དེའི་འབྲས་ཁུའི་སྒོ་ཡང་འདྲ་དགོས་པས་
འདི་ལྟར་དཀར་ཐལ་དང་ནག་རྒྱུ་ལ་བ་ལང་གཅིག་གི་སྒོ་སྒྲིབ་དང་རྟ་དང་བ་ལང་ལ་གཅིག་གི་སྒོ་མི་སྒྲིབ་པར་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིབ་བཞག་ལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དབང་ཡིད་བྱེད་ཐ་དད་པས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྒྲིབ་པ་དྲར་ནི་སྒྲིབ་ཐ་དད་
པས་ནད་ཐ་དད་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་འབྲས་སུ་གཅིག་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ། གསལ་བ་ལུང་དུས་
རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་པར་འགྱུར་དེ་མེད་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་མེད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གོ་བ་ཡིན་གྱི་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་སྐྱར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ལ། སྒོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒོ་འདོགས་པའི་སྒོའི་རྣམ་པ། ཐ་དད་དུ་སྒོ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་གསུམ། དང་པོ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་དུ་ལུང་ཐ་དད་པས་ན། རོ་བོ་གཅིག་
ལ་འདྲ་ཆོས་གཞན་བསལ་བའི་ཆ་ནས་ཤོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་རུང་སྟེ། སྒོའི་བྱས་མི་རྟག་དང་། ཆོས་ཅན་བསྐབ་བྱ་གཏན་ཆོགས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ། སེལ་རོང་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་སྒྲིབ་དང་རྟག་པའི་འཇུག་ཚུལ་

༡༩། །ལ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ལྟར། རྟོན་ལ་འང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བ་དག་ས་ནས་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ། རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་གཅིག་རྩ་མ་རྟོགས་པ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་སྒྲུ་མིན་དང་རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ལས། ལོག་པ་འི་སྒྲུ་མི་རྟག་བྱས་པ་སོགས་སུ་རྟོམ་པར་དབྱེ་ཞིང་རྟོན་གཅིག་རྩ་བ་པ་འི་སྒྲུ་ཉིད་མི་རྟག་སོགས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། སེལ་བའི་རབ་དབྱེ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། རྟོན་ལ་གཞན་སེལ་དགག་པ། སོ་སོའི་རྒྱུ་གཞན་གསུམ། དང་པོ། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་དགག་བྱ་འགོག་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡི་སྒྲོ་རྒྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་རྒྱུ་པ་གཉིས། སྒྲུ་དང་ཕྱི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཡོད་མེད་དེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་སྒྲུ་ཡི་གཞན་སེལ་དང་། ཡོད་པ་ཕྱི་ཡི་གཞན་སེལ་གཉིས། དེ་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུ་དང་ཕྱི་ཡི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་བ་དང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོན་ལ་གཞན་སེལ་དགག་ན། བོད་ཁ་ཅིག་རྟོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་ཡུལ་བེམ་པོ་ལ་འདོད་པ་ཚོས་བྲག་ས་གྱི་དགོངས་པ་ལོག་ཕྱོག་མ་བྱེ་བར་ཟད་དེ་འདི་ལྟར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་འདུག་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་བེམ་པོའི་རྟོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུ་ཡུལ་གཞན་སེལ་དུ་མི་འཐད། འཐད་ན་སྒྲུ་བར་མ་རྒྱུངས་པར་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་མེད་པ་འི་རྒྱུ་མཚན་རྟོན་གྱི་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་

གཤམ་པ་ནི་རང་མཆོན་ཡིན་པ་འདྲི་བྱེད། དེ་ནི་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་གྱི་རྟོགས་ཡུལ་སེལ་བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་སེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་ན་རྟོག་མེད་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་སྒྲུང་བའང་དོན་ལ་ཡོད་པར་མཆུངས་
 པར་བསྐྱོའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་བ་དེ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ན་དོན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྒྲིང་ན་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟར་ན་དོན་ཡོད་ཅམ་གྱིས་སྒྲུང་བར་ཐལ་བས་ན་ཡོད་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་འོའོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྒྱམ་
 གཞག་ལ། ཡོད་པ་སྒྱུ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་སྒྱུ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་གསུམ། དང་པོ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་སྒྲོ་དོར་དངོས་པོ་
 གཞུང་བ་ཉིད་གྱིས་དངོས་མེད་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་གཙོད་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡོད་པ་འདྲི་སྒྱུ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྒྱམ་གཙོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ངེས་པ་སྒྲུང་བ་ལ་སེལ་
 བས་ཞུགས་པ་དང་ནི་ལྟོག་གྱུར་དུ་ངེས་པ་མི་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། སྒྲུང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་ངེས་པ་དང་། མི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་གྱུར་ལ་ངེས་པ་འདྲི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ། དབང་གེས་
 ལ་ལུམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲུང་བ་མངོན་ལུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོ་མིན་རྟོག་མི་རྟོག་སྐབས་མིང་བཏགས་ཤིང་རྟོག་པས་ཡིན་མིན་འབྱེད་པ་འདྲི་རྗེས་གྱི་ངེས་གེས་རྗེ་སྟེད་པ། སྒྲུང་དང་རྟོག་པས་རྒྱམ་པར་སྟེ་བས་ན། གཞན་

༡༡། །སེལ་བ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ལྟོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། རྟོག་མེད་ལ་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྒྲུང་བཞིན་པ་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་ངེས་པ་དང་། དེ་མི་སྒྲུང་བཞིན་རྟོག་པས་དབྱུང་བ་ཙམ་ལས་དེ་གཞིས་གང་སྒྲུང་
 ཡང་རྟོག་པར་རང་ངོ་ན་རང་མཚན་ཡོད་པ་མིན་པར་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞིས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཞིས། དང་པོ། རོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྒྲུང་བ། རྟགས་ལ་
 ལྟོས་པ་དུ་བ་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུའམ་མི་ལྟོས་པ་མེའོ་སྒྲུམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་གྱང་། རུང་སྟེ་སྒྲོ་ངོའི་རོན་དེ་སྒྲུ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། ཡུལ་གང་ཞིག་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་ངེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ། །
 གཞིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ་དང་མི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་གིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་མཐའ་གཞིས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་ཉེ་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱལ་བ་
 གསུམ་ཡོད་དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱང་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་གང་རུང་རེར་འཛིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞིས་པ། མེད་པ་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དངོས་མེད་སྒྲུང་ཡུལ་མིན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། མེད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་རོན་བྱེད་ནུས་པ་གཙོ་བོ་དཔེས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགག་བྱ་གིས་བྱེད་པ་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་དཔེས་བྱེད་པ་སུམ་མེད་སོགས་དང་རང་མཚན་གིས་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་རི་རུ་རྟོག་དངོས་སོགས་གཙོ་བོ་དཔེས་བྱེད་པ་ཡི་སྒྲོ་ནས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

མེད་པའི་སེལ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། སྒྲུང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་པའི་འབྲུང་པ། དེ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ། དངོས་མེད་སྒྲུང་ཡུལ་མིན་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ། དོ་བོ་མེད་པ་དེ་ནི་སྒྲུང་
ཡུལ་ལམ་སྟེ་སྒྲུ་ཉིད་མིན་པ་དེ་སྟེ་དངོས་པོ་བསལ་བ་ཅུ་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དངོས་མེད་ཅེས་ནི་བརྟགས་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་མེད་ལ་དོ་བོ་རང་མཚན་ནམ། རང་རྒྱ་བྱུང་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་
མཚུངས་པ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བ་བཞི། དང་པོ། འོ་ན་དངོས་མེད་མ་གྱུ་བ་པས་དངོས་པོ་འང་མ་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྱུ་བ་པ་
ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རྟག་མེད་གྱི་སྒྲུང་དོར་རང་དབང་གིས་སྒྲུང་ཞིང་རྟག་དོར་སེལ་བས་གྱུ་བ་ལ་དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་པས་དོ་བོ་མ་གྱུ་བ་ཕྱིར་སྒྲུང་བས་མི་འགྱུ་བ་ཅིང་དངོས་པོ་བཀག་ནས་
བཟོད་གཞན་སེལ་པའི་སྒྲོ་དོར་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གཅིག་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུང་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། བོན་རེ། རི་བོང་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་སྟགས་མེད་མོད་གྱི། འདུས་མ་
བུས་གསུམ་དྲུག་རྟག་བཅས་རྟག་མེད་གྱི་འབྱུལ་ཡུལ་དོན་སྒྱི་དང་མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་གཉིས། དེར་སྒྲུང་བ་ཡི་ལྟོང་པའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དེ་ཡི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅི་ན། གཉིས་པ། ཡུལ་དེ་དང་

༡༡། །དེར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་གེས་པ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་གྱི་གེས་པ་ལས་གྲུང་ན་ཕྱིར་རམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་ན་ནི་དེ་དོན་ཡིན་པར་ཆོད་མཁས་གཞུང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་བརྟག་པ་
བརྟག་མིན་ནམ་མཁའ་གཞུང་དང་། འབྲུལ་ལུལ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོད་མ་མེད་དོ། །གཞུང་པ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲུང་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་དེ་འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་
མེད་ན་འཛིག་རྟེན་ན་ས་སོགས་འབྱུང་ལཱ་འི་ལ་གྲུལ་དུ་བགྲང་བ་དྲང་། བསྟན་བཅོས་ན་ནམ་མཁའ་དཔེར་བྱས་པ་སོགས་འབྱུང་ལཱ་འི་ལ་གྲུལ་གཅིག་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་འགལ་ཞིན། གཉིས་པ་
ལ། སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་དྲང་། རྒྱན་དང་བྱ་གསྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཐོག་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་བརྟགས་པར་ཟད་གྱི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་རང་མཆོན་མེད་ཕྱིར་
མདོན་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་དེ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ན་གེས་པར་འགྱུར་ལ། དོན་རིག་མིག་སོགས་གྱིས་གྲུབ་ན་གཟུགས་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའ་ཆོས་གང་དང་ཡང་དེ་བྱུང་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་
ཆོས་དཔག་གིས་གྲུང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ནམ་མཁའ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོད་མ་གང་ཡང་མེད་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་དང་བྱ་གཞི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་

2000

[illegible]

ལྷ། །གི་ཡུལ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་སེལ་བའི་དོར་ཡིན་མིན་སོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོང་བ་སྐྱ་མཁའ་ས་དང་འདྲ་ཞིང་རང་རིག་མེད་ན་མཐོང་རྟོག་ཐ་སྙད་ནི་སྟེད་ཀྱང་མེད་ལ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་བཤམ་
 དེའི་ན་མ་རྟོག་མེད་གི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པས་འཇུག་པས་ན་རང་རིག་དབང་པོ་ཆོང་བ་ཡིས་རྟོག་རྟོག་མེད་གི་གེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བརྟ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིས་བྱ་བ་བར་སྐབས་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་
 རྩོད་སྟོང་ལ། གྱི་མེད་ན་བརྟ་འཕྲོར་བ་མི་སྤིད་པ་སྤང་བ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་པན་རྩལ་རྟོན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བཅད་བྱ་མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་མི་འཇུག་པ་སྤང་བ། སེལ་བ་དངོས་པོར་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་
 སྤང་བ། སེལ་བ་ལ་གྱི་མེད་ན་གཞི་མཐུན་མི་སྤིད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལྟ། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། བྱེ་བྲག་པ་ན་མེ། བརྟོད་བྱ་གྱི་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་བཞག་པར་གྱུར་པ་གྱི་དེ་ཡི་རྩོད་བྱེད་
 གི་སྒྲ་མི་སྒྲ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་གྱི་འི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་འཁུར་བཞིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་བརྟོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་རྩམས་མི་
 ཡུལ་སྟོན་ཏུ་གྱུ་བ་ཐེན་ནས་དེས་རྩུར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱུ་བ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་བརྟོད་འདོད་གི་དབང་གིས་ཐར་སྐྱར་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བྱེད་གི་རྒྱ་རྩམས་འཁུར་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དང་པོ་ནས་བརྟོད་བྱེད་ཡུལ་ཡོད་

བ་ལ་ལྟོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ། ཁོ་ན་རེ་གཤམ་ཏེ་སྒྲི་ཡི་སྒྲ་རྒྱལ་ས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་མིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོས་
 ཅན་བརྗོད་པ་ཡི་སྒྲ་གཉིས་སྒྲར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་རྒྱང་བ་མ་འདྲེས་པ་སྒྲི་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན། གཉིས་པ། དོན་གྱི་དོ་བོ་རང་མཚན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ། ཟུང་པར་གཞན་
 སྒྲ་མི་སྒྲ་ཤི་བརྗོད་འདྲོད་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཏུ་གོ་བའི་སྒྲ་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་སྒྲར་༡༠ །བར་ཟད་གྱི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་དོན་གྱི་སྒྲ་ཅན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
 ལ། ཅུང་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་དཔོགས་པ་ན་རེ་གིང་གོ་བ་ལ་དངོས་འགལ་གིང་མིན་གཅོད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་ཟེར་བའི་ལྷགས་ལྟར་ན་དེ་དང་དེ་མིན་གོ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཐན་རྒྱན་བརྗོད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་། གཅིག་རྒྱང་པར་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པས་ཅིག་གོས་རྒྱང་མི་གྲུབ་ལ་མཐར་གཉིས་ཀྱི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གིང་གོ་བ་གིང་མིན་ལ་ལྟོས། གིང་མིན་གོ་བ་གིང་ལ་ལྟོས་པས་གང་རུང་ཆིག་རྒྱང་འཛིན་པ་མི་སྒྲིད་ཅིང་
 གཅིག་མ་བཟུང་ན་གཅིག་གོ་བ་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ས་ན་དེ་མིན་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་བརྗོད་པ་དགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་སྒྲིད་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ།

༡༡། །མགོ་མཆུངས་དང་། རྒྱལ་མའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་སྒྲིན་སྤང་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དངོས་པོའི་རིགས་ཉིད་ལ་བརྟེན་འདོགས་པར་འདོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གིང་ཞེས་པའི་
 བརྟེན་དེས་དངོས་འགྲུལ་གིང་མིན་མི་གཙོད་ན། གིང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མི་ཤིན་དེ། གིང་འོན་ཅིག་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེས་ཆུ་ལྷ་ལུ་གཅིག་མ་བཅད་ན། དེ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་གྱི་གིང་ཁོ་ན་ལ་གོ་བ་མི་འཐད་ལ། གཙོད་
 རྒྱ་ཡང་བརྟེན་མ་སྤྱར་གོང་དུ་གིང་གི་དོན་འཛིན་ན་ནི་བརྟེན་མི་དགོས་ལ། མི་འཛིན་ན་གིང་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆོན་འདང་འགྲུལ་བྱ་གིང་མིན་མ་རྟོགས་པ་ས། གིང་མི་འགྲུལ་ལ་དེ་ལྟར་གིང་དགག་སྤྱད་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་
 མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གང་སྤྱུས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལ་མཆུངས་པར་འཁོར་བ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིན་སྤང་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེའི་ལན་དུ་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་བརྒྱུ་མཁུ་མ་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དངོས་
 འགྲུལ་བསལ་དེ་དགག་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲིན་སྤང་དངོས་པོ་དེ་མི་སྤྱུས་ལ་འོན་ཀྱང་སྤྱུས་པ་རྒྱང་བར་འདོད་པས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ལྟར་པའི་གིང་གཅིག་མཐོང་བ་ས། དེ་ལ་འདི་གིང་ཡིན་ན་ཞེས་བརྟེན་པ་ཁྱེས་ཐ་སྤྱད་
 འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་རྒྱུང་སྤྱི་འཇུག་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དགག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྒྲིན་མེད་གྱི་ན། གཉིས་པ། འོན་ཁྱེད་ཀྱི་དང་པོ་བརྟེན་ཡི་དུས་རྒྱུ་མི་ལྟར་དང་མི་ཤིན་རྒྱུ་གཙོད་ཅམ་དུ་

ཆོད་མ་ཞིང་ལྷོ་རྒྱ་རྒྱལ་གཞིར་

བཟུང་ཤི། འདི་ཡང་གིང་ཡིན་ལ་གཞན་གིང་ཡོད་ཅེས་གིང་མ་ཡིན་པ་གཞན་མ་བཟུང་ན་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་སུ་གིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་རྩོམ་མོགས་ལ་ཡང་གིང་དུ་དོགས་པས་འདོད་པའི་གིང་དེ་བརྟེན་མི་འགྲུབ་ལ། གལ་
 ཏེ་འདི་ཁོ་ན་གིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡལ་ལོ་མི་ལྟན་པ་གཞན་གིང་ཡིན་པ་བཟུང་སྟེ་གཞན་ལྟན་རྒྱུ་ལ་གཅོད་དུ་སྒྲུར་ན་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆོ་བརྟེན་དེས་འདོད་བྱ་གིང་འགྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གིང་མིན་གཞན་པས་ལ་བའི་གཞན་སེལ་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ལན་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྟན་པའི་དོན་ཞེས་མཐོང་ནས། དེ་ལ་གིང་དེ་བརྟེན་བྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་ཡལ་ལོ་མི་ལྟན་པ་
 གཞན་ལ་དེགས་ཐ་དང་པ་གིང་མིན་དུ་བརྟེན་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟེན་དེ་དོགས་པ་ཅས་ཀྱི་སྒྲུས་དེགས་མཐུན་རྒྱུ་ལ་གཅོད་དུ་ཞེན་ནས་སྒྲུར་བར་བྱེད་དེ་བརྟེན་དུས་སུ་ཡལ་ལོ་ཡོད་མེད་ལྟེ་ནས་འདུག་དུས་སུ་རྒྱུ་ལ་གཅོད་
 ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟག་པར་དོན་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བརྟེན་ལུ་དེགས་ནི་དེགས་མི་མཐུན་གཞན་སེལ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། འོན་སྒྲ་ཀུན་གཞན་སེལ་ཁོ་ནས་སྒྲོན་ན་དེས་བཟུང་གི་སྒྲ་གཞན་
 ལྟན་རྒྱུ་ལ་གཅོད་ཁོ་ནས་སྒྲུར་དགོས་སམ་ཞེན་སྒྲ་སྒྲུར་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལས་བསྒྲེག་ནས་བརྟེན་བྱ་དེར་དངོས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཀུན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དེས་བཟུང་གི་སྒྲུང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བུ་མ་པར་རྒྱ་

༡༡། །འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུམ་པའི་སྒྲ་དེས་གཞན་ཁྱེད་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཀུ་ལེན་པ་མ་བཅད་ན་ཀུ་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་ཐུམ་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀུ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་གཞན་ཐུག་དང་སྟགས་མ་བཅད་ན། །འོན་ཅིག་ཅེས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་རིགས་པ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་གཞན་མི་ལེན་པ་མ་བཅད་ན་དེ་བརྗོད་ལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྒྲ་དེ་དག་
གིས་བཅད་པ་ལྟར་རྟོག་པའི་འདུག་ཀུ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པས་དོ་བོང་པ་སྟགས་གཅོད་ཀྱི་ག་ཤུག་སྟགས་མི་གཅོད་པ་ལྟར་ལྟོག་པའི་འགལ་བྱ་དེ་མིན་མ་བཅད་ན། དེ་དང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲར་གྱུར་ནས་ལྟག་པ་ཐུན་
མོང་པ་སྒྲོར་མི་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཤེས་ཐུ་ལ་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་ཁུབ་པར་སྒྲ་བརྒྱམས་ནི། རྟོག་གི་ཤེས་རྒྱུ་མས་ཐུས་ཀྱང་རྟོག་གི་ཤེས་པ་གནད་མ་ཐོག་པ་སྟེ། སྒྲིར་ཤེས་ཐུ་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། སྒྲ་སེལ་
གནིས་ཀྱི་བླས་ཐུ་བའི་སྒྲ་བའི་སེལ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་ཐུ་ཡིན་ན་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐོ་ཆའོ། །དེའང་ཞིབ་པར་བྱར་མཆན་དུ་བཀོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གནིས། དང་པོ།
ཤེས་ཐུ་དང་ཐམས་ཅད་དང་མཐའ་དག་མ་ལུས་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲ་རྒྱམས་ལ་གཅོད་ཐུ་མེད་དེ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱམ་བཅད་ཀྱི་གཞན་སེལ་འདུག་པ་འགལ་ཞིན། གནིས་པ། ཤེས་ཐུ་སྟགས་དེ་ལས་

གཞན་པ་ལམ་དེ་ལ་མ་འདུལ་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་ཡང་། དེ་མིན་སྒྲིག་བྱས་ནས་པའི་སྒྲིག་ནས་རྒྱུ་བཅད་ཡོད་དེ་སེམ་བྱ་མིན་པ་སྟགས་བཅད་ནས་སེམ་བྱ་སྟགས་སུ་སྒྱུ་བ་པའོ། །བཞི་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ།
 ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པའི་གཞན་སེམ་ལ་མ་ལྟོག་པ་དེ། དངོས་པོར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲིག་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་དང་མཚུངས་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་བཞག་པའི་དགོས་པ་
 དང་དེ་ལ་རྒྱལ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དེས་ན་སྒྲིག་པ་ཞིག་པའི་རྒྱལ་གཞན་འདི་ནི་མི་དགོས་པོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལན་མི་འཐད་པ་བསྟན། རང་གི་ལན་གང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལན་མི་འཐད་རྒྱུ་དང་། མི་འཐད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། འདི་ལ་ལན་དུ་བོད་ཀྱི་རྟོག་གི་བརྒྱུས་པ་ལ་ཆེར་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་སྒྲིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ་དངོས་པོ་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པས་སྟེ་ཞིག་
 ཟེར་གྱིང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྒྲིག་གཞན་པ་ལེ་སྒྲིག་བརྟེན་པ་འདི་ནི་གཞོན་པ་དགའོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུགས་དེ་སྒྲིག་བྱར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྟར་དགའ་ན་གིང་མིན་ལས་སྒྲིག་དངོས་པོ་དེ་ལྟག་པའི་
 གིང་ག་བ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་དེའོ། །གྲ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ག་བའི་རང་བཞིན་དེ་གཞན་ལ་རྟེན་སུ་མི་འགོ་བའི་ཅན་སྟགས་གཞན་གིང་མིན་པར་འགྱུར་ལ་སྟགས་གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་ཅན་སྟགས་གཞན་

ཅུ་ཚད་མེད་ཅིང་བདུན་ཅིག་ལ་གཞིར་

༡༥༥། ཤིང་ཡིན་ནུ་ཤུ་བ་ཤིང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་དྲེ་ཡི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་མིན་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྟོག་ག་བ་དང་ཐ་དད་པས་དེའི་དུམ་ཁུ་བཞིན་དུ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། སྒྲི་དང་རྟོག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་དེས་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་གང་བཀག་པ་དེ་སྒྲིང་ནད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་བོད་འདིར་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཟུང་ནས། བདུག་ཅིང་
ཆེན་པོའི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་རྟོགས་ཅིང་སྒྲིབས་པའམ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དཔེར་ན་ནགས་ལ་གནས་པའི་སྒྲིབ་དུག་གིས་རང་གནས་བཟང་པོ་ལྡོན་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཅང་བ་འཁོར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཐུ་བ་
བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅུད་པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལན་ལ། རྟོག་པ་དངོས་མེད་ཀྱིས་རང་མཚན་གོ་བའི་འཐད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལོག་ལྟོག་གཅིག་ཏུ་ལྟུང་ནས་གོ་བའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། དེས་ན་བོད་ཀྱི་རྟོག་གོ་
ཐལ་ཆེ་བའི་འདོད་པ། དེ་མི་འཐད་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི། དེ་མིན་ལས་རྟོག་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་ཚོས་ཅམ་ལས་དོན་ལ་མི་གནས་པས་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲོ་ཡི་འཇུག་རྒྱུ་ལམ་སྒྲོ་ཚོས་དེ་འདྲ་བ་འདི་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་
དབྱུད་པ་ན། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རང་མིན་ལས་རྟོག་པ་སྒྲོ་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་བ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན་འདི་མེད་དེ། དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཐུན་མིན་རང་མཚན་ལ་སྐྱེད་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་

ཚད་མེད་རིག་པའི་སྒྲིང་

ལྷ་མོ་དཔལ་ལྷོ་།

འཕུལ་ནས་གོ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དགོས་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེས་ན་གིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་བརྗོད་ན་ཡང་གིང་མིན་དགག་པ་དང་གིང་སྐྱ་བ་པའི་རྒྱས་པ་རྒྱམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་
མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་དེས་ལོག་ལྷོག་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཉིས་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། གིང་དང་གིང་མིན་གྱི་ཆོས་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་མི་སྟོན་ཅིང་། ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་
ཀྱི་དོ་བོ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས། བརྟགས་པ་ལྷོག་པ་བརྗོད་པ་ནི་དྲི་སྟོན། བརྟགས་པ་སྟོ་ཆོས་དང་མཐོང་བ་དོན་ཆོས་གཅིག་ཏུ་འཕུལ་བས་བསྐྱེས་ནས་སྐྱ་དེས་ལོག་པའི་དངོས་པོ་དོན་རང་མཆོན་གྱུ་བ་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷོག་
པ་རང་ནི་དེ་ལོག་པ་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུ་བ་པར་གྱུར་ན། དེ་གོ་ཞིང་ལོག་པ་གོ་མི་རྒྱས་ཀྱང་། ལྷོག་པ་རང་དབང་དུ་མ་གྱུ་བ་པས། སྐྱར་སྐྱེལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་སུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། ཐ་དྲ་ད་རྒྱམས་ལ་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཞིང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་གི་སྟེ་གཅིག་མིན་ན། ལྷུ་ལ་སྟོན་པོ་དང་པ་ལང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ། ལྷུ་ལ་
དང་སྟོན་པོའི་ཆོས་ཐ་དྲ་རྒྱམས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས། ལྷུ་ལ་དང་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་མཐུན་ཆོས་དེ་གཉིས་འདུ་བའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷུ་ལ་དང་སྟོན་པོ་གཅིག་ཡིན་ན་མཐུན་ཆོས་གཞན་མེད་ལ་ཐ་དྲ་ན་

ཅ ཀྱང་མ་ རིང་བརྒྱད་ རིང་མ་གཞིར་

༡༡། །མཐུན་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ནི་ན། གཉིས་པ། རྩོལ་ལས་ལྷན་པ་གཞན་དང་ལྷན་པ་ལས་གཞན་པའི་རྩོན་པོ་དོན་གྱི་སྒྲུང་ན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་སེལ་བའི་དབང་གིས་ལྷོག་པ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནིར་གཞི་མེད་ཏེ་གཞི་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་རྩོན་པོ་འདྲ་ཡིན་ལ་ལྷན་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་རྟོག་པའི་དོར། ལྷན་པ་དང་རྩོན་པོའི་གཞི་མཐུན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་དུ་འགྱུར་གྱི་ལྷན་པ་དང་རྩོན་པོ་གཉིས་ཡིན་པའི་གཞི་དངོས་ནི་རང་མཚན་ལ་འཇུག་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གཞི་མཐུན་ཞིག་ཡོད་ན་རང་མཚན་སྒྲུང་ན་ཡོད་དགོས་ཀྱང་དེ་རང་མཚན་སྒྲུང་བའི་དབང་པོའི་རྩོད་ལུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་གཞི་མཐུན་ལོགས་སུ་མ་གྱུར་པོ། །གསུམ་པ་སྒྲུང་སེལ་ལ་མ་བས་པའི་ཡོན་ཏན། སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ནི་འདི་ལྟར་གེས་བྱ་ལ་དབྱུད་པ་ན་སྒྲུང་ལུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དོན་རང་མཚན་ནི་སྒྲེས་བའི་འཇུག་ལྷོག་གི་ལུལ་དངོས་ཡིན་ལ་དེ་འཇུག་རྩལ་གྱི་རྟོག་གའི་གསང་གནད་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷོག་གཅིག་སུ་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་དུང་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་རྩལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་དག་གི་ལྟ་བུའི་མིག་དྲང་གེས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གསལ་བ་གཉིས་ཆོགས་གིང་ལྟན་པ་ཡི་རྟོག་གི་བ་དེ་གེས་བྱ་ཡི་གནས་རྩལ་མ་ཅོར་བའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་བེ་ཅོམ་གྱི་སྒྲུག་དང་བྲལ་བས་བྱང་དོར་སྒྲུབ་ན་ཀྱན་མཐུན་དང་འདྲ་བར་སྒྲོངས་པ་མེད་ཅིང་མི་འཇིགས་པའི་བྱ་མཚོག་གི་གནས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་དཔར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཆད་མ་

ཀྱང་མ་ རིང་བརྒྱད་ རིང་མ་གཞིར་

རིགས་པའི་གཏེར་ལས་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པ་འོ།།

༥༥ །།གསུམ་པ་བཟོད་བྱ་ཟོད་བྱེད་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ དང་པོ་ལ། རང་མཚན་རྒྱུང་པ་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དང་།

ལྷི་རྒྱུང་པ་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱི་གསལ་སྤང་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལུ་སྟེགས་
བརྟེན་ལྷོད་པ་དག་བྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པ་ལ། སྟེགས་དོན་རང་མཚན་རྒྱུང་པ་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ་བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེ་ན་རྒྱ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལེན་པ་དང་རྒྱ་འོན་ཅིག་ཅེ་ན་རྒྱན་གཤེར་བརྟེན་རྩུང་དེ་ལེན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་
ཞིག་སྤྲོད། །གཉིས་པ་ལ། རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱད་མི་རྣམས་པས་དགག། །འདས་མ་འོངས་བཟོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བས་དགག། །དབང་པོ་དགོས་མེད་རྩ་ཐལ་བས་དགག། །དབང་པོས་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་མི་སྤྱིད་པས་
དགག་པ་བཞི། དང་པོ། དེ་མི་འཐད་དེ་དོན་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པ་སྟོ་སྟོར་དེས་པ་ནི། མཐའ་ཡས་བྱིར་ན་མིག་གིས་བཟླ་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་རེག་སྟེ་འདི་བུམ་པ་འོ་ཞེས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་པོས་བརྟེན་གདགས་པར་མི་
རྣམས། གལ་ཏེ་རྣམས་སུ་རྒྱུག་གུང་བྱིས་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པའི་ཆེན་ཡང་། གང་ལ་བརྟེན་བརྟགས་པ་དང་པོའི་བུམ་པའི་རང་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པ་འཆོལ་བས་རྟེན་པར་དགྲའ་སྟེ་བརྟེན་དང་ཐ་སྤྱད་སྐབས་གྱི་བུམ་

༡༡། །པའི་རང་མཚན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་རྟེན་ན་གཞན་གྱི་བརྟེན་ཡིས་གཞན་གོ་བ་མི་འཐད་དེ་ཀ་བའི་བརྟེན་ལུ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་འདྲ་ས་དང་མ་འོངས་པའི་
ལུ་པ་ནི་རྣམས་བརྟེན་ཕྱིན་དུ་རུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་འགག་པ་དང་མ་རྟེན་སྟེན་ས་རང་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། གཞན་ཡང་རྣམས་རང་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྣམས་དེ་བརྟེན་ཆེ་རང་
མཚན་མ་རྟེན་ས་ན་རྟེན་བྱེད་གྱིས་བརྟེན་ཕྱིན་པ་མིན་པས་མི་འཐད་ལ་རྟེན་ས་ན་མིག་དབང་དང་སྒྲུང་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་སྟགས་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བརྟེན་པ་ཉིད་གྱིས་རང་མཚན་རྟེན་ས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ།
དངོས་དང་། དེའི་དོགས་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་པའི་གཞན་སེལ་དུ་བསྟན་པ། དོན་ལ་ཡོད་ན་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རང་མཚན་བསྟན་ཏེ་མིང་
བཏགས་ཀྱང་རྣམས་ལ་གོ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་སེལ་བུ་ཡིན་པ་ལ་མིང་དོན་གཉིས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་མི་མིན་ལ། བརྟེན་ཕྱི་
དེ་ཡིས་མིང་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཅིག་དུ་སྟེལ་བ་ནི། དབྱེད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བརྟེན་སྟེ་ལ། དང་པོ་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ། བརྟེན་ཕྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ་ལུ་པ་མཐོང་།

བཞིན་འདི་ལུམ་པའོ་ཞེས་བརྟུན་ན་ཡང་། བརྟུན་དེ་ནི་རྟོག་དོར་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་དེ་དེ་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་རྒྱང་བ་ལ་འཆད་ཉན་གཉིས་ཀས་མི་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟུན་དེ་ཡང་དོན་དེ་ལ་ཡོད་མེད་སྟགས་ཐ་
 སྒྲུབ་དོན་དུ་འདྲོགས་ཏེ་བརྟུན་མེད་ན་ཐ་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དབང་པོས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་འདྲེས་པའི་དོན། འཛིན་ན་ལུམ་སྟགས་ཀྱི་བརྟུན་ལྟར་བ་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་མཐོང་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་ལུམ་པའོ་
 ཞེས་སྟགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། གཉིས་པ་དོགས་སྒྲུབ་ལ། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཡིད་དོར་འདྲེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་བརྫོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དོན་
 འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་མདོན་ལུམ་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆོ། དབང་པོའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་འགྱུར་བའི་ཡིད་ཤེས་དེས་ལུམ་པ་མཐོང་བའི་མཐོང་དོན་དང་དེའི་བརྟུན་ལྟར་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་གཉིས་འདྲེས་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ལུགས་
 གསལ་པའི་མདོན་ལུམ་ཡིན་ཕྱིར་རྟོག་མེད་འདྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་ན་མཐོང་རྟོགས་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ཆོ་མི་རྟོགས་རྟོགས་ཆོ་མི་མཐོང་བས་མཐོང་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་མི་སྒྲིམ་ཞེས་
 རོ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་རྟོག་མེད་ཅིག་ཀར་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལན་དང་། རིམ་འཇུག་གི་ལུགས་ཀྱི་ལན་གཉིས། དང་པོ། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པ་མིན་ཡང་གཅིག་དུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ནི་ཤེས་པ་ཅིག་ཀར་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

དགོས་ཀྱིས་མེད་དེ། རྒྱུ་མིག་ལ་པ་དོན་བྱེད་མི་ཀྱས་པ་ལ་བརྟེན་ཞུར་བས་དེ་ལྟེན་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་ཕྱི་ཐང་དང་དུ་འདོད་ཅིར་ཕྱི་རྒྱུར་བ་བརྟེན་བྱུར་འདོད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་དེ་བརྟེན་མེད་དུ་འབབ་
མེད་ཀར་པོ་ལ་བརྟེན་ཞུར་བས་དུང་ལ་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁོ་ན་རེ་ཕྱི་རྒྱུར་བ་མིན་ཕྱི་རྒྱུ་དུང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་དངོས་ལ་བརྟེན་ཞུར་བས་རང་མཚན་གོ་ཞིན།
གཉིས་པ། རང་མཚན་ལ་མ་ཞུར་ན་ཕྱི་ལ་ཞུར་ཡང་རང་མཚན་གོ་མི་ཀྱས་པས་ལམ་གང་ཡིན་ཤོད་དུམ་ལ་འདྲི་བ་ལྟར། དགོས་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱི་པོ་རེ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་ལ་བརྟེན་ཞུར་ཅིག་ཅིས་རང་མཚན་གོ་ན་ཐ་
དང་ཕྱི་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ་མེད་ཀ་བ་གོ་བ་ལ་ལུམ་པ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུམ་པ་མེད་ཀས་ཕྱི་རང་མཚན་མཐའ་ཡས་ཕྱིར། བརྟེན་ཞུར་མི་ཀྱས་ཤིན་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་འདྲི་ལ་འདྲ་མཚུངས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟ་དོན་བརྟེན་བྱུར་འདོད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་ཕྱི་ལྟེན་གཉིས་ལུན་མོད་དུ་བཞུན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་རང་མཚན་གཉིས་དང་ཕྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་ལུམ་དོན་ཕྱི་
དངོས་ཕྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ཞེས་བོད་ནམས་འདོད་ལ། མང་བཀུར་བའི་ལུན་མིན་འདུ་བྱེད་མིང་བརྟེན་པའི་རྟོན་དུ་རུང་བ་ཞིག་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ཐེར་བའི་རྒྱུ་ལ་དེ་གཉིས་དགག་ན། གངས་ཅན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས། ལྟ་དོན་

ལྟ

༡༡། །ཞེས་པ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་སྒྲ་འདྲེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་པའི་སྒྲོ་ངོའི་དོན་སྒྲི་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་འདོད་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་རྟེན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་གྲག་ཞིག་ལོགས་སུ་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲོན་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་ཀྱི་འདར་རང་མཚན་ལས་ཐ་དང་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་ནི། དོན་སྒྲིའམ་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ལས། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟེན་ལྡན་རྟོགས་པར་འཐད་དེ་དཔེར་ན་སྤྲུལ་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་པ་ལང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁོན་རེ་སྤྲུལ་པའི་རང་མཚན་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་འདུ་བ་ལ། གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་ཅི་ན། གཉིས་པ། དེ་གཉིས་པོ་རྣམས་པ་ཅོམ་འདུ་བས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་དྲང་དུ་སྒེས་འགྱུར་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་ཏུ་འབྲེལ་སྟེན་པ་མིན་ན་ཡང་འདྲི་ནི་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་འགྱུར་བས། འདུ་བའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེལ་བ་མིན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་དང་རང་མཚན་འདུ་བ་ཞེས་གཉིས་སུ་ནམ་ཡང་མི་སྤྲུལ་བར་རྟོག་པ་དོ་པོ་ཉིད་དམ་གདོད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། རབ་དཔེ། དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་

ལྟོན་པ་གྲུ་

གསུམ་ རང་པོ། རང་ལུགས། བརྟ་ལས་གོ་བར་བྱ་བ་བརྟོན་བྱའི་མཆོན་ཉིད་བརྟོན་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་བརྟོན་ཡི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། རང་པོ། དེ་ལ་
བརྟོན་བྱེད་བྱེད་ལ་དབྱེད་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་དང་བརྟོན་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བརྟོན་བྱེད་བྱེད་མེ་མེ་ལའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བསྐྱེད་མས་ན་རྒྱལ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། འཆད་ཆེ་སྟེ།
འདི་དངོས་ཀྱི་བརྟོན་བྱེད་བྱེད་གང་ཡིན་དབྱེད་ནས་འདི་ཞེས་དོས་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པ་བྱེ་བས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་ལ་མ་ཐས་ཏེ། སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོན་བྱེད་དོན་སྟེ། ཞེན་པའི་བརྟོན་བྱེད་དོན་རང་མཆོན། དངོས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་སྟེ།
ཞེན་པའི་རྟོན་བྱེད་སྟེ། རང་མཆོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱེད་སྟེ་འཆད་པའི་སྐབས་དངོས་ཀྱི་གཉིས་དང་། བརྟོན་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཞེན་པས་འབྲེལ་བས་དོན་ལ་བརྟོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་ཆེ་རང་མཆོན་དང་སྟེ་མོ་མོ་ར་
མ་བྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་བརྟོན་བས་ཐ་སྟོན་གྱི་ཆེ་དོན་རང་མཆོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོན་བྱེད་མེད་པར་བསྟུན། གཞི་མེད་ལ་འབྲེལ་ནས་བརྟོན་རྒྱུར་རྒྱལ། འབྲེལ་བ་ལ་རྒྱུར་བས་འཇུག་
ལུལ་རང་མཆོན་གོ་བའི་འཐད་པ་གསུམ། རང་པོ། དེ་ལྟར་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོན་བྱེད་མེད་དེ། དོན་དང་ཤེས་པ་ནི་རང་མཆོན་ཡིན་པས་བརྟོན་བྱུང་རུང་བ་ཡིན་ལ། སྟེ་དོན་ཏེ་དོན་སྟེ་དང་སྟེ་དོན་གྱི་སྟེ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་མེད་

ལ་

ལྷ། །འཇིག་རྟེ་བཞི་བརྒྱུད་ཕྱི་མ་འཇིག་ལ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བརྒྱུད་ཡོད་མི་མེད་པས་དམ་པའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་ཕྱི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། གཞི་མེད་ལ་ལྷུལ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་སྒྲུ་བར་ལྷ་ལུང་གཞི་གཞི་མེད་ཉིད་ཡུལ་འཇིག་པར་དོ་བོས་ལྷུལ་པ་ལ་སྒྲུ་མི་བརྒྱུད་ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱིས་བ་དེ་ལ་སྒྲུ་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་གང་འཇིག་པ་དེ་ནི་སྒྲུ་མི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཕྱི་
 བརྒྱུས་པ་འཇིག་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་རང་མཚན་གོ་བའི་འཐད་པ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་སྒྲུང་བར་ལྷུལ་བའི་བག་ཆགས་གོ་མས་གིང་བརྒྱས་པ་འཇིགས། བརྒྱུ་མི་དུས་ན་རང་མཚན་དང་སྒྲིམ་སྒྲིབ་པར་འདི་ལུས་པའི་ཞེས་
 བ་ཞེས་ནས་བརྒྱུད་སྒྲུང་། ཐ་སྐད་དུས་ན་འད་དེ་སྒྲུ་གོ་སྒྲིམ་པར་རྒྱ་ལུག་གཅིག་ཟེར་ན་དོན་སྒྲིམ་རང་མཚན་གང་ཞེས་མི་འདི་བར་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་གོ་བ་འཇིག་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲུ་མི་དངོས་ཡུལ་ཡུལ་མེད་ལ་ཡུལ་དུ་ལྷུལ་
 པ་འཇིག་ཡང་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྷར་བདེན་པར་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲུང་ལ། དངོས་པོའི་སྒྲིམ་བརྒྱུད་ཕྱི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྒྲུང་བ། ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྒྱུད་ཕྱི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྒྲུང་བ། སེལ་བ་ལ་སྒྲུ་
 བ་ཞེས་མིན་འདུ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་སྒྲུང་བ། བརྒྱུད་ཕྱི་མེད་ན་ཐ་སྐད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྒྲུང་བ། ཆད་ཕུས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་གོ་བས་ལྷུལ་བ་མི་དགོས་པ་སྒྲུང་བ་ལ། དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། རྩ་ག

མཛེད་གྲྭ་།

པ་ལ་སྐྱུང་པའི་སྒྲུ་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་རང་མིན་གཞན་གྱི་ལས་ལྟོག་ན་ནི། རང་མཚན་ལས་ཀྱང་ལྟོག་དགོས་པས་རང་མཚན་ལྟར་དངོས་པོར་འབྱུང་བས་ཁྱེད་གྱིས་ཀྱང་དངོས་པོར་བརྟེན་བྱས་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་པ།
སྒྲུ་དོན་དེ་རང་མཚན་ལས་དམ་པའི་དོན་ལ་མི་ལྟོག་ཀྱང་ཞེས་དོན་དམ་པར་ལྟོག་ན་རང་མཚན་ལས་སྒྲུ་དོན་ལྟོགས་སྒྲུ་དོན་བྱེད་པར་རམ་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ལ། ལྟོག་ཞན་སེལ་གྱི་དོར། སྒྲུ་དོན་གྱི་རང་
ལྟོག་རང་མཚན་མིན་ཀྱང་། དེས་དོན་དམ་པར་སོ་སོར་མི་འབྱུང་བ་གནད་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྟོག་པར་སྐྱུང་བ་ནི་འབྱུང་བ་རྟོག་པའི་ངོ་ཚམ་དུ་སྐྱུང་བ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱེད་གྱི་བརྟེན་བྱའི་སྒྲུ་ནི་འབྱུང་བར་མི་འདོད་པར་
དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེས་ན་དེ་དག་གི་ལ་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟུང་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ཟུང་གྱི་ལྷགས་ལ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དོན་སྒྱི་དེ་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ན་ནི། དེ་གེས་པ་ལས་འས་མེད་
པས་གེས་པ་རང་མཚན་བརྟེན་བྱས་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་པ། རྒྱུ་པ་དེ་སྐྱུང་པའི་གེས་པ་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ལས་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་བརྟེན་བྱ་མིན་ཀྱང་ལྟོ་དོར་སྐྱུང་བ་དྲགས་གཅིག་དུ་འབྱུང་བས་བདགས་པ་ལྟེ་རེལ་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་
དངོས་མེད་དེ་བརྟེན་བྱ་ཡིན། དེས་ན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དོན་སྒྱི་ལ་ལུ་ལྟེ་དངོས་པོར་གྱུ་བ་པ་མེད་ཀྱང་རྟོམ་ཚོད་དང་སྒྲོ་བ་སྐྱུན་ནས། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་པ་ཐ་སྐྱུང་གྱི་དོན་ལ་གཞུག་ཕྱིར་བརྟེན་བྱས་པར་ཐད་དེ་ཞེས་

ཨ

ॐ॥ [དོན་སྤྱི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་དེ། རྟེན་པ་ཅམ་བཟོད་ཕྱིན་ཞེས་མི་བཟོད་ཀྱི། རྟོག་དོར་ཤེས་པ་མིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཡིན་འདྲ་མོ་དེ། ཡུལ་དུ་སྒྲུལ་ས་པ་དེ་ག་ཁོ་རང་གི་ཚུལ་དང་བསྐྱུན་ནས་
 བཟོད་ཕྱིན་ཞེས་པའི་བཟོད་སྐྱུར་ཞེས་སོ། དེ་ཡུལ་ཡིན་པར་མ་ལྟུལ་ན་རང་མཚན་ལ་བཟོད་མི་འཕྱོར་བའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལམ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལ་
 བཟོད་སྐྱུར་ན་སེལ་བ་དང་རང་མཚན་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྟན་པ་མིན་པ་ལ་བཟོད་སྐྱུར་བ་དང་མཚུངས་སྟེན། གཉིས་པ། དོན་སྤྱི་གལ་ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལས་ཐ་དང་བའི་རྣམས་སྐྱུག་པ་པར་འདོད་ན། ཁྱེད་བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་
 དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་དེ་རྣམས་སྤྱི་འདོད་པ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་སེལ་བ་རང་གི་དངོས་ཡུལ་རང་དབང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་དེ་ཅེས་ཤེས་ན་རྟོག་དོར་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་ཕྱི་དང་བཟོད་ཕྱེད་ལོགས་སྐྱུག་པ་མེད་
 པས་རང་མཚན་ལ་འབབ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལམ་གཉིས་དང་། དང་པོ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མ་ལྟུལ་བའི་བཟོད་ཕྱི་ཚོད་ཕྱེད་ཞིག་མེད་ན་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་ཚོད་ཕྱེད་དང་བཟོད་ཕྱི་རང་མཚན་
 དུ་ལྟུལ་བ་དག་གིས་བཟོད་སྐྱུར་བ་ནི་གསོག་སྟེ་རྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་འཛིག་སྟེ་རི་བོར་རྩ་ཡོད་དང་ལུས་ཡོད་ལྟ་ལྟུལ་ཐ་སྐྱོད་དོན་མཐུན་མ་མཐུན་ཁྱེད་མེད་དུ་ཐལ་སྟེ། དེ་གཉིས་

2019

གཡང་བཟོད་བྱུང་བྱུང་ཡོད་མེད་མཆོངས་པས་སོཅེན། གཉིས་པ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཆོན་དུ་འབྱུང་པའི་སྒོ་ནས་རང་མཆོན་ཉིད་ལ་སྤང་དོར་དུ་འཇུག་ཕྱིར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་སྤྱད་འབྱད་པ་
ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། བརྒྱ་ཡི་ཆད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གོ་བ་ལ་སྤང་བཏགས་གཅིག་དུ་འབྱུང་པའི་འབྲེལ་པ་འདི་སུ་ཅི་བྱ་སྤྱོད་མི་དགོས་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྱུང་བ་མེད་
ན་བརྒྱའ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། འབྱུང་ཕྱིར་བརྒྱའ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ། དེའི་མཇུག་བསྐྱེད་གསུམ། དང་པོ། ལུས་པའི་དོན་རང་མཆོན་དང་ནི་དོན་སྤྱི་དྲང་། རང་སྤྱི་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་སྤྱོད། གསུམ་པོ་གང་ལ་ལུས་པའི་བརྒྱའ་
ཆད་བྱས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་མེད་ན་དོན་ལ་བརྒྱ་མི་འབྱོར་ཏེ། མ་འབྱུང་བས་རང་མཆོན་ལ་བརྒྱའ་བྱེད་ན་སྤྱོད་པ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་ལ། དོན་སྤྱི་ལ་བརྒྱའ་ཆད་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ལ། སྤྱི་རང་
གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ལ་བརྒྱའ་ཆད་བྱེད་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདོད་པ་ལྷུ་བ་པོ། །དེས་ན་མ་འབྱུང་པའི་ཆད་བྱས་གྱི་འབྲེལ་པ་སྤྱད་སྤྱུལ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གསལ་དུ་བརྒྱའ་བཏགས་པ་དེ་དོན་དེའི་བརྒྱའ་ཡིན་པར་སྒྲུས་ཆད་བྱས་པ་
ན་མིང་དོན་འབྲེལ་པ་སྤྱད་སྤྱུང་བ་ལ་ཆད་བྱས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། བརྒྱའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་འདིར་ནོ་རང་མཆོན་དང་ནི་དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་སྤང་བ་དོན་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྱུང་དུ་གཞུག་པའི་

3

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

བ་དགག ། ལྷོ་ངོ་ལ་འབྲེལ་བ་སྐྱབས། འབྲེལ་བ་སྐྱབས་པའི་ཚད་མ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལྷོ་ར་དགག་པ་དང་། ལོ་ལོ་ར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ ཚེས་གཉིས་ནི་
 གཉིས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ལྷོ་ར་དོན་ལ་གཉིས་པ་མི་ལྷོ་ར་ཅིང་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་རང་ཉིད་རང་དང་འབྲེལ་བ་མི་ལྷོ་ར་པས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ལོ་ལོ་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ དེ་བཞིན་དངོས་མེད་ལ་ཡང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། ཡོད་ཅིས་བོད་སྐད་པོ་འག་འཁྱིལ་སྐྱ་སྐྱ་གཉིས་དུ་བྱལ་ལོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བུ་མི་ལྷོ་
 བ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབས་ཚེས་མེད་དགག་ཡིན་པས་དངོས་བསྐྱབས་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལྷོ་ར་པར་ཐལ་བས་དེས་ན་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་རིས་མི་ཐེན་པས་བསྐྱབས་འབྲེལ་དེས་པ་ལ་ལྷོ་སྐྱ་ལོགས་ཐེར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཐལ་བས་དགག ། དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ དེ་མི་འཐད་དེ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་
 འགྱུར་ཏེ་བདག་གཉིས་གིས་འབྲེལ་བ་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་འབྲས་ལུང་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ལྷོ་ར་གཞན་ཡང་ཚེས་གང་ཞིག་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་སྐྱ་མཚན་

རྟག་ས་མིན་ལ་འབྲེལ་ན་ཡང་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ན་རྣམས་གཅིག་པར་མ་ཟད་ལྷོག་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྔོང་བས་སྒྲ་བ་དང་བསེལ་བེར་བྱེད་ལྟར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འགྱུར་པ་འཇུག་། དེ་ལྟར་གིས་འབྲེལ་ན་ནི་གཅིག་གཅིག་གིས་འབྲས་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་དགག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་། རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་དགག་རྒྱུར་བ་ལ་དགག་པ། ལྷོས་པ་ལ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལྷ་ལྷི་ལ་མི་འབྲད་པ། དཔར་གྱི་སྒྲོར་འབྲེལ་ལ་མི་འབྲད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་ལྷི་མིན་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་གི་འབྲེལ་བ་མེད་ལྷ་ལྷི་ཡོད་ན་གཅིག་ཡོད་དུས་གཅིག་མེད་པས་གང་རུང་མེད་པས་བྱལ་བ་དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་དེ་ལས་ལྟར་བའི་འབྲེལ་བ་འདྲ་དོན་གྱི་སྒྲེང་ན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲོར་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས་བཤོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་སྒྲེགས་པ་ན་རེ་རྒྱ་འགགས་པ་དང་ནི་འབྲས་ལྷ་སྒྲེགས་པ་ལ་དེ་གཉིས་གིས་དཔར་སྒྲེལ་བའི་སྒྲོར་བའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། གཉིས་པ། རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲོར་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་ལ་དངོས་མེད་བྱ་བྱེད་དང་བྱལ་བས་སྒྲོར་བའི་བྱེད་པོར་མི་རུང་ཞིང་མི་རྟག་ན་ནི་མི་འགག་ན་སྒྲོར་འབྲེལ་ཡང་འགག་པས་དུ་བ་དང་སྒྲེལ་བར་མི་རུས་ལ་བར་དེར་འབྲེལ་རྒྱུར་ལྟར་གསུམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མ་འབྲེལ་བ་གསར་དུ་འབྲེལ་བྱེད་

༡༩། །ཡིན་ན་མི་དུ་དང་སྒྲོར་འབྲེལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་འབྲེལ་བ་གཞན་དགོས་པས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲ་བཀོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།
གལ་ཏེ་ཁ་གཅིག་གིས་ཡན་རྒྱུ་ཆོས་གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་མི་དུ་དྲ་རྒྱུད་བར་རེ་རེའི་སྒྲིང་ན་གིས་ཆར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཉིས་པ། དེ་ལྟ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ལས་འབྲེལ་མེད་མི་སྲིད་པས་ཡན་
རྒྱུ་མ་ལྟོས་པའི་མི་ལྟ་བུའས་དུ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུད་བ་རེ་རེ་མཐོང་སྟེ་ཅིག་གོས་མ་མཐོང་བས་ཀྱང་། འདི་དུ་བའི་རྒྱུ་ལྡོ་ཞེས་སམ་འདི་མེད་འབྲས་ལྡོ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བ་རེས་པར་འགྱུར་
ཞིང་འབྲས་རྟགས་དང་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡན་རྒྱུ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་ཞི་འདོད་ཐ་ཆད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟོས་འབྲེལ་དགག་པ་ལ། ཡན་འདོགས་པ་
ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཡན་རྒྱུ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཡན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལྟོས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མི་འགྲལ་ཞེ་ན། གཉིས་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཅིག་དངོས་པོ་ཡིན་དུས་གཅིག་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ། ཡན་བྱ་ཡན་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་དཀྱའ་སྟེ་བྱམ་པ་དང་རིང་

227

འབྲུང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐ་སྙད་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ཙམ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དགག། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་དེ་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་མི་འབྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། རྒྱལ་ལས་
གཡོན་དང་ཡར་ལྷུང་རིང་བྱང་སྟག་ས་གུང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་དེ་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འབྲུང་བས་སོ། །གཉིས་པ། ཐ་སྙད་ལྟོས་ཙམ་མིན་གྱི་དོན་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་ལྟོག་པ་གང་
གི་ཡིན་བརྟགས་པས་ཞིགས་དེ། མེད་རྣམས་མེད་ན་དུ་བའི་རྣམས་མི་འབྲུང་བ་ཡིན་ནམ། མི་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་མེད་ན་དུ་བ་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་མི་འབྲུང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷུང་ན། མེད་རྣམས་ལ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བས་འདས་ད་
ལྷུང་གྱི་མི་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ཡིན་མོད། འདས་པ་དོན་ཐོབ་བྱེད་མ་ཡིན་དེ་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འདས་པའི་མི་ཐོབ་དུ་ལྷུག་ན་ཡང་ལྷུང་མ་ཡིན་པས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་མེད་ལ། ད་ལྷུང་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་དང་ཐོབ་པ་
གཉིས་ཀ་མེད་དེ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་དུད་གྱི་རྣམས་སོ་སོར་མ་སྟེ་བར་ལྟོག་པ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ལ་འདོད་ན། དེ་རྟོག་པས་སྟེལ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་འབྲེལ་མི་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ལྷ་འབྲས་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་
དགག་པ། ལྷ་འབྲས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལྷ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཞེ་ན། རིགས་དེ་ལྷ་འབྲས་རང་མཆོན་ཉིད་ལ་ཐེར་བ་ཡིན་ན་ལྷ་འབྲས་ཀྱི་སྟོན་ལས་འདས་པ་མེད། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷུང་

3 ཚེད་མ་ མེད་ཀྱི་ རིག་པ་གཉིད་

༡༥༥། །པའི་རིག་པ་ཞེས་ཐ་དང་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན། ལྷི་ཡི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་གྲག་ཟེན་དྲོ། །གསུམ་པ་ལྟོས་འབྲེལ་གཞན་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། ལྷུ་བཤད། དེ་བཀག་པ་གསུམ། དང་པོ། དོན་ལ་
འབྲེལ་བ་འགོག་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་པ་འདི་སྟེ་ལྷ་ན། དང་འདྲུབ་དང་། ལྷུ་པར་དང་ནི་ལྷུ་པར་ཅན། ལྷུ་དང་ལྷུ་པ་ལ་མོག་སྒྲུབ་པ། འབྲེལ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་རྒྱམ་སྒྲུབ་ཞེན། དེ་ལ་ལྷ་ན་
འབྲེལ་ནི་ལྷུ་པར་གཞོན་ལ་ནི་རྒྱ་ལྷུ་པར་ལྷུ་པ་ལྷ་ལྷུ་ནི་དོ་པོ་གཅིག་མིན་པས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མིན་ལ། ལྷུ་འབྲས་མིན་པས་དེ་ལྷུ་མིན་ཀྱང་རྟེན་བརྟེན་པར་ལྷུ་ལ་བས་ན་དེ་དང་ལྷ་ན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཤིང་
ཅམ་གྱི་ལྷུ་རྒྱུ་པའི་རྟེན་གཅིག་སྤུ་ལ་ཕྱེ་ལྷུ་ཅན་མོག་སྒྲུབ་ལྷུ་པ་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲོད་པ་འདྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས། ལྷུ་དང་མི་རྒྱུ་པ་ཐ་དང་པའི་སྒྲུ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ནོག་ལྟོག་གལ་རྒྱ་མོག་སྒྲུབ་
དགར་ཐལ་མོག་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཐགས་གྱི་རྒྱ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྤུ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་མོག་སྒྲུབ་པ། ཚེས་ཐ་དང་པ་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲུབ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ་ནི་འདྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ། ཐ་དང་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་
གོ་པ་དེ་ལྷུ་པས་དེ་ལྷུ་པ་ཅན་གོ་བ་ལྷ་ལྷུ་ནི་ལྷུ་པར་ལྷུ་ཚེས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད། འགག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་དྲ་རྒྱ་ལྷུ་ འབྲས་སྤུ་རྒྱམ་མཉམ་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་མིང་དུ་སྒྲུབ་འབྲེལ་དུ་འདོད་དོ་

ཚེད་མ་རིག་པ་འདི་སྒྲུབ་

ལོ། བདག་རྟག་པ་དང་དེའི་བྱ་བ་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་སྟགས་མི་རྟག་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ། བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ལོ། །མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པ་རྟག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟར་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་
 མེད། ལུ་ལྟག་དང་ལུག་རྟའམ་བྱ་ཚོད་དང་བྱེ་བ་སྟགས་ལ་རྩེ་ཁོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་རུར་བ་ཕྱོ་ལྟག་ལ་སྟགས་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྟོངས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་ལ། རོན་ལ་མ་གྲུབ། ལྷོ་དོར་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་རྒྱུམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་དགག་ན། རོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། དངོས་མེད་ལ་དངོས་འབྲེལ་མི་སྤིང་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་ན་རང་ལ་རང་འབྲེལ་མི་སྤིང་པ་དང་ཐ་དད་ལ་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤར་སྤར་བརྟགས་པས་ཤིགས། གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷན་པ་སྟགས་ལ་འད་རོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱོད་གྱི་ལྟར་གཞན་སེལ་གྱིས་སྦྱེལ་ན་ལྷོ་དོར་
 འབྲེལ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུགས་ངན་པ་དེ་འདྲ་བ་སྤང་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷན་པ་ཅན་སྟགས་དེ་དག་ལ་རྟག་དངོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ་ཡོད་པས་འབྲེལ་བར་མི་རུང་ལ་གལ་ཏེ་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་སྦྱི་བྱེ་བྱག་ལྟ་སྟེ་འབྲེལ་བ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་ན་ལྷོ་དོར་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོར་འདུས་པའི་འཐད་དོ། །

༡༩། །འདི་ཐད་དུ་རི་ལྷོར་གནོད་པ་ལོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་འདི་འབྲེལ་བ་ཅུ་བར་ཤོར་བ་ཡིན་གྱི་ཅུ་བའི་ཆོགས་ལ་གཟུང་བར་མི་བྱོལ། །གཉིས་པ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལུ་སྟེགས་རྒྱམས་གྱི་ལུགས་ཆོས་གྲགས་གྱིས་བཀག་ཐེན་པས་སྒྲུར་ཡང་འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་ལོན་ན་སྟེ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཀུན་སྒྲུང་ནས་ཆོས་གྱི་གྲགས་པས་བཀག་ཅིང་ཤོར་བ་ཡི་རན་རྟོག་པལ་ཆེར་ཞིག་ནི་སྒྲུན་པོ་རྒྱམས་གྱིས་ཚུར་དར་དུ་ལོན་པ་ནི་སྒྲུང་བའི་གནས་ཏེ་དཔེར་ན་མི་འདོད་པའི་ནད་ལ་སྒྲུགས་སྒྲན་བཏང་ནས་ཕྱིར་སྒྲུགས་པ་ལ། བྱི་ལས་གཞན་པ་ལུ་ཞིག་ཟ། བར་སྒྲུབས་གྱི་ཆོགས་ལུ་བཅད་བའོ། །གཉིས་པ་བྱོལ་པ་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲོས་རི་ལྷོར་སྟེལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བ་གཉིས། དང་པོ། དོན་རང་མཆོན་ཐད་དུ་གནས་པས་འབྲེལ་མི་སྟིད་ཀྱང་གཞན་སེལ་བའི་རྒྱུ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཐ་སྒྲུང་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་རང་མཆོན་གཅིག་ལ་སྟེ་ཕྱིར་བ་མིན་པ་སྒྲུང་ཅིག་མིན་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲུད་པ་མིན་པ་རྒྱམས་སྒྲོང་བའི་རྒྱམ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་མི་རྟག་བུམ་པའི་རྟོག་པ་རྒྱམས་ལོགས་ལུ་དབྱེ་ཞིང་དེ་གཅིག་དུ་སྒྲུང་བའི་གཞན་སེལ་གྱིས་གཅིག་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་རྟགས་པ་དང་། དེ་བྱུང་ཡང་དོན་ལ་མི་སྟིད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་མ་དང་ཕྱི་མ་འབྲས་སུ་རྟོག་པས་སྟེལ་བ་ཡིས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་བཞག་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་འཇུག་ཡུལ་བསྒྲུབ་ནས་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བར་འཐད་དོ། །

ལ་ཐེ་དུ་གཞི་

གཉིས་པ་ལ། གྲོས་བདག་གཉིས་པར་སྒྲེལ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། དེ་སྤང་བ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་གྲོས་སྒྲེལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་ན་
དོན་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་དོན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ་དེ་གཉིས་དོན་ལ་མི་འབྲེལ་བས་རྟགས་དེ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པེད་དུ་རུང་བ་མིན་ཞིན། གཉིས་པ། གཞན་
སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བརྟགས་པ་དེ་མཐོང་བ་དོན་ཚུས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་བྱས་མི་རྟག་སྟགས་སྟེ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་སེལ་ལོག་པས་བརྟགས་པ་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་སྒྲུབ་རྟག་པ་དང་མ་བྱས་སྟགས་
སྟེ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྟག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དོན་ལ་འཇུག་པས་འཇུག་པུ་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་ན་འབྲེལ་བ་ཡི་ག་སྤྱད་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཅིག་གོས་ལོག་པ་ནི་འབྲེལ་མིན་དུ་འཇོག་སྟེ་དཔེ་བཟུང་བ་ལྟར་འཇུག་པུ་ལ་མི་ཐོབ་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། དུ་བ་འདི་མི་དེ་མི་དན་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་དུ་བ་རང་ལ་མི་དན་དུ་བ་དེ་ནི་ཚུ་མི་དན་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་རང་གི་སྟེང་ན་
ཡོད་པ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིན། གཉིས་པ། ཚུ་མི་དན་འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་བས་དོན་གྱི་དུ་བ་དེ་མི་མི་དན་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་མའི་མི་དེ་མི་དན་ན་སྟེ་མའི་དུ་བ་འདི་མི་འབྱུང་ཞེས་དེ་གཉིས་བསྟུལ་དེ་

གཅིག་པ་རྒྱལ་ལྟུང་པ་ཐ་དང་ལ་ལྟུང་པ་ཐ་དང་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ཐ་ལྟུང་གི་གཞན་དུ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅུ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཡོད་
 པ་དེ་སྤང་ཅིག་གིས་འཛིག་སྟེ་དཔེར་ན་ལུས་པ་བཞིན། སྤང་ཡང་ཡོད་དོ་ཅིས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་ངེས་པ་སྤང་བའི་རྟགས་གཉིས། དེ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་དང་པོ་ལ།
 འཛིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟུང་པའི་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལྟུང་མེད་གྱི་རྟགས་བཤད་པ། དང་པོ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འདོད་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་
 དང་། དེ་ལ་མི་འབྱུང་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ། དེའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྟགས་དེ་ངེས་པ་ཡིན་དེ་གང་སྟེས་པ་ཁོ་ན་འཛིག་པ་ཡིན་དེ་སྤང་ཅིག་གཉིས་པར་སྤང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་མིང་གདགས་གྱི་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་
 ཚེས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་ལ་འཛིག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟུང་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པ། མ་ངེས་པ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ལུས་པ་
 དང་གིང་འཛིག་པ་ཐོབ་དང་མི་ལྟ་བུ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟུང་སྟེ་འཛིག་པ་གཞན་ལ་ལྟུང་པ་མེད་པ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དོར་བསྐྱུས་ཏེ་དགག་པ་དང་། རྒྱལ་པར་སྟེ་སྟེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་པར་བྱ་

ལྷོ་ལྷོ་

འགལ་བར་སྒྲུང་ཡང་དོན་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་ལ་བལྟས་ཀྱང་མཐོང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ལ། བལྟ་རྒྱ་མེད་པའི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་གཉིས་ཀ་དོན་ཅི་ཡང་མིག་སྒར་མ་ལྟར་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་དོན་དྲི།
 གཉིས་པ་མ་དེས་པའི་ཚུད་སྒྲུང་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ས་བོན་ཚུ་ལུད་ཀྱི་ཚྲིགས་པ་ཚང་ནས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཡང་སྒྲུ་གྱ་སྒྱུད་དེས་ཡིན་པ་ལ་མི་སྒྱུད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་
 གནའ་ཆོས་འདྲི་ཡང་མ་དེས་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། རུ་བའི་ལན་དང་། ལན་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ་གཉིས། དང་པོ། ཚྲིགས་པ་རྒྱང་བ་ལས་སྒྲུ་གྱ་སྒྱུ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་དེ་དག་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ།
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྒྱགས་འདི་མ་དེས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། མཚུངས་པར་བསྒྲེ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་སྒྲུང་བ། མ་དེས་པ་སྒྲུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། དོན་
 ཚྲིགས་པ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འདྲ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་དུས་ལ་ལྟོས་སྟེ་ན། གཉིས་པ། དུས་ལ་ལྟོས་ན་ནི་ལྟོས་དགོས་པའི་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལྟོས་གཞི་འཛིག་པའི་དུས་དེ་མ་ལྟར་གི་བར་དུ་འགྱུར་
 ན་འཛིག་པ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཏེ་དུས་མ་ལྟར་ཡང་འཛིག་པས་སོ། །འཛིག་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བྱས་པ་མི་འགྱུར་ན་དོ་བོ་ལ་བྱུང་མེད་པས་སྒར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་འཛིག་མེད་དུ་གནས་ཏེ་དང་པོ་མི་འཛིག་མཐར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་

མེད

༡༢༡ ། རིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ས་དང་ས་པོན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་མེད་
 གི་གཅིག་ཡིན་པས། རྩོད་འགྱུར་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྤྱོད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོག་ས་པ་སྐྱེ་ངོ་བོ་འགྱུར་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་ཆོག་ས་པས་སྐྱེ་ནས་
 མེ་ཆོག་ས་པ་ཐ་མས་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་སྐྱེར་ཆོག་ས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོག་ས་ཅམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་
 འོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ནུ་ཡང་ཆོག་ས་པ་དང་པོ་ལ་གོག་ས་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་མི་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ། དང་པོ་གོག་ས་ཅན་ཐ་མ་གོག་ས་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་མིན་ལ་ཐ་དྲད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིད་ཀྱིས་ལས་སྒྲུབས་ལ་གཅིག་
 ཏུ་འདྲོད་ཀྱང་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ཁོན་རེ་འབྲས་ལུ་གར་ཀྱི་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་འབྱུང་ངེས་པས་མ་ཁུབ་སྐྱེ་དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་རྩ་ཆོག་ས་ཀྱང་སྐྱུ་ལུ་ཡི་སྐྱུ་གུ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོས་མེད་གི་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་། རས་ཀྱི་རྩ་ཆོག་ས་ངེས་སུ་ལུའི་སྐྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པས། སྐྱུ་ལུའི་སྐྱུ་གུ་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཅེས་པ་ལྟར་ལྟོས་མེད་གི་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ནི་མ་ངེས་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་།

سیرت ابن قدام

ལན་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་ལུང་ལྷ་གུ་ནི་རང་ཉིད་སྤོང་ལ་ལྷོས་ཕྱིར། ལྷོས་བཅས་ཡིན་གྱི་ལྷོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། གཉིས་པ་ལ། མཚུངས་པའི་རྩལ་པ་དང་། དེ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ། ལན་ལྷ་ལུང་ལྷ་གུ་རང་གིས་སྤོང་ལ་ལྷོས་པ་དེ་བཞིན་འཛིག་པའི་རྩལ་ལྷོས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ཅིག་གིས་ལྷོས་མེད་དུ་འཛིག་པ་མིན་གྱི་འཛིག་པའི་རྩལ་ཐོབ་པ་ལྷོས་པ་ཞན་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ལྷོས་མེད་གྱི་རྟགས་མི་གྲུབ་ཤིང་། གཉིས་པ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཉི་ལྷ་གུ་ནི་རང་རང་གི་རྩལ་ལ་ལྷོས་དགོས་ལ། དངོས་པོ་འཛིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་རྩལ་ལས་ལྷོས་ལུ་འཛིག་པའི་རྩལ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས། འཛིག་པ་དངོས་མེད་མེད་དགག་གི་ཆ་ཅམ་ལ་བཟུང་ན་རྩལ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཛིག་ཕྱིར་གཞན་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་གསུམ་གྱི་རྩལ་སྤང་། རྟ་མི་རྟ་དངོས་འགྲལ་བུམ་ལྷོས་གྱི་རྩལ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དྲང་། རྩལ་ཡོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་རྟ་མི་རྟ་གཉིས་མི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་མི་ཕྱིར་པར་མཚུངས་པ་ཡི་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟ་པར་བསྐྱབ་པ་འདྲི་ར་མི་འགོག་ཏེ་གཞོན་མི་རྩལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིག་ལ། གཞོན་པ་ལྷོན་པའི་ལུ་ལྷོགས་སྤང་བ་དྲོད་

༡། །པ་དང་། དེ་དག་པ་གཉིས། དང་པོ། དབང་ཕྱག་པ་སྟགས་ན་རེ། བྱ་རྟག་པ་ལ་ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་དགར་པོ་ཡོད་སྟེ་ད་པ་ལྟར། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོག་པ་པས་བྱམ་སྟགས་པ་ལ་ཆེར་མི་རྟག་ཀྱང་
 དབང་ཕྱག་སྟགས་དངོས་པོ་དང་རྟག་པ་ཡི་གཞི་མཐུན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་མི་འགའ་ཞེས་བེད། གཉིས་པ་ལ། བརྟགས་ན་མི་འབྲང་པ། དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དབང་ཕྱག་སྟགས་རྟག་པ་དེས་དོན་
 རྟེན་མི་རྣམས་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་དུ་དབང་ཕྱག་བརྟགས་པ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་མཐུན་པས་མིང་ལ་མི་རྟོད་དོ། །འོན་ཏེ་དོན་རྟེན་རྣམས་ན་ནི་བྱ་བ་ལྟེ་པའི་ཆེ་དེ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་འགྱུར་ན་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པ་
 ཉམས་ལ། འགྱུར་བ་མེད་ན་དོན་རྟེན་པ་འགའ་ཏེ་སྟར་སྟར་རྟག་དུ་གནས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅུ་བའི་རྟགས་བཞེད་པ། སྟོར་བའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། དེས་ན་གེས་བྱ་གང་དང་གང་དོན་རྟེན་པ་མིན་པ་
 དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་བྱུང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དབང་ཕྱག་སྟགས་རྟག་པ་འདྲ་དོན་རྟེན་པས་སྟོང་དོ། །ཞེས་རྟགས་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ། གཏན་ཆོག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་
 འདིའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ནི་པ་རོལ་གྱིས་པས་བྱངས་པའི་དབང་ཕྱག་སྟགས་རྟག་པའི་སྟེ་དོན་གང་ཞིག་མི་རྟག་ལས་ལོག་ཅམ་གྱི་གཞན་སེལ་སྟེ་བརྟགས་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ངག་དུ་

བཟོད་པའི་དངོས་མེད་ཙམ་མིན་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཕུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་གི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་བཀག་ཉིད་བསྐྱབ་ཕྱི་ཚེས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩོགས་ཚེས་དང་། ལྷག་པ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩོགས་ཚེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་རིག་གཅིག་ཕུས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་ལ་རིམ་ཅིག་ཆར་གྱི་སྟོང་པའི་རྩོགས་ཚེས་རྟག་པའི་
 སྟོང་དུ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟེར། དེ་མི་འབྱུང་དེ་དགག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགག་ཕྱ་འཛིན་པ་འཕམ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ལ་ལ་ན་རེ་རྟག་པ་འབྱུར་མེད་ལ་དོན་བྱེད་
 པས་སྟོང་པར་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་པའི་རང་རིག་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་སུ་སྟོགས་བྱེད་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཉིད་ཀྱང་མི་སྤྱིད་པར་འབྱུར་དེ་སྟོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་
 དེས་ན་རང་ལུགས་ཚེས་ཅན་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཁས་སྤང་པའི་རྟག་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་སྟོང་པར་རྟོག་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རིམ་ཅིག་ཆར་དུ་དོན་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པ་འཕམ་འགོག་པའི་རྟག་པ་ཡང་དག་ཉིད་གྱིས་རྩོགས་ཚེས་འབྱུབ་པ་ཡིན་དེ་
 རྟག་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་རྟག་པ་དེ་ལ་ཚུད་སྤང་ལ། རྟག་པའི་གནས་སྤངས་ལ་མི་ཁྱེད་པ་སྤང་བ། རྟག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མི་ཁྱེད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོགས་སྤང་དང་། ལན་གཉིས། ཡང་

༡༢། ཁོ་མ་ལེ་ རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྣམས། རྟུང་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་འབྱུང་ཅི་ན། གཉིས་པ། རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་གཅིག་ན། རྟུང་མི་རྟུང་གི་ཚེས་
གཉིས་ཡོད་པ་འགྲེལ་ཞིང་ཐུང་པོ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་མི་རྟག་པས་དོན་བྱེད་དུ་རྟུག་ན་ཡང་རང་བཞིན་རྟག་པས་དོན་བྱེད་པ་འགྲེལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། ཕྱགས་སྤྲང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ཁོ་མ་ལེ་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་
ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་རྟགས་པའི་རྟུང་བ་ཡོད་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་འབྱུང་དོ་ཅི་ན། གཉིས་པ། དྲང་པོ་ནས་སྒྲུབ་ཅིག་གིས་མི་འཛིག་ན། རྟགས་པའི་རྟུང་བ་འབྲེག་ལ་སྒྲིབ་
དོ། གཉིས་པ་བྱུང་པ། གང་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་བཀག་པ་ལ། དངོས་པོ་མེད་པས་བྱུང་བ་འགྲུབ་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་རྟགས་གཉིས་སུ་གསུང་བའི་དགོས་པ་ལ། གཞན་
ལྷགས་དགག། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་འགྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་སོ་ཟེར་བ་ལ་གཞན་དག་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྟོང་དུ་སྟེ་སྟེན་འགོ་ལྷ་བྱར་སྟེས་མེད་འཆད་པ་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། གཉིས་པ། དེས་ན་ལོག་རྟག་རྣམས་གཉིས་གྱི་གཉིན་པོ་གཏུན་ཚིགས་རྣམས་གཉིས་གསུངས་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་དང་ཐུང་ན་འཛིག་ལ་མ་ཐུང་ན་མི་འཛིག་པར་འདོད་པ་ལ་སྟེས་མེད་དང་ཐུང་ཀྱང་མི་

2000

[illegible]

5 ཚད་མ་ ཞིབ་ཞེ་ རིགས་གཉིད་

ལྷོ། །ཡིན་ན་ཏུ་ཅད་ཐལ་ཟེར་བ་དང་གོག་མཁར་ལས་དུ་བ་སྒྲེ་སྒྲུང་སྟོགས་ཀྱི་མིན་གཞན་དུ་ཀུ་ཡིན་པར་ལྟུལ་པས་འདིར་མི་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་དུ་ལྟུལ་བ་བཤད་པ་ལ། ཀུ་མིན་ལས་སྒྲེས་པ་མ་
དེས་པ་བཀག། སྒྲིལ་སྒྲེའི་ཀུ་འབྲས་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ་གཉིས། དང་པོ། གང་དག་ཀུ་མིན་ལས་སྒྲེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ཀུ་དངོས་གང་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་སྒྲུབ་
མིན་ཏེ། རང་ཀུ་ལས་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པ་འདྲ་བས་དེ་གཅིག་ཡིན་པར་ལྟུལ་པ་ལ་དེ་མིན་ལ་དེ་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཀུ་མིན་དེས་བསྒྲུབས་པ་ཀུ་འི་འབྲས་སྒྲུབ་དངོས་ཉིད་མིན་ན་རྟོ་
གཞུག་པའི་མེ་མེ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། རྟོ་དང་གིང་སྟོགས་མེ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཀུ་མིན། མེ་ཀུ་དུལ་རྩས་བསྟན་མཁན་གྱི་ནང་གི་མེ་ཡིན་དུལ་ཕྱན་ཡིན་ལ་མེ་ཡི་དུལ་ཕྱན་གཅིག་དུ་ཆོགས་གིང་སྒྲུབ་པའི་ཀུ་བདག་རྒྱུན་ནི་རྟོ་ཕྱིར་
སྟོགས་ཡིན་ཏེ་མིག་ཤེས་གྱི་ཉེར་ལེན་མིག་ཤེས་སྒྲུལ་ཡིན་ལ་དེའི་བདག་རྒྱུན་དཔེར་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡང་ན་སྒྲིན་དང་ཕྱི་མ་ཡི་ཀུ་དང་འབྲས་སྒྲུབ་མི་འདྲ་བར་ཐོ་དད་དུ་ཡོད་དེ་མེ་ཡིས་བསྒྲེད་པའི་དུ་བ་སྒྲུལ་
དང་དུ་བས་བསྒྲེད་པ་སྒྲེ་དུ་བ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲེས་པ་ཡི་འབྲས་སྒྲུབ་དུ་བ་ཕྱི་མ་སྒྲེ་དུ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཆོན་གཞི་དོས་བཟུང་བ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། རང་མཆོན་རྒྱུད་པ་

ཚད་མ་ རིགས་པའི་སྒྲོལ་

2000

དང་ནི་སྒྲ་དོན་སྒྲ་དོན་སྒྲ་ཀུང་པ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་མཆོན་གཞིར་མི་འབྲད་དེ་རང་མཆོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་སྒྲ་དོན་ཀུང་པས་དོན་རང་མཆོན་གོ་མི་ལུས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། རྟོག་དོར་སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཆོན་
 ཏུ་འབྲེལ་བའི་དུ་བ་དང་མེ། བུས་དང་མི་རྟག་སྟགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་རྣམས་དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་དེ་གང་གི་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ། རྟོགས་ངེས་ངེས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་
 གཉིས་ཀ་དགོས་པ་རང་གི་ལུགས་བསྟན། འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། ཁ་ཆེའི་རྟོག་གི་ཁ་ཆེན་པོ་བདེ་བྱེད་དགྲའ་བ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་ངེས་ཀྱང་དཔྱེད་པ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་ངེས་པར་བྱེད་ཅིས་གྲགས། ཤར་རྟོགས་ཉི་འོག་པའི་བརྗོད་རྣམས་ཀུན་མཐུན་པར་སྤར་སྤར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡིས་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། རྒྱ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པ་ཡི་འཛིན་སྟངས་གཞན་སེལ་ངེས་པའི་བདུག་ཉིད་ཅན་ལུལ་འབྲེལ་པས་རང་མཆོན་དང་དོན་སྒྲ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱེད་པ་དེ་ཡིས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དངོས་པོའི་དོན་རང་མཆོན་
 ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱང་སྟོས་འབྲེལ་བ་ཞེས་སུ་སྟོན་བདུགས་པ་ཡིན་ཅིང་དེའི་ཚུལ་ཡང་སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཆོན་ཏུ་འབྲེལ་བས་འདི་དང་འདི་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་

༡༢། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གདེར་ལས་འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པ་འོ། །།གཉིས་པ་འགལ་བ་ལ། འགལ་བ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཚིགས་གང་ཞིག་ཚིགས་གཞན་གང་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་འགལ་བྱེད་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱུ་བ་བཤད་གཉིས། དང་པོ། འགལ་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་དངོས་དང་འགལ་བྱེད་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་སྟེ་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྟེ་འགལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ། གཞོན་བྱ་ལྟོག་པའི་དུས། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞི། དང་པོ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཚིགས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དབྱུང་ན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཚིགས་པའི་སྒྲི་གཅིག་མི་སྟེད་ལ་རེ་རེ་འགོང་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་མ་བྱུང་པོ། །གཉིས་པ། དེས་ན་རང་ལུགས་བཞག་ན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པར་རྒྱ་འབྲས་བཞིན་དུ་སྒྲི་བྱ་བ་དང་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་གཞོན་བྱ་རྒྱས་

མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལྟེན་པ་གཞོན་ཕྱིན་ཟེར་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་གཞོན་ཕྱིན་མི་གྲག་པས་ཆ་རེག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་གཞོན་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། འགལ་བ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུང་བ་
 སྐད་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་སྐད་པ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་མི་སྤྱིད་ཅིང་ཅིག་གོས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ་འང་མི་སྤྱིད་པས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོན་ཕྱིན་གཞོན་ཕྱིན་ཕྱིན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་
 དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚུངས་སུ་འགོག་མི་རུང་བས་རྒྱ་རྒྱུ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་འགལ་བ་འཐད་པ་མིན་ཏེ་གཞོན་ཕྱིན་གཞོན་ཕྱིན་གཉིས་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུལ་ལ་བརྟག་ན་
 མི་འཐད་པ། རྣམ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུང་བ་དང་། ཡན་གཉིས། དང་པོ། དོན་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་འགལ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་ནི་རྣམ་རྒྱ་རྒྱ་གྲག་པ་དེས་ན་འགལ་བ་ཞེས་ཕྱིན་པ་འདྲི་ཡོད་པར་མི་འཐད་པོ། གཉིས་
 པ། གཞོན་ཕྱིན་དང་ཕྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་ཕྱོད་མེད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་ཆ་རེག་དང་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱད། དེ་ནས་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གསར་དུ་རྒྱས་མེད་དུ་སྐྱེ་བས་སོ། །སྐད་ཅིག་སྐྱེ་ཕྱི་དེ་ལ་
 རྒྱ་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོ་བརྟགས་པ་དེ་དག་སྐྱོག་པར་ཕྱིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཞེས་བཞོན་པས་ཉིས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚུང་བ་དང་། ཡན་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཆ་རེག་གྲང་རེག་གི་རྒྱ་རྒྱ་འགལ་བ་གཉིས་རྒྱ་ཅིག་ཏུ་

མཛེས་པ་གསུམ།

གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོགས་སྒྲ་བརྗོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལ་ལ་སྤང་གཉིན་གྱི་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ལེ་སྤྲུ་ཅིག་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་དང་འགའ་ཞིག་སྤང་གཉིན་གཉིས་ད་ལྟ་ནས་རྟོར་ཏིང་གི་བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
དུ་ཡུན་རིང་འགྲོགས་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ། དེ་གཉིས་སྤང་ན། ཡུན་རིང་འགྲོགས་པ་ལེ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་ལྟན་ཅིག་དུ་མི་གནས་པ་དེ་གྲོ་ཆེན་ཁྱེད་ལས་སྤྲུ་མེས་རོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་བསྟིང་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་
ལ། དེམས་ཆོས་དང་། རྟོ་ཆོས་གྱི་འགལ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཆ་རིག་དང་གྲང་རིག་སྟགས་དོན་ཆོས་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་འདུར་དུང་བས་སྤྲུ་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཤད་དུང་གཉིས་པ་ལ་རུས་མེད་དུ་ཁྱེད་གསུམ་པ་ལ་གཞོད་བྱ་
འགག་པ་དང་གཞོད་ཁྱེད་སྤྲུ་པ་དེ། སྤྲུ་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་དེམས་ཆོས་གྱི་འགལ་བྱེད་ཆུན་ཤོག་གོ། །གཉིས་པ། དེས་སྤྲོ་འདྲགས་སྟགས་སྟོ་ཆོས་དུས་ལ་རྟོས་པ་རྣམས་སྤྲུ་ཅིག་དང་པོར་ཤད་མི་ཁྱེད་སྤྲུ་པ་ས་དེས་པ་ས་ཆོས་
འདྲོགས་སྤྲུ་ཏེ་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་མ་ཁུད་དེ་མི་སྤྲུ་བ་ཙམ་ནི་སྟོ་ཡི་ཆོས་གྱི་འགལ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྤང་ལ། དོན་འགལ་ལ་ཚུད་སྤང་དང་། རྟོ་འགལ་ལ་ཚུད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆ་ལོད་མེད་བརྟག་ན་མི་
འཐད་པ། རུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོགས་སྒྲ་མས་ཚུད་པ་དང་། དེ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ། དང་པོ་ལེ་སྤྲུ་ཅིག་གཅིག་ལ་སྤྲུ་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་ན་ནི་རྟགས་པ་ལེ་ཆུན་

མཛེས་པ་

[illegible]

མཛེད་པ་ལྟར།

ནོ། །གཉིས་པ་སྟོ་འགལ་ཚུད་སྤང་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། སྤང་བྱའི་དོ་བོ་འཇམ་ས་པོན་སྤང་བ་གང་ཡིན་དོ་བོ་ཅམ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་ལྷོག་པས་ཚད་མ་མི་དགོས་ལ་ས་པོན་འཛམ་ས་པའི་རུས་པ་
ཚད་མ་ལ་ཡང་མེད་པས་ན་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་ཡང་མི་འབྱུང་བེད། གཉིས་པ། དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཏིང་འཛིན་སྟག་ས་ས་པོན་སྤང་བའི་གཉིན་པོ་འང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ཚད་མ་ལས་སྤང་བའི་ངེས་པས་སྟོ་འདོགས་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པས་
ངེས་པ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིད་དུ་སྟོ་འདོགས་མེད་པ་ལ་འཛོག་གི་གོང་གི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་མིན་ནོ། བཞི་པ་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། དོན་ལ་འགལ་བ་བཀག། སྟོ་དོར་འགལ་བ་ཚད་མས་བསྟུབས། གྲུབ་པ་ལ་ཚུད་སྤང་
གསུམ། དང་པོ། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ་འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་མེད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཚ་གང་ལྷ་བྱ་ནི་འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། སྟོ་དོར་རྒྱན་
འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་འདི་དང་འདི་འགལ་ལོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་ནས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་གོ། གཉིས་པ། དེ་སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་གང་སྤང་དང་ཅིག་སོས་མི་སྤང་མ་གཏོགས་པ་འགལ་བ་
ངེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་དུ་དང་པོ་གཞོན་བྱ་རུས་མེད་དང་གཉིན་པོ་སྟོ་བས་ལྷན་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་གཉིན་པོ་རུས་ལྷན་དམིགས། དེ་རྗེས་གཞོན་བྱ་རུས་མེད་དམིགས་པས་ཚད་མས་ངེས་སོ། །

༩༩། །གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གང་རེག་འགོག་ལ་ མེ་ཅམ་ནི་མ་དེས་ཏེ་མེ་ཡོད་གུང་གང་རེག་མེད་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་རྟགས་སུ་
 དགོད་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ་དེའི་ཚེ་གང་རེག་སྤང་རུང་ན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེག་ཅིང་། སྤང་མི་རུང་ན་དེ་བས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྟོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ། །ཁ་ཅིག་མེ་སྟོབས་ལྷན་རྟགས་སུ་
 དགོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཅིས་ཟེར་གུང་གང་རེག་སྟོབས་ཆེན་ཆ་རེག་མེད་ལ་མ་ཉམ་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ཅམ་ཡིན་ཏེ་མི་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བྱའི་
 གང་རེག་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤང་འགལ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོགས་སྤྱི་བཟོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་དང་པོ། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་
 གྱིས་དཔེན་པ། ལན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། དབྱེ་ན་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅུད་སྟོག་ཅམ་དུ་གནས་པ་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱད་འགལ་གཉིས། བརྒྱད་འགལ་ལ་འདྲ་དངོས་འགལ་གྱི་
 རྩོད་པར་དུ་བྱས་མ་བྱས་རྣམས་གཉིས་འདྲོད་ཅིང་དེ་ལ་འདྲ་ཇུས་དངོས་འགལ་རྟག་མི་རྟག་སྟོགས་གསུམ་དང་སྟོག་པ་འགལ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡི་སྟོན་སྤྱི་ལྷན་སྟོག་རེ་རེ་ལ་དངོས་བརྒྱད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ་བརྒྱད་

ཚད་མ་ཞེས་བྱུང་

འགལ་ལ་ནང་གསལ་གཉིས་ཡོད་པས་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྒྲིན་སྒྲིང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་མི་འཐད་དེ་ཆོས་གཞན་གྱིས་དཔེན་པ་ ཅམ་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་དེ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པས་ན་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དོན་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་ན་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་གྱི་འགོག་པ་ཡི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་དང་འབྲེལ་ན་སྒྲིབ་རྟགས་ཀྱང་འགལ་བས་དེས་འབྲེལ་ཡུལ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁོ་ན་རེ་མེ་དུ་སྟོགས་ཐ་དད་འབྲེལ་ལམ་རྣམས་ལྟོག་ཐ་དད་སྟོ་སེར་སྟོགས་མ་འབྲེལ་ཡང་རུང་སྟེ་ལན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དེ་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པས་འགལ་ཡང་འགལ་འབྲེལ་ཡང་འབྲེལ་བས་སྒྲིན་མེད་ཅི་ན། གཉིས་པ། སྒྲིན་པོ་ཉིད་སེར་པོ་མིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འགལ་བ་སེར་པོ་དམིགས་པས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་པོ་ཡིན་པ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་རུང་མེད་པ་ཡི་རྟགས་ནི་རྣམས་མེད་འགྱུར་དེ་སྒྲིན་པོ་སེར་པོ་མིན་པ་སྒྲིང་རུང་མེད་པས་ཁོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེའི་བྱ་བ་འགལ་དམིགས་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་དོན། རྟོག་གའི་སྒྲིབས་འགར་སྟོ་སེར་དང་མེ་དུད་སྟོགས་ཐ་དད་འགལ་

༡༡། །བར་གསུངས་པ་ནི། འགལ་བ་མཆོད་ཅིང་པ་མིན་པར་བརྟགས་པ་བྱ་ཡིན་ཏེ་དཀར་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་མེར་པོ་ལྟ་རྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་བལང་ཞེས་ལྟན་ཅིག་འདུག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་འདོགས་པ་
 བཞིན་ཅོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འགལ་འབྲེལ་བརྟངས་སྒྲིམས་གསུམ་སྒྲིར་བསྟན། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཕྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན། ཐ་དད་ལ་འགལ་འབྲེལ་བརྟངས་
 སྒྲིམས་གསུམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ། རང་ལུགས་ལ་སྒྲིར་ཆུ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་གཤམ་པ་འི་ངོར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གར་བའི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ་ཡིས་རམ་པས་རྣམ་དང་སྒྲོག་པ་ལ་ཐ་དད་ཐ་དད་
 མིན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱེད་ལ། གཉིས་པ། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟར་གྱི་པ་དང་གཞོད་པ་གྱི་ལ་རམ་པས་འབྲེལ་གྱི་པ་དང་འགལ་གྱི་གཉིས་ཀྱི་མིན་ན་ཐ་དད་ཅུ་ཡིན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་གང་ཡང་
 མིན་ཅོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་བན་ཚུན་སྤང་འགལ་དངོས་ལ། མཆོད་ཅིང་དང་། རྩོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་འགལ། བརྒྱད་འགལ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲོ་སྒྲོ་མིན་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་སྤར་རང་ཡིན་ན་རང་མིན་འགྲོག་པ་ཡི་
 ཆོས་དེ་ཅིག་གོས་དང་དངོས་འགལ་གྱི་མཆོད་ཅིང་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཆོད་ཅིང་ནི་རང་ཡིན་ན་རང་མིན་པའི་ཆོས་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་འགྲོག་པ་འདུས་བྱས་དང་རྟག་པ་ལ་

۵۴۰

མཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་རྩོད་སྦྱོང་ལ། དངོས་དང་། དོན་བསྟུན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོ་སེར་སུམ་སུམ་མཉམས་འགྲེལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པས་གཅིག་གྱུ་བ་པས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་གཉིས་
གཉི་ཡིན་པ་ཡོད་དགོས་སྟེ་ན་དེ་གཉིས་ནི་ཡན་ཚུན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་ནས་འགྲེལ་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡན་ཚུན་སྤང་འགྲེལ་ནི་གཅིག་པ་བཀའ་པའི་བྱ་དང་ཡིན་ལ་རྟགས་སྟུང་ཆེ་དེ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞོན་པ་
ཅན་གྱིས་འགོག་ལ། ཡན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་སྤང་རུང་མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་པེས་དམིགས་པས་གཅིག་འགོགས་པ་མིན་ནོ། །བསྟུང་བའི་ཆེན་མོ་སྟུང་བཅད་
པའོ། །ཆོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་འགྲེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྟན་པའོ། །གཉིས་པ་པེས་བྱེད་ཆོད་མའི་རང་བཞིན་ལ། མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ།
སྟེར་མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ །བྱེ་བྲག་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། པེས་བྱ་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བསྟུང་བའི་དགོས་པ་བསྟུང་། བྱ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་
ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གསུམ། དང་པོ། པེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚན་ཉིད་མཉམས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་པར་རང་རིག་གིས་གྱུ་བ་པའི་སྟེར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་དང་དེ་ཉིད་ལ་སྟུང་བྱ་མ་ལུགས་

༡༢། །བའི་ཞེན་རུང་དང་གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་བྱིར་མོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་རོས་བཟུང་། དེར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། མཚན་ཉིད་ནི་འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་འཛིག་གི་རྒྱ་སྟེ་མོག་
མོག་གལ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཚེས་ཡིན་ལ་མཚན་བྱ་ནི་འདི་གོ་བར་བྱ་བ་རྣམ་འཛིག་གི་འབྲས་སུ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟོད་ལྟ་བུ་སྒྲི་ཡི་རོར་བཞག་པའི་ཚེས་ཡིན་པ་དང་། མཚན་གཞི་ནི་འདི་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་
དོན་གྱིས་རྟེན་ལ་མཚན་བྱ་བ་ཉག་གས་པར་བརྟེན་པས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཚེས་ཏེ་དགར་བལ་ལྟ་བུ་ཡོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱའི་འབྲུར་བཞིན་ནོ། །དེ་གསུམ་པོ་འང་རང་མཚན་གྱི་ཆ་
ནས་མིན་ཏེ་གཞན་སེལ་བས་སྟེ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་དགོས་པར་བསྟན། དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མཚན་མཚན་གཞི་ཡི་ཚེས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་མོག་མོག་གལ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་
ལ་མཚན་ཉིད་ཟེར་གྱི་གཞན་གཉིས་ལ་མི་ཟེར་བའི་རང་རང་སྟན་མིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་མེད་ན་དེ་གསུམ་པར་པར་ཡིན་རྒྱུར་ཡིན་དུ་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད།
མཚན་བྱ། མཚན་གཞིའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་རྟོག་པ་དགོས་ཀྱང་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག། དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུགས་སྒྲ་བརྗོད།

50

དེ་དག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལ་ཅིག་ན་རེ་མཆོན་ཉིད་དོན་ལྟོག་ཆུས་ཡོད་ཡིན་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་གཞག་མི་དགོས་དགོས་ན་ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། ལ་ཅིག་དོན་ལ་མཆོན་ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་
 རང་གི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཡང་གཞན་དག་ནི། དོན་ལ་འད་དགོས་ཟེར་ཞིང་མཆོན་བྱ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་མཆོན་བྱ་ལ་མཆོན་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་དེ་དག་དཔེར་ན་རྟག་ས་སྒྲ་མ་གཏན་ཆོག་ས་སྒྲ་བ་བྱེད་ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་གཏན་ཆོག་ས་གྱི་སྒྲ་བ་བྱེད་ཡིན་པར་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚང་བ་ལོག་ས་བཞིན་དུ་ལྷག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་དུ་སྒྱིར་དག་པ་དང་། ལྷག་མེད་འདོད་པའི་ལུགས་བྱེ་
 ལྷག་དུ་དག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་། དེའི་སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་ཀྱང་ལྷག་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་རྒྱུ་མ་མི་འཐད་དེ་རྒྱུ་འདོག་སྒྲ་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་དེས་
 བར་རྒྱུ་གཞག་འབྲས་སུ་མཆོན་བྱ་དེས་པ་ཡོད་ན་ནི་མཆོན་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་འཛོག་བྱེད་མེད་པར་བཞག་བྱ་མ་དེས་ན་ནི་མཆོན་ཉིད་ལྷག་མེད་གྱི་ཕྱི་མ་དེས་མི་སྒྱེད་པས་མཐར་ཆུ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མི་ལྷུང་
 བས་རྒྱུ་གཞག་དེ་དག་འཛོག་གོ། གཉིས་པ་ལ། སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། ལྷག་མེད་དག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁོན་རེ། ལྷག་མེད་གྱི་ཕྱི་མ་མ་གཤམ་ཀྱང་མི་སྒྲོན་དེ་རྟག་ས་གྱི་མཆོན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་སྒྲ་བ་བྱེད་ལྷག་མེད་

༡༡། ལྷོན་མེད་ཟེར་ན། གཉིས་པ། རྟགས་སུ་མཚན་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་བ་ལང་དུ་མཚན་པའི་ལྷོག་གལ་ཡིན་པར་མ་དེས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་དང་བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་དཀར་ཟེལ་ཉིད་ཡིན་པར་དེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་བ་ལང་ཡིན་པར་རྟགས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྒྲ་བྱས་པར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲ་རྟག་པའི་སྒྲི་འདོགས་སྒྲི་མི་སྤིང་པ་དང་ཚོག་ལྷོག་གལ་མེད་པའི་གོང་ལུ་གཞན་ལའང་བ་ལང་དུ་དེས་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལ། ལྷག་མེད་དུ་འདོད་པའི་གཞན་ལུགས་བཀག་མི་འདོད་པའི་རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷོགས་སྒྲ་བཀོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་སྒྲ་སྒྲི་མ་འབྲུལ་བའི་ཞེན་རུང་ཞེས་མེད་ན་དེ་ནི་སེས་བཟོད་ལས་འདས་ཏེ་སེས་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་གཉིས་པའམ་བྱི་མ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་བྱི་མ་བྱི་མ་མཚན་བྱ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་འདོད་དེ་ཐ་སྙད་ཞེས་དེ་ག་རང་གི་གཞན་སེལ་སྒྲོ་རོར་སྒྲ་ཙམ་དེ་དེའི་དོན་ལྷོག་དུ་ཞེན་པའོ། དེ་ལ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཞེས་བུམ་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡི་རང་ལྷོག་ལ་དབྱེར་པ་འདི་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། ལྷོན་བཟོད་པ་དང་། ཡན་ཉིད་ཀྱི་བཟློག་སྒྲི་རང་འདོད་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཡལ་ག་ལའང་། ཡལ་ག་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡལ་ག་དེ་ཉིད་གིང་མ་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་ཡལ་ག་ལ་ཡང་ཡལ་

གཤམ་ཏུ་ན་དེ་ཡི་འགོས་དེད་པས་སེད་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བ་རོ་ལ་པོའི་ལན་དང་། ལན་དེ་བསྐྱབ་ཐུ་ལ་མཚུངས་པར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ། ཁོ་ན་རེ་ཙམ་སེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡལ་ག་བཞོད་པའི་ཆེ་ཡལ་ག་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་སེད་མིན་པར་མི་འགྱུར་དེ་ཡལ་ག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡལ་ག་རང་དང་སེད་ཐ་དད་པར་མི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡལ་ག་བདག་ཉིད་དང་ཙམ་གཉིས་ཀ་སེད་གཅིག་གི་ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྐྱབ་ཕྱིར་ཐུག་མེད་མི་དགོས་ཐེར་ན། གཉིས་པ། རོ་ན་ཐ་སྐྱད་ལ་ཐ་སྐྱད་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡང་སྐྱ་མ་སེས་བརྗོད་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་དེ་ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་ལོག་སྐགས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་སྐགས་དང་ཐ་དྲོད་པར་མི་སྐྱབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་བ་ལང་གཅིག་གི་སེས་ཕྱི་ངོ་པོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་ཐུག་མེད་ག་ལ་དགོས་དེ་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་ཐུབ་པའི་ཚུལ། ཕྱི་ཐུག་ཕྱིར་བ་འགོད་པའི་ཆེ་ཐ་སྐྱད་ཐུབ་ཚུལ། དེ་ལ་ཚུད་སྤང་གསུམ། དང་པོ། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་བརྟུན་ནས་ཐ་དྲོད་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་དོན་ལུམ་པ་རང་མཚན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཞེས་པའི་བརྟུང་དང་དོན་ལོག་སྐགས་དེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པར་ནམ་ཚུགས་ཐ་དེ་ཡི་ཆེ་ན་ཐ་སྐྱད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་མི་དགོས་དེ། ཕྱི་ཕྱིར་དང་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟུང་དོན་འབྲེལ་པར་དོགས་ཆེ་ལུམ་པའི་ཐ་སྐྱད་ཐུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟུང་དོན་

༡༩། །འབྲེལ་བ་དེ་ག་རང་ཐ་སྐྱད་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དབྱུང་མི་དགོས་ཏེ་ཐུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་རང་ལ་རང་མིན་བཅད་པའི་ལྷོག་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་དབྱུང་ཀྱང་ཐུམ་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་གོ་བ་བཞིན་
 འོ། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་དང་ཐ་སྐྱད་ཐུག་མེད་འདི་འབྲས་འཆན་ཟ་བ་ལ་ས་བོན་གྱི་སྤྱི་མོ་འཆོ་བ་ལྟར། དོན་མེད་པར་དགོངས་ནས་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་རྟགས་འགོད་པ་དྲུང་
 མཆོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྒྲོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་བསྒྲུབས་པའི་རྟགས་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱའང་སྒྲོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་སྟེ། དང་པོ་རྩ་རྟགས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཆོན། གསུམ་པ་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་སྒྲུར་པའི་བརྟེན་དྲན་ཏེ་གསུམ་པན་ཆད་སྒྲ་མ་བསྒྲུར་བ་ལས་མི་བྱིད་པས་བཞི་པ་པན་ཆད་དགོས་ནུས་མེད་ངོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་པའི་ཆོག་རིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་རྟགས་མི་
 བརྟེན་པར་སྤྱི་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲོམ་ནས་གསུམ་པར་ཕྱི་ལྷགས་ཞིག་སྒྲུང་ཡང་རྒྱང་ཐད་མི་འཐད་པ་ཟུར་མཆོན་དུ་བལྟ་འོ། །གསུམ་པ་ཕྱིད་སྒྲུང་ལ། ཕྱིད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ཁོན་རེ། དུ་བ་རྟགས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱལ་
 གསུམ་དེ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་ཆད་བ་ཞིག་མེད་ན་རྒྱལ་གསུམ་ཆད་བ་ཞེས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡོད་ན་རྒྱལ་གསུམ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གསུམ་ཡང་དེའི་རྒྱལ་གསུམ་སྟགས་ཐུག་མེད་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར་

མཛུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་

ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་དེ་ག་རང་གི་ལྷ་མོ་སེམས་པར་དུ་བཤམ་ནའི་ཚེས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་ཚུལ་གསུམ་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་སྐབས་མི་འདོད་པས་ཚེས་གཞན་ལོགས་སུ་བཞག་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ཡིས་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་བྲལ་བའི་སྒྲིམ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར། ལ་ལ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚོན་བྱ་རྒྱུ་འཛོག་གི་ཚུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཏུན་ཆོགས་ལ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་མཚུངས་ཕྱིར་འཐད་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་བྱས་པ་རྒྱུ་མི་རྟག་པར་གོ་བར་བྲལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་ཟེར་ན། མཚོན་བྱ་རྒྱུ་འཛོག་ལ་འཛོག་ཚུལ་ཚེས་གསུམ་དགོས་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་གཟེན་བཤད་དགོས་པས་མི་བཟང་དོ། །འགྲེལ་ཞེས་གིས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་ཚེས་གསུམ་ཚད་པར་འདོད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གོ་བ་མཚོན་བྱ་ལ་ལྷོས་དགོས་པའི་སྒྲིམ་ཡོད་ཕྱིར་འདི་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག །མཚན་ཉིད་དེའི་བསལ་བུ་སྒྲིམ་ཅན་གྱི་གྲངས་ངེས་གཉིས། དང་པོ། དེས་ན་རང་ལུགས་དེ་མིན་གྱི་དངོས་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས།

༡༡། རང་པོ་ལ། རྟོགས་སྒྲ་དང་། དེ་དག་པ་གཉིས། རང་པོ་ མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲིན་བརྟན་ན། རང་ལུགས་རྣམས་ལུ་མ་གྲུབ། རོན་ལྟོག་གཞན་འགྲུར། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་
 རྟོགས་པ་རྣམས་(༡)འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་མི་འབྱེད་པས་བཀའ། ལུང་ལས་མ་བཤད་པས་བཀའ་པ་གཉིས། རང་པོ་ དེ་མི་འབྱེད་དེ་རིགས་པ་ནི་སྒྲིན་བརྟན་གསལ་ཆོས་དོན་གསུམ་དུ་བཀོད་ནས་སྒྲིན་བརྟན་ན།
 རོན་ལྟོག་གཞན་གྱི་འབྱེད་པ་མེད་པར་འགྲུར། མ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིན་ན། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་མེད་པར་(༡)འགྲུར་རོ། གཉིས་པ། ལུང་ལང་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་
 འབྱེད་ན་ནི། མཐས་པའི་གཙུག་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འདི་སྒྲིན་ནོ་ཅེས་མི་བཞེད་དེ་བཞེད་དོ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་སྒྲུབ་གཉིས། རང་པོ་ལ། རང་པོ་དང་། གྲུབ་དེས་བསྐྱུ་
 པ་གཉིས། རང་པོ་ རང་ལུགས་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་བྱུང་ཆོས་པ་དང་མཚན་འདོད་ལ་མི་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲིན་སྒྲིན་(༡)ཡིན་ནོ། གཉིས་པ། སྒྲིན་ལྟོག་གཞན་ལྟོག་མི་འབྲེལ་རྣམས་གཅོད་གསུམ་དང་།
 དེ་ཡིས་འཇུག་རྒྱལ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་རྒྱ་གྲུབ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་གྲངས་དེས་གྲུབ་པོ། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་པ་དེ་པ་མཐའ་ཆོད་པ་དེ་འདྲ་བོར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་

མི་དགོས་པ་སྒོས་བཏགས་པ་འདི་འབྱུང་ལ། རུང་ཐང་མ་འབྱུང་དུ་ཐེན་ཀྱང་མཁས་པ་རྒྱལ་པ་མི་བདེ་ལྟེ། གྲུ་གྲོའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་སྒྲུ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྒྲིབ་། ལུགས་འདི་ལ་མཚན་གཞིར་བཀོད་
 པ་དྲང་མ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་མི་འཐད་པ་བཟོད་པ་དྲང་། མཚན་ཉིད་མི་ཐེན་པ་ཡི་གཞིར། མཚན་ཕུ་ཁེགས་ན་མི་འཐད་རྩལ་དྲང་མི་ཁེགས་ན་ཡང་མི་འཐད་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདིར་མི་༡༠ །གཞོན་དོ། །
 གཉིས་པ་མཚན་ཕུ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷོགས་སྒྲིབ་དང་། དེ་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཐ་སྒྲིབ་བསྒྲུབས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་ཕུ་དོན་དུ་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཐེར། བ་ལང་གི་ཐ་སྒྲིབ་དེ་ནོག་ལྷོག་གལ་གྱིས་མཚན་པར་ཕུ་བའི་མཚན་གཞིར་འདྲོད་དེ་མཚན་ཕུ་དོན་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པའོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་རྒྱས་གཅིག་པར་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཕུ་བ་ལང་གི་ཐ་སྒྲིབ་མིང་
 གིས་ཕུད་པར་དུ་ཕུས་ཏེ་དོན་རང་མཚན་དང་གཅིག་དུ་བསྒྲུབས་ནས་མིང་མ་སྒྲུར་གྱི་བར་དུ་མཚན་ཕུ་མི་ཕུབ་པའི་ཕྱིར་མིང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ན་མཚན་ཉིད་ནོག་སྒོགས་མཐོང་བ་ཡི་དབང་གེས་ལ་མིང་ཐ་སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་
 བས་དབང་གེས་དེ་སྒྲིབ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྩོག་བཅས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་མཚན་ཕུ་དེ་བསྒྲུབས་པ་འང་ཕུས་པས་མི་རྒྱལ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར། དོན་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་མཚན་ཕུ་རྒྱས་ཡོད་དག་དུང་འགྱུར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་

ལྷ། ཁ་རེ། ཐ་སྟད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་བྱོམ་ལྟུལ་པའི་ཞེན་རུང་ཡིན་ལ་དེ་མཚན་ཕྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་མཚན་ཉིད་སྒྲ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཐ་སྟད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་ལྟོག་ལ་ཞེན་རུང་ཙམ་གྱི་ཐ་སྟད་དེ་མཚན་ཕྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཕྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཕྱད་པར། དེ་ལ་ཚུད་སྒྲར་གསུམ་། དང་པོ། རང་ལུགས་ལ་སྒྲ་མཚན་ཙམ་གྱི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པའི་སེས་པ་གྲུབ་པ་ནི་མཚན་ཕྱི་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ། བརྟེན་དང་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བཞག་ཚུལ། དེས་ན་སྒྲ་བརྟེན་སྒྲ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་དོན་ལྟོག་གམ་སྒྲ་མཚན་ཉིད་ལ་དེ་གོ་བྱེད་དུ་མིང་གི་བརྟེན་སྒྲར་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་དང་པོར་སྒྲར་བ་བརྟེན་དུས་དང་ཕྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ལུས་ཀྱིས་སྒྲར་དོར། རག་གིས་ཡིན་མིན་བརྟེན། ཡིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་དཔྱེད་པ་སོགས་སྒྲ་གསུམ་ནི། འཇུག་པ་ནི་དེ་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་སྒྲ་རང་མཚན་ནམ། སྒྲ་སྒྲི་ཙམ་དང་། མིང་དངོས་སྒྲ་བརྟེན་པ་འམ་བརྟེན་སྒྲ་རུང་ཙམ་མཚན་ཕྱི་ཡིན་ལ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མཚན་ཉིད་པ་འམ། དོན་ལ་ལྟོས་པའི་མིང་གི་སྒྲི་དེ་མཚན་ཕྱི་ཡིན་པས། བྱོས་ཞེན་རུང་གི་ཚེས་དེ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་ན་བརྟེན་སྒྲ་ཡོད་ཉིད་ཡིན་དོན་རང་མཚན་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་

བཏགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུང་སྤང་ལ། ཚུང་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་དང་མཚན་བྱ་སྒྲི་བཏགས་གཉིས་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་ན། མཚན་མཚན་བདག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མི་འདོད་
 པས་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྤྲུ་མི་འཐད་ལོ། །གཉིས་པ། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སོ་སོར་ཕྱིས་དེ་བཟུང་པའི་མཚན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ཡི་དོན་རང་མཚན་ལ་མཚན་མཚན་གཅིག་
 ཉིད་ཏུ་འབྱུང་པས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྤྲུ་བའམ་ཐ་སྐྱད་སྐྱོར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཐུབ་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ལ་མི་སྤྱིའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མཚན་བྱ་སྐྱབ་པ་སྟགས་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་དང་ག་ལ་འག་ལ། གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། སྤྲུམ་བཟོད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་མཚན་གཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ། དེ་ལ་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་བ་ལང་གི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་དང་བཏགས་པ་སྒྲིན་ཡོན་བཅུའི་གཞིར་གྱུར་བ་བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་རྟ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ཚེས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་ལྷོག་
 དོས་བཟུང་། རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷོགས་སྤྲུ་བཟོད་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚེས་གསུམ་སོ་སོའི་

ཏྲུ་མ་གཞན་ལ་སྒྲུང་སེལ་མ་བྱེད་པའི་བོད་འགྲའ་ཞིག་མཚན་མཚོན་གཞི་སྟེ་ཚོས་གཞི་སྟེ་ཚོས་གསུམ་པོའི་རང་ལྟོག་ནི། རང་གི་རྒྱལ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་རུང་གི་རྒྱལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར། གཉིས་པ། རྩེ་ལྷ་ཡིན་ནུ་ཚོས་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་རྒྱལ་པ་རང་དབང་ལྟོས་མེད་དུ་འཆར་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་སྟེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་ལ། འདོད་ན་རྒྱ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། རྟེན་ནུ་རང་ལུགས་པ་ཡང་སོགས་གྱི་རང་མཚན་སྒྲུང་བའི་ལྟོག་པ་སྟེ་སྒྲུང་ཅུམ་གྱི་ལྟོག་ཆ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྒྲུད་མི་འཐད་པས་ཚོས་གསུམ་པོ་ཉིད་གང་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་དག་གི་ཐ་སྒྲུད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མོ། སེལ་བ་ཡི་དོར་སྒྲུང་བའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་ནི་རང་ལྟོག་རེ་རེ་ལ་དངོས་པོའི་ཆ་རྒྱལ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་དངོས་མེད་གྱི་ཆ་བསྒྲུབས་ན་མེད་པར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ། མཚན་མཚོན་སེལ་དོར་རང་བཞིན་གོ་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡང་སྤྱིད་ཀྱང་པལ་ཆེར་གནས་སྒྲུབས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ་མཚན་གཞི་རེ་རེ་མེད་སོང་ཡང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཅུམ་ཡོད་པ་སོགས་ཡོད་པར་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲུང་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ནི་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་དང་མཚན་བྱེད་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུ་ཚད་བྱས་ལྟོ་བས་གྱིས་རྟོག་པ་ལྟུང་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་སམ་རང་རིག་གིས་མཚན་
མཚན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ། དཀར་ཟེལ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་དྲང་ནི་གཞི་དེ་ལ་བ་ལང་ཞེས་པ་ཏུ་བྱེད་ཐ་སྐད་མཚན་བྱ་ཡི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚན་མཚན་ལ་མཁུས་པས་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་བརྒྱུད་ནས་འགྲུབ་
ལ། བ་ལང་གི་མིང་ཤེས་ཀྱང་མཚན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་སོ་སོར་མི་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བ་འང་མི་ཤེས་པའི་མྱོང་ས་པ་ལ་ནི་ནོག་ལྟོག་གལ་ཅན་འདི་ལ་བ་ལང་ཞེས་འདོགས་སོ་ཞེས་བརྒྱུད་ནས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དེ་ལ་
ཐ་སྐད་སྤྱི་རྟོག་དཔག་གི་རྟགས་འགོད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚན་པའི་རྒྱུ་གཞི་ལ། རི་ལྟར་མཚན་རྒྱུ་དང་། བན་རྒྱུ་དེས་པའི་རྒྱུ་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྟོར་པའི་དབྱེ་
བ་དང་། དེ་ལ་ལྟོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྟོར་བ་ཏུ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ལྟོན་ཡོད་མེད་དམིགས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལང་མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི་བྱེ་བྱག་ལྟོར་བ་འདི་ར་གཏོགས་གཉིས་གཉིས་
ཏེ་རང་ལྟོག་ཡིན་པར་མཚན་པ་རྟག། །བཟློག་པ་གཞན་ལྟོག་མིན་པར་མཚན་པ་ལྟར་རྟག་སྟེ་ལྟོར་བ་བརྟག་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱི་མ་རྟག་ལས་གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་རིམ་གཉིས་སྐབས་ལ་ལར་གཞི་མཚན་ཡིན་

ལྷོ་

༡༢༡། །པར་བཤོད་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་སྤྱིད་པས་ན་དེ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་གཞི་མཚན་མིན་པར་མཚོན་པའི་སྒྲི་སྒྲོར་གཉིས་པོ་འགོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་དེ་ལ་ལར་སྒྲིན་མེད་དང་ལ་ལར་སྒྲིན་ཅན་དུ་སྤྱིད་པས་དེ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་དུ་རྟགས་ཡང་དག་དུ་རུང་བ་མིན་གྱི་གཞན་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུད་སྤང་ལ། རང་ལྷོག་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ། གཞན་ལྷོག་མིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ཚོག་ལྷོག་གཤམ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སྒྲིར་བ་འདྲིར་གདོགས་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་དོན་ལྷོག་གྲུབ་པ་བཤོད་པ་དེ། མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་དང་མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་ལ་ཁྲིགས་ན་ནི། མཚན་གཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྷོག་གྲུབ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་མཚོན་གཞི་ནི་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པས་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་སྒྲིན་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ལ་མ་ཁྲིགས་ན་ནི་ལྷོག་གཤམ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་མིན་པས་གཞི་མཚོན་གཉིས་ལ་འང་བྱུང་ཆེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལྷོག་ལ་བྱུང་པས་མ་བྱུང་པའི་སྒྲིན་མེད་ལ་རང་ལྷོག་ལ། མ་བྱུང་པས་ན་བྱུང་ཆེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ་དོན་ལྷོག་གཅིག་རང་ལྷོག་ཐ་དད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚུད་སྤང་དང་། ཞར་ལ་འགལ་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཟོད་གཉིས། དང་པོ།

མཚན་ཕུ་ལ་བརྟགས་ན་འགྲེལ་བ་དང་མཚན་ཉིད་སྟོན་ལ་བྱ་སྟུང་བམས་ཅད་ཞེས་པ་དང་དེས་པོ་འགྲེལ་བ་གཉིས་གཅིག་མཚན་གཞི་དང་གཅིག་མཚན་ཕུར་བལ་བའི་ཚུད་པ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
དེས་ན་ཆོག་གི་སྟོར་རྩལ་གྱི་སྐབས་ལ་ལར་འགྲེལ་བ་ལྟར་མངོན་པ་དང་། ལ་ལར་གཞི་ཆོས་གཉིས་མཚུངས་པར་མངོན་པའི་སྟོར་བ་སྟེན་དོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་ཇི་ལྟར་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། དོན་ལ་གནས་པའི་ལྷགས་
བཞག་ལྟུང་བའི་བརྟགས་པའི་ལྷགས་དགག་ རིལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ། མཚན་མཚན་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚན་ཕུ་དུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོན་མི་སྟེན་པས་གངས་མཉམ་ཅིང་རྟོག་ངོར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་མཚན་
ཉིད་རྩལ་ཡོད་དང་མཚན་ཕུ་བརྟགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཅིག་གིས་མཚན་མཚན་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་སྟོན་སྟོན་པས་དང་འདུས་ཕུས་གཉིས་བྱ་དང་དུ་འདོད་པ་
དང་ཡང་ལ་ལས་དེ་གཉིས་གངས་མི་མཉམ་པ་དཔེར་ན་ས་པོན་གཅིག་གིས་འབྲས་ལུ་མ་སྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་ཕུ་གཅིག་ལ་རྟགས་དུ་མ་རུང་བ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚན་ཕུ་དུ་མ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་མས་མཚན་ཕུ་
གཅིག་མཚན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་དག་གི་མིང་དོན་ཕན་ཚུན་བསྐྱོག་པ་ཡི་ནི་འདོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པས་འདིར་མི་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་བྱུ་རྟེས་པར་བྱ་བ་

༡༢༡། མཚན་ཉིད་དོན་བཟུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་དོན་གཏན་ལ་དབང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩལ་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེས་པས་སྒྲིལ་འདྲེན་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱུགས་སྤྱོད་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་དང་མི་མེས་དོན་གསལ་གཉིས། ལྷ་དབང་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ན་རྩལ་མ་རང་པས་དང་པོ་ཀུན་རྩོད་གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཙམ་ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་སྤྱོད། གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་མཚན་བྱེ་སོ་སོར་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལུགས་དང་པོ་དེ་མི་འབྲང་དེ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲེན་ན་ནི་རྣམ་འདྲེན་གི་རྩལ་མ་རང་པས་མཚན་བྱེ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འབྱུང་དགོས་ལ། གཉིས་པ། ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱེ་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་ན་ཡང་། ཚད་མ་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་འདིའི་ཞེས་པའི་གཅིག་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་མི་སྤྱི་དཔར་འབྱུང་ཞིང་གཞུང་ན་ཚད་མ་སྤྱི་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མི་འབྲེལ་ལོ། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མི་བསྐྱུ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ། མ་འབྲུག་པ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ལུགས་དགག་ལ་དེན་པའི་དོན་དོན་གསལ་ཚེས་གསུམ་ལྟར་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་སྤྱོད་དཔོན་

ཆོས་མཆོག་མཆོན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་འདི་ལ་མ་ཁུབ་གཙོད་པ་ཁ་བསྐྱུང་དགོས་ཞེས་པ་འད་མི་འཐད་དེ། མ་ཁུབ་གཙོད་ཚུལ་ཁ་བསྐྱུང་བ་འད་མཆོན་ཉིད་གྱི་སྐབས་འདིར་མི་འཐད་དེ། མ་ཁུབ་པ་མ་ཆོད་པས་མཆོན་ཉིད་སྦྱོན་ཅན་
 ཏུ་འགྱུར་ལ་ཆོག་རང་ལ་མེད་ན་ཁ་བསྐྱུང་བས་མི་ཕན་ལ་གཞན་ཡང་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཆོད་མ་མིན་ཞེས་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་འད་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། དུམ་མེད་རྩེས་
 འབྲང་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཏུ་འདོད་ཀྱང་མི་དགོས་པ་དང་མ་ཁུབ་པ་དང་མི་མྱིད་པའི་སྦྱོན་གསུམ་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཏུ་འདོད་ན་ཡོད་པས་ལུགས་དེའད་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་
 པ་རང་ལུགས་ལ། ཆོག་གཉིས་དོན་མཐུན་ཏུ་སྐྱུ་བ་པ་དང་། མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་རང་གིས་གཞལ་བུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་མ་གཤམ་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་
 ཀྱང་རང་མཆོན་རྟོགས་པ་ར་དོན་ལ་མཐུན་ཏེ་བྱུང་མེད་པས་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྐད་པ་དང་དོན་དུམ་པ་ཡི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་དེ་གཉིས་པོ་འདུག་པ་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ནི་ལས་གང་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དྲང་བྱེད་པོ་གང་གིས་མི་བསྐྱུ་བ་དྲང་བུ་བ་ཇི་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བ་གསུམ་གྱི་བདུག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྤང་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། དོན་རང་

མཚན་ལ་མི་བསྐྱ་བ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁུག་ཅིང་དབང་གེས་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་དུང་སེར་འཛིན་དང་ལྷོན་གིང་འགྲོར་སྒྲུང་སྟགས་ལ་རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་དེ་ལ་
ཁུག་ཆེས་ལོ། །གཉིས་པ། མ་ཁུག་པ་མེད་དེ་རང་མཚན་དེ་དོས་པོར་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་དེ་དངོས་པོར་མེད་པར་དཔྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་ལ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་དེ་ཆེག་རྒྱུ་དུ་མི་འཇུག་པས་རང་མཚན་མེད་ཅེས་དབྱེད་
པས་ན་མི་བསྐྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་ལ་མ་ཁུག་པ་མེད་པས་སྒྲོན་མེད་དུ་འཐད་དོ། །དབང་གེས་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་ནི་ཀྱན་དུ་བསྐྱ་བར་བཤད་ཀྱི་མི་བསྐྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་དེས་སྒྲོ་འདོགས་
གཙོད་ཚུལ་ལ། རི་ལྷར་དེས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་དང་སེལ་བྱ་ཕྱིར་བསྐྱར། བསལ་བྱ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚད་མ་འི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཚད་པའི་དེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཅིང་
ཡང་དག་པའི་དེས་པའི་འགལ་སྒྲ་ནི་མཐའ་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེད་གཉིས། དང་པོ། སྒྲོ་འདོགས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོན་རིམ་པའི་གནས་ལུགས་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེན་གཉིས། རྟོག་པ་ལོག་གེས་དང་ཐེ་ཚོམ་ལོ་ཞེས་རྟོག་མེད་ལོག་གེས་ནི་མིན་ཏེ་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲུང་དང་དེ་མིན་གྱི་དེས་པ་མཉམ་དུ་བྱིད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་

ཚད་མ་འི་གཤམ་པོར་སྒྲོ་

བ་ཡོད་པའི་ཚུད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འབྱེད་པའི་ཚུད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། དེ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྩལ་དཔག་ལས་མེ་དེས་པའི་ཆེ་སྤང་མ་རྟོགས་པ་ལས་སྤྱོད་
 སྤང་དུ་མེ་དེས་པ་ཅུ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་རྟོགས་པས་པས་ལ་གྱུར་སྤྱོད་འདྲོགས་ལོག་གིས་དང་ཐོ་ཆོས་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་བཅད་པས་དེས་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གཞོད་དགོས་པ་མི་འབྱེད་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ་རྩལ་དཔག་
 མི་རྟོགས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱང་པས་མི་འབྱེད་པས་སྤྱང་སྤྱུ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་པ་པ་ཆེག་སྤྱང་མི་མེད་ལ་རྩལ་དཔག་དེ་ནི་མེ་ལ་བ་ཉིད་ཡིན་རྩལ་དཔག་དེའི་བས་ལ་བྱའི་ལུ་མི་རྩལ་དཔག་དེ་མེད་པའི་སྤང་རོ་ལ་དུ་གིས་པ་གང་གིས་གཞི་དེ་
 ཉིད་མི་མེད་པའི་གནས་གཞན་དྲ་མ་ཚུངས་པ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་སྤྱིར་ལོག་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འབྱེད་པའི་ཚུད་སྤང་ལ། ཚུད་སྤང་སྤྱིར་བསྤྱན་པ་དང་། ཚུད་པ་དང་
 པོའི་རང་ལན་བསྤྱན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེས་པ་དང་ནི་སྤྱོད་འདྲོགས་གཉིས་པོ་ལ། ལུ་ལ་གཅིག་མི་གཅིག་དྲ་བ་དེན་རྩལ་ལ་བརྟག་ནས་མི་འབྱེད་པར་ཚུད་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱོད་རོ་པོ་ཉིད་དུ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་དེ་གཉིས་
 དུས་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་བརྟག་པ་སྤྱོད་དེ་གསུམ་ལ། གཅིག་དྲ་བ་དྲ་བརྟགས་པ་ཡི་ཚུད་པ་གསུམ་གྱིས་འདྲིར་མི་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ། དེས་དང་སྤྱོད་འདྲོགས་པ་གཉིས་པོ་ཞེན་ལུ་ལ་གཅིག་སྤྱོད་གཉིས་གསུམ་རང་རོའི་མེ་ལ་བ་

2014年12月

༡༡། །དེ་རང་མཚན་ལ་ལུགས་པས་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་ཞེན་པའི་འཛིན་སྒྲུང་ས་དོན་མཐུན་དོན་མི་མཐུན་ཐ་དྲད་ཕྱིར་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བར་འཐད་དོ། །གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མཚན་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མཚན་བྱའི་རབ་དབྱེ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ཚད་མ་དེས་དགག་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བའི་
དོན། དྲུང་ངེས། སྒྲ་དོན་བཞི། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། བོད་རྒྱམས་ན་རེ། བཅུད་སེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་སོགས་ཚད་མ་མིན་ལ་ཡང་དག་པའི་སེས་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་སེས་པ་ཚད་མའི་དབྱེ་གཞིར་མི་འཐད་
ཟེར་བ་བབ་ཅོལ་དུ་ཐད་དེ། ཚད་མ་མིན་པ་བཅུད་སེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་སེས་པ་ལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་བཀག་ཟེན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཚན་ཡང་དག་པའི་སེས་ལ་དོན་བྱེད་སྒྲུང་དང་བྱེད་འཇུག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཕྱེ་
མ་དབྱེ་གཞིར་འཆད་པ་ལུགས་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། དེས་ན་རང་ལུགས་ཡང་དག་སེས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་ཅམ་ཡིན་ཕྱིར་དབྱེ་གཞིར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་
དང་། དེའི་ཚུལ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། དབྱེ་ན་མདོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དབྱག་ཚད་མ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་དང་པོ། དེ་གཉིས་པོ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་གངས་ཅམ་དྲུང་དངོས་པོ་ཐ་དྲད་

महाराष्ट्र

2000

དང་། གཅིག་པ་བཀག་པའོམ་ལྟོག་པ་ཐ་དང་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་ན་ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཡིན་པས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དང་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ། དང་པོ། དེ་མི་འཐད་དེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གེས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡི་ཐ་དང་པ་མིན། ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་མིན་ཏེ་རྟག་རྟག་མེད་ཡུལ་ཐ་དང་ཡིན་པ་དང་དོ་པོ་
ཐ་དང་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དང་མིན་ཏེ་གེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མན་མ་ཕྱེ་བར་སྦྱིར་གཅིག་དང་ཉ་ཐ་དང་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། དེས་ན་རང་ལུགས་ཡུལ་ཅན་སྟོ་ཡི་དོ་པོར་གཅིག་སྟེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལ་ལྟོས་
ན་རྗེས་དཔག་དང་གེས་པའི་དོ་པོ་ལ་ལྟོས་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སྟོག་གིས་ཐ་དང་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ནི་ཡུལ་གྱི་ལྟོག་པ་མིན་ལ་ཡུལ་ལ་རྟག་པའི་སྟོ་ཡིན་ཅིང་
མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱེ་བྲག་རང་རྟག་མངོན་སུམ་དང་གཅིག་ཕྱིར་སྟོ་མིན་པ་དང་མངོན་སུམ་ལས་ཐ་དང་དོ་ཞེས་བརྟག་པའི་སྟོན་ལས་གོ་ལ་ལོ། །གསུམ་པ་གངས་ངེས། གཞན་དག་ཚད་མ་ལ་གཅིག་ནས་དུག་གི་བར་དུ་བར་བྱེད་
ཀྱང་འདིར་ནི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་དང་དོན་སྦྱེའོམ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་འང་གཉིས་ཁོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་མང་ལྷུ་གི་གངས་གཞན་བཀག་པ་སྟེ་ལྷུ་བ་གཅིག་མིན་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཚད་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

དགག་པ་ལ། མདོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོན་སུམ་མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་
གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོག་མེད་ལུག་སྒྲུང་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། རྟོག་མེད་དོན་གཞན་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་སྒྲུང་དང་། དེ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། ལ་ཅིག་གིས་ནོར་ལུང་འོད་ལ་
ནོར་ལུང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ། རྣམ་གྲུང་གི་ལུ་ཚ་ལ་ཉིན་མེད་དུ་ལུག་པའི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དུས། དུང་མེར་སྒྲུང་དང་ལྟོན་མེད་འགྲོར་སྒྲུང་སྐབས་རྣམ་པ་ལུག་པའི་ཆ་ལ་ལུག་པ་མ་ལུག་པའི་ཆ་ཡོད་པས་མདོན་སུམ་ཚད་
མར་འདོད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། སྒྲུང་བ་དེ་དག་ལ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་གཏང་བ་མེད་ལྟར་མདོན་སུམ་མིན་ཏེ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ལ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གཉིས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུག་པ་བར་གཤམ་ནས་སྒྲུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
རྟོག་སྒྲུང་ལས་དོན་གྱི་ཆ་དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་སྒྲུང་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོག་མེད་དོན་གཞན་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་དུང་མེ་ཆུ་སྐབས་ཀྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པ་འཇམ་
བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ། མདོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་སྒྲུ་བའོ། །གཉིས་པ། དེ་ནི་སྒྱེ་མཆེད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་མ་གཤམ་པས་ལན་ཏེ། སྒྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་གཞན་ཚད་མར་འགྲོ་ན་དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་པར་བལ་

༡། །ཡོདེས་ན་དེ་དག་རྒྱ་ཚུ་རྒྱ་ཆེས་དཔག་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ལྟུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། རྟགས་སྤྲད་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟག་པ་
 ལྟུལ་ལ་ལྟུལ་བ་སུམ་དམར་ལ་སུམ་སྤྲུལ་པར་ལོང་ན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟག་སྤྲོའི་རྟག་ཆག་ལ་ཕྱི་དྲོའི་རྟག་ཆག་ཏུ་རྟག་པ་མེགས་དང་རྒྱུ་པ་ལ་ལྟུལ་བ་སྟོ་རྒྱུ་གི་སུམ་པ་ལ་ཁང་སྟག་གི་སུམ་པར་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་
 ལྟུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུ་སྤྲད་པ་ལོང་ན་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འགོག་ཅིས་ཟེར། གཉིས་པ། དེ་དག་ནི་རྟག་པ་ལྟུལ་ཡང་དེས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲིབ་སྟེ་སྟོན་པོ་རྟག་ལོང་གི་སྟོ་འདྲགས་ཡོད་ཀྱང་
 སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟགས་སྤྲད་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འགྲའ་ཞིག་རྟག་རྟག་མེད་གི་ལྟུལ་བ་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་མིན་ལ་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་གཉིས་
 མཚུངས་པ་མིན་ཏེ་ཡིད་ཤེས་རྟག་བཅས་དང་དབང་ཤེས་རྟག་མེད་གི་ལྟུལ་བ་དྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་དཔག་ལ། ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་རྟག་པ་དང་། མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟག་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་
 སྤྲོའི་འདོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོར་སྤྲོའི་འོད་ལས་རྟོར་སྤྲོའི་དེ། རྟགས་པ་རྒྱུ་དཔག་མིན་ཏེ། རྟོར་སྤྲོ་རྟགས་སྤྲོ་བཞོད་ན་རྟགས་རྟགས་ཅན་མེད། རྟོར་འོད་རྟགས་སྤྲོ་བཞོད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ། འོད་

མཛེས་པ་གྲགས།

ཙམ་བཀོད་ན་མ་ངེས་སོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱུ་ལུ་འི་སྐྱུ་གྲས་སྐྱུ་ལུ་ཡི་ས་བོན་དཔོག་པ་སྟགས། འབྲས་རྟགས་པ་ལ་ཆེར་འབྲུལ་པར་འབྲུར་དེ་སྐྱུ་ལུ་སྐྱུ་གྲ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་སྟགས་ནོར་འོད་གྱི་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱུ་ལུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་འབྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མ་བོང་སྟོབས་གིས་དེར་སྐྱུ་རིས་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲུའི་འདོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་རྟག་
བའི་མི་ཡོད་དེ་དོན་དམ་བའི་དུ་བ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་དབང་སྐྱུ་གི་ཆང་མང་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་སྟོར་ཆོད་གྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུལ་དེ་ཆང་མ་མིན་ན་ཡང་གྲུབ་ཆོད་ལ་དོན་མི་ཙམ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆ་ལ་ཆང་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ། དེ་ལྟ་འི་རྟགས་ལ་རྩལ་གསུམ་མེད་དེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མི་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དང་དུ་བ་ཙམ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དོན་ཙམ་གོ་
བ་ཡང་རྟགས་དེ་འདྲ་བས་དོན་གོ་བ་མིན་དེ། སྟོང་ར་དུ་བས་མི་ཙམ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟགས་དེ་འདྲ་བ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འབྲེལ་བ་མེད་པས་དཔེར་ན་འདི་ན་སུམ་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་རུའི་སུམ་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་སྐྱུ་
སྟེ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བའི་ཆང་མ་ལ། དེ་བ་འགོད་པ་དང་། ཡན་གཉིས། དང་པོ། ཆང་མ་དེ་རྟག་མི་བསྐྱབ་བའི་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ཆང་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི་རང་ངམ་གཞན་གང་ལས་རྟགས་པ་ཡིན་

འཇ

༥། །རང་ལས་རིས་ན་སུ་ཡང་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲོངས་མི་སྲིད་ལ་གཞན་ལས་རིས་ན་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་རིས་དགོས་པས་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་གྱེ་ན། གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
 དང་པོ། ལ་ལ་རང་ཁོ་ན་ལས་རིས་པར་འདོད། འགྲེལ་ཞིག་གིས་གཞན་ཁོ་ན་ལས་རིས་ཞེས་ཟེར། དེ་དག་གཉིས་ཀས་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིག་པ་དང་། ཚེས་གྲགས་སྟགས་རིགས་པ་སྤྱི་བའི་བཞེད་པ་དེར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 རང་ལྷགས། དོན་བྱེད་པར་སྤྱང་བའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་དེ་དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞི་ནི་རང་གིས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ལས་
 རིས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བ་མེན་གྱི་གཟུགས་དང་པོར་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྤྱར་མ་གོམས་པའི་མངོན་སུམ་དྲུང་པོ་བ་དྲུང་ཡིད་གཞན་དུ་སྟོགས་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་གིས་ལྟ་བུ་ཡིད་མ་གཏད་པ་དང་། འཕྲུལ་ལྟ་
 ཅན་ཆུང་རིང་གི་དམར་འབར་བ་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ས་མཐོང་ཅུ་གྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་གྱི་གཞན་ལས་རིས། དེ་རིས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡང་། དཔེར་ན་མེའི་རྒྱམ་པ་ཅན་དུ་སྤྱང་ནས་བདེན་རྒྱུན་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟ་བ་ན་བཙོ་བསྟེག་སྟགས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་གོམས་པ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་སྤྱི་རིས་ཟེན་པ་ཅན་དང་། དུ་བ་སྟགས་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རིས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ། །ཁ་ཅིག་རིས་བྱེད་ཚད་མ་དང་

དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ལུ་ལ་གཅིག་ཅེ་དང་དྲ་དེ་ལོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་ཚད་དུ་བརྟགས་ནས་གཞན་དེས་མི་སྤྱིད་ཟེར། དེ་དག་གིས་ནི་མདོན་ལུ་རྟོག་མེད་དྲ་། རྟོག་པའི་བྱེད་པ་སོ་སོར་མ་བྱེད་པར་འདྲེས་པར་
 བཟུང་ནས་རྟོམས་ཚད་ཀྱི་ཚད་པར་ཟད་དོ། །འཁོལ་པ་དེས་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཚུ་ལ་། དགག་སྐྱབ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་པ་ལྷོ་རྣམ་དངོས་པོའི་ལུ་ཅན་ཡིན་པས་
 མདོན་ལུ་རྟོག་པའི་ལྷ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་མེད་དོ། །སྐལ་པ་ལ་ནི་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྐལ་པ་ལ་ལར་སྐྱར་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་གགས་པ་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བསྐྱབ་
 སྐལ་བསྐྱབ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་དོན་རྟོགས་ཚུ་ལ་གཉིས། དང་པོ། དགག་པ་དེ་ལ་དབྱེན་སྐྱབ་པ་སྐྱར་པ་མེད་དགག་དྲ་། མི་སྐྱར་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་ཡི་སྒྲོ་རྣམ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ། དགག་པ་ཞག་སྐྱར་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོགས་སྐྱབ་ཐོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འཁོལ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱར་པ་དང་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱར་པའི་སྒྲོ་རྣམ་དོན་རྟོགས་པའི་དངོས་རྟོགས་དང་ལྷགས་རྟོགས་ཀྱི་
 སྒྲོ་རྣམ་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་དྲ་ནི་འགོག་ཅིས་ཟེར། གཉིས་པ། ལྷགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ་རྣམ་དཔག་ཀྱང་ལྷགས་རྟོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། རྣམ་དཔག་རྟགས་ལ་ལྷོས་པས་འདི་རྣམ་དཔག་མིན་ཟེར་ན་པོ་ན་

ཅ ཚད་མ་ རིག་ལུ་མ་ རིག་ལུ་གཞིར་

༡༡། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་འདི་ཚད་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དགག་སྤྲུལ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་བཟུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྲུལ་པ་རྟོག་ཚུལ་དང་། དགག་པ་རྟོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེས་ན་རང་ལུགས་དོན་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པ་ཡིན་པ་དྲུང་། དོན་ཡོད་པ་དང་གཉིས་པ་ཡོད་པ་འདི་དཔྱེ་བས་བསྤྲུལ་པ་ལ་ཡིན་ཡོད་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དགག་པ་དེ་ཉིད་བསྤྲུལ་པ་དོན་མིན་གཉིས་མིན་དོན་མེད་གཉིས་མེད་དེ་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་གང་གིས་དེས་ན་དགག་སྤྲུལ་དེ་འདྲ་ཚད་མས་འགྱུར་སྟེ་མདོན་སྤྲུལ་དུ་མེད་དགག་སྤྲུལ་པ་འདི་རྗེས་དགག་གིས་དགག་པ་དང་། མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་དྲུང་བས་དེས་པ་དང་མིན་དགག་སྤྲུལ་པ་འདི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བསྤྲུལ་པ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩེད་སྤྲུང་། འོན་གཞུང་ལས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གསུངས་པ་མི་འབྱུང་དོ་ཟེར་ན། དེར་སྤྲུལ་ལས་རྟོགས་པ་ཞིས་གསུངས་པ་ཡང་། མདོན་སྤྲུལ་གྱི་བྱེད་པ་འདྲ་རྗེས་དཔག་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རིགས་པ་འདི་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་འདི་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྟག་པ་འདི། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སྟེ་སྟེ་དོན་ལ། མདོན་སྤྲུལ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོན་སྤྲུལ་ཡང་དག་བསྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟར་སྤྲུང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་བྱེད་དཔྱེ་བ། མཚན་གཞི་སྟེ་སྟེ་དོན་གསུམ། དང་

ཚད་མ་རིག་པ་འདི་སྟེ་རྟོག་པ་

མཛེན་གྱི།

པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། བོད་རྒྱལ་མཛོན་སུམ་དང་ཚད་མ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེས་ནས་མཛོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་ལྟུལ་པ་དང་། དེའི་ཚད་མ་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་སྤྱིར་བཤས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་
ལྟུལ་ཏེ། གཞུང་ལས་མ་བཤད་ཅིང་རྟོག་བྲལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་ཕྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་ལུགས་ལ། མཛོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་མིང་
ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཚོལ་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ལུལ་ལ་མ་ལྟུལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་དང་ཕྱིར་བ་ཙམ་མིན་པར་སྒྲ་རྟོན་འདྲེས་པར་རམ་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ།
སྤྱིར་བསྟན་པ། ཕྱེ་བྲག་གི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱིར་དཔྱེ་གཞི། མཛོན་སུམ་མ་ལྟུལ་པ་དེ་ལ་དཔྱེ་ན་དབང་ཡིད་རྣལ་རང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དཔྱེ་ཚུལ་ཡང་ལུལ་གཞན་མཐོང་དོན་རིག་གཉིས་རང་མཐོང་རང་
རག་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་རྣལ་མཛོན་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་རིག་གཉིས། དེ་མ་ཐག་རྟེན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག་ ཁྱིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣལ་མཛོན་དང་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་དཔྱེ་ན་སྤྱིས་
མཛོན་སུམ་དང་འཕགས་པའི་མཛོན་སུམ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་མཛོན་སུམ་རྣམ་པ་ར་དཔྱེ། དེ་ཡང་ལུང་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་བསྟན་ན་མཛོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཕྱི་དོན་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་

ལ།

ལྷ། །འཕམ་ལེན་པས་སོ། །གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་རྩུ་བ་རང་རིག་མི་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་རྣམ་རིག་རྩུ་བ་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པས་སྒྲ་མ་གསུམ་རང་རིག་རྩུ་བ་འདུ་བས་རྣལ་རང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དེ་རྩུ་བ་པ། རྩུ་དོན་ངེས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། དབང་མངོན་དང་དེའི་ཚད་མ་གཉིས་
སྒྱ་ཕྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་འཛིག་པ་སྒྲ་ལྟར་ལྟར་འབྱུང་ལོ། །གཉིས་པ། དེས་ན་རང་ལུགས་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པའི་གེས་པ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་བརྩུ་བ་པ་ལ། དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པར་
བརྩུ་བ་པ་དང་། རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བར་བརྩུ་བ་པ་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་དེ་ནི་དབང་གེས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ཏེ་མི་དུ་བཞིན་དུ། ཡུལ་མཐོང་གི་གེས་པ་དེ་དབང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྱོ་བ་དང་
ལྷོག་པའི་ངེས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་པོ། །གཉིས་པ། རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོའི་ཆ་ནས་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་རྟོག་མེད་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཆ་སོ་སོ་ནས་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་བར་རྟོག་ངོར་གཅིག་རྩུ་བ་ཞེས་ཏེ་ཐ་སྒྲུང་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་རི་ལྟ་བུ་འཛིན་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ། རྩུ་དོན་ལ་གེས་པའི་རྒྱར་ཡུལ་དང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱང་ཚོགས་དགོས་ན་ཡུལ་གེས་སོགས་མི་ཟེར་བར་དབང་གེས་ཞེས་ཁོ་ན་ཅི་ཕྱིར་

བརྗོད་སྒྲུབ་ན། ཡུལ་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་སེས་པ་གཞན་གྱི་འད་རྒྱ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་སེས་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་ལ། དབང་སེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་རྩ་སྒྲུབ་ལ་དབྱེ་གྲག་སྒྲགས་དགོས་ཀྱང་ཐུན་མིན་གྱི་རྒྱ་རྩ་
 ཡི་སྒྲུབ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་མཛོན་ལ། རོ་པོ་རོས་བཟུང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡིད་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཡི་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་
 ཐོག་མར་ཡིད་ནི་ཡུལ་དྲང་དབང་སེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གྱི་འགག་པ་དེ་མ་ཐག་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡིད་དབང་ཡིན་ལ། གཉིས་པ། ཡིད་དབང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་ལ་ཡུལ་བའི་སེས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ། སྒྲིམ་པའི་རྒྱུ་ལ། མཛོན་སུམ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་འཐད་པ། སྒྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ། དཔེར་ན་སེལ་གྱི་སྒོ་ལ་བའི་ཁང་པའི་དབུས་ན་ནོར་བུ་བཞག་
 པ་ལ་སྒོ་སྒོ་སྒྲིམ་མདོག་ལྟེན་དར་བཞག་པས་དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནོར་བུ་ལ་འཕྲོས་པ་བཞིན་དུ་དུས་ཅིག་ཆར་དབང་ལྟེན་རྗེས་སུ་ཡིད་མཛོན་ལ་སྒྲིམ་པས་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་དུ་མ་སྒྲིམ་ན་ཡང་གང་ཟག་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་
 ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་དབང་སེས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲིམ་རྒྱུ་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཁ་ནང་བལྟ་ལ་རང་རྟོག་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་ཡིན་རྒྱུ་དང་། དེས་པ་མེད་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། དོན་

༡༡། །བདེན་པ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡིད་དབང་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ།
 མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་སྟེ་མ་ལས་དབང་པོ་ཕྱི་མ་སྟེ་བདེས་ན་དབང་ཤེས་ནི་རིགས་འདྲ་སྟེ་བ་བར་མ་ཚད་པའི་རྒྱན་བཅས་ཡིན་ལ། ཡིད་དབང་ལ་ས་ནི་ཡིད་དབང་སྟེ་བ་མིན་དེ་དབང་
 པོ་སྟེ་མ་འགག་ཅུ་ལས་སྟེ་བས་སོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡིད་དབང་དེ་ལ་རྒྱན་མེད་དོ། །ཞེས་འཛིག་དེན་པའི་བུམ་སྟགས་དང་བདེ་སྟགས་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ལ་མདོན་སུམ་ཟེར་ཚད། དོན་རིག་དང་རང་རིག་ཁོ་ནས་བྱེད་པས་ཡིད་
 རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་མདོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་ཞེས་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། སྟེ་ས་བུས་ཤིང་བཅད་ཀྱང་སྟེ་རེས་བཅད་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་རྒྱན་མཚན་ཡིད་དེ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དབང་གི་རྒྱན་མེད་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ལ་སྟགས་པ་པར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་གནད་སྟོང་བ་མང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིག་འཛིག་གཞན་ན་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་མེད་བལྟས་པས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་གནས་སྐབས་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ། དབང་མདོན་
 སྐད་ཅིག་མའི་རྗེས་ཡིད་མདོན་དེ་དེ་གཉིས་སྟེ་ལ་མ་ཉིད་དུ་སྟེ་བ་དྲང་ནི་དབང་མདོན་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་རུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ་སྟེ་ལ་མར་སྟེ་ན་གཉིས་ཀ་རྒྱན་མེད་པར་འདྲ་བས་དབང་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

མཛོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རེས་པ་དང་། ཡིད་མཛོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རེས་པ་མི་འབྱུང་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུལ་སྟོན་དབང་མཛོན་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་སྟགས་ལ་ཡིད་མཛོན་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་ལ་བྱུང་མེད་བཞིན་སྟེ་མི་
སྟེ་ལ་ཕྱིས་སྟེ་བའི་འབྱུང་པས་སོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྟེས་པ་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་དེ་དབང་སྟེས་སྒྲིབ་ཅིག་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་པའི་སྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ་དབང་སྟེས་སྒྲིབ་ཅིག་
གཉིས་པར་ཡིད་དབང་སྟགས་སྟེ་ཞིང་ཁ་ཕྱིར་བལྟ་དོན་རིག་གཉིས་པོ་ནང་དུ་རང་རིག་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གཞན་མེད་དོ། །གཉིས་པ། དེས་ན་མཛོན་སྟེ་འགྲོས་གསུམ་པ་འདི་ཁོ་ན་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ།
ཡིད་མཛོན་དེས་དབང་མཛོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་འདྲ་དེ་མ་ཐག་པ་འཛོན་པས་བཅད་སྟེས་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་དྲང་ཡིད་མཛོན་དེ་སྟེ་བ་དབང་པོ་ཡི་མཛོན་སྟེ་ལ་ཕྱིས་ཕྱིར་ཡོང་བས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མེད་པས་ན་
ལྷགས་འདི་ལ་དབང་པོས་བཟུང་ཡུལ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་འཛོན་ནམ་མི་འཛོན་ཞེས་པའི་སྟོན་གཉིས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མཛོན་སྟེ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། རྩོད་སྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ། སྟེས་པ་རང་གི་དོ་བོ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་
རིག་པ་ནི་རང་རིག་མཛོན་སྟེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཐག་རྣམས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་རང་གིས་རང་རིག་ན་རང་ལས་རང་སྟེ་བར་ཡང་ཐལ་ཞེ་ན། རང་སྟེ་ནི་སྟོན་མེད་ཞིག་སྟེ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྱས་ཐ་དང་མེད་

༡༩། །ན་མི་འཐད་ཀྱང་། རང་རིག་ནི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་བྱེ་ནས་རང་རིག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བེམས་པོ་ལས་བསྒྲེག་ཅུམ་གྱི་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་ལ་རང་རིག་ཞེས་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཡིན་
 པ་དེས་ན་རང་རིག་རང་སྒྲེ་གཉིས་མཚུངས་པ་འི་གོ་སྒྲུབ་ས་ཡོད་མ་ཡིན། བཞི་པ་རྣལ་མངོན་ལ། རང་བཞིན་ངོས་བསྟུང་། ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་རུལ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། རྒྱ་
 བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། བོད་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཚད་མ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། བསྒྲེམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 པ་འི་རྟོག་བྱལ་འབྱུལ་མེད་གྱི་སྟེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲེ། བསྒྲེམས་སྟོབས་ལས་སྒྲེས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པ་མི་སྒྲུག་པ་འི་ཡིད་ངོར་གོང་རུས་སྒྱུང་བ་སྟགས་འབྱུལ་པ་ཅན་རྣམས་རྣལ་མངོན་ལྟར་སྒྱུང་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དཔྱེ་བ་ལ། རྟེན་གྱི་དཔྱེ་བ་དང་། ངོ་བོའི་དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གསུམ། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་སྟོབ་པ་ལྟགས་སུམ་བརྟེས་པ་འི་སྟོབ་དྲར་མི་སྟོབ་སྟོབ་
 རྣམ་ལྟ། གཉིས་པ། ལྷ་པོ་དེ་དྲག་ལ་རྗེས་ཐོབ་སྟོང་གསུམ་མཐོང་བ་སྟགས་སྒྱུང་བཅས་གྱི་མངོན་སུམ་དང་མཉམ་བཞག་སྒྱུང་མེད་གྱི་དཔྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བསྒྲེམ་པས་རྣམ་པ་བརྟེན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལེ་སྟེས་གཉིས་བྱེ་

མཛེས་པ་གྲུ་

ཀླ་ལ། ཀླ་གང་ཡིན། རྣམ་ཚུལ་མཐར་ཕྱིན། ཐབས་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་ལུ་ཁྱད་པར་བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ། རྣམ་མཛོན་དེའི་ཀླ་ནི་བསམ་གཏན་སྒྲིང་རྩེ་ལོགས་ཐབས་དང་བདག་མེད་པའི་སྒོས་རབ་ལོགས་པར་སྒྲུངས་
པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་པུན་ཚུན་ཀླ་དང་སྒྲིན་གྱི་རབ་སྒོས་རབ་ཀྱིས་ཀླ་ཐབས་སྒྲིན་གྱིས་རྩེ་ལྷ་བ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཀླ་སྒོས་རབ་ཀྱི་སྒྲིན་ལྷན་པའི་རྩེ་སྒྲིང་པའི་ཡེ་སྒོས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འབྲུག་པར་འབྲུག་པ་
ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ། ཡེ་སྒོས་དེ་རྣམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་ནི་ཆོ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་གཉིས་ནི་ཆོ་བ་ལ་འབད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཟད་མི་སྒྲི་སྒོས་པའི་ཡེ་སྒོས་དང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་བསེ་རུ་ལྷ་ལུ་ཡེ་སྒོས་དྲ་རྩེ་བསྐྱལ་
ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་བ་སངས་ཀྱས་ཀྱི་ཡེ་སྒོས་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །གསུམ་པ། དེས་ན་ཐབས་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་ལུ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཐབས་སྒྲི་ཆོགས་ལ་གོམས་
པ་ཞུན་པས་ན་ཉན་རང་གི་རྣམ་པོ་ལ་གཉིས་ནི། ད་རུང་བྱག་ཆགས་བཅས་ཕྱིར་སྤངས་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པའི་སྒྲིན་པ་ཡིན། སྒོས་རབ་སྒྲུངས་སྤིང་ཐབས་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་
རྣམ་མཛོན་གྱིས་སྒོས་ལུ་དེའི་སྒྲིན་གསལ་ཞིང་ཡེ་སྒོས་དེ་ནི་བྱག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཕྱ་མོ་ཡང་སྤངས་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྲུན་མཐུན་པའི་སྒྲིན་པ་མཐར་ཐུག་གམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ཆད་མར་

༥༥

༡༩། །འགྲུར་རྩལ་ལ། རྣལ་མངོན་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་བསྐྱབ། ཆད་མ་དེས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་རྩལ། རྣལ་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབྱུང་བ་གསུམ། དང་པོ། བཅད་ཤེས་དྲུང་ནི་དེས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་
ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མིན། དེས་ན་རྟོག་བྱལ་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་མ་ལྟུལ་བའི་ཆད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འཛིན་པས་བསྐྱེད་པ་
རྩལ་མཐོང་གི་སོ་སོ་སྒྲི་བའི་ཆད་མ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་དྲན་པས་སོ་སོར་དེས་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་དེ་ཆད་མ་རྒྱང་པས་མིན་ནོ། །འཕགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤང་བ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་ན་འཛིག་རྟོག་པ་དང་འདྲ་ན་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་རྟོག་པ་ཡི་བག་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དག་སལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་དེས་ཤེས་གྱིས་མིན་ཅིང་འདི་བྱེད་འདི་མི་བྱེད་སྒྲུམ་པ་སྟགས་རྟོག་པ་
མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འཇུག །དུས་མིན་དུ་ལྡོག་པ་སྟགས་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟགས་ལས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ། གཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་གྱིས་
སང་བའི་བློ་དཔག་མི་རྣམས་མཐོང་རྩལ་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་དུས་གསུམ་མཁྱེན་རྩལ་སྟགས་གྱི་མཁྱེན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དཔག་མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ཅུང་དཔག་གོ། །གསུམ་པ་

མཛེས་པ་གྲུ་

རྒྱལ་འབྱོར་མཛོན་སྐུ་ལྷུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། རོ་བོ་བསྐྱབ་པ། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ། གྲུ་བ་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྷ་ར་དཔག་ན་
དེས་བཤད་པའི་ཚིག་གིས་བྱུང་པར་ཉེ་དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་པར་དེས་གྲུ་རྒྱ་དེའི་རྒྱ་ལུ་ལ་མ་ལུ་བུ་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ལ་མཛོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཕྱོད་སྐྱེས་ཟེན་པའམ་བྱུང་བ་ཡང་དཔག་པར་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
རྒྱལ་མ་འགོད་པ་དང་། རྒྱལ་མ་དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། མ་འོངས་ན་འབྱུང་རུང་བ་ཡང་། ཕྱོད་ཉིད་སྐྱེས་ལ་གོ་མས་པ་རྒྱུ་གས་ན་ས་ལུ་ལ་དེ་ལ་གས་ལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལ་མཛོན་འགྲུ་བ་སྐྱེ་འདོད་
འཛིག་ས་སྐྱེས་སྐྱེས་གོ་མས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གོ་མས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུད་མི་འགྲུ་བ་པ་སྐྱེས་གཞོད་པའི་མཐའ་གཞུན་བཀྲ་ག་པའི་དེས་པས་འགྲུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་
བཞོད་དེ་མི་འཐད་པར་བསྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་གོ་མ་པ་རྒྱུན་པར་སྐྱབ་པ་འདྲི་ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་རྒྱུན་ཉིད་ཕྱི་མས་བརྒྱུན་པ། གྲུ་བ་རྒྱུ་ལ་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐོག་མ་ཐུག་མེད་དང་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་རྒྱུ་
པ་གཉིས། དཔེར་ན་དུ་བའི་ཕྱོད་དུ་མི་དང་ཕྱོད་མ་དང་པོས་འོད་འཕྱིན་པ་བཞིན་ཕྱི་མ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས། ད་ལྟའི་རིག་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་དངོས་སྐྱུ་གྲུ་བ་པ་པ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཐུགས་ལ་གྲུ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་

བོ་ཚེ་གསལ་པ་ལོ་ཤོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་གང་རུང་མ་ཚང་ན་མི་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ས་པོན་བཞིན་དེས་ན་ལུས་དང་ལས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་བཀག་པའི་མ་སྒྲར་ཕྱིར་དགྲའ་བ་སྒྲོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་མི་འབད་དེ་
 ལས་སྒྲར་བར་མི་རྒྱས་ཏེ་མཐའ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གིས་མ་སྒྲར་ན་དེ་གཉིས། སྒྲར་གྲུང་སྒྲར་སྒྲིབས་མི་ཡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གིས་སྒྲར་ན་ལུང་གིང་ཟད་པའི་མི་ལུར་དེ་གཉིས་ལོགས་སུ་སྒྲར་པའི་དགྲའ་ཐུབ་མི་
 དགོས་པས་དགྲའ་ཐུབ་ལོགས་ལས་འཇོན་པ་དྲང་མི་ལུ་ལོགས་ལུས་འཇོན་པར་ཚུ་མ་པ་དེ་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལོ་ཤོར་བའི་རྒྱ་ལོས་བཟུང་། དེའི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་
 གྲོད་པའི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་ཐག་དབང་གེས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ། ལོ་ཤོར་བར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་ཏུ་ཚུངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གྲུང་། ཆགས་སྒྲར་ལོགས་ཉེན་མོངས་དང་དེ་ལས་དགར་ནག་ལོགས་ཀྱི་ལས་དྲང་
 ལས་ལས་མཐོ་རིས་དང་དན་མོང་གི་ལོ་ཤོར་བ་སྒྲིབ་པའི་བདུན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་པ། བྱང་གི་སྒྲིབ་མཆོད་དུག་པོ་འདྲི་ལས་ཕྱི་མའི་སྒྲིབ་མཆོད་གཞན་ཐུག་སྒྲིབ་པའི་
 བཟུང་དན་སྒྲིབ་ལོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཕྱི་དོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ། ཕྱོགས་རེ་མགོ་ཚུ་དང་། མཐའ་དག་དཔྱིས་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོ་གཉིས། དང་པོ། ཐུམས་པ་དང་མི་ཐུག་པ་དྲང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལོགས་ལོ་ཤོར་བའི་རྒྱ་བ་བདུག་

༭། །དང་མི་འགྲལ་ཕྱིར་ན་དེ་གོམས་པས་ལོཾ་བའི་རྩ་བ་དྲུང་ནས་གཙོད་རྒྱས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། བདག་མེད་པའི་སེས་རབ་ནི་བདག་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འགྲལ་བས་ན། བདག་མེད་མཐོང་བས་
བདག་དེ་སྤྱོད་འབྱེད་དེ་གཞོན་པུ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པས་ཚ་གང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཙུང་སྤང་། དེའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ས་ཐོན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་ས་ཐོན་དེ་མེས་བསྐྱེད་ས་པ་ན་དེ་ཕན་དེ་ག་རང་གི་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་པར་
མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ལོཾ་བའི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟེན་བརྟེན་གྱང་བདག་མེད་མཐོང་ན་ལོཾ་བའི་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ་སྟེ་དེ་ཕན་ཆད་མི་སྟོལ། །གཉིས་པ་བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་པ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། འོ་ན་མུ་
ངན་ལས་འདས་ཚེ་སེམས་གྱང་རྒྱན་ཆད་དོ་སྤྲུལ་ན་མིན་དེ་སེམས་གསལ་པ་ཙམ་སྟེད་པ་ལ་སེམས་ལས་གཞན་གྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མི་དགོས་པས་རྒྱ་ཆད་ཞིང་བདག་འཛིན་གྱི་གོག་ས་བདག་མེད་ལྟ་བུ་གོག་ས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་
ན་འབྲས་ལུ་ཕྱི་མ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བསྟེད་པར་དེས་དེའི་བྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཛིག་ས་པ་དང་འདོད་པ་སོགས་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤྱང་སྟེ་བར་མཛོན་སུམ་གྱུ་བ་པས་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ། རྣལ་མཛོན་དེ་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་ལྷུལ་མེད་འགྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། སྤང་བ་དང་། ཡེ་སེས་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་ཙུང་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོག་ས་སྤྱང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ལུ་

སྒྲིགས་པ་ཅིག་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤང་མི་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་ཀྱང་སོ་སྒྲིམ་སྤང་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་སྤང་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་ལྟར་སྤྱར་འགྱུར་ནས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ན། དྲི་མ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་
 གང་ན་དུ་བ་མེད་ཅི་ན། གཉིས་པ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྤོང་བས་སྤང་བེད་ཟང་པའི་མི་ལྟར་སྤྱར་མི་
 ཡོག་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་རྒྱ་གྲོལ་འབྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གོ་མ་བ་མི་འབྱད་པ་དང་གོ་མས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་མི་སྤིད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ལུ་སྒྲིགས་པ་ཅིག་ན་རེ་མཆོངས་པ་
 རེ་ལྟར་གོ་མས་ཀྱང་མ་ཐུང་མེད་དུ་མཆོངས་མི་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་རེ་ལྟར་བསྒོས་ཀྱང་མི་འབར་མི་སྤིད་པ་དང་གསེར་ཁྱེད་མེད་དང་བྲལ་ན་སྤྱར་འབྱུགས་པ་བཞིན་གྱི་དཔེས། རྒྱ་སྤོང་བའི་དོན་ལ་གོ་མས་པ་ཆད་མེད་པ་དེའི་རང་དུ་
 འགྱུར་བ་སྤིད་པ་མིན་ནི་ན། གཉིས་པ། མཆོང་བ་ནི་ལུས་སྤོངས་ཐད་ཀའི་འབྱད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་འཕེལ་མི་རྒྱས་ལ་སེམས་ནི་དང་གིས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཕེལ་བ་ས་བོན་ལས་ས་བོན་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བསྒོལ་ཡང་རྟེན་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་མེད་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་སེམས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་པས་ཕྱི་མ་ཁྱེད་པར་དུ་འཕེལ་བས་སྤང་བེད་མེད་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་བལྟས་བསྤྱར་སྤྱ་བ་འབྱུང་བ་

༡༩། །བསྐྱེད་པའི་ཀུ་གསེར་རང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་མི་རུང་ཡང་སེམས་སྒྲུབ་ལྟོག་པའི་ཀུ་མེད་པས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལམ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ་སྟོང་ཉིད་དང་
སྟོང་རྩེ་གོ་མས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡི་དང་རྩེ་ལྔ་ལྟར་བསྐྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་བུ་ཀུན་ལ་མཐའ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་སྒྲིམ་བུ་མི་སྒྲིམ་ལ་གཤེས་ན་སྒྲིམ་བུ་ལ་མཐའ་ཡོད་དགོས་པས་ལོག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལྟར་བས་
ན་ཀུན་མཐེན་བསྐྱབ་པ་དགའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ཀུན་སྒྲིམ་པའི་ཀུན་མཐེན་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་དཔག་ནས་སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པའི་ཀུན་མཐེན་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། དེ་དཔེས་
བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། རེ་སྒྲིག་དང་པོར་རྒྱུ་གྲོལ་དོན་གཉིར་ལ་མཁོ་བའི་གཙོ་བོའི་དོན་ཀུ་འབྲས་བུ་དེན་བཞིའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་ན་ལམ་དེ་འདྲ་བ་སྟོན་པ་ཀུན་མཐེན་ཡིན་ཏེ་
དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཐེན་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར་ན་སྒྲིམ་ནམ་མི་ཀུན་ཆོག་ས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། སྒྲིམ་བུའི་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་སྒྲིམ་པ་ལ་མཐའ་པ་རྒྱུ་ཤིས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་
འདུས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། དགོས་མེད་པ་ལང་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མ་འདུས་པའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། དཔེ་གཉིས།

དང་པོ། ཡང་ན་གང་ལུ་ཞིང་ཟབ་པའི་དོན་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིས་སེས་བྱའི་རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རུལ་ཕྱན་མཐོང་བའི་མིག་གིས་སུམ་པ་མཐོང་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། དཔེར་
 བ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་། དུ་མེན་དབབ་པའི་མི་ལོང་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཆར་འཆར་མིང་པ་དེ་བཞིན་སེས་བྱ་མཐའ་མིང་པ་ཡིན་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་སྒྲ་ཅིག་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཚིག་ས་སུ་བཅད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ལྷུལ་པའི་སེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེན་རྟོག་
 པ་ལྷུལ་སེས་དང་རྟོག་མིང་ལྷུལ་སེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་རྟོག་མིང་ལ་ཡང་རྗེ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིད་སེས་ལྷུལ་པ་དང་རྒྱ་གཉིས་ལྟ་བུ་དཔེར་སེས་ལྷུལ་བ་གཉིས། རྟོག་པ་ནི་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་བརྟེན་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་
 པ། དོན་གཞན་ལ་སྒྲི་འདོགས་པའི་རྟོག་པ། རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་མདོར་དུག་བབ་པ་ནི་ལོག་རྟོག་ལོག་བྱིར་གསུམ་པོ་ལས་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷུལ་སེས་ལ་སྟེག་རྒྱ་ལ་
 རུར་འཛིན་ཐག་བྲལ་ལྷུལ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུང་། ཀུན་རྟོབ་སེས་པ་བ་ལང་གྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་དཔག་རྟགས་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ལྷུང་བ་རྟགས་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་འཛིན་པའི་

༡། །སེམས་དང་། དུན་པ་འདས་པའི་དོན་དང་མངོན་འདོད་མ་འོངས་པའི་དོན་འདོད་པའི་གྲོལ། །དེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་པ་དབང་གིས་རྟོག་བཅས་སུ་ལྷུལ་པ་སེལ་ཆེད་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ལ། དཔལ་གཉིས་
རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་གིས་མིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་གྲུབ་པའི་ཆེད་དོ། །ཐམ་གཉིས་རྟོགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་གུན་རྫོབ་གིས་པ་བརྒྱུད་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་།
ལྷུལ་གིས་དོན་གཞན་སྟོ་འདོགས་དང་། བྱི་མ་བཞི་ལྟོག་གྲུར་དོན་ཅན་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆད་འབྲས་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱི་ནང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷགས་གསུམ་སོ་སོར་དོན་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་སྣང་
གི་གིས་པ་རྟོག་མེད་ཆད་མ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དེས་པ་ཡི་རྟོག་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆད་མ་དང་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་འཛོགས་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དབང་དོན་གྲུབ་པ་དྲུང་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཆད་
མ་དང་འབྲས་པུར་འདོད། བྱི་བྲག་པ་ཡོན་ཏན་སྟོགས་ཁྱད་པར་འཛོན་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རྟོག་པ་ཆད་མ་དང་འབྲས་བུར་དེར་སྒྲུབ་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འབྲད་པའི་ཕྱོགས་དང་། འབྲད་ཕྱོགས་གཉིས་དང་པོ། ཅན་
ཐོས་བྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟ་དབང་པོ་ཉིད་ལུ་ལ་བཞག་འཛོགས་གི་ཆད་མ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་གིས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་ཆད་འབྲས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱི་བྱི་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཕྱི་མས་མི་འབྲད་པ་དེས་ན་རང་ལྷགས་དེ་

527

[illegible]

ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྷིར་བསྟན། ལྷ་བས་བབ་ཀྱི་དངོས་བཏགས་ཕྱེ་བྱལ་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མི་
 ལྷོས་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པས་ལྷོན་ལྷུང་བ་ཡི་མིང་དེས་དོན་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་རང་དབང་གི་རྒྱུ་པ་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན་གཞན་ལ་གཤམ་པའི་མིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་འགའ་ལས་དངོས་མིང་གིས་
 བརྟེན་བྱ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གོ་ཞིང་ལྷོགས་པ་དེ་ནི་གཞན་མིང་གཞན་ལ་ལྷུང་བའི་བཏགས་པའི་མིང་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་མིང་དུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚོགས་དོན་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཐས་པ་རྒྱ་མཐས་ལ་ལྷ་ལྷོགས་ཚུན་ཆད་བྱུང་མེད་པར་གདོད་ནས་གྲུབ་པས་མི་ལྷུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། དགོས་པ།
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ། དང་པོ། བཏགས་པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོས་ལ་
 ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། དགོས་པ་མེད་པར་བཏགས་པར་མི་བྱ་བས་ཅི་ལྷིར་བཏགས་ན་ཚོས་རྒྱུད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བསྟན་བྱུང་མིང་བཏགས་པ་དེ་ནི་

༡༡། །གང་ན་ཆོག་ས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་འགལ་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་རྗེས་འགོ་ཡོད་དམ་སྐུམ་བའི་འགལ་བའི་གང་ན་ཆོག་ས་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དུག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤང་དེ་གང་ན་ཆོག་ས་བསྐྱབ་
 བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རུམ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོག་གི་ཕྱི་བ་སྐྱུར་བརྗོད་བདེ་ཞིང་འགྲིག་པའི་དོར་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་
 ཤེས་འདོད་མཐུན་དཔེ་མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་ན་ར་མི་ངས་པས་གཞན་གཉིས་ལ་འབྱུལ་གཞི་ཡོད་ལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ཅིག་ཤེས་གཉིས་མིན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་དེ་མཐུན་རྒྱུ་ས་བཀག་ན་བརྗོད་པ་ལུན་པོར་
 འགོར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་དངོས་མིང་བརྗོད་ན་དེས་འགྲུབ་ཀྱང་ཆོག་ས་ཕྱི་བ་ས་ཆོ་ཕྱི་བ་སྐྱུར་ནུམ་ས་པ་དེས་ན་ཕྱོགས་ཞེས་བཏགས་པས་ཆོག་ཏུ་དེས་དོན་མི་འབྱུལ་པར་བདེ་བྱུག་རྟོགས་ཕྱིར་
 ཕྱོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཕྱོགས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་རང་གི་འཇུག་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདྲ་བས་ཤེས་འདོད་མི་གོ་བར་མཚུངས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལ། ལན་
 དངོས་དང་། དེ་དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱུ་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་སྐབས་བསྐྱེས་ན་ཕྱོགས་རྒྱུང་བའི་སྐྱ་འཇུག་བྱ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་ཆོས་དྲང་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱ་ཅོད་གཞི་ཉིད་

ལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེ་ན་ལག་ལྟན་ཞེས་ལག་པ་ཡོད་ཚད་ལ་མི་འདྲུག་པར་གྲུང་པོ་ལ་གོ་བ་བཞིན། ཆོས་ཞེས་པའི་སྒྲུང་འབྲེལ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུལ། ཅུང་གཞི་ཁོ་ན་དེས་པར་མི་རྣམས་ཏེ་མགོ་ལྟན་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་འདྲུག་གི་
 གྲུང་པོ་སྟགས་རེ་རེ་ལ་མི་འདྲུག་པ་བཞིན་དེས་ན་གྲགས་པའི་བྱུང་ཡོད་དོ། །བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅན་པོ་ལོ། །གསུམ་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཆོས་རྒྱུད་པ་དང་ཆོས་ཅན་རྒྱུད་པ་རེ་རེ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་བསལ་
 མེད་ལ། དཔག་ཕྱར་བཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡ་གྲུལ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབས་བབ་ལྟེས་གཞི་དངོས་ནི། ཚད་མས་འགྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཅིང་དེ་ནི་ཚུལ་དང་པོའི་ལྟེས་གཞི་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྟགས་མངོན་སུམ་མཐ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཚུལ་དང་པོ་ལྟགས་ཆོས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་གི་ལྟེས་གཞི་ལ། དཔག་བཞག་སྒྲུང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལྟགས་
 སྒྲུང་། དེ་དཔག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚུལ་ལྟེ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་འབྲུང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ལྟན་ཀྱི་མི་འདྲུན་ལ་ཀྱམ་ཕུན་ལྟགས་མི་མཐུན་ལྟགས་འཕྲུན་ལྟགས་འཕྲུན་མི་མཐུན་གྱི་
 ལྟགས་གཉིས་པོ་མི་འགལ་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྟོན་པས་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་བསམས་ཞིང་རྟོམ་ནས། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་མིན་པའི་སྒྲུང་གསུམ་གྱུར་བར་དྲགས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་རང་མཚན་དང་དོན་གྱི་

[illegible]

ཕྱོགས་ཚེས་མི་འགྲུབ། ཕྱོགས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ། ཕྱོག་པས་འབྱེད་ན་མ་དེས་པ་མི་སྤིང་པ་གསུམ། དང་པོ། ཚུལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་ཚེད་ན་པར་དེར་ཚུལ་དང་པོའི་ཕྱོག་གཞི་གཉིས་འདྲོད་ནི་དེ་གཉིས་མིན་པའི་རང་ཀྱ
 ལུང་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འདྲོད་ཕྱིར། ཕྱོག་གཞི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་དེ་གཉིས་འདྲོད་ཕྱོགས་གང་རུང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོག་གཞི་དང་པོ་མི་འདྲོད་ན། འདྲི་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཞེས་ཚུལ་དང་པོ་དེའི་
 མ་ཚེན་ཉིད་ལོགས་སུ་བཞག་པར་དགྲ་འཁོར། །གཉིས་པ། ཕྱོག་གཞི་དང་པོ་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དེས་ན། ཕྱོག་གཞི་གཞན་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་༡ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་༢མེད་
 པར་དེས་པའི་རྗེས་འགྲོ་༡དང་ཕྱོག་༢ལྷན་དག་ཀྱང་མཐུན་ལུལ་གཉིས་འདྲོད་མེད་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་དགྲ་འཁོར་ཏེ་མཐུན་དཔའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྗེས་འགྲོ་སོགས་བརྗོད་
 དགོས་པས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་གོ། །གསུམ་པ། ཕྱོགས་ཚེས་དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་ཚེས་ཀྱང་ཡིན། བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་པའི་ཆ་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན། མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་པར་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པས་འབྱེད་དོ་སྒྲུལ་ན་ནི། རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་འགལ་བ་དང་ཡང་དག་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་པར་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། རྟགས་དེ་གཉིས་གང་

༡༡། །རུང་ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་མིན་ལ་མི་མིན་པར་པས་བྱང་སྤང་བ་ལ། གཏུན་ཚིགས་མ་དེས་གྲ་ལ་མིན་དེ་སྤྱི་མི་རྒྱུ་གམ་རྒྱུ་པར་སྤྱི་ལ་ཕྱིན་ཏུ་མཉན་བྱ་དང་གེས་བྱ་གང་རུང་བཀོད་ན་འགལ་བ་དང་། ཡང་དག་གང་རུང་ཏུ་འགྱུར་རིགས་པས་སོ། །ཚིགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལོ་ཙུ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་དུས་ཀྱི་ཤི་ཀར་བཀོད་པ་འདིར་འགྲེལ་བའི་ནང་ཏུ་ཕྱོགས་སྤྱར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་ཙུ་པར་བཀོད་པ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་གི་རྣམ་གཞག་འགལ་བ། སྤྱི་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སྤྱི་དུས་པ་དང་། སྤྱི་ལ་གཞི་གསུམ་ཏུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཏེ་གེས་བྱ་དུས་པོའི་གངས་ལས་གཞན་མི་དགོས་པས་སོ། །དོན་ཏུ་སྤྱི་ལ་གཞི་གཉིས་སྤྱི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ནོ། དེ་སྤྱི་ལ་རྒྱུ་གྲུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་པ་མི་དགོས་པའི་རྣམ་གཉིས་སྤྱི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ། གེས་བྱ་གང་ཡིན་སྤྱི་རྒྱུ་གཅིག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སྤྱི་དུས་པ་སྤྱི་པ་དཔོན་ཆོས་གཤམ་གྱི་མི་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམས་སྤྱི་ལ་ཕྱོགས་སྤྱི་ལ་ཕྱོགས་པ་མི་འཐད་པ། རྣམས་སྤྱི་ལ་སོ་སོར་སྤྱི་ལ་ཡི། རྣམ་གཞག་འདིའི་རྣམས་སྤྱི་འགྱུར་ན་དོན་རང་མཆོན་རྒྱུ་ལུ་མིན་ལ། རྒྱུ་ལུ་ལ་གཞན་སེལ་རྒྱུ་པ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་འཇིག་རྒྱུ་གི་ཐ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་འཇིག་གོ། །གསུམ་པ་རང་སྤྱི་ལ་པ་རྒྱུ་ཏེ་སྤྱི་ལ་པ་མི་འཐད་པ། རང་སྤྱི་ལ་པ་རྒྱུ་ན་མས་སྤྱི་ལ་ཞེས་པ་ཡི་རྣམས་འདི་སྤྱི་ལ་པ་ཞེས་པ་ཏུ་བརྒྱུས་ན་སྤྱི་ལ་པ་མི་འཐད་པ། རང་སྤྱི་ལ་པ་རྒྱུ་ཏེ་རྣམས་སྤྱི་ལ་པ་ཞེས་པ་ཏེ་

52

མ་ཐུབ་པར་ཕྱོགས་རྒྱུད་གིས་དགག་སྐྱབ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལམ་གཉིས། དང་པོ། རོ་ན་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཤིག་པས་བསྐྱབ་བྱ་
ཐུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཐུབ་པས་དགག་བྱ་ཤིག་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་འཛིག་ཅི་ན། གཉིས་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གནད་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་གིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་ཆོས་གང་ལ་ཆད་མའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འགལ་འབྲེལ་
ངོས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གང་སྟོས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་དང་། གང་ལ་སྟོས་པའི་སྟོས་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། དེས་ན་རྟག་དྲུང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་ངོས་པའི་སྟོབས་གིས་
རྟགས་ཡོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་རྟགས་མེད་པར་ངོས་པ་དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཡོག་ན་རྟགས་ཕྱོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་གཉིས་པ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དབྱུང་
པ། རྟགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། གཞན་སེལ་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རབ་རྟུ་དཔྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། མཐུན་ཡུལ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་མཐུན་ཡུལ་ཕྱོགས་རྩོད་གཞི་
དེ་དྲུང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིས་མཆུངས་པ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཆུངས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་དང་སུམ་པ་མི་རྟག་པའི་སྒྲི་གཅིག་གིས་བཅིང་སྟེ་མཆུངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ།

5 ཚད་མ་ རྟོན་དུག་ རིགས་གཉིད་

༡༡། །མཐུན་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་དག་ཀྱང་བརྟགས་པ་པ། ཚེས་ཅན་གྱི་གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཚྲིགས་དོན་དང་གེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་རང་མཚན་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེས་ན་འདི་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱན་གྱི་བྱུང་པ་གྱུ་པ་ཚེ་བསྐྱབ་བྱ་གྱུ་པ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་དེས་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ། ཡང་དག་གི་ཚུད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མིད་ལ། ཚད་མ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་འདྲ་འདི་ཉིད་པོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྱུ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟགས་གྱི་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཡུལ་དོས་བཟུང་བ། རྟེན་ཉི་དོས་པོ་ལས་གཞན་ཐ་དད་པ་མིན་ལ་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེས་ན་དོན་རང་མཚན་གྱི་དོས་པོ་རྟེན་དང་རྟོག་དོར་སྒྲུང་བའི་ཕྱོག་པ་གཉིས་དོ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ལྷུལ་པ་ཉིད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རེ་རེ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ། ཡོད་པ་དོས་པོའི་ཉིར་ཡོན་ཐུམ་སྟགས་དང་། མེད་པ་དོས་མེད་གྱི་ཐ་སྒྲུང་འཇུག་པའི་རྟེན་རི་རུ་སྟགས་དང་གཉིས་གྱི་ཡིན་པར་སེལ་བས་སྒྲོ་གདགས་རུང་གེས་བྱ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྒྲུང་དེ་ཚེས་གཉིས་སྒྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲུང་ལ། རིགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལུང་འགལ་སྒྲུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དབྱུང་ན་མི་འཐད། རྟགས་དང་དགག་བྱ་ལ་བརྟགས་ན་མི་

ཚད་མ་ རིག་པའི་སྒྲོང་

འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། རྩམ་ལྟོག་མ་ཕྱེ་བར་སྐབ་པ་ལྟར་ན་ཡང་མེ་སྐབ་ཕྱེད་དུ་དུ་བའི་རྟགས་བཀོད་ལ་སྐབ་པོའི་རྩམ་ཙམ་པོ་དང་བྱས་ལྟོག་རྟགས་སུ་བསྐབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆར་
 བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་གེས་བྱ་ཙམ་ལྟོག་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདྲ་ཚུལ་ལ་དཔུང་ན་ཁ་ཚོན་མི་ཚོད་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པ་སྟགས་རྩེས་བྱུང་དང་ལྟོག་བྱུང་མི་གྲུབ་པས་ཆོད་མ་དག་གི་
 རྩམ་གཞག་འཛིག་ཅི་ན། གཉིས་པ། རྩོན་མེད་དེ་དུ་བ་དྲུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མིན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་སྐབ་པོ་དང་གེས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོག་པ་དང་། འབྲེལ་བས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་སུང་གསུམ་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྐབ་པོ་དང་
 གེས་བྱ་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་ཙམ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་འཛིག་པ་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལན་དགག་། རང་ལན་བསྐྱར་པ་གཉིས། དང་པོ་རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་སམ་
 ཆོས་ལྟར་ལས་ལྟོག་པ་དང་གཅིག་དེ་གཉིས་འགོག་པ་དང་གཉིས་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དཔུང་པ་དང་གསུམ་རྟགས་ཚུལ་ཆར་བ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དཔུང་པ་དང་བཞི་ཉིད་ཀྱི་རྩོད་པ་བཞི་ཡོད་
 པ་དེ་ཡི་རྩོད་ལྟེང་དུ་བཀོད་པ་གཞན་གྱི་ལན་རྩམས་ནི་གཞན་སེལ་མ་རྟོག་པས་འབྱུལ་ལོ། །གཉིས་པ། རྩོད་པ་སྐམ་གསུམ་གྱི་ལན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐད་ནི་མེད་པ་གཞན་སེལ་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དུ་མེད་དགག་ཉིད་དུ་འདོད་

༡༩། །པས་དོགས་པ་དེ་སེལ་བ་དྲང་། བཞི་པའི་ལན་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྤྱི་ཕྱོག་གྲོ་རོར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རྟགས་དེ་དག་རྟགས་སུ་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་
འཛོག་པའི་འབྱུང་པ། རི་སྒྲིང་རྟགས་སུ་བཀོད་གྱུར་པ། རི་སྒྲིང་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱལ་གསུམ་དུ་བཞག་ལ་འོན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་མེད་ན་ཕྱོག་ཁྲབ་མི་གྲུབ་བམ་ཞེན་མིན་ཏེ་ཡང་དག་གི་ཆེ་དངོས་སུ་སྒྲི-
དོན་དམ་པར་གྲང་རུང་མ་ཚང་ཡང་ལྟོས་གཞི་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་མི་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །སྐབས་བསྟུ་བ། དག་ག་སྒྲུབ་སེལ་བས་བྱེད་པའི་ལུགས་འདྲི་ལ། རྩ་ས་ཕྱོག་ཕྱེན་ས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་རྒྱལ་
ལ་དབྱེད་ནས་མི་འབྱུང་པར་སེམས་པའི་རྩོད་པའི་ཉེས་པས་མི་གཞོད་དེ་ཆད་མའི་ཡུལ་སྤང་བ་རྟགས་བསྐྱེས་པས་གཞན་སེལ་གྱི་རྒྱམ་གཞན་ཉིད་ལ་མ་བས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་
ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། ཡང་དག །ལྟར་སྤང་། དེ་དག་གི་ངོས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཏན་ཆོག་གི་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་། མཆོན་བྱའི་རབ་དབྱེ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་མཆན་ཉིད་དུ་
རི་ལྟར་འགོ་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དག་ག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ། རྒྱལ་གཉིས་ནས་ནི་རྟག་གི་བར་དུ་འདོད་པ་རྟགས་སྒྲིན་མེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་དབྱེད་མཐའ་མ་རྩོགས་པའི་འདོད་རྒྱལ་ནི་ཆོད་རྒྱལ་གཞན། འདོད་

2017

བ་རྒྱལ་མ་ནི་འབྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་ན་རྟགས་སྒྲིན་མེད་མི་སྤྱིད་ལ་ཚང་ན་དེ་ལས་གཞན་མི་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ། དེས་ན་རང་ལུགས་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་མེད་འགོ་ཕྱོག་དེས་པའི་བྱུང་པའམ་འབྲེལ་པ་དེས་
 པ་ནི་གཏུན་ཚེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲིན་མེད་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཚེས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་ཕྱོགས་ཚེས་འབྲེལ་པ་དེས་པ་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བ་རྒྱལ་སྤོན་གཅིག་གོ། །དཔེ་ལ་ལར་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་སྟགས་རྒྱང་པ་གཅིག་འབྲེལ་པ་དགུས་སུ་
 བློར་བའོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱོགས་ཚེས་དང་འབྲེལ་པ་དེས་པ་སྟེ་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཁོ་ནར་ཐལ་ཟེར་བ་དང་ཡང་རྗེས་འགོ་ཙམ་པོ་འབྲུལ་ཁིང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཕྱོག་པ་འདུས་ན་རྗེས་འགོ་ཡིས་ཕྱོག་པ་འཁེན་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ་
 ཟེར་ན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་ཉིད་ཡོག་ན་ཕྱོག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་པས་འགལ་བ་མེད་པས་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་འགོ་རྒྱལ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། དེས་རུང་མ་དེས་པའི་དུ་བ་སྟགས་
 བཀོད་ན་མི་གྲུབ་པས་རྟགས་མིན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ལ་ད་རུང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བར་དེས་པ་རྗེས་ན་དེ་རྟགས་ཡིན་ཏེ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། འདི་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲིན་ཀ་དེས་པར་རྒྱལ་བཅད་མེད་པ་དང་། དེ་དོན་ཚེས་སུ་མི་འཐད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལྟ་སྟེ་གསུམ་ཀ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ངོས་བསྐྱང་བ་ལ། དགག་བཞག་

5 ཚེད་མ་ རྟོན་བརྒྱུད་ རྟོགས་གཤེད་

༡༢༡ །སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོགས་སྤང་། དེ་དག་ག་ཉིས། དང་པོ། ལ་ཅིག་ཅུང་ག་ཞིས་ཁུང་པ་ར་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡི་དུ་བ་དང་སྒྲིའི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ལོ་རང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། །ག་ཉིས་པ། དེ་ལ་ཅུང་ག་ཞིས་ཁུང་པ་ར་དུ་བྱས་ཞིས་པ་རྟགས་དེ་གེས་འདོད་ཀྱི་སྒྲིའི་དུ་མི་ལྟ་བུ་གཅོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཅུང་ག་ཞི་ཞིས་པ་འོ་སྒྲིའི་ལིས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ལྟ་བུ་ཅུང་པ་མེད་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ག་ལ་ཏེ་ཅུང་ག་ཞི་ཉིད་ལས་ག་ཞུན་ལ་ལྟ་བུ་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྟགས་དེ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཆེས་འགོ་མེད་པས་ཐུན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་བརྟེན་མི་རུས་སོ། །བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མེད་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་དྲང་འདྲ་སྟེ་ཅུང་ག་ཞི་དང་མི་ལྟ་བུ་པ་གཅོད་ན་འཐད་ཀྱི་ག་ཞུན་གཅོད་ན་མི་འཐད་དོ། །ག་ཉིས་པ་རང་ལུགས། ག་ཞུན་ལྟར་ག་ཞུན་སེལ་སྤང་བ་མིན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ག་ཞུན་སེལ་ཡིན་ཏེ་ལུལ་དུས་རྒྱུ་པས་ཁུང་པ་ར་དུ་མ་བྱས་པ་འོ་དུ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིའི་ལོག་རྟགས་སུ་བཀོད་བྱ་དང་དོ་བོ་གཅིག་དུ་ཞིན་པ་དེའོ། །གསུམ་པ། འདི་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་པ་སོགས་ག་ཞུན་ཀྱི་གྲུན་གྱ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་མཚན་བྱེད་རབ་དབྱེ་ལ། དབྱེ་བསྒྲིའི་སྒྲིའི་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་རྟགས་བཤད། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་དག་ག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྲིའི་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་བྱེ་ཚུལ་ག་ཉིས། དང་པོ། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དྲང་ལྟ་བུ་པ་ཡི་ག་ཏུན་ཆོགས་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་བྱ་དང་།

ཚེད་མ་ རྟོན་བརྒྱུད་ རྟོགས་གཤེད་

བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲིག་གི་དབྱེ་སྒྲིག་དུ་མར་འགྱུར་ན་ཡང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ས་སྒྲུར་བ་ཡི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པའི་པོ་གཅིག་ཐ་དང་ཡོད་ལ་དགག་པུ་ལ་དེ་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་འབྲས་རང་མ་
 དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན། འབྲས་བུ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། མི་དམིགས་པ་འི་མཚན་
 ཉིད་དགག་པུ་འགོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་པོ་མི་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ། རོ་པོ་མི་དམིགས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེར་རང་བཞིན་ལྟ་འབྲས་བུ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་འོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་བྱེད་གཉིས་དང་པོ། འགལ་བ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དམིགས་དང་། བཅ་ཚུན་སྤང་འགལ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་གྲངས་
 བཀག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་དང་པོ་ལ། ལྟན་པ་སྤང་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ཆ་རྟེན་ལྟ་འབྲས་རང་བཞིན་བུ་བྱེད་སྒྲིམ་པ་ཞེས་གྲང་རྟེན་གྱི་གྲངས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །གཉིས་པ། ལྟན་པ་ལྟེ་མེ་ལྟན་པ་ཐོགས་མེད་ན་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མེ་བསྐྱེད་པ་འི་བྱེད་མིང་ཡིན་པས་མེ་མིན་པས་གཞོད་པུ་ཁྱིམ་མི་རུས་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཐོགས་མེད་མེས་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་ན་མེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལྟ་

ཅ ཚེས་མ་དོན་དགྱི་རྒྱལ་ཁ་གཏོང་།

༡༡། །རྒྱལ་ཁ་མི་དགོས་ལ། དེ་སྐད་ཅིག་གི་ལྷོག་པ་ལ་འཛོག་ན་སྐད་ཅིག་རང་ལྷོག་ལ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེས་གང་རེག་འགོག་མི་རྒྱལ་པས་སོ། །གཉིས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལས་རྒྱལ་གཞག་མང་པོ་
བཟུང་གུང་འདིར་རྩོམ་པའི་རྩོམ་སྤྱི་འབྲངས་ཏེ་འགོག་རྒྱལ་པ་ནི་རྒྱལ་པ་འདྲ་གཉིས་ཡིན་པར་མཐོང་དོ། །གཉིས་པ་གྲང་འགལ་དམིགས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱལ་གཞག་གཞན་དེར་འདྲ་ལྟར་གཉིས། དང་པོ། བཟུ་རྒྱུན་སྤངས་
པ་ནི་རྒྱལ་པ་ཅན་པོར་སྤངས་གཅོད་ཡིན་པས་དེ་དངོས་ལ་ནི། གྲང་འགལ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་པ་དང་དེས་དགག་བྱ་རྒྱལ་པ་ཅན་གཉིས་གཞི་རྒྱལ་པ་སྤྱི་འབྲང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་དེ་ལ་མི་དམིགས་པས་བྱལ་པས་སོ། །འོན་
ཀྱང་གྲང་འགལ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་བྱས་པ་དམིགས་པ་ནི། བྱལ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཚེས་ཅན། རྒྱལ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོང་སྒྲེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བྱ་བྱས་པས་རྒྱལ་པ་འགོག་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། ཚད་
མས་གཅོད་པའི་འགལ་བ་ལྷོས་པས་དེས་པ་འགོག་པ་དང་། ལྷོས་མེད་ཀྱིས་མ་དེས་པ་འགོག་པ་ལྷ་བྱ་ཡང་། བྱལ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་འདྲུས་ཏེ་ལོགས་སྤྱི་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དགག་རྒྱལ་པ་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་རྒྱལ་ལ།
དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ། གཞན་གྱིས་དགག་སྤྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོའི་སྒྲོང་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤངས་བཀག་ཐེན་ལ་འཕྱིག་གིས་ལྷན་ཅིག་ནི། མི་གནས་འགལ་ནི་འགལ་བྱ་མེད་པའི་རྒྱལ་པ་ལོག་པའི་

ཚད་མ་དོན་དགྱི་རྒྱལ་ཁ་གཏོང་།

ཚེགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་འབྲུལ་ཏེ་རྟགས་མེ་སྟགས་ལོག་གྲང་རེག་བྱ་བ་ཏང་སྟོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དོ་བོ་མི་དམིགས་པ་ནི། འབྲེལ་ཕྱེལ་ལོག་
 པས་འབྲེལ་ཚེས་ཉིད་ལྟག་པར་ཚད་མས་རེས་པས་བསྐྱེད་འབྲེལ་ཞེས་སྟོ་དོར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་འབྲེལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་སྤང་གསུམ། དང་པོ། ཡིན་པ་སྐྱབ་ལ་
 རྩལ་གསུམ་ཚད་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་སྐྱབ་ཚེས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཆ་མཐུན་ཆུ་ཚོགས་གངས་ཚད་སྟགས་གྲང་
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་ཡི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་རེགས་པས་མི་འཐད་པས་སོ། །གསུམ་པ། དུ་ཆུ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་བསྐྱབ་པ་སྟགས་དེའི་དོ་བོ་མིན་པས་རྟགས་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་
 འདུ་ཞེན། ཆུ་རང་མེད་གི་རུས་པའི་ཆ་ལ་རྟགས་ལ་དེ་དང་ཆུ་དོ་བོ་གཅིག་ཕྱིར་ཐ་དྲད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མི་འགོ། །གསུམ་པ། འབྲས་རྟགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་སྤང་གསུམ། དང་པོ། ཡོད་པ་སྐྱབ་ལ་རྩལ་གསུམ་
 ཚད་བ་འབྲས་རྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་པ་ཡི་འབྲེལ་བ་ལ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་ཕྱི་རྟགས་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་དྲང་ཆ་མཐུན་པ་ཆུ་སྐྱར་ལས་ཆུ། ཆུ་མི་གཡོ་བས་རྟེན་བརྟེན་པ་སྟགས་དོན་གཞན་

༡། །གྱིས་ལམ་འདོགས་ཕྱིར་འབྲས་རྟགས་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པའོ། །གསུམ་པ། རྣམ་མཁའ་འི་དུ་བ་ཚེས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྟོན་སོང་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལུ་གཞི་རྟགས་གཅིག་པས་དེ་ཡུང་
མིན་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་དེས་རང་དང་ཐ་དྲ་པ་རང་རྒྱུ་མེ་ཙམ་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་རྟགས་མིན་པའི་སྟོན་ལས་གོ་ལ་པའོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཐོགས་སྒྲ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འབྲེལ་རྒྱལ་ལ། བོད་སྒྲ་རབ་པ་ཁ་ཅིག་སྒྱིར་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲ་དག་ཡོད་ལ། དེ་ལས་གོ་བྱེད་འབྲེལ་བ་བཞི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ།
འདི་ནི་སྟོན་སོང་གི་བྱེད་པར་བྱེད་ཚེས་མེ་དང་དུ་བ་དེ་ཡུང་གི་འབྲེལ་གྱི་གོ་ཚེད་པ་དང་འདིར་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བྱེད་ཚེས་ལ་འབྲེལ་བས་གོ་མི་ཚེད་པ་སྟགས་རྣམ་གཞག་འགལ་བ་དང་། གཞུང་གི་དགོངས་པར་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞུང་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་བཀག་པས་སོ། །གཉིས་པ། འགོད་རྒྱལ་རི་ལྷར་ཡང་བྱེད་པར་བྱ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡི་རྟོགས་གྱིས་བརྒྱལ་བུ་གོ་བ་མིན་གྱང་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་དེ་ཡི་རོ་བོ་སྟེ་བདག་གཅིག་
པའམ་དོན་གཞན་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡུང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་གྱིས་རྟོགས་པར་ཟད་དོ། །པར་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ལྷར་སྒྲུང་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྟགས་སུ་བཀོད་

མཛེས་པ་གྲུབ་པའི་

པ་གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ། མ་ངེས། འགལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྟགས་ལ་བརྟགས་འགོད་བྱ་ལྟར་མེད་པར་ནི་
མ་གྲུབ་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཀྱང་དོན་ནམ་ཡང་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་བྱོལ་ལ། རྟགས་ཡིན་པར་མི་གནས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱོལ་རུ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་མཐའི་དབང་
དུ་ན་ཚོལ་བ་རྟགས་རེ་བའམ་ཚོལ་བ་རྣམས་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སྟགས་རྣམས་ཀྱང་སྤུ་མ་ཡོད་པར་རྣམས་པར་སྡེ་སྡེ་བཤད་པར་བྱའོ། །བཟུ་བའི་ཚེགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་པོ། མ་ངེས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྟགས་སེས་འདོད་
གཅིག་སུ་མིན་པ་གཞན་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་རྟགས་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་འོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྟགས་གཉིས་ཀར་དོན་ལ་མེད་ནས་མ་ངེས་པ་གཅིག་དང་། གཉིས་
ཀའམ་གང་རུང་རེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་ནས་བྱོར་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྡེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་སེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལས་གཞན་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་རྟགས་གཉིས་

༡༡། །ཀར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡི་མ་ངེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩེ་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དྲུག་ན་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དྲ་ད་རུང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་ལྷན་པའི་ལྷག་ལྷན་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ། དངོས་ནི་
 རྩེ་གས་ཆོས་གྲུབ་ནས་རྩེ་གས་གཉིས་ཀྱི་ལ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལྟར་རྩེ་གས་ཀྱང་མཐོང་ནས་རྩེ་གས་གཉིས་ཏུ་བཟུང་ན་བཟློག་རྩེ་གས་ཡིན་པ་མི་ཆོད་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱུང་མ་བྱུང་གྱི་དབྱེ་བ་བཞི་ལོ། །ལྷག་ལྷན་ལ་གཉིས་དེ་དང་
 པོ། ཡང་དྲག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྩེ་གས་མཐུན་རྩེ་གས་ལ་ནི་མཐོང་། མི་མཐུན་རྩེ་གས་ལ་མ་མཐོང་པ་ལོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་ངེས་བཟློག་པ་མི་ཆོད་པ་ལོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་རྩེ་གས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་
 མེད་ཀྱང་མི་འགལ་འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་གསུམ་སོ། །རྩེ་གས་ཆོས་གྲུབ་ནས་རྟགས་མི་མཐུན་རྩེ་གས་ལ་མཐོང་མཐུན་རྩེ་གས་ལ་མ་མཐོང་པའི་སྒྲོ་ངོར་འགལ་རྟགས་འདྲ་ཡང་བཟློག་པ་མི་ཆོད་པས་འགལ་རྟགས་སུ་ཡང་མ་
 བཟུང་བ་འགལ་བའི་ལྷག་ལྷན་ཡིན་དེ་རྟགས་མཐུན་རྩེ་གས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་སྟགས་གོང་གི་བཟློག་རྩེ་གས་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་འགལ་བ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྩེ་གས་ལ་རྟགས་གྲུབ་ཅིང་
 བཟློག་བྱ་དེ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གྲུར་ན་འགལ་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་འདོད་

གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སྒྱུར་བ་སྒྲིལ་ཏེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་འབྲས་འགལ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་མི་དམིགས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་སུ་བསྐྱུས་པ་ས་དབང་དུ་ན་རང་བཞིན་འགལ་དང་འབྲས་སུ་འགལ་བ་སྟེ་འགལ་བ་གཉིས་ཉིད་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་བཀོད་ན་རང་བཞིན་འགལ་དང་།
 བཅའ་མ་ཐག་ལྷུང་བཀོད་ན་འབྲས་འགལ་ཡིན་པ་ལྟ་སྟེ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་སྒྲུ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འབྲས་འགལ་མིན་ཏེ་ཚུལ་ལྷུང་སྒྲུ་རྟག་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ་བཅའ་མ་ཐག་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉན་
 བེས་སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་འབྲས་སུ་བཅའ་ལྷུང་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲུ་རྟག་ཀྱང་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པས་སོ་སྒྲུམ་ན། རྒྱུན་གྱིས་ལན་གཞོད་
 ཡོད་ན་མི་རྟག་ལ། རྟག་ན་སྒྲུར་བཞིན་རྒྱུན་གྱིས་ཅིར་ཡང་བྱུར་མེད་དོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སུམ་སོགས་ཀྱང་སྒྲུར་མི་སྒྲུང་བ་ཕྱིས་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་ཅིན། རེད་ཀྱི་སུམ་སོགས་ནི་མི་རྟག་པ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་
 ཕྱིས་བསྒྲུར་དུ་རུང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་འདྲི་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་རྒྱུན་གསུམ་ཚིགས་པའི་སྒྲུང་ཅིག་ཁྱོད་པར་ཅན་བེས་པའི་རྒྱུར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁོས་ཀྱང་དེ་རྒྱུར་འདོད་དོ་ཟེར་ན། རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲུར་བ་དེ་འདྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་

༡༩༥། །པའི་འགྱུར་མེད་ལ་མི་འབྲད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་བའི་སྒྲིན་ས་དབྱེ་བ། ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་ནས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྒྱུར་གསུམ་པར་འབྱེད་ན་ནི། དེ་གསུམ་པོ་གོ་བརྒྱེག་པའི་འགྲེལ་བཤེས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །།གཉིས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ། གཞན་འགྲེལ་ཞིག་ཆོས་དྲང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་འགོག་པའི་དབྱེ་བས་འགྲེལ་བ་བཞི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ལ་དངོས་སུ་འགྲེལ་བ་བརྗོད་པ་མི་རྟག་པའི་སྒྲིན་རྟག་ལྟ་བུ་དང་། ལ་ལ་བརྗོད་པའི་གྲགས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་རྟག་པས་དོན་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་ལྟ་བུ་ཆོས་དྲང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་མིག་སྟགས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བཞག་པ་ནི་བརྗོད་འདོད་སྒྲིན་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཐ་དད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ། འོན་འགྲེལ་བ་བཞིར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་གཏན་འཇགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་སྟེ་ན། དབྱེ་ན་འང་རུང་མོད་འགྲེལ་བ་ལ་སྒྲིན་གསུམ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་སྟགས་འགྲེལ་བར་སྒྲིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། ཡང་དག་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་རྟོག་བརྒྱེག་དགོས་པའི་བྱེད་པ་རུང་བྱིར་གཏང་སྒྲིན་ས་མཚུངས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་དགག་པ་ནི། འོན་གྲངས་ཅན་པས་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་བྱིར་མལ་སྒྲིན་

བཞིན་ཞེས་པ་ནས་གཞན་དོན་ཞེ་ནས་བདག་དོན་བྱེད་པའི་བདག་གི་བར་སྐྱབ་པ་སྟགས་འདིར་མི་འདུའམ་སྐྱམ་ན། ཞེ་འདོད་དྲང་ནི་སྐྱམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་གྱང་རང་འདོད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཆུངས་པའི་
 བྱིར་། གངས་ཅན་གྱིས་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ངག་བཀོད་པའི་འགྲེལ་བ་སྟགས་འགྲེལ་བ་གསུམ་པ་འདིར་འགྲེལ་ཏུགས་ཡོགས་སུ་མི་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དེ་དག་གི་དེས་པ་ལ། མཐའ་འགོག་གི་དེས་པ་
 དང་། དེ་དག་གི་རྟུས་པ་དེས་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟགས་བཀོད་ཚད་ལ་ཡང་དག་གཅིག་དང་ལྟར་སྐྱབ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མང་ཉུང་གིས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་དེས་པ་ཡིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞེ་དུ་དེས་ཏེ་ཕྱགས་ཆོས་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལས་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྐྱབ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་དེས་འགོག་དེས་གཉིས་ཀར་མི་དེས་པ་དང་གསུམ་སྟེ་བཞེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་གངས་དེས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 བཞེ་པོ་ལ། རྟུས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཞེ་ཡོད་དེ་མ་གྲུབ་པས་ཐེ་ཆོས་ཡང་སྐྱེད་མི་རྟུས་མ་དེས་པས་ཐེ་ཆོས་སྐྱེད་འགྲེལ་བས་མི་འདོད་པའི་དེས་པ་དང་། ཡང་དག་གིས་འདོད་པས་དེས་པ་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དེས་རྟགས་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། མཆན་ཉིད་འགོད་པ། མཆན་གཞི་དོས་བཟུང་བ། ཕྱགས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་ཕྱེ་བྱག་ཏུ་བཞད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྣམ་བཅད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྟར་བསྐྱབ་། ཡོང་གཅོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་། དེ་

ཅ ཚད་མ་ གྲིང་ལུཌ་ རེགས་གཏོར་

༡༢༥ །ལ་ཚུད་སྒྲུང་གསུམ། དང་པོ། རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་བཅད་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གསུངས་ཏེ། རོ་བོ་ཞེས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་མིན་པ། བསལ་བ་ཚད་མས་
བསལ་ཟེན་མིན་པ། དཔག་གཞི་ལ་ནང་གསལ་གསུམ་སྟེ། ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུང་བ་དང་འདོད་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སྟགས་མི་གཙོད་པས་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱན་བྱའམ་བསྐྱབ་བྱ་བོ་ན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གྲུབ་
བསལ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུང་ན་རང་འདོད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཡང་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི་སྟོ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ལྟོགས་ཡིན་ན་ཞེས་རེགས་
པའི་སྒྲོར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ། ཐུ་མ་འདྲི་ལ་སྟོ་བྱར་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་མ་བྱུང་ཞེས་དང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་དམ་བཅའ་ལ་བྱུང་ཆེས་ཞེས་དང་། རོ་ན་རྟགས་ལ་འང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མཚུངས་སྟེ་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་
གསུམ་གྱིས་གཙོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ལ། དཔག་བཞག་སྒྲུང་གསུམ། དང་པོ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་རང་མཚན་བོ་ན་ར་འདོད་པའམ། ལ་ལས་བརྟགས་པ་བོ་ན་ཡིན་
ཞེས་དངོས་བརྟགས་སྟེ་སྟེ་སྐྱབ་པ་ལུགས་ཏེ་དེ་རེ་རེ་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ། རང་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་ལུགས་པ་ཞེན་དོར་སྐྱ་དོན་མ་ཐུ་བའི་ཚོགས་དོན་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་

ཚད་མ་རེག་པའི་སྒྲོར་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། གཞན་སེལ་གྱིས་བཟུང་བ་འདི་ཙམ་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུ་རྟག་སོགས་དངོས་མེད་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ་ཚུད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་བསལ་བ་ལ། ལྟོ་འེ་མཚན་ཉིད།
གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ། སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ། དང་པོ། བསལ་བ་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི་དམ་བཅས་ཙམ་ན་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚུད་སྒྲུང་གཉིས།
དང་པོ། དེ་ལ་རིགས་སྒོར་བཤད་པའི་བསལ་བ་འདི་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་པོ་ཀུན་བརྟུས་སུ་བཞི་རུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་ལ། འདིར་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རྒྱུ་འབྲེལ་ལྟར་བཤད་ན་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་དཔག་ལ། རྗེས་དཔག་དང་། རང་
ཚིག་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁས་སྒྲུང་བ་སྟེ་གསུམ་རུ་སྟེ་སྟེ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་བསལ་བ་བཞི་རུ་གསུངས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བསལ་བ་གཉིས་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་
བསལ་བ་ཡིན་པས་དོན་རུ་བསལ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ་རང་གི་ཁས་སྒྲུང་ས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡིས་བསལ་བ་གཉིས་ཚད་མས་བསལ་བ་ར་སྒྲོ་བརྟགས་ཡིན་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གི་ཁོངས་
སུ་བསྟུན་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འོན་རྗེས་དཔག་ལ་ཟུར་རུ་ཁས་སྒྲུང་ས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་བཞིན་རུ་མངོན་སུམ་ལའང་། ཟུབ་གཉིས་མེད་དོ་ཟེར་བ་དང་དེ་སྒྲུས་

ཅི་ཆོད་མ་གྱི་བཞི་རབས་གཤེད་

༡། །བཛོད་མི་རུང་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཁས་བླངས་སོགས་ཀྱིས་བསལ་བ་གཉིས་པོ་འདུག་ཅི་ན། གཉིས་པ། མི་འདུག་སྟེ་ཁས་བླངས་པས་སེལ་བ་ཉིད་ཆོག་ལས་དཔག་པའི་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རུང་བ་མིན་ལ་གྲགས་པས་མངོན་བསལ་མི་འབྲད་དེ་སྒྲས་བཛོད་དུ་རུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གྲགས་པས་མིན་ནོ། གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས། གྲགས་པས་བསལ་བ་བཞི། དང་པོ། དེ་ལ་དོན་གང་ཞིག་དུ་མ་བཅས་ཅུ་མ་ཉིད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་བ་དང་། འགྲུལ་བ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མིན་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ཡང་སྒྲར་གྲུབ་པ་མ་དུན་པས་དམ་བཅས་པ་ན་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ལོ། གཉིས་པ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཉན་ཆོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རང་གི་དུ་མ་བཅས་པ་འགྲུལ་བར་གྱུར་ན་རྟགས་ཀྱིས་དུ་མ་བཅའ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་གོ་ཞེས་དུ་མ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་སྤང་གསུམ། དང་པོ། རང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དྲང་རང་གི་དུ་མ་བཅའ་བ་འགྲུལ་བ་ན་ཁས་བླངས་བསལ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་ན་སྟེ་དང་། དབྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ། དེ་དང་འགལ་ན་དུ་མ་བཅའ་འཛིག་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རིགས་སྒྲོར་ཁས་བླངས་དང་རང་ཆོག་གཉིས་སུ་འདུག་སྤངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱད་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲར་

བར་ལ་སྒྲ་རབས་པ་གཞན་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་དྲང་འགལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་བ་དཔོན་གྲགས་པ་ནི་སྒྲ་བ་པོ་རང་གི་དག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ། །ཁས་སྒྲང་སྒྲ་ཕྱི་འགལ་དང་རང་ཆོག་
 དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་གཉིས་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་སྒྲ་ལུང་རང་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་རྟེན་གསུང་པའི་སྒྲ་རྒྱུ་ ལུང་ལ་དཔེར་བཟོད་གཞན་དུ་
 གསུངས་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། ཆོས་ནི་ཆོ་འཕྲོས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལུང་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། ལུང་བྱེད་པར་བ་རྗེས་དཔག་དུ་འདུ་ཚུལ། ལུང་ལལ་པ་རང་ཆོག་དང་མཚུངས་པ།
 དེ་དག་གི་མཛུགས་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་ལུང་གང་ཞིག་དཔུང་ན་གཞལ་བྱ་མཛོན་སུམ་དང་ལྟོག་གྱུར་གཉིས་ལ་མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གནོད་ཅིང་བོན་དུ་ལྟོག་གྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་དེས་མི་རུས་པ་བསྐྱལ་
 པའི་དོན་ལ་ལུང་དཔེ་རང་ཆོག་དངོས་ཀྱགས་དང་ཁས་སྒྲངས་ནང་མི་འགལ་བས་ན། རང་ཆོག་གིས་མི་གནོད་པའི་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་དེད་ཀྱི་འདོད་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་
 ལ་མི་བསྐྱལ་བའི་ཆོད་མ་ཡིན་པས་རྗེས་སྒྲ་དཔག་པར་བསྐྱལ་ཏེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། དེས་ན་རྟེན་གསུང་པའི་ལུང་རྣམས་ནི་ཆོད་མ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྟེན་གསུང་པས་མ་གྱུ་བ་ན། དེ་ཁས་སྒྲངས་ནས་འགལ་བ་ཡང་དམ་བཅའ་

རོན་དང་འགལ་བའི་གོགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅུམ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ད་རུང་བསྐྱབ་བྱ་རང་སྒྲོན་མེད་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། ཕྱོགས་གི་སྒྲོན་དུ་འཐད་པ་མིན་ཞིན། གཉིས་པ། དེ་ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་གང་གིས་
 ར་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཆོག་པར་ཚུན་གི་གོགས་གི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཡི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་འོ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་མིན་གྱིང་གོགས་གི་དབང་གིས་ཆོག་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པ་འོ་སྒྲོན་ས་སྒྲོན་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་ཡིད་
 ཆོས་དང་འགལ་ན་དམ་བཅའ་འཛིག་ཚུལ། དེ་ལྟར་དེ་དང་འགལ་ན་དམ་བཅའ་འཛིག་སྟེ་དམ་བཅུས་པས་ནི་རང་གི་གང་འདོད་པ་འོ་རོན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲོན་ལ། རང་ཆོག་དང་བསྐྱར་བཅོས་གི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུས་
 ར་ཅི་རན་པ་འོ་ཞོ་ལྟར་དམ་བཅའ་དེ་འཛིག་གོ། རྟོས་ན་གཞན་རོན་དུ་དང་པོར་ཁས་ལེན་ཚུལ་སོགས་སྒྲེ་བ་ཚོ་དྲ་པ་སྒྲོན་ཅན་གྱིས་ཚུད་པ་འོ་སྐབས་སུ་རང་ཐམ་པ་ཡི་གྲན་ཀ་དག་བསྐྱེད་པ་འོ་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་
 གྲགས་བསལ་ལ། མཆན་ཉིད། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ། དམ་བཅུས་ཉིད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་ནི་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐས་བཟོད་རུང་མདོར་
 བསྐྱར། དེའི་ཚུལ་ཀུས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ལུ་སྟེགས་བཤད་སྒྲོད་པ་དུག་སྒྲོད་ན་ལ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྤར་བཟོད་བྱ་ཚོད་བྱེད་བརྟག་པར་བཀག་ཟེན་ཅིང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་བཟོད་

༡༩། །འདྲོད་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡང་བསྐྱུང་བྱེད་དེས་ན་གྲགས་པ་འདྲ་ཡོད་པར་འགྱུར་བོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོའི་ཆོག་གཉིས་དགོངས་པ་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱུང་པ་བསྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་བཟོད་མི་རུང་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ། སྐབས་བྱེད་མིང་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱིས་བརྟག་པ་དགག་པར་གིས་འཐད་པ་བཟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱུགས་སྐྱེད་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་བརྟེན་སྟོན་པ་དག་ན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གྱིས་རི་བོད་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་སྐབས་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཟོད་རུང་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་དེས་པར་འགྱུར་ཚུལ། འགལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ། ཡོད་རྟགས་འདྲི་ལ་དཔེ་མིང་པས་ཐུན་མིན་ཡིན་པས་སྐབས་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་གང་ཡོད་པ་རྒྱུས་ལ་འདྲོད་རྒྱུ་གི་སྐྱེས་བཟོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། སྐྱེས་ཡི་དོན་གྱི་སྟེ་དོན་སྟེ་རྟག་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཅུག་ལ། སྐབས་བཟོད་རུང་ཕྱིར་གཏན་ཆོག་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འཐད་པ་བཟོད་པ་ལ། བཟོད་དུ་རུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། སྐྱེས་བྱེད་གི་གྲགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཟོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དེས་བཟུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བསྐྱུང་། དེ་ལ་ཚུད་སྐྱེད་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་ཚུལ་ལུགས་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱེས་བཟོད་རུང་གི་དོན་དེ་ཉིད་གྲགས་

五、

ད་ཆེས་ཕུ་བ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ། གཤམ་པ་དེ་ཡང་སྒྲོ་བ་ཕམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་ཕྱིར་གཤམ་པས་གྲུན་ལ་བྱུང་བོ། །གཞུང་པ་ལ་ཚུངས་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་བོ། དེ་ལ་སྒྱུར་ཡོངས་སུ་
 མ་གཤམ་པ་ལ་གཤམ་པ་འི་སྒྲུ་སྒྱུར་བ་ཕམས་སྒྲོ་བ་ལ་སྒྱུར་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འགྲེལ་ཆེན། གཉིས་པ། སྒྲོ་བ་ཕུ་གྲུན་ལ་དེ་ལྟར་གཤམ་སུ་རུང་བ་ལ་གཤམ་པ་འི་སྒྲུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་གཤམ་ཟེན་པ་མིན་དེ་དོས་སུ་མི་
 འཛོད་རྒྱུ་འཛོད་རྒྱས་ལ་འཛོད་པ་ཆེས་བརྟགས་པ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུ་ཕྱེད་གི་གཤམ་པ་ལ། དེ་གཞུངས་པ་འི་དགོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་དཔག་དུ་འདུ་ཚུལ་གཉིས། དང་བོ། གཤམ་སུ་རུང་བ་ཙམ་ཞིག་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྒྱུ་བ་རྒྱ་འཛིང་གི་བརྒྱ་འདྲུང་དེ་ཡང་བརྒྱ་འགྲེལ་པ་འི་བརྒྱ་འདྲུང་ལ་བརྒྱ་འདྲུང་པ་འི་སྒྲུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་རུང་བརྒྱ་འདྲུང་ཕྱིར་ཕྱི་སྒྲུ་གཅིག་སྒྱུ་བ་རྒྱ་མི་དེས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱ་འདྲུང་གི་གཤམ་པ་སྒྱུ་བ་པོ་ཆེས་སྒྱུ་བ་
 ཕྱེད་ཡོད་པར་བསྒྲུན་པ་འི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུ་ལས་ཕྱེད་པ་འི་གཤམ་པ་ཆེས་གཞུངས་སོ། །གཉིས་པ། རི་བོང་ཙན་བླ་སྒྲུ་བརྒྱ་འདྲུང་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་གཤམ་པ་འི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲེལ་པས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ན་ནི་
 མི་འདུལ་པ་འི་རྗེས་དཔག་འདུག་པ་མི་ཞིད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲུ་བ་ཕྱེད་མེད་ཚུལ་ལ། དོས་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་འི་ཡུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ། གཤམ་པ་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དང་པར་བསྒྱུ་བ། དེས་ན་བརྒྱ་འདྲུང་

༡༡། །པའི་རྟགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གྲགས་པ་དེོས་པོའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། རྗེས་དཔག་བཞིན་དུ་བྱས་མི་རྟག་ལྟར་རམ། མེ་དུ་ལྟར་རང་རང་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་མིན་པར་ལར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྲ་རྣམས་ཡུལ་གང་ལ་འདྲ་འདྲུག་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདྲུག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ངེས་ན་ཆོས་ཀུན་ལ་འདྲུག་དུ་རུང་བ་ཡི་གྲགས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་འདྲིར་མི་འདྲུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡོད་སྟོགས་རྟགས་ཀུན་ལ་སྒྲ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་གི་དཔེ་གཞན་རྟེན་དཀའ་བས་གཏན་ཆོག་ས་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཐུན་མོང་ཉིད་མིན་པས་དཔེར་ན་སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་ཚུལ། རང་གིས་ངེས་བཞིན་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐབས་འདིར་རང་སྡེ་འགྲེལ་བྱེད་པ་དག་གིས་སྒྲ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བར་བསྐྱབ་རྟགས་ཐུན་མིན་རྟོག་ཆེད། གང་ལ་ཐུན་མིན་སྟོགས། སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་གསུངས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། གྲགས་རུང་གི་སྒྲི་མཆན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རི་བོང་ཅན་ལ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ཡི་ཚུལ་ངེས་པར་གསུང་བྱ་ཀུན་ལ་བརྗོད་རུང་གི་ཁྱད་པར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་མིན་ཏེ། དེ་ཀྱི་སྟོབ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་སྟོགས་ལ་འདྲ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མཆུངས་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་མོང་པར་བསྐྱབ། དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་སྟུགས་པ། བརྗོད་རུང་འགོགས་ན་གྲགས་བསལ་འབབ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། སྟོས་སྟོར་ལས་ག་ལུར་དང་ནི་བཅུད་ལེན་ལས་དེལ་ཚུ་སྟོགས་ལ་འང་ལྷ་བའི་སྟུ་
 མི་རི་བོང་ཅན་ལས་གཞན་དེ་དག་དུ་འང་གྲགས་པ་དེ་ནི་ད་དེར་བྱས་ནས་བསིལ་ཟེར་ཅན་ལ་འང་ལྷ་བ་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་བར་གྲུབ་པ་ལྷན་མོང་གི་རྟགས་སྟུགས་ལ་འགྲུབ། གཉིས་པ། བརྗོད་འདོད་
 གི་བརྟུ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཡུལ་རྣམས་སྟུ་མོང་པ་ཡིན་པས་ན་བརྟུ་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་སྟུགས་ཡིན་ཅོ། །བརྗོད་འདོད་གི་གྲགས་པ་འགོག་ན་ཕྱི་དེ་གི་རི་བོང་ཅན་
 སྟོགས་སྟུ་འདོད་པ་འང་འཇིག་གོ། །གསུམ་པ། དེས་ན་རྣམ་ཚུན་ཅན་སྟུ་བསིལ་བྱེད་སྟོགས་དཔུང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་ཕྱིད་ཀྱང་དེའི་ཅུ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྟུར་བའི་བརྟུ་པ་ལྷ་བ་སྟུ་སྟོགས་ཡུལ་གྱིན་ལ་འཇུག་
 དུ་རུང་བཞིན་དུ་བརྗོད་རུང་འགོག་ན་དེ་བརྗོད་དུ་རུང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནོད་པས་གྲགས་པ་དྲག་དྲང་འགྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དཔུང་པ་ལས།
 གོ་ཚན་ལུགས་དྲག་ག། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟུ་པ་ལྷ་བ་སྟུ་པ་གཉིས་སྟུ་འབྱེད་པ། དངོས་དང་ལེན་པའི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་གཉིས་སྟུ་འབྱེད་པ། མདོའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་དངོས་ལེན་དུ་

བཟོད་རུང་མི་འདོད་པ་ལ་གྲགས་པའི་གཞོན་ཕྱེད་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ་བཤད་ཚུལ་གྱི་མ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དད་དེ་སྟེ་མའི་ཡུལ་དངོས་མེད་དང་གྱི་མའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དག་གི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་མདོའི་རྗེས་དཔག་མེད་ཞེས་པས་སྟུབ་ཕྱེད་མེད་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་ཕྱེད་ཡོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོན་ས་བཟོད་ཕྱེད་ཕྱེད་མེས་ན་གྲགས་
 པ་ཡི་བསལ་པ་མ་ལས་པའི་དགོངས་པ་ནི་ལྟར་བ་བཞིན་འགྲུབ་པོ། །ཆོད་མ་རིགས་པའི་གཏོར་ལས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་སྟེ་བརྟུ་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ། མཚན་ཉིད།
 རྗེས་དཔག་སྟུབ་པའི་གང་ཟག །ཆོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཚུལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་མཐོང་པ་ཡི་དོན་རྟགས་གྱི་སྟོན་ས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།
 རྒྱལ་པོ་གྱི་རྒྱལ་གཞན་ དེ་ལ་དཔང་པོས་ནི་ལྟར་སྟུབ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཚུལ་ཉིད་ཕྱིར་འཛུལ་དཔང་པོ་གསུམ་། སྟུབ་ཉིད་བཟོད་པར་ལས་ལེན་པ་དང་སྟན་འབྱེན་འབཟོད་པར་དང་རྒྱལ་པོ་འབཟུང་སྟོན་པར་
 ལས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ། ཚུལ་བ་དང་ཕྱིར་འཛུལ་བ་གཉིས་ཉིད་སྟོན་ཅན་བཟོད་པ་དང་། སྟོན་མེད་ཡོན་འདྲན་ཅན་བཟོད་པ་ཉིད་གྱིས་རིམ་བཞིན་ཆར་གཅོད་ཉིད་དང་རྗེས་འཇིག་འཇུག་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཡོན་ཕྱེ་ནས་སྟོན་

5 ཚད་མ་ གྲུང་གྱི་ རིགས་གཉིས་

༡༡། རྩ་ཀྱལ་ཡམ་ཡོད་ཀྱི་དེ་མིན་རྩ་ཀྱལ་ཡམ་གཉིས་ཀྱི་མིན་པར་གསུངས་བརྟུན་རྩ་བས་དང་བསྐྱེད་གཞི་ལྷན་ཚར་བཅད་ཀྱང་དེས་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱེད་མི་རྩ་ས་པས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཀྱལ་ཡམ་མི་བཞེད་དོ། །
གསུམ་པ་དབང་པོས་རི་ལྟར་སྐབ་ཀྱལ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་དང་། ཚེས་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྟར་ན་ཚོར་སྐགས་འཕྲོག་པ་དང་གོ་འཕང་སྐགས་སྐྱེན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གིས་ཚར་གཅོད་པ་
དང་རྟེན་འཛིན་འདྲོད་དོ། གཉིས་པ། གྲུབ་མཐའ་བྱེད་དོར་བྱེད་པ་ལ། དམ་པས་ཚོར་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་བདེན་པ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་ལྟར་པ་ཡིན་པར་འདྲོད་དོ། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཚར་བཅད་པའི་གནས་ལ། འཐད་པ་བརྟོད་པ་
དང་། འཕྱལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚར་བཅད་ནི་ཚོལ་བ་གཉིས་ལས་དབྱེ་བའི་བཞི་རུ་གྲངས་དེས་པ་སྟེ་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྟོད་ཡན་ལག་མིན་པ་བརྟོད་པ་གཉིས་བྱིར་ཚོལ་བས་སྐྱེན་མིན་བརྟོད་
པ་སྐྱེན་མི་བརྟོད་པ་གཉིས་སོ། དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མཁུན་པ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། གངས་ཅན་པའི་ལུགས་དང་། རྒྱུ་མིག་གི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུགས་དེ་བརྟོད་པ་
དང་། དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་དང་མི་མཁུན་པའི་ལུགས་ནི་འདི་ལྟར་ཚོལ་བ་ལ་ནི་དེས་ན་མི་བརྟོད་པ་སྐགས་གསུམ། སྐྱེན་མི་སྐྱར་སྐགས་གསུམ་སྟེ་གསུམ་པ་མཚན་གཉིས་ཏེ་དུག། བྱིར་ཚོལ་ལ་ཡང་འདི་ཚེ་མི་འདི་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲུབ་

ད་མོགས་གསུམ། ལྷོན་མི་བཟོད་མོགས་གསུམ་ལྷོ་གསུམ་གཉིས་དུག། །དཔང་པོ་ལ་ཤན་མི་འབྱེད་པ་མོགས་གསུམ་ལྷོན་མོང་གུན་ལ་རྒྱ་བ་མི་གཏོད་པ་གཅིག་ལྷོ་མདོར་ན་གངས་ཅན་པ་རྒྱམས་བརྩུ་དུག་འདོད་དོ། །གཉིས་པ།
 དེ་མི་འཐད་དེ་ཚོ་ལ་བ་གཉིས་མོ་མོའི་ལྷོན་གྱིས་ཚར་བཅད་འོས་པ་ཡིན་ན་ལྷོ་མ་བཞི་པོར་འདུས། དེར་འདུས་པ་ཞིག་མིན་ན་ནི་ཚར་བཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔང་པོ་ལ་ནི་ཚར་བཅད་མེད་དེ་དེ་དཔང་པོར་
 འོས་པ་ཞིག་མིན་ན་དཔང་པོར་མི་རུང་ལ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འང་ཚར་བཅད་པ་ཅི་ནས་བྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐུལ་ཏེ་དེ་ཚར་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོགས་ལྷ་བཟོད། དེ་ལས་ལྷུལ་བའི་ཆ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷིར་
 རོལ་བའི་ལུགས་ལ། དམ་བཅའ་ལ་གཏོད་དམ་བཅའ་གཞན། །དམ་བཅའ་འགལ་དང་དམ་བཅའ་སེལ། །གཏན་ཆོགས་གཞན་དང་དོན་གཞན་དང་། །དོན་མེད་པ་དང་དོན་མི་ཤེས། །དོན་བྱལ་དུས་ལ་མ་བབ་དང་། །མ་
 ཚར་ལྷག་དང་ཡང་བཟོད་དང་། །རྗེས་ལྷ་མི་ལྷ་མི་ཤེས་དང་། །སྒྲོབས་པ་མེད་དང་རྒྱམ་གཡེང་དང་། །འདོད་པ་ཁས་ལེན་བཞུལ་བརྟག་འདོར། །རྗེས་ལྷ་ལྷོར་མེད་ལ་ལྷོར་དང་། །བྱུང་མཐའ་ཉམས་དང་རྟགས་ལྷར་ལྷོར། །
 ལུང་པ་རྒྱང་མིག་གིས་བཤད་པའི། །ཚར་བཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བྱེ་བྱེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡིས། །དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཚར་བཅད་མིན་

མིན་ནོ། འོན་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡི། ཡན་ལག་མིན་པ་བརྟེན་པ་ལས་གཞན་མིན་ནོ། འོན་མི་གེས་པ་འོན་མེད་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་འདུས་ཏེ་དེས་བསྐྱེ་བ་བྱ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། འོན་ལྟར་པའི་སྐྱེ་ཡན་གསུམ་
 བརྟེན་ཀྱང་མ་གོན་མེད་ཆོ་ལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པས་དེ་ཆར་མི་བཅད་པར་ཆོ་ལ་བ་ཆར་བཅད་པར་རིགས་པར་མིན་ནོ། འོན་པལ་ཞེས་པ་བསྟོན་ཆོག་མ་འབྲེལ་གྱི། གཏོ་ལ་མེད་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དམ་བཅའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་མིན་པས་སྐྱེ་བ་
 པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་འདུས་ཀྱི་ལོགས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། འདུས་ལ་མ་བཟུང་པ་ནི་དག་གོ་རིམ་བསྟོན་ཀྱང་རུང་དག་དེ་ལས་འོན་གོ་ན་ཆར་བཅད་མིན་ཏེ་གང་ལྟར་བརྟེན་ཀྱང་མི་འགལ་བས་སོ། འོན་མི་གོ་ན་དེས་
 བསྐྱེ་བ་བྱ་མི་འགྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་ཡི་ཡན་ལག་མིན་པར་བརྟེན་པར་འདུས་སོ། མ་ཆར་བ་ཞེས་པ་ལ་སྟོར་བ་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་དག་གང་རུང་མ་ཆར་ན་སྟོན་མིན་གྱི་བྱེད་ལྟར་ལ་པའི་དམ་བཅའ་མེད་སྐྱེ་བ་ཏེ་མཐུག་ལྟར་
 ཏེ་ར་སྟོར་མེད་ཀྱང་མི་དགོས་པས་ཆར་གཅད་མིན་ནོ། ལྷག་བརྟེན་ནི་སྐྱེ་བ་དག་དེས་ཅན་འདོད་པ་དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་བྱེད་མིན་པ་བརྟེན་པར་འདུས་ཀྱི། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆར་གཅད་མིན་པར་འཐད་དེ་བྱེད་གང་མ་
 ལྟར་ལྟ་ཆོག་པ་ཀྱི་དག་སྟོན་མིན་པར་འདོད་པས་སོ། ཡང་བརྟེན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཀྱང་འོན་མི་སྟོན་པ་བྱེད་དག་འན་ད་དག་འཇན་ཇན་ལྟ་བུ་སྟོན་མ་ཡིན་ལ། འོན་སྟོན་ན་བྱི་མ་འོན་མེད་པས་སྐྱེ་བ་བྱེད་མིན་པར་འདུས། དེ་ཡང་

༡༩། །སྤྱུ་པ་འི་དག་འགོད་པ་ལ་ཡིན་གྱི་དོན་གོ་བར་བྱ་བ་འི་ཕྱིར་གངས་རྒྱུད་སྐོག་སྐོག་ལ་པར་གང་ན་ལ་ཡང་པ་ལ་ཚུད་པ་འི་སྤྱུ་པ་འདིར་ཡང་སྤྱུ་མིན་ནོ། །རྩེ་སྤྱུ་མི་སྤྱུ་པ་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས། ཚོལ་བ་འི་པ་
ནས་སྤྱུ་མཚན་གྱི་དག་གྱུན་དང་པོར་བརྒྱུད་དགོས་ངེས་མེད་པས་ངེས་པ་བརྒྱུད་པ་སྤྱུ་མིན་ལ་དགོས་ངེས་པ་སྤྱུ་འབྱེན་མ་བརྒྱུད་ན་ཕྱིར་ཚོལ་ཁོ་རང་སྤྱུ་པ་པ་མེད་པ་འི་ནད་དུ་འདུས་སོ། །གལ་ཏེ་ངེས་པར་བརྒྱུད་དགོས་ན་གྱ་
གྱི་འོས་ད་སྐོག་སྤྱུ་མི་ཤེས་པས་བརྒྱུད་ཀྱང་ལན་མི་ཤེས་པ་ཚར་བཅད་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་ནས་ཁྱེད་ཀྱང་ཚར་གཅོད་དེར་འགྱུར་བར་སྤྱུ་མེད་ཞེས་སོ། །རྒྱུད་པ་གཅིག་འདི་འགྲོལ་ཚོག་ཅུ་བར་ཤོར་བའོ། །དོན་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་
ཕྱིར་ཚོལ་ནི། དོན་མ་ཤེས་ན་ལན་ལ་སྤྱུ་པ་པ་མེད་ལས་གཞན་དུ་མིན། མི་སྤྱུ་པ་པ་ནི་ཚོལ་བས་མ་སྤྱུ་བ་ན་སྤྱུ་པ་འི་ཡན་ལག་མི་བརྒྱུད་པ་འཇམ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་སྤྱུ་བ་ན་སྤྱུ་མི་བརྒྱུད་པ་འི་ཁོངས་སུ་འདུས། རྒྱུ་གཞིར་ལ་
བདག་ནའམ་རྩེ་སྤྱུ་ནས་ལན་ལྟོན་ན་ཞེས་སྐོག་སྤྱུ་པ་དང་པོ་ཡིན་ན་ནི་ཚར་བཅད་མིན་ལ། གཞིན་ཅན་ནི་ལན་མ་ཐེབས་པ་འི་སྤྱུ་པ་པ་མེད་པར་འདུས། འདོད་པ་པས་ལེན་པ་ལ་རྟགས་མ་ངེས་པར་སྤྱུ་མེད་ཤེས་ནས་
ལན་དེ་བཟང་བ་དང་མི་ཤེས་པར་རྟགས་པས་སྤངས་ནས་སྤྱུ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ངེས་པ་ཞིན་དང་པོ་ལ་ལོལ་པོའི་སྤྱུ་པ་འི་རྟགས་མ་ངེས་པར་སྤྱུ་པ་འི་ལོལ་པོའི་སྤྱུ་པ་འི་ལན་ལ། གཉིས་པ་ལན་འདེབས་

ད་པོའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ལ་སྟོན་མི་བཟོད་པའི་ཚར་བཅད་ཡིན་ནོ། །བརྒྱལ་བ་རྟག་འདོར་བ་ནི་རྟོལ་བ་གཉིས་སུ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་ཅན་ལ་བརྒྱལ་བ་རྟག་མ་རུས་པས་སྟོབས་པ་མེད་པའི་ནད་དུ་འདུས། སྟོན་རྟོགས་སུ་སྟོར་མེད་ལ་སྟོན་
 ལྟར་སྟངས་སྟོར་བའང་སྟན་འབྱིན་ལྟར་སྟངས་བཟོད་པ་པོ་སྟོབས་པ་མེད་པ་ལས་གཞན་མིན། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པ་ནི་སྟོབས་པ་ཡི་ཡན་ལག་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྟག་བཤད། དེ་ལྟར་སྟོ་
 བའི་དགོས་པ་གསུམ། དང་པོ། གཏུན་ཚེགས་ལྟར་སྟངས་འགོད་པའི་རྟོལ་བ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཆད་འགྱུར་གྱི་གཏུན་ཚེགས་ལྟར་སྟངས་བལྟ་ཆོད་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་བརྟམས་སུ་
 གསུངས་བའི་ལྟ་ཆོད་བརྟམ་བཞི། རིགས་སྟོར་གསུང་བའི་ལྟ་ཆོད་བརྟམ་བཤད། དེ་ཉིར་བཞི་བཀག་ཟེན་པས་སྟོབས་དཔོན་གྱིས་བཏང་སྟོམས་མཛད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་ལྟ་ཆོད་གང་ཞིན། ལྟ་དྲང་མ་ལྟ་མཚུངས་པའི་
 ལྟ་ཆོད་དང་གཏུན་ཚེགས་དྲང་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དང་། རྟགས་དྲང་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དང་། མ་སྟོས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དང་། མ་སྟོས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དང་། འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་
 དང་། ཚེས་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དང་། རྟ་པར་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དང་། དམིགས་པ་དྲང་མཚུངས་པའི་ལྟ་

ལྷ། ཚེད་དང་། ཐེ་ཚེ་མ་མཚུངས་པའི་ལྷ་ག་ཚེད་དང་། རྟོན་གྱིས་གོ་བར་མཚུངས་པའི་ལྷ་ག་ཚེད་དང་། ཐལ་འགྲུར་དང་མཚུངས་པའི་ལྷ་ག་ཚེད་དེ་བརྒྱ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བརྒྱུས་ལུགས་ལུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ། རིགས་བརྒྱུ་ལས། འཕེལ་བ་དང་མཚུངས་པའི། འགྲིབ་བ་དང་མཚུངས་པའི། བརྟོད་བ་དང་མཚུངས་པའི། མ་བརྟོད་བ་དང་མཚུངས་པའི། རིགས་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་ནི་སྟོ་སྟོའི་དཔེ་མཚུངས་པའི། བསྐྱུ་བ་བྱ་
 མཚུངས་པའི། མི་རྒྱུ་བ་མཚུངས་པའི། རབ་བྱེད་དྲང་མཚུངས་པའི། རྣམ་འདྲས་མཚུངས་པའི་ལྷ་ག་ཚེད་བརྒྱ་དང་ནི། གསུམ་པ། བསྐྱེད་པའི་ནི་བྱ་རྒྱ་བཞི་ཕྱེ་གསུམ་གྲུང་གིས་བཀྲ་གྱིར་གྲགས་པས་བདུང་སྟོམས་མཛད་དོ། །
 གསུམ་པ། ལྷ་ག་ཚེད་འདི་དག་མ་གྱིས་ན། གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ཡི། ཕྱོགས་སྟུང་ལ་ཆེར་མི་རྟོགས་པས། ཕྱོགས་ཙམ་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །གསུམ་པ་ཚེད་དག་ལ། གང་ཟག།
 དགོས་པ། བརྟོད་རྒྱུ་གི་དཔྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། ཆོལ་བ་གཉིས་དང་དཔང་པོ་སྟེ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་ལས་སྟོངས་པ་བརྟོད་རྒྱུ་དཔྱེ་བ་དེ་ཆོལ་བས་དམ་བཅའ་འཛེག་ །དེ་ལ་སྟོན་སྤང་གཉིས། ཕྱིར་ཆོལ་གི་
 འདོད་པ་དེ། སྟོན་བརྟོད་གི་དག་གཉིས། དཔང་པོས་རྗེས་སུ་བརྟོད། རྣམ་པར་དཔྱེ་བའི་དག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་བ་པ་དང་། ལུན་འཕྱིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟོད་རྒྱུ་ཡང་དག་དང་། ལུང་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ།

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

མཚན་ཉིད། དག་འགོད་ཚུལ། དེ་ལྟར་འགོད་པའི་འབྲས་ལུགས་ལ། དང་པོ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པ་སྒྲུབ་པའི་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་ཚང་མ་ཕྱི་རབས་པའི་
ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ། གངས་ཅན་པ་སྐྱེས་སྒྲུབ་རབས་པ་དག་མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚང་མ་བཞིན། ལ་ལ་འད་ཏུ་བ་ཡོད་པས། མེ་ཡོད་ཅེས་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་འདོད་ལ། དེ་ལྷ་རིམ་པས་དམ་བཅའ།
རྟགས། དཔེ། ཉེར་སྟོར། འདུག་སྟུང་ལྷ་རབས་པ་རྟགས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྷ་ལྷ་དམ་བཅའ་དྲང་། ཉེར་སྟོར་མ་རྟག་སྟུང་གསུམ་པོ་ལྷག་སྟེ། དེ་གསུམ་པོ་དོན་སྒྲིལ་པས་དེ་ལྷ་རབས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་ལྷ་སྟེ།
བྱེ་བྱུང་སྟོན་པའི་དག་མ་ཚང་ཕྱིར་དག་སྟོར་འདི་མི་འབྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དག་སྟོན་ཅན་དགག་པར་ལུགས་སྟོན་མེད་བཞག་པ། དེ་ལ་ཚུད་སྒྲུབ་གསུམ། དང་པོ། དེས་ན་བྱུང་པ་དང་སྟོགས་ཚེས་སྒྲུབ་བཟོད་
དག་ཡང་དག་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་ཏེ། དཔེར་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ལྷ་ཡང་བྱས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའོ། །ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་དེ་ལ་འད་གསུམ་པ་སྒྲུབ་ནས་བྱས་པས་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་
པ་སྒྲུབ་ནས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིར་ཞེན་ཚིག་དེའི་ལུས་པས་དམ་བཅའ་འདྲེན་པའི་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་མ་བཟོད་ན། དག་མ་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་གྱིས་གོ་ན་ཡང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཞེས་དྲི་དགོས་འགྱུར་ཏེ། བན་བཟུང་

༡༩། །གོ་ལང་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། དེས་ན་བྱས་སོ་ཞེས་རྗོགས་ཚིག་སྟུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྟུན་པོ་ལ་ངག་སྟུར་འགོད་ཚུལ་དང་། མཐས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྟུན་པོ་
 པ་ནི་ཚིག་ཏུ་ལ་དོན་ཚད་བཤམ་སྟུར་པ་སྟུར། ཕྱོགས་ཚེས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་སྟུ་ཕྱི་གང་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་མོད་གང་སྟུན་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཅིག་གོས་མཐའ་རྟེན་དུ་བརྗོད་དེ་དོན་དུ་དེ་གཉིས་རྗོགས་པ་འདི་ཚིག་
 ཏུ་སྟུར་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བྱས་ན་མི་རྟག་པ་སྟུན་པ་འདི་ཚེས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་རྗེས་འགོ་འམ་མི་རྟག་པ་མིན་ན་བྱས་པ་མིན་པ་འདི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཚེས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་ཕྱོག་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་སམ་གང་རུང་
 རིས་འབྱས་སོ། །གཉིས་པ། ཁྱབ་འབྲེལ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཐིན་མ་བརྗོད་པ་འདི་མཐས་པ་ལ་ནི་གཏུན་ཚིགས་ཉིད་བརྗོད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ། འོན་ཀྱང་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་དང་ནི་འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་
 ཏུ་བརྗོད་བྱ་གཞན་རྣམས་སྟུར་ཞེས་པ་འདི་འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་བར་གྱི་ཚིག་བསྟུ་བ། རང་གི་དོན་ཅན་ཟུས་དབྱེར་བཤད་ནས་ཕྱོགས་ཁྱབ་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགྲེལ་ལ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་ཕྱོགས་
 ཚེས་དང་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་ཅིས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བསྟུས་པ་དེ་ཡི་སྟོས་བྱའི། བསྟུ་བ་ཡིན་ཕྱིར་འགྲེལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་ངག་གི་འབྲས་བུ། ཁྱབ་ངག་གི་བྱེད་པ་འམ་འབྲས་བུ་པ་རོལ་ལ་རྗེས་དཔག་བསྟེན་པ་

五、

ཡིན་ནོ། །གནིས་པ་སྐྱབ་ངག་ལྟར་སྐྱབ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གནིས། དང་པོ། སྐྱབ་བྱེད་བྱིངས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ། བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྐྱབ་ཡིན་ནོ། །གནིས་པ། ལུས་གསུམ་མ་ཚང་བ་བཀོད་པ་དོན་སྦྱོར་
ཅན་དང་ཚང་ཡང་ཚང་མས་ངེས་མ་རྣམས་པ་སྦྱོར་སྦྱོར་ཅན་དང་ངེས་ཀྱང་བཟོད་མ་གཤམ་པས་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གནིས་པ་སྐྱབ་འབྱེན་ལ། ཡང་དག །ལྟར་སྐྱབ་
གནིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གནིས། དང་པོ། སྦྱོན་ལ་སྦྱོན་དུ་བཟོད་པའི་སྦྱོན་སྒྲུབ་ལོག་རྟོག་སྒྲུབ་པ་སྐྱབ་འབྱེན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གནིས་པ། མཚན་ཉིད། གང་ཚེགས། བསྐྱབ་བྱའི་སྦྱོན་དེ་ཡུལ་སྦྱོན་ཅན་
གསུམ་སྐྱབ་འབྱེན་པ་དང་དོན་སྦྱོར་སྦྱོན་ཅན་གྱི་དོ་བོ་གསུམ་ལ་དང་བཟོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མ་དང་ཐལ་བ་གནིས་བྱིས་དབྱེ་བས་སྐྱབ་འབྱེན་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །གནིས་པ་སྐྱབ་འབྱེན་ལྟར་སྐྱབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གནིས། དང་པོ།
སྐྱབ་འབྱེན་ལྟར་སྐྱབ་གི་མཚན་ཉིད་སྦྱོན་ལ་སྦྱོན་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ལ། དགག་བཞག་གནིས། དང་པོ། ལྟར་སྐྱབ་དེ་ལ་སྐྱུ་སྐྱེགས་བྱེད་དང་བོད་འགྲའ་ཞིག་ཚར་བཅད་ཉེར་གནིས་དང་ལྟག་ཚད་འགྲའ་ཞིག་གི་གངས་
དང་། དོན་སྦྱོར་སྦྱོན་ལོགས་གངས་ངེས་སྐྱོ་ཚེགས་བྱེད་མོད་དེ་མི་འཐད་དེ། དེར་མ་འདུས་པ་ཡོད་པས་སོ། །གནིས་པ། དེས་ན་སྦྱི་རིགས་བསྐྱས་ན། སྦྱོན་མི་བཟོད་དང་སྦྱོན་མིན་བཟོད། གནིས་ཡིན་དབྱེ་བ་བསམ་མི་བྱུང་སྟེ།

མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་དཔྱེན། རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་དྲང། རྟགས་མེད་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ཚྭ་ཆད་པ་ལ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལྟར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དྲང། གཉིས་ཀ་དང་ཅིག་གོས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་སྟགས་འབྱེད་ན་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་དཔྱེ་བ་ལྟར་ཕྱིན་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྟགས་ཕྱི་དགོས་པས་ཁྱད་ཀྱི་གྲངས་འདིར་ཡང་དེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར་ན་དང་པོ་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དཔྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ། མ་གྲུབ་གཉིས་
སྐྱེ་ཕྱི་བ་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱི་མ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལས་ལྟགས་སྐྱེ་མེད་པས་ལྟག་ཅིང་སྒྲ་རྟག་སྐྱེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའི་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་ཆད་དེ་མ་ཆང་བ་དང་། རྟགས་གོས་འདོད་ལ་གྲུབ་པ་
མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་དོན་དུ་ལྟུལ་བ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བརྒྱ་བཞི་རུ་གྲངས་དཔྱེ་བ་འདི་འཐད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་།
དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཐྱོགས་སྐྱེའི་འདོད་པ་འཇུག་སྐྱེ་རྟགས་དེ་རྟགས་སྐྱེ་བརྗོད་ནས་མི་འདོད་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་ཕྱིན་འཕེན། མི་འཕེན། དེ་དག་གི་དཔྱེ་བ་དཔེར་
བརྗོད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད་བརྗོད་ན་སྐྱབ་དག་དུ་འགྱུར་བའི་འཐད་པ། ཐལ་བའི་དག་ལས་རང་རྒྱུད་འཕེན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། སྐྱབ་ཕྱིན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་དངོས་སྐྱེ་ཐལ་བ་འཕང་བས་བརྗོད་ན་ཚུལ་

100

ਅੰਤਰਿਕਸ਼ਿਤਾ

༡༩། །གསུམ་ཚད་བཞིན་ལ། དེ་ཡང་དྲགས་ཕྱིར་རྟོག་གིས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་སྟགས་ཚེས་གསུམ་ལྟར་ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ། དངོས་སུ་དྲགས་ཚད་མས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་དག་མིན་ཡང་
 བསྐྱེད་ན་རྩལ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སུ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་རྒྱུད་འཕེན་རྩལ་ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་ཚེས་བསྐྱེད་པས། སྒྲུབ་
 པའི་དག་ཉིད་ཚད་བར་འཕེན་ཞེས་ཟེར་གྲུང་དོ། །གཉིས་པ། དེ་མི་འཐད་དེ་ཐལ་བའི་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པར་མ་ཟད་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུང་འཕེན་ན་སྒྱུར་བ་འཛིག་གོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། དེས་ན་ཐལ་བའི་དག་ལས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི། རྟོན་འཕེན་གྱི་རྟོ་ལྟར་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་འཕེན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཕྱིད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་དྲག་པའི་ཐལ་བ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་ན་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་
 དཔེར་བརྟེན་ལ། སྒྲུབ་ཕྱིད་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བྲག་འཕེན་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲུབ་ཕྱིད་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དཔེ་གང་ཞེན། རང་བཞིན་དང་འབྲས་སུ་དང་ཁྱབ་ཕྱིད་ཀྱི་ནང་ཚན་
 མཚན་ཉིད་དོ། མི་དམིགས་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཕྱིད་མི་འཕེན་ལ་དེ་ཡི་ལྷག་མ་ཡང་དྲག་གཏུན་ཚིགས་གུན། སྒྲུབ་ཕྱིད་འཕེན་པར་སྟེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་འད་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པས་སྒྱུར་དག་རང་གི་རིགས་

[illegible]

འཕྲེན་པ་བཞི། རང་མིན་པ་གཞན་གྱི་རིགས་འཕྲེན་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུབ་གི་མཆན་ཉིད། བ་རོལ་པོས་འདྲོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་མི་འདྲོད་པ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཐལ་ངག་ལ་རྩོད་སྒྲུབ་ལ།
 རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་རེ་གལ་ཏེ་ཁས་སྒྲུབ་ས་གྱི་རྟགས་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ན་ནི། འབྲས་རང་མ་དམིགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཁས་སྒྲུབ་ས་གྱི་རྟགས་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་
 བཞི་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཁས་སྒྲུབ་ས་འདི་གཏན་ཆོག་ས་སམ་རྟགས་སྒྲིམ་རུ་ན། འདི་རྟགས་སྒྲུབ་གོད་ནས་ཐལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་མི་འབྱེད་པོ། །གཉིས་པ། ཁས་སྒྲུབ་དེ་དོན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་མིན་གྱང་རུང་གཞན་གྱིས་
 ཀུན་རྟུ་བཏགས་པ་ཏེ་མི་ལྟར་འདྲོད་ཅིང་ཁས་སྒྲུབ་བ་དེ་ལ་ཁོ་རང་གིས་འདྲོད་པའི་རྟགས་རྟགས་སྒྲུབ་གོད་པའི་ཐལ་བས་དེ་ཡི་དོར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ།
 དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་སྒྲུབ་དང་། དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐལ་འགྱུར་ལན་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཁྱབ་པ་མེད་འདྲོད་ཐོག་ས་ཞེས་སྒྲིག་སུམ་གྱིས་འདེབས་སོ་ཞེས་ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་
 ཁྱབ་པ་འགྲུལ་བ་དང་ཁྱབ་པ་མ་དེས་གཅིག་རྟུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་འང་ཁྱབ་པ་མེད་པར་འདུ་བས་སོ། །དེ་འདྲོད་དོ་ཟེར་ན། འོན་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་གྱང་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་ཁྱབ་པ་མེད་པ་གཉིས་སྒྲུབ་འགྱུར་ལ། དེ་མཐར་གཏན་

ཨྲ། ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཅིས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པར་མཆུངས་པས་སོ། །དེ་མི་བདེ་སྟེ་རྟགས་ཁྱབ་གང་གྲུབ་མི་
ཤེས་པས་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་སོ་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་ལ་འདྲ་འགྲུབ་མ་དེས་སོ་སོར་གོ་ཆེད་ལན་གཉིས་དགོས་པ་མཆུངས་སོ། །སྒྲིན་གཞན་ཡང་ནི་རྟགས་འགྲུབ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་ཞེས་པའི་ལན་དེ་ལྟུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཏུ་ཤེས་བྱ་བཤོད་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ལྟར་བྱས་པ་བཤོད་པ་འདྲ་མ་དེས་པ་ཅམ་ལས་རྟག་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་གཅོད་མི་རྒྱས་པས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ལན་གྱིས་ཤུགས་ལ་ཁས་སྒྲུབ་
བས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། དེས་ན་མ་ཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལན། རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་བཞི་ཡི་གྲངས་དང་མཆུངས་ངར་ཡང་དག་ལ་འདོད་དང་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་སོ་སོར་རང་ལན་དེ་བཞིས་གདུབ་པོ། །ལན་གྱིས་བསྒྲིག་
པར་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་མིན་ན། ཁོན་འདྲིན་དང་ཐབས་གྱིས་མི་བཤོལ་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་དྲང་ཞིང་སྒྲུ་མིད་པ་དམ་པའི་རྒྱལ་ལུགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེས་
དཔག་གི་མཐུག་བསྟུ། དེ་ལྟར་འཐད་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་དང་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་ཕྱིན་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དྲི་མ་མིད་པ་དག་གང་ཟག་གང་གིས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མ་ཁས་པ་དེ་ནི་རྟགས་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་

རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱོད་པ་རྒྱལ་པར་དག་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་འཛིན་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྟག་གཅིག་པའོ། །གསུམ་
 པ་མཐུག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བྱ་བ་ལ། རྩོམ་པ་པོ་གང་གིས་བརྩམས། དགོས་པ་གང་གི་བྱིར་བརྩམས། དེ་ལྟར་རྩོམ་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩོམ་པ་པོ་སྟེ་སྟོན་ཐོབ་ཀྱི་གོས་རབ་འཕགས་ཚུལ་དང་། རྩོམ་བྱུང་གི་
 གོས་རབ་ཀྱི་བྱུང་པར་འཕགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གང་གིས་རྩོམ་པ་པོའི་རང་བཞིན་གོས་རབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། སྟེ་བ་གོང་མ་དང་དེའི་ཡང་གོང་མའི་སྟེ་བ་སྟོགས་སྟེ་བ་སྟེ་མ་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱོད་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཞུང་ལུགས་
 ལ་མ་ལས་པ་དག་བརྟེན་ཅིང་དེ་ཡང་གཅིག་ཅུ་མ་ཟད་མ་ལས་པ་གཞན་དུ་མ་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱོད་པ་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་རྩོམ་མ་ཐའ་དག་སྟོན་སྟུངས་ཟེན་པས། ཞེས་དུས་དང་བསྟོན་པ་སྟེན་རུང་བ་མིན་པར་སྟོན་དུ་
 བྱུང་པའི་རྒྱ་དེས་ཆོ་འདྲིར་ལན་རེ་ཅུ་དང་ལན་ཟུང་རེ་ཐོས་པ་ཅུ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་མ་ལུས་པ་བདེ་བླག་དུ་གོས་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱོད་པ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་བདག་གི་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། པས་ཆོ་ལ་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་དཔལ་ཕྱོགས་བྱུང་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་མདོ་དྲུང་རྒྱལ་འགྲེལ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་དྲུང་བཅས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱོད་པ་རྗོགས་

༡༩། །ཤིང་ཞེས་སྟོར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྟན་ནས་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གི་འོ་རིགས་ལམ་གྱི་གནད་གསང་མ་ཞོར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་མཆོག་གི་ལམ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅས་རིགས་པའི་གཏེར་
 ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལོག་པར་སྒྲུབ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། ལེགས་པར་འདོད་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐུབ་པ་མེར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་འཛིན་གྲངས་ཅན་པ་དེ་ཉིད་ཉིར་
 ལུ་འདོད་པ་དང་། སྤང་སྟོང་རྒྱང་མིག་པ་ཡི་གཞུང་འཛིན་རིག་བྱེད་པའི་ལུགས་སྤང་ལུག་པའི་བྱ་སྟེ་བྱེ་བྲག་པ་ཆོག་གི་དོན་དུག་འདོད་པ་དང་། མཁའ་གོས་ཅན་ཞེས་གཅེར་བྱ་བ་ཆོག་གི་དོན་དུག་འདོད་པ་དང་རྒྱ་རོལ་མཛེས་པ་
 སྟེ་ཆད་ལུ་རྒྱང་འཕེན་པའི་གཞུང་འཛིན་པ། ཉན་ཐོས་སམ་ཐོས་སྒྲིགས་པ་བྱེ་སྒྲུབ་དུས་གསུམ་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་སོགས་སྤང་གྲངས་འོ་ཕྱོད་གནས་པ་ཆ་རྒྱུད་དན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་
 རང་བཟོའི་གཞུང་སྒྲུབ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་རྒྱུས་གྱི་རྟོག་གི་ངན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་འདྲི་བྱས་སོ། །ཞེས་ལོག་སྒྲུབ་ཚར་གཅོད་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པའི་ལམ་སྟོལ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་
 པ་དང་། རིགས་ལམ་འདྲི་འདྲ་བ་གཞན་པ་ལ་གྱི་སྟོང་ལུལ་མིན་པའི་ཟབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ལེགས་འདོད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱལ་བ་བཞི། སྒྲོ་ཡི་རུས་པ་རྒྱུ་ཟད་ཡོད་གྱུང་

म. १०००

2000

ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་ལམ་གནད་དོན་རྗེན་ཅེར་དུ་མ་རྟེན་ཅིང་། རིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པ་བུས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཕྱོགས་རེ་མཐའ་ཆོད་པའམ་དབྱིས་མ་ཕྱིན། ཏག་ཏུ་བརྩོན་པས་དྲིང་འཛིན་བསྐྱབ་ཀྱང་སེམས་གནས་སོགས་ཉི་ཆོ་པའི་ལམ་ཙམ་ལས་སངས་རྒྱས་དགོས་པའི་ལམ་རྣམ་དག་ལས་གོ་ལ་བར་མཐོང་པའི་ཀྱི་མ་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་ཕྱོགས་རེའི་དོན་ཙམ་ལ་ཆོག་གེས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་དོར་སྒྲོན་ཡོན་གྱི་རྩལ་ལེགས་པར་སེམས་ལ་ཡང་དག་པའི་གནད་སྒྲོན་པའི་མཐས་པ་བསྒྲུན་ནས་མ་ཆོར་པའི་ལམ་བརྟེན་པར་བྱས་གིག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ། སྒྲེ་བརྩོན་ན་བཤད་པའི་རིགས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་མ་ཆོར་པའི་རྩལ་ནི་འདྲི་ཡིན་ན་ཞེས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་བོད་སྤྱི་རབས་པ་རྒན་པོའི་ཟེར་སྒྲོས་བསྐྱར་པའི་ལུགས་ངན་པ་དེ་དོར་ནས་ས་སྐྱ་བརྟེན་དང་ས་སྐྱ་ལ་ལྟན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་འདྲི་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲེས་སྤྱང་གི་བློ་རྣམ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་ཡི་གནད་མ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་བསྒྲུན་བཅོས་འདྲི་བཞེད་ཅིང་དགའ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་དེ་དག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་མོད། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རྣམས་ཉེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདྲི་བྱ་ཞིང་ཐབ་པས་ན་ལན་མང་པོར་བློས་སུ་ཐེན་ཀྱང་སྒྲུན་པོའི་སྒྲོད་ལུ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་རྩལ་ལེགས་པར་བཤད་པས་གང་ཟག་སྐྱལ་བ་དང་ལྟན་པའི་བློ་གོས་ཀྱི་མིག་མི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བར་བུས་ནས་ཐབ་ཅིང་།

༡༩། །ཕྱ་པའི་གེས་ཕྱི་དྲི་ཁོན་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་ནི་ལྷ་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསེགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་གེས་ཉིད་ཐོབ་ནས་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་གདན་མཐར་བུག་གི་སྐབས་དམ་པར་གྱུར་ཅིག །གསུམ་པ་མཇུག་དོན་མཛད་བྱང་། ཆད་མ་རིགས་པའི་གདེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རྩོམ་ཆེ་གདན་ནས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་འདས་པ་ཡུལ་བྱང་སྟགས་ཁ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ། རང་བཞིན་རྟེན་རྣམ་འགྱུར་གསུམ་བསྟན་པས་ཆོག་ལ་ལུས་པ་མེལ་བྱེད་སྒྲ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་དྲོགས་པ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་མཐོ་བ་བྱིད་པ་དྲིའི་སྟེབ་སྟོར་དང་། མཐས་པ་ཡིད་འབྲོག་པའི་ཉམས་ལྡན་བཅད་ལྷག་སྟེལ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟན་དག་དང་། དགོ་དེ་དག་གི་སྟོན་ཡོན་འབྱེད་པའི་གཞུང་མེ་ལོང་སྟགས་ཆོག་གི་རྒྱན་དང་། དངོས་བདགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དོན་གཅིག་ལ་མིང་དུ་མ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གེས་པ་མིང་གི་མངོན་བརྟོད་དང་། བཟོ་སྟགས་སྟོགས་ཀྱིས་འདུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐ་སྟོན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་ལེགས་པར་གེས་པས་སྟོང་དང་དགྲུག་དོན་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཆད་པ་དང་། བཀའ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཙཱ་བར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་དང་། བས་རྟོལ་གྱི་སྟོབས་པ་འཛོམས་པའི་རྩྭ་པའི་ཡུལ་ལ་སྟོབས་པ་དགོ་བ་ཅན། བྱང་པར་ཆད་མ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྩྭ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་ཀུན་

མཛེས་པ་གྲུ་

ལས་བདུས་དང་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་དོན་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུ་ཅིང་། གཞན་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་ལུང་དང་། དེའི་དོན་རྒྱམ་པར་ངེས་པའི་རིགས་པ་དང་། གནད་དོན་བདེ་སྟག་རྒྱ་
རྟོགས་པའི་མན་དག་གི་རྒྱལ་མཐའ་དག་ལ་སྟོའི་སྒྲུང་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བོ་ཐོབ་པ་། སྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོའི་རྩེ་སྟེ་ཞུགས་པའི་དགོ་སྟོང་མཚན་ཀྱན་དག་ལ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། ཚེག་གི་སྟོས་ལྟར་ལེན་པའི་སྟེབ་སྟོར་
སྒྲུང་སྒྲུང་གནད་དོན་གོ་བདེ་བར་བསྟོལ་དེ། གནས་སུན་སྟུང་ཚེགས་པ་དཔལ་སྟུ་རྒྱུ་འུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའོ། །རྒྱ་བྱུང་མཐས་པའི་གྲགས་སྟན་ལྟ་ཡི་ར། བྲིད་པ་གསུམ་ན་འགྲན་སྒྲུ་མེད་བརྟུང་བ། །
འཇམ་མགོན་མཆོན་པའི་རང་གཟུགས་ཚེས་ཀྱི་རྩེའི། ལེགས་བཤད་རིག་སྒྲགས་གང་འདི་འཆད་ཅམ་གྱིས། ཁྱེ་སྟོང་རལ་གྱི་རྩོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ། ལྟར་ནས་འཇིགས་བྱལ་སྟོབས་པའི་ང་རོ་ཡིས། ལ་རོལ་སྦྱ་བ་ངན་པ་ཐེལ་
གཞོན་པའི། བྲོགས་ལས་རྒྱམ་པར་རྒྱལ་པའི་མཚོག་སྟོན་ན། གང་ལ་སྦྱ་བའི་དག་དང་དཔྱོད་པའི་ཡིད། ཡོད་པ་དེས་ནི་བརྒྱ་ཕྱག་དཀར་པའི་ཁུར། བརྟེན་ནས་འདི་ལ་འཇུག་པར་མི་བཅུད་པ། ཀྱེ་མ་སེམས་དང་ལྟན་གྱང་
སེམས་མེད་བཞིན། བྲ་ཞིང་མཛངས་པ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི། བྲོན་པའི་རྒྱ་ལྟར་ཐབ་པར་གྱུར་མོད་ཀྱི། བཅོམ་པའི་རྒྱན་ཐག་ངང་གིས་བསྐྱེད་རྒྱས་ན། བཅའ་ཞིག་མཆུངས་མེད་དོན་གྱི་རོ་མཚོག་སྟོང་། སྟོང་ལ་འཇམ་

༡༡། །དཔལ་དགྲིས་པའི་གཞི་བྱེད་ནི། །ལྷ་རྩུ་འགྲུགས་པར་བྱེད་ལ་ཐབས་མཆོག་འདི། །མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་རིག་ཐུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །གདམས་པའི་བདེན་འབྲས་སྒྲུབ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་། །ཞེས་ཚད་མ་
རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་ས་བཅད་པར་རྩ་རྩ་གའི་བྱེད་བ་འདི་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས་བརྒྱས་ཏེ་མི་ཡམ་པས་བྲིས་ཞེས་དང་། །འདིར་སྒྲུས་པ། མ་བཅོམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོང་རྩུ་འདི་གྲུབ་ཀྱང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཁམས་བཟང་སྒྲིན་བྱིར་ངོ་མཚར་
གཞུགས། །རྣམ་དཔྱོད་མིག་དང་ལྡན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱར། །ཐོ་ཚོམ་བྲལ་བ་རི་དྲགས་སྒྲིས་བཞིན་ནོ། །ལག་མཐེལ་རྡོ་ལ་བ་ཙམ་རྩུ་འབད་རྣམས་ཀྱིས། །ད་གཞོད་བསྒྲིམས་ཏེ་བརྟགས་ནས་མྱོང་བྱ་བ། །སྒྲིན་མེད་ཟབ་དོན་གསལ་
བའི་གནད་མང་ཞིང་། །ཡོད་འདི་མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་འགའ་ཡིས་མཐོང་། །སྒྲོ་མིག་རིགས་པའི་མཛའ་ལ་ཆགས་བྱིར་དང་། །གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱིར་གཞན་ལ་ཡན་པའི་བྱིར། །འདི་བགྲིས་དག་བས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི། །རིང་
ལུགས་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་དཀྱུས་དང་རྩར་མཆན་གྱིས་འགྲེལ་བ་འདི་ཡང་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲུའི་པན་ཆེན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་མི་ཡམ་འཇམ་དཔུངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་
འཇིགས་བྲལ་ས་སྒྲུ་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྫོང་གསར་བཀྲ་གིས་ལྷ་ཅེའི་ཚོས་སྒྲེ་ཆེན་པོར་བྲིས་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོའི་དག་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ག། མཆོལ། དེ་ལྟར་ས་བཅད་དང་ཐུག་མཆན་དཀྱུས་སུ་འགོད་པའི་བྱེད་

[illegible]

可也

༡༩། །རྟགས་ལའང་གཉིས་ལས། དེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། ཏུ་བའམ་རྒྱངས་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་ཏུ་བ་རྟགས་
 ལུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ལའང་གཉིས་ལས། དེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། ད་ལྟའི་དགོ་བས་ལྟ་མའི་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། མ་ཕྱི་སྒྲ་གྲགས་པའི་རི་ལུང་དབུས་མར་
 མ་ཕྱ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པ། གངས་ཅན་པས་སྟོད་དང་བདེ་བ་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་ཅན་ནམ་མེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཀོད་པ་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་གསལ་བ་དང་། ཉེ་བར་བག་ལ་ཞབ་ལ་སྟེ་འཛིག་རྒྱ་འདོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་སྟེ་འཛིག་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་སྟོད་དང་བདེ་བ་ཚོས་ཅན་ཏུ་འང་
 མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་སྟོད་དང་བདེ་བ་གྲུབ་ཚེད་ལ་བསམས་ནས་རྟགས་ཚོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྟགས་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་ཅན་ལ་རྟགས་དེས་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་གྱི་ཁུབ་པའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཚོས་སྟོན་
 མེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། གྲུབ་མཐའ་པས་སྒྲུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བརྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་ཚོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། འཛོམ་མེད་པས་བྱན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བས་གིང་སེམས་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན། གིང་སྐམ་པ་ཡིན་གྱི་འཆི་བའི་

རོ་པོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་རི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིར་ཕྱོད་ལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཅུང་མོ། །དེ་རི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་ན་ཕྱོད་ལ་བ་གནིས་ཀ་ལ་སྒྲུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟགས་སུ་འགྲོ་ལ། དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་ན་
 ཕྱོད་ལ་བ་གནིས་ཀ་རི་དོར་སྒྲུ་ཅུང་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་དོ་པོ་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཕྱེ་བ་རི་རྟག་སྟེ་བརྟག་གནིས་ཡིན་ལ། ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཕྱེ་བ་རི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་རི་ཆ་རྒྱུ་མ་ས་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོ་པོ་མ་གྲུབ་པར་འདུ་ལ། གཞན་ནོ་ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་པ་རི་སྟོན་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་བླངས་ལ་དགོངས་
 ཀྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་ཅན་ནུ། རྟགས་ཀྱི་དོ་པོ་མ་གྲུབ་པར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་དེས་པ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་འད་མི་འདུག་པ་
 ཐུན་མོང་མིན་པ་རི་མ་དེས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནིས་ཀར་འདུག་པ་ཐུན་མོང་པ་རི་མ་དེས་པ་གནིས་སོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེན་བཞི་སྟེ། དང་པོ་རྟགས་གནིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ། དཔེར་ན་
 ལྷ་མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པ་རི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གནིས་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྟན་པ་རི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། ལྷ་མི་རྟག་སྟེ།

[illegible]

བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་འགལ་བར་ངེས་ན་ཡང་དག་ཅིང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་ལྷག་ལྟ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།
 མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ་སྟོ་བསང་ཡིན་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ། རྟག་པ་དང་འགལ་བར་མ་སེས་པའི་ངོར། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་བ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བར་སེས་ན་
 འགལ་བའི་རྟགས་ཅིང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པའི་ལྷག་ལྟ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་རིམ་བཞིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་ངེས་ན་ཡང་དག་དང་འགལ་བར་འགྲོ་ཡང་། རེ་སྤྲོ་གཞན་
 ངོར་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་ཡོད་པས་ལྷག་ལྟ་ཞེས་བུའོ། །འགལ་རྟགས་ལ། རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་བྱལ་ན་འགལ་བ་ཞེས་བུའོ། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ། དངོས་པོའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་
 དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷོར་བ་ལ་ལྷོས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མི་དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྟེང་སྟེང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ན། དེའི་རྒྱུ་ཕྱོགས་འགལ་བ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བ། ལྷ་རྟག་
 སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། དེ་བྱུང་ན། འབྲས་སུ་དང་འགལ་བ། ལྷ་རྟག་སྟེ། བརྒལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷོར་བ་ལ་ལྷོས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། མི་དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྟེང་

གྱིས་དགོངས་པ་མ་མཁུན་པར་ཟད་ཅེས་ས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་། ཚེས་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ནི། ལྷ་རྟག་སྟེ། ལྷ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་པ་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་གྱི་དོན་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཚེས་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དོན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱིན་པ་ནི་རིགས་པ་དང་གཞུང་མི་འབྲོང་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ས་པར་གསུངས།
 ས་པར་རང་བཞིན་ལ། དངོས་འགལ་དང་། ལྷགས་འགལ། ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་འགལ་པ་ནི་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་འདོད་གྱི་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།
 བརྗོད་པའི་ལྷགས་གྱིས་འགལ་བ། རྟག་པ་ཕྱིན་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། ཚེས་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ། དཔེར་ན་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་ཕྱིན་དེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ན་ཚེས་གྱི་ཁྱད་
 པར་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དོན་མིག་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འགལ་བ་འང་ཚེས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ཞེས་བེར་ལ། འདོད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ནི་གཉིས་ཀ་མཆུངས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏུན་ཚིགས་ལ་འང་། ལྷ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྐྱད་བརྗོད་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་ཡོད་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འང་ཚེས་གྱིས་

༡༡། །ཚོས་ཅན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། རྟག་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པས་ཚོས་ཅན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲ་མི་ནི་པའི་རྟག་པ་ལས་སྒྲ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དོན་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །དེ་དག་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པས་རྟོགས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་གྱི་སྒྲིམ་ཡིན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། སྒྲ་སྒྲའི་སྒྲིམ་ཡིན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་མེད་ཀྱི་ཟེར་ཡང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་། སྟོགས་བཅས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ལ་དབྱེ་བ་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་རྟགས་ཡང་དག་ལའང་དབྱེ་བ་རིགས་སོ་ཞེན། དེ་ལྟར་སྟོན་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་མེད། དེ་ལ་དགོས་པ་རུང་བས་མ་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་སེམས་ན་འགོད་དོན་མེད་སྟུང་ན། མ་གྲུབ་པར་སེམས་ཀྱང་རྟགས་དེ་ལྟར་བཞེད་ན་ཞེས་མཐའ་བཅད་པའོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རང་གིས་མ་ཐོང་བའི་རྟགས་གཞན་ལ་སྒྲིམ་པའི་ངག་གོ། །སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཁས་ལེན་པ་ཚོ་ལ་བ་དེ་ལ་ལུན་འཕྱེན་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དཔང་བའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་ངག་དང་ཐལ་ངག་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་

ཚེགས་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་པ་སྟེ། རྟགས་རིགས་ཉི་ཤུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་ལ། བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས། ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལས། བརྒྱ་བཞིར་དབྱེ་བ་འདོད་དེ། དང་པོ། ཐལ་བ་བཀོད་ཚད་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞིར་
 འདོད་དེ། ཐལ་བའི་རྟགས་ཕྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་དཔེར་ན། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་སྒྲ་ཚེས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ་ཐས་གུང་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཐས་གུང་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་
 རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕྱབ་པ་ཚད་མ་དང་། ཐས་སྒྲུངས་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱལ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་
 ཡན་ཐེངས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཐས་སྒྲུང་གིས་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག །སྒྲ་རྟག་པར་ཐས་ཡིན་པ་ལ། རྟགས་ཕྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཐས་སྒྲུངས་ཀྱིས་བསལ་བས་ཐལ་བ་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་འོ། །རྟགས་ཕྱབ་
 གཉིས་ཀ་ཐས་སྒྲུངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཏོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་

༡༢། །བསལ་བ་དང་། །ཁས་སྒྲུངས་ན་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་། །གཉིས་ཀ་མེད་ན་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དེ་སྐབས་གསུམ་མོ། །རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ལ་བྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། བྱས་པ་ལ་རྟག་པས་
བྱབ་པར་སྒྲུབ་ལ། སྒྲུ་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡོད་མེད་གསུམ་པོ་སྒྲུ་ལྟར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་བྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲུ་རྟག་པར་སྒྲུབ་ལ། སྒྲུ་མ་བྱས་པར་ཐལ།
རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལའང་བསལ་བ་ཡོད་མེད་གསུམ་པོ་སྒྲུ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་བརྩ་བཞི་ལས་ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་བདུན་དུ་འགྱུར་དེ། །གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ལན་ཐེབས་ལ།
རྟགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ལ། མ་གྲུབ་ལན། བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ། བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ཐེབས། །གཉིས་ཀ་ཚད་མ་དང་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། །གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་དང་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་།
རྟགས་ཚད་མ་བྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། །རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་བྱབ་པ་ཚད་མ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་པ་བཞི་པོ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པས་བདུན་པོ་ལྟར་སྒྲུང་རོ། །གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་
ལ། འདོད་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་། །གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་འདོད་པ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་བསལ་བ་གཉིས་དང་། །རྟགས་ཚད་མས། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས། འདོད་པ་ཚད་ཁས་གཉིས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་དང་།

རྟགས་པས། རྩལ་ཆད། འདོད་པ་ཆད། པས་གཉིས་ཀྱིས་བསལ་བ་གཉིས་དང་བདུན་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲུབ་མི་རུས་པས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གོ། །ཡང་དག་ལ་སྒྱུབ་ཕྱིད་འཕེན་མི་འཕེན་ནི། ཐལ་བ་སྒྲུབ་དུག་དང་། བདུན་པའི་ཕྱིད་
 རྟག་སྒྱུ་བྱས་པར་པས་ལེན་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་རྟགས་པས། རྩལ་པ་ཆད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་བསལ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན། སྒྱུབ་ཕྱིད་མི་འཕེན་ཏེ། བསྒྲུབ་ན་རྩལ་གསུམ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རྟག་པའི་གཟུངས་ལུས་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། རྟག་པའི་ལུས་པའི་རང་མཆོད་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟགས་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་རོ། །འདི་ཆད་མས་བསལ་བ་མེད་དེ། གཞི་
 ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་སེལ་ཟེར་བ་ལ། ཁཅིག་ན་རེ། གཞི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དངོས་བསལ་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་སྟགས་བསལ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྟག་མི་རྟག་འགལ་པའི་ཆད་མས། དེ་གཉིས་ཆོས་སུ་
 བྱེད་པས་ན། ཕྱི་བྲག་གཟུངས་ལུས་པ་རྟག་མི་རྟག་ཆོས་པའང་སྟགས་ལ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་སྒྱུ་གཅིག་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། ཅམ་མ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྱུ་རྟག་པར་ཡོད་ཟེར་བའི་ཐལ་བ་དང་བསལ་
 བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར། ས་སྒྱུ་པར་ཆེན་གྱིས་དེ་བཀག་པ། ཐལ་འགྱུར་བཞོད་ཆད་ལ་བཞིར་དཔྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་འང་བཞིར་ཅི་སྟེ་མི་དཔྱེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་ལྟར་སྒྱུར་སྒྱུར་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དཔྱེ་བ་གཞན་མི་དགོས་ཞེ་

ཉིད་མི་དམིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་ཏེ། བྱོན་པ་འདི་ན་ལུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་ལུ་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པ་དང་།
 འོག་ལྗོག་པའལ་མེད་པས་པ་ལང་མེན་པར་ཐལ་ཞེས་ལུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་ཏེ། ལུམ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དམིགས་པར་གྲུབ་ཕྱིར་བྱོན་པ་ཚེས་མེད་ལ། བྱོན་པ་ཚེས་གྲུབ་ན་ཐལ་པའི་དམ་
 བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱོན་པ་ཚེས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་སྒྲར་བཤད་པའི་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཉི་ལུ་པོས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེན། བརྒྱུག་པ་རང་རིགས་འཕེན་
 པ་བཞིན་གྲང་རིག་གིས་མེ་འགོག་པ་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པས་གྲང་རིག་མེད་ཅིས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་འཕེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བ་མེད་རིག་པས་ཅན་དན་གྱི་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་ལུབ་བྱེད་མིགས་
 པས་ཅན་མེ་ཡོད་པས་བ་མེད་རིག་པ་མེད་ཅིས་དེ་ཉིད་འཕེན་པ་དང་། སྒྲུ་ཡོད་བྱེད་ཡོད་པས་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པས་འབྲས་ལུ་དམིགས་པས་རང་ཉིད་འཕེན་པ་དང་། ལུབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འཕེན་ནོ། །
 གཞན་རིགས་འཕེན་པ་བརྒྱ་དུག་ནི། དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་། མེ་མེད་པའི་དུ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་མཚོན་ན། ཐལ་བརྒྱུག་གཉིས་པཅ་རྒྱུན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་པ་རྟགས་ཡིན་ཁོང་། གཅིག་

ལྟ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟོ།

པས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཐལ་པས། ཤིང་བཀག་པས་ཤ་བ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་དང་། ཤིང་མེད་པས་ཤ་བ་མེད་པར་ཐལ་པས་བྱུང་བྱེད་མི་དམིགས་པས། ཤ་བ་ཡོད་པས་ཤིང་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་པན་ཚུན་འཕྲེན་ཏེ། གཅིག་གི་རྗེས་བྱུང་གཅིག་གི་བརྒྱུག་བྱུང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་ལ། །ཁས་སྒྲུངས་གྱི་རྟགས་བཀོད་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་འཕྲེན་མི་རུས་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བྱུང་དང་། བྱུང་བ་མ་དེས་པ་དང་། འདོད་ལན་ཐེབས་པ་བཞིའོ། །ས་པར་རང་ལུགས་ལ། བྱུང་བ་འགལ་བ་དང་། བྱུང་བ་མ་དེས་པ་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས་བཞིར་གདབ་གསུངས། རིགས་གཉིར་ལས་བྲིས་སྤྲོས་པ་དང་། བ་མོ་མ་ལྟ་བུ་ཡི། རྟགས་རིགས་སྒྲོ་ན་སྒྲིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ན་རྟགས་སུ་རུང་བས་བྱུང་། བྱེ་བྲག་ལ་ཤེས་ནས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ལྟར་སྒྲུང་། ཤེས་ནས་སྒྲུངས་བར་བྱ་བ་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚད་ལ། རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མ་གྲུབ། མ་དེས། འགལ་བ་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ལ་འགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དབྱེ་ན། དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོད་རྩོལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚེས་ཅན་མེད་པ། རྟགས་མེད་པ། གཉིས་ཀ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞི། དང་པོ། དོན་དམ་པའི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། ལྟ་བུ། དེ་ལ་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་ཕྱོགས་མེད་

༡༩། །པས་ཕྱོགས་ཚེས་མི་གྲུབ། གཉིས་པ། རི་བོང་གི་རུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟེ། དེ་གང་ལ་བཀོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་མིན་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་མི་གྲུབ། གསུམ་པ། རོན་དམ་པའི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། རི་བོང་གི་རུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟེ། ཕྱོགས་དང་ཚེས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པོ། །བཞི་པ་ལ་ཏྲགས་ཤེས་འདོད་ལ། མི་སྤྱིད་པ་དང་། མ་ཁུབ་པ་དང་། ཁུབ་མ་ཁུབ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་གསུམ། དང་པོ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟེ། གཉིས་པ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། སྟོ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་ཁུབ་སྟེ། སྟེས་སུའི་རྩོལ་བ་ལས་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟེ། གསུམ་པ། ཟླ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་ཚེས་ཅན། མདོན་
ལུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་བྲལ་མ་ལ་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟེ། ཏྲགས་བྲལ་གྲུབ་ཀྱང་མ་ལ་བྲལ་བ་མ་གྲུབ་པས་འདྲར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས། ཁུབ་ཆེས་པ་ནི། མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱིས་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པས་
མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དུག་གོ། །གཉིས་པ་སྟོ་ལ་སྟོས་ན། ཚེས་ཅན་མ་གྲུབ། ཏྲགས་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ། ག་ཟའི་ལུམ་པའམ། རོར་ལུམ། སྟོན་མར་མ་ངེས་པ་ན་
རོར་ལུ་ཚེས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་སྟེ། གཉིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་སྟེ། དུ་རྒྱངས་གང་རུང་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཐ་བ་ན། དུ་བ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་སྟེ། གསུམ་པ། ག་ཟའི་ལུམ་པ་ཚེས་ཅན། འདིར་ཡོད་དེ།

གཟུང་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ། བཞི་པ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་དོགས་པ། མ་ཐུབ་པར་དོགས་པ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ཅན་དུ་དོགས་པ་གསུམ། དང་པོ། ལྷ་མ་ཐུས་པར་སེམས་པ་ལ་ལྷ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཐུས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ། གཉིས་པ། ཆོག་ལ་ལྷོས་ཐུས་ཐུས་མ་ཐུས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། ཆོག་རྒྱམས་ཆོས་ཅན། རང་ཐུང་མིན་ཏེ། ལྷོས་ཐུས་ཐུས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ། གསུམ་པ། དངོས་པོ་ལ་ཆེར་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་། དབང་ལྷུག་སྟགས་རྟག་དངོས་སྤྱིད་པར་འདོད་པའི་དོར། དབང་ལྷུག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ལྷའོ། །ད་ལྟའི་དགོ་བས་སྤྲུམ་མའི་དགོ་བ་དང་། ལྷ་ཐུང་ལྷ་གྲགས་པས་ར་ལུ་ལ་དཔུས་མར་ལྷ་ཐུང་ལྷུག་པའི་མ་དེས་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཆོ་ལ་པ་ལ་ལྷོས་པ་སྟགས་གཞན་ནི་འདིར་འདུ་ལ། ལྷ་མི་རྟག་སྟེ། ཆོ་ལ་ཐུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ་ནི། ཆོ་ལ་ཐུང་གི་ལྷ་ལ་བསམ་ན། དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་ཐུང་ཐུག་ལྷ་སྟགས་ལ་བསམ་ན་མ་གྲུབ་པོ། །ལྷ་ཐུང་ལ་འདར་མི་གྲུབ་པས་ཐུང་སྟེ་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དུག་སྟེ། དེས་ན་མ་གྲུབ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། གཉིས་པ་མ་དེས་པ་ལ་མ་ཆོན་ནིད། བསྐྱུལ་ཐུང་འགྲུབ་པ་ལ་མེ་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྟགས། དཔྱེན། ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་དེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཐུན་མིན་དང་། ཡོད་ཀྱང་ལྷོགས་གཉིས་ཀར་མི་འརྟག་པའི་ཐུན་མིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་རྟགས་

ལྷོ། །གཅིག་པ། ཚེས་རྟགས་གཅིག་པ། གནི་རྟགས་ཚེས་གསུམ་གཅིག་པ། ཚེས་དོན་དང་རྟགས་གཅིག་པ་བཞི། དང་པོ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གནིས་པ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། སྒྲ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། བཞི་པ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། །གནིས་པ་ལ། དོན་དང་། སྒྲོ་གནིས། དང་པོ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉམ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ཕྱོགས་གནིས་ཀར་མེད་ནས་མ་མཐོང་པ། གནིས་པ་ལ། ཕྱོགས་གནིས་ཀར་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་པ། སྒྲ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་ཏེ། མིག་དང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ལྟ་ལས་འཕྲོས་མ་འཕྲོས་གནིས་ཀ་ལུ་ཡིན་དམིགས་མ་རྟུས་པས་གནིས་ཀར་མ་མཐོང་ནས་ཐེ་ཚོམ་པའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་པའི་སྒྲོ་དོར་ཐུན་མིན་དུ་ཐུར་པ། སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་དོར། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། ཐུས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་རིག་བྱེད་པའི་དོར། རིག་བྱེད་ཚེས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཐུས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་སྟེ། །གནིས་པ། ཐུན་མོང་ལ། མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་གནིས་ཀར་འཕྱག་པར་སྒྲུང་པ། དཔྱེན། དོན་དང་། སྒྲོ་གནིས། དང་པོ། དངོས་གྱི་མ་དེས་པ་ཟེར། དེ་ལ་བཞི། དང་པོར་ཕྱོགས་གནིས་ཀར་བྱུང་པར་ལྷགས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གནིས་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་ཆ་གཉིས་ལྟ་འདྲུག་པ། གླུ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དེ་ལས་ལྟོག་པ། གླུ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། དཔེ་པ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཆ་གཉིས་ལྟ་
 འདྲུག་པ། རྟུང་གླུ་ཆོས་ཅན། མ་ཉན་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། བློ་ལྟོས་ལྟ་ལྟན་ལ། ཡང་དག་དང་འགལ་བའི་ལྟ་ལྟན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གླུ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། བྱས་པ་དང་། རྟག་པ་འགལ་
 བར་མི་ཤེས་པ་ལ་བཀོད་ན། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཐོང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཐོང་གྲང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའོ། །འགལ་ལྟ་གླུ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། རྟག་པ་དང་བྱས་
 པ་འགལ་བར་མི་ཤེས་པ་ལ་བཀོད་ན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཐོང་། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཐོང་གྲང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མིན་སྟུང་པས་འགལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྟ་མ་ལྟན་པ་འཇུག་
 པ་མིན་པ་འཇུག་ཡིན་པར་དཔག་ན་ལྟ་ལྟན་གཉིས་པོ་འདྲ་ཡང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་འདྲུག་པར་འགྱུར་བས་ལྟོགས་ལྟ་མེད་དོ། །གསུམ་པ། འགལ་རྟགས་ཀྱི་མ་ཆུན་ཉིད། རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་བྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་བྱུང་བར་ངེས་པ།
 དབྱེན། དོན་དང་། བློ་ངོར་ལྟོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་པ་བྱིན་ཅི་ལྟ་དང་། གླུ་པ་བྱིན་ཅི་ལྟ་གཉིས། དང་པོ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བསྐྱོག་པ་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་པ་ཐམས་

༡། ཅད། གཉིས་པ། ལྷ་རྟག་པར་ལས་ལེན་པའི་ངོར། ཏུང་ལྷ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷ་པ་པ་ལག་ལ་བ་དང་། ཡོད་པ་གསར་ཏུ་མི་སྟེ་བར་ལས་ལེན་པའི་ངོར། ལུས་པ་ཚེས་ཅན། གསར་ཏུ་མི་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བྱ། དགག་པ་ལག་ལ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ལག་ལ་བའི་ལན་ཐེབས་སོ། །དེ་ལ་སྟོ་ལ་ལྷོས་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྷ་ར་སྒྲུང་ཡང་རུང་། དེས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དོན་གྱི་ལྷ་བ་བྱེད་མིན་ལ། སྟོ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལྷ་ར་སྒྲུང་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བས་དོན་གྱི་རྟགས་ལྷ་ར་སྒྲུང་དང་ཡང་དག་དབྱེད་པར་བྱའོ། གཉིས་པ། རྟགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད་རྒྱལ་གསུམ་ཚད་བའོ། །དེ་ལ་རང་པོ། ཕྱོགས་ཚེས་ནི། རྟགས་དེ་ཉིད་ཤེས་འདོད་ལ་མི་ལྷན་རྒྱལ་གཅོད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་འགོ་ནི། རྟགས་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལོག་ན་རྟགས་ལྷོག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལ། རྟགས་དཔག་གཞིར་གྱུ་བ། རྗེས་འགོ་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ཡོད། རྟགས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལས་ལྷོག་པར་ངེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གྱུ་བ་པའི་རྟགས་སུ་ངེས་ནས། གཏན་ཚིགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུ་བ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྟགས་ལྷ་ར་སྒྲུང་དང་ཡང་དག་གི་དམིགས་སྟེན་ས་ཚད་མས་རུང་བའི་ངེས་པས་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། ལྷ་པ་པ་ལ། ཡིན་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཞལ་བྱ་རྟོག་གྱུར་དེ་རང་མཛོན་

2002

ལྷ་མོ་ན་པས་ན། དེ་དཔག་ས་སུ་རྩུང་བའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་དགོས་པས། དེ་ལ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཆོས་སམ། རང་དང་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་གང་རྩུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ལྷ་པ་དགོས་ཏེ།
 འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱིས་དེ་ལྷ་པ་པར་མི་ནུས་པས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ངོ་བོ་བདག་གཅིག་པའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དཔག་འདོད་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྒྱ་ཆོག་ས་པའི་
 འབྲས་ལུ་འབྱུང་རྩུང་སྐྱབ་པའང་། རྒྱ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་ལུ་འབྱུང་རྩུང་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འདུ། བསྐྱབ་བྱ་དང་དེ་ལྷ་པ་གི་འབྲེལ་བའི་འབྲས་ལུ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔག་འདོད་ལྷ་པ་པས་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་འབྲས་རྟགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། རོ་ལས་གསུགས་དང་། གསུགས་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རྗེས་གཞན་དཔོགས་པའང་། རང་རྒྱུད་ཆོག་ས་པ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་སྒྲུང་རྩུང་མ་དམིགས་པ་དང་། འག་ལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས། དེ་ལ་སྒྲུང་མི་རྩུང་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། སྒྲུང་རྩུང་མ་
 དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་རང་གི་ངོ་བོ་འགོག་ལ། དེ་དང་འག་ལ་བའི་ཆོས་གཞན་དམིགས་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་སྐྱུགས་སུ་བུམ་པ་སྒྲུང་རྩུང་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། མེ་མ་དམིགས་པའི་

མཛེས་པ་གསུམ་

སྐབས་སྐབས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་བས་སྐབས་པར་དམ་བཅའ་ཞིང་། བྱིར་ཀྱོལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་ཁས་སྤང་བ་ཞིག་ཅུང་གཞིར་འཛིན་ནོ། ། ཞེས་པ་འདི་ཡང་འཇམ་དབྱངས་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་ལྷན་གྱིས་སྟོན་འཇར་ལས་
ཞལ་བུས་པ་དགོའོ། ། རང་གི་མ་ཁས་འཇུག་ལྟར་གྱིས་པ། རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ། དང་པོ་འབྲས་རྟགས་ནི། འབྲས་ལུང་
རྟགས་གྱིས་རྒྱ་རྩེས་སྤྱད་པོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེན། ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ལྟ་སྤྱད་དོས་སུ་སྐབས་པའི་འབྲས་རྟགས། བར་སྤྱང་གི་ཏུ་བ་སྒྲོ་ཡོད་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་སྒྲོན་སྤང་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟ་སྤྱད་སྒྲོན་སྤང་སྐབས་པའི་འབྲས་རྟགས། ཉེར་ཡིན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེ་འགའ་པའི་དོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་བྱིར་སྐབས་པ། སྒྲོར་སྤྱང་དབང་གིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་
རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་གིས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་སྤྱང་པར་བསྐབས་པ། ཁ་ནང་གི་སྤྱར་གོང་ཆོས་ཅན། གཞུགས་ཡོད་དེ། རོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་སྤྱད་སྒྲོ་རྩེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེན་པ་ལྟོའོ།
བདག་གཅིག་འབྱེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ལ། སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར་རམ་སྟེས་པའི་བྱིར་ལྟ་སྤྱད་པར་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྒྲོར། སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་

འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟུང་། རྟགས་པ་གི་རྩིས་ཅན། གང་འབྲས་སྟུང་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། མེས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འབྲས་སྟུང་རང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྟགས་པ་གི་རྩིས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་
 པ་མེད་དེ། མེས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བྱུང་བྱུང་རང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི་དང་། ཡང་རྟགས་པ་གི་རྩིས་ཅན། གང་རེག་མེད་དེ། ཏུ་བ་དྲག་ཏུ་ཕྱུར་བས་བྱུང་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་
 འགལ་བའི་འབྲས་སྟུང་མིགས་པ། རྟགས་པ་གི་རྩིས་ཅན། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། ཏུ་བ་དྲག་ཏུ་ཕྱུར་བས་བྱུང་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་སྟུང་མིགས་པ། རྟགས་
 པ་གི་རྩིས་ཅན། གང་འབྲས་སྟུང་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། ཏུ་བ་དྲག་ཏུ་ཕྱུར་བས་བྱུང་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འབྲས་སྟུང་རང་འགལ་བའི་འབྲས་སྟུང་མིགས་པ། རྟགས་པ་གི་རྩིས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། ཏུ་བ་
 དྲག་ཏུ་ཕྱུར་བས་བྱུང་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བྱུང་བྱུང་རང་འགལ་བའི་འབྲས་སྟུང་མིགས་པ་བཞི་དང་། ཡང་རྟགས་པ་གི་རྩིས་ཅན། གང་རེག་མེད་དེ། ཅན་དན་གྱི་མེས་བྱུང་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱུང་བྱུང་མིགས་པ། རྟགས་པ་གི་རྩིས་ཅན། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། ཅན་དན་གྱི་མེས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་བྱུང་མིགས་པ། རྟགས་

